

Сотвореннє

Докази з св. Письма про творення рі-
чей видимих і невидимих, показуючи
розвій Божого плану від Льогоса аж
до викінчення небесної царської роди-
ни і привернення чоловіка.

Написав:

П. Ф. Рутерфорд

Автор

Гарфи Божої

Потіха для Жидів

Міліони Тепер Жиючих Ніколи не Помруть
Де Знаходяться Померші?

Визволення

і. т. в.

Видаєне 2,505,000

Creation, - Ukrainian

Видавці

International Bible Students Association

Watch Tower Bible & Tract Society

Brooklyn, New York, U. S. A.

London, Toronto, Strathfield, Cape Town, Berne, Magdeburg.

ЯК СВІДОЦТВО ДЛЯ ІМЕНИ
БОГА ВСЕДЕРЖИТЕЛЯ
ДАТЕЛЯ ВСЯКОГО ДОБРА І ДОСКОНАЛОСТІ
ся книжка є присвячена

*„Господь создал небеса і напаяв їх; Він розпросторив
землю з усім, що вона родить, та що дає дихання лю-
дам на ній і дух ходячим по ній.” — Ісаї 42:5.*

Copyrighted 1927 by

J. F. Rutherford

Made in U. S. A.

Передмова

З великою приємністю видавці випускають у світ нову книжку з під пера Судді Рутерфорда. Протягом минувших п'ять років його книжки, видані в трийцяти різних мовах, розійшлися в числі поверх двацять сім мільйонів примірників. Правдоподібно, що жадного іншого писателя у світі книжки не були поширені до такої міри. Ся книжка є видана в тій цілі, щоби помочи людям прийти до кращого вирозуміння пляну великого Творця. Отже яко свідоцтво для імени Єгови, і з тою надією, що вона принесе дійсну користь людству, випускаємо її у світ.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Єгова є Сотворитель неба і землі. Від Нього походять усі добрі і совершенні річі. Його імя було зневажене, але приходить час і Його сотворіння пізнають Його краще. Ця книжка є видана в тій цілі, щоби помочи людям прийти до яснійшого зрозуміння великого Творця і Його доброти до людей. Знання Бога і Його відношення до сотворіння піднесе ученика по над буденні річі сього лукавого світа і дасть йому видінне благословеньств, що мають сплинути з Божої ласки. Мир, добробут, життє і щастя є вже як би в обсязі чоловіка. Однак пізнання правди про сі так вельми бажані річі залежить від кожної одиниці.

Автор

Сотвореніє

СОТВОРЕННЄ

ГОЛОВА І

Духові Істоти

ВЖЕ самий краєвид і окруження Палестини застановляє подорожного до урочистого думання. Переходячи горби Юдеї, осінньої пори, можна скоро завважити чистійшу атмосферу як де інде, як і надзвичайно ясний небо звід. У ночі зьвізди видаються так численні, що здається наче небо переповнене ними. Мабуть астрономи не розминулись далеко із правдою, коли обчислюють на трийцять тисяч мільйонів сих небесних тіл у нашій всесвіті. Розуміється, що людський ум не може в повні зрозуміти сього числа, але коли уважно застановимося, то з певністю астрономи не помилилися. Приглядаючися сим численним світлам на небі, мимоволі приходить питання, хто зробив ті міріади чудних зьвізд, котрі кидають своє легке світло на стежку утомленого паломника?

З певністю, що ти читачу є розумний чоловік і тому шукаєш розумної відповіді на твоє питання. Без сумніву що ти чув про теорію еволюції, але тому, що її відповідь не годиться здоровим розсудком; тому ти понехав її яко негідну до застановлення ся. Чи ж є се мудра відповідь, що ті численні зьвізди повстали самі із себе, або так собі виринули припадково? Ні! їх існування се голосне свідоцтво,

що десь існує більший по над них Сотворитель, котрий уложив їх розумно у просторі.

Знаючи, що маєш щире і чесне бажання довідатися про ці вельми чудові річі, питаємо: Хтож дав бажання твоїй думці? Хто дав силу твоєму розумі шукати інформації? Если є розумний Сотворитель, що сотворив ці численні небесні тіла і тебе, то чи не дасть Він розумної відповіді на твоє питання? Тож если маємо записки, котрі дають правдиву історію про початок цих видимих річей, тоді ті записки мусять бути в гармонії з собою і великим Творцем.

Всі книжки написані людьми не дають вдоволяючої відповіді тому, що в них знаходиться лише висказана опінія упавшого чоловіка. Вони не є сталі ані згідні самі з собою ані також з Творцем, котрий посідає безграничну силу і мудрість. Одинокa книжка котра відповідає на питання розумно і гармонійно, є Біблія. Вона не перечить собі коли її зрозуміти. Її наука походить від того, що посідає совершенну мудрість, силу, справедливість і любов. Вона одна відповідає на твої питання, і її відповідь годиться із здоровим розсудком. Вона є слово самого Творця.

Біблія учить, що імя Творця, котрий сотворив усе своєю силою, є Бог. Він ще має інші іменна, про котрі говорить Біблія, і всі вони мають глибоке значіння для його сотворінь. Досліджуючи пильно св. писання, ученик скоро подивляється на чудовий скарб мудрости. Він є присилуваний заключити, що лише найвисший ум предвічного Бога міг диктувати слова цієї книги. Вона не лише доказує існування ве-

ликого Бога, і що Він є автором життя, але вона відкриває також Його чудовий плян після котрого Він виконує свою волю для остаточно-го добра всіх сотворінь і для слави імені Його.

Коли побожний ученик пильно застановиться над словом Божим, його ум зачинає поступенно бачити широке видіння Божого пляну і тоді мимоволі вириваються з його уст слова: „О, глибино богацтва і премудрости і розуму Божого!" Єсли упавший чоловік перше робить плян а опісля будує, то оскільки більше можна сподіватися, що всемогутній Творець всеї вселенної установив свій плян од почину. Біблія учить, що Бог має такий плян і що з бігом часу події точно виповняються після Його постановлення.

За виповненем ся Божого пляну слідить щиро шукаючий знання, „щоб мудрий вислухав і став ще мудрійшим, а розумний щоб знайшов мудрі ради" (Прип. Сол. 1:5). „Коли премудрість ввійде в серце тобі, а знання над усе душі твоїй любійше буде, тоді обачність оберегати ме тебе, й розум буде на сторожі у тебе, щоб від стежок тебе, ледачих уратовати й від чоловіка кривоязикового." Прип. Сол. 2:10-12.

Як же можу навчитися мудрости? питає де хто. Св. Письмо відповідає: „Почин мудрости — Господень страх". (Прип. Сол. 1:7; Псал. 111:10) Всі, що шукають пильно зрозуміти Божу тайну, таких Він нагорожає, бо „Довірність Господа для тих, що Його бояться, а заповіт його на те, щоб звістити їм." — Псал. 25:14.

Мати віру в Бога значить, дістати правдиве

знання фактів о Бозі і опісля сполгатися довірею на Нього. Щоби отримати благословенства від Бога, треба конечно вірити, що Він істнує і нагороджає тих, що шукають Його. (Жид. 11:6) Ніхто не може мати віри без знання. Отже, щоби чоловік міг мати знання, Бог дав йому здібність до розсудку. Самий Бог накликає до чоловіка, щоби він розсуджував над великими правдами, відкриті у св. Письмі. (Ісаї 1:18) Чинячи се, ви знайдете, що розсудок і писання є в цілковитій гармонії.

Тепер вернемося до питання: Хто сотворив зьвізди? Слово Боже відповідає: „І сотворив Бог два світила великі: сьвітло велике правити днем, і сьвітло менше правити ніччю, і зорі.” (1 Мойс. 1:16) Та Він не лише сотворив їх, але „Він перелічує безліч зьвізд і кожну імям називає.” (Псал. 147:4) Божество і його силу можна бачити і розуміти через зроблені Ним річи. (Рим. 1:20) Обсервація сих чудових тіл у просторі з конечности заставляє чоловіка до твердого думання.

ПОЧАТОК СОТВОРЕННЯ

Напевно мусів бути колись час, що Бог був самий. Також і мусів бути час початку його творення. І хотяй Біблія не зазначає нам дати, коли Він зробив початок, зате ясно учить хто і що були початком Божого творива. Не є се конечним для чоловіка знати скільки міліонів літ уплило від початку творення. Що чоловік вдійсности бажає дізнатись, то се є о факті початку Божого творива. Ми знаємо, що коли предвічний Бог, Сотворитель вселенної, дав за-

писану історію, тоді можемо бути певні, що ці інформації є правдиві.

Біблія, що є слово Боже, містить у собі абсолютну правду і нема найменшої причини підозрівати її о фальш. Люди, котрих Він уживав до писання Біблії, були порушені Його безграничною силою і мудростію так, що записки в ній маємо правдиві і добрі. „Діла руки Його правда, і право судде; всі заповіді Його вірні установлені на віки вічні в правді і правоті виповнені.” (Пс. 11:7,8) „Ти бо над імя твоє возвеличив слово твоє” (Псал. 138:2) Предвічний Бог ніколи не зміняється і то, що Він виповів своїми устами є правдою раз на всегда. „Допоможи мені по слову твоєму, щоб жити мені, недай осоромитися в надії моїй.” (Псал. 119:116) Слово Боже є абсолютний авторитет правдивої інформації про сотворіння, і ученик може в повні сполягати на її твердження.

Біблія учить, що довго перед сотворенням землі, коли ще не було моря, ні жерел, нім повстали гори і горби, ба навіть перед сотворенням сонця, місяця і зьвізд, Бог зачав свою роботу творення; і що початком діла рук Його був возлюблений Його син, знаний у св. Письмі Логос. Слово Логос є титул наданий тому першому синові і се імя містить у собі глибоке значінне. Коли Бог надає якому сотворінню імя або титул, то в сім імени є велике значінне. Імя Логос значить представитель або той, що промовляє в імя великого Творця. Сей титул Логос, є часто переложений на **СЛОВО** тому, що Логос висказував прикази Єгови.

Як бачимо, то уподобалось Богу промовля-

ти через свого сина Логоса, щоби Його веління було передане і другим розумним сотворінням. (Жид. 1:2) Для того се є властиво називати сего сильного і любого сина Єгови **Словом Божим**. Про него є так написано: „У почині був Логос, і Логос був з Богом і Логос був богом. Сей був у почині з Богом.” (Йоан 1:1,2. Даяглот) Сей Логос, промовляючи яко уповажнений представитель великого Бога Єгови, так сказав про почин сотворення:

„Господь мав мене перед розпочатком путей своїх, перш ніж що сотворив, з правіків; од вічності мене помазав, від почину, перед настанем землі. Я родилась, як ще не було безодень, як ще ніде жерела водою не дзюрчали. Родилась як ще з землі не воздвиглись гори, перше ніж горби повстали; як іще він не сотворив ні землі, ні степу, ні грудок тих, що з них зліпивсь круг земний. Як розпростирав він небо, була я там, як він закруглював кружило безодні, як хмари в горі згущав, як замикав жерела безодні (над земної), як давав морю приказ, щоб води не переступали границь його, як він підвалини землі закладав.” — Прип. Сол. 8:22-29.

Сей возлюблений син, початок Божого творива, був великою радістю для Бога; тому Отець, його Сотворитель, мав його за порадника, і всі творива були зроблені через него. „Все Ним сталося; і без него не сталося ніщо, що сталося.” — Йоан 1:3.

В назначенім Богом часі, той Логос був перенесений із неба на землю і стався чоловіком. „Слово сталося тілом і пробувало між нами” (Йоан 1:14). Тоді Бог дав йому ім'я Ісус, що оз-

начує спаситель. (Маттея 1:21) Коли Він розпочинав свою місію на землі він був помазаний св. духом; і від тоді був званий Христос, тому, що слово Христос значить помазанець. (Мат. 1:16) Той Ісус Христос через три і пів роки, підчас своєї місії на землі, представляв Єгови вірно, для того Бог дав Йому ще один титул, „Вірний і Правдивий” — Одкр. 19:11.

В Одкриттю 3:14 є сказано також, що Логос був початком сотворення Божого. Опісля Він стався живим чинником, через котрого Бог виконував всі свої прочі діла; і був у позиції великого довіря. Апостол про него так пише:

„Котрий єсть образ невидимого Бога, перворідень усякого творива. Бо ним сотворене все, що на небесах і на землі, видиме й невидиме, чи престולי, чи паньства, чи князіства, чи власті, — все Ним і для него сотворене. Він єсть перш усього, і все в ньому стоїть” Колосян 1:15-17.

Нема найменшого сумніву, що Логос був тим довірним чинником через котрого Бог все творив. (Еф. 3:9) Се значить, що Бог по сотворенню Логоса, вже самий впрост ніщо не творив, лише посередно через свого сина, Логоса.

Тут маємо уповажнений доказ, що зьвізди видимі і невидимі були сотворені Богом Єговою, через свого чинного агента, Логоса, котрий всегда був вірним представителем Його.

Бог є дух. (Йоан 4:24) Се значить, що Він є невидимий для людського ока. Слово „дух”, переложене на нашу мову походить із кореня

грецького слова вітер. Вітер є невидимий для чоловіка, хочай є сильний. Бог є також невидимий хочай всесильний. „Один що має безсмертте, і живе в сьвітлі неприступному, котрого не бачив ніхто з людей ані бачити не може; Йому ж честь і держава вічна”. — 1 Тим. 6:16.

Бог не є духове сотворінне, а радше духове-Іство. Логос є духове сотворінне, котрий був сотворений великим Духом Єговою. Логос все пробував з Єговою і був Його радістю. Тепер Він є знаний імям Ісус Христос, котрий, після св. писання, є духовою істотою.

Ніяке сотворінне не може жити без форми або організму тіла. Кожде духове іство мусить мати тіло відповідне до обставин. Написано: „Є тіла душевні (земські) і є тіла духові.” (1 Кор. 15:44). Земське тіло складається з мяса, крови і кості. Духове тіло не має сего. (Луки 24:39; 1 Кор. 15:50). Чоловік не може описати форми ані складників духового тіла, тому, що „ще не явилось” як виглядає духове іство. — 1 Йоан 3:2.

Зьвізди символічно представляють духові іства. (4 Мойс. 24:17; Йов 38:7; Псал. 148:3; Ісаї 14:13; Дан. 12:3; Одкр. 2:28) Як зьвізди, котрі ми бачимо, кидають свої лучі світла і сим відбивають славу великого Творця, так духові сотворіння, в небесних дворах, своєю красою і мудростію відбивають славу Єгови.

Між многими духовими істотами, сотвореними Єговою, через Логоса, був сотворений Люцифер. Його імя значить, „Несучий світло” або досвітная зоря. (Ісаї 14:12) Про него так написано: „Тебе помазав я, щоб, наче херувим,

розпростерав охоронні крила; тебе поставив я наче на святій горі Божій, і ти ходив серед огнистого каміння." (Езек. 28:14) Огністі каміння символічно є уособлення інших духових сотворінь в небі. (Жидів 1:7; Псальма 104:4). Знов на іншим степені були сотворені Ёговою, через Логоса, Херувими. Св. Письмо показує, що херувими займають почесне місце довіря і, що Ёгова пробуває по серед херувимів. 1 Самуїлова 4:4; 2 Самуїл 6:2; Псал. 99:1.

Серафими знов інший ступінь духових істот, сотворені Ёговою, через Логоса. Сі сотворіння відзначаються світлостію і також відбивають славу Ёгови." Ісаїї 6:2-4.

Архангел є титул духового сотворіння і означає „першої рангі." (1 Сол. 4:16) Сей титул або ім'я архангел відноситься часом до Логоса, коли він виконував в деяких часах службу для Ёгови. Логос також часом носить титул Михаїл, що значить „Хто яко Бог." Юди 9. Дан. 10:13; Одкр. 12:7) Сей титул належить до головного післанця Ёгови, котрого Він вислав зголовним припорученням в особливих случаях. — На доказ сего, читаємо як написано: „Аж ось Михаїл, найвизначніший князь, прийшов мені до помічі." Сей особливий титул відноситься до великого і возлюбленого Сина Божого. — Даниїла 12:1.

Ангели се знов інші небесні істоти сотворені Богом, через Логоса. Св. Письмо говорить про них: „Ангели твої в тебе послами, слуги твої огонь пожиряющий." (Псальма 104:4) Ангели се післанці, котрих Бог вислає з особливою задачею до виконання. Сі післанці

всегда радуються виконувати волю Божу. Вони є духові істоти і для того є невидимі. Час від часу їм було дозволено являться людям у матеріальних тілах для виконання певної місії, а потім зникали. Много випадків є занотовано в Біблії, де ангели являлись в людських тілах, в цілі щоби виконати певне припоручення дане їм Єговою.

Коли Авраам сидів у дверях свого шатра, на рівнині Мамрії у полудневій часті Палестини, нечаяно перед ним стало три мужі. Сі мужі були ангели, а один із визначніших між ними був Логос. Вони явилися Авраамові у людським тілі, щоби сповістити йому вельме важну вість. — 1 Мойс. 18:2-20.

І знов коли Авраам, будучи послушним Богу, приносив в жертву свого сина Ісаака, тоді ангел закликав до него з неба. (1 Мойс. 22:11). Се показує, що ангели є післанці Бога Єгови, котрі розносять Його вість або приказ і часто бувають присутні хотяй невидимі задля сего, що мають духові тіла. Небо означає се, що є високе і взнесле і котре є невидиме для людського ока. Ангели є висший ступень життя і сильніші від чоловіка. Сей ангел був більшим і висшим як Авраам, а рівнож невидимим для Авраама; сей ангел котрий до него говорив був післанцем великого Бога.

Сі духові сотворіння, Божі післанці, часто являються в інших формах чим людських. Мойсей бачив горючого корча, котрий не спав, і коли він приглядався сему зявищу явивсь йому ангел Господень в огнистому полемі із серед куща тернового. Побачив, що

кущ горить огнем, горить і не згоряє. І каже Мойсей до себе: Зайду лишень збоку та подивлюсь на сю велику появу, чом не згорить купина. І побачив Господь, що зайшов збоку дивитись, і кликне його зсеред колючого куща і рече: Мойсею, Мойсею!" 2 Мойсея 3:2-4.

Ангели бували невидимими проводарями для людей. Бог, приказуючи Мойсейові вести Ізраїля через пушу до Ханаан землі, сказав: „Се я посилаю мого ангела перед тобою, щоб оберегав тебе в дорозі і привів тебе до того міста, що на готовив я про тебе." — 2 Мойс. 23:20.

Сі духові істоти, ангели, були часто висилані Богом за воєнних післаньців; вони мали виконувати прикази проти ворогів Божого народу. Коли Йозея мав увести Ізраїля у землю Ханаан, Бог післав свого ангела котрий став на чолі армії Йозея.

„Як же стояв Йозея під Єрихоном, зняв він раз очі та й бачить, що стоїть навпроти його чоловік із голим мечем у руці. І приступив до него Ісус і питає: Чи ти наш чи з ворогів наших? А той відказав: Ні, я гетьман війська Господнього, і прийшов тепер сюди. І впав Йозея налице своє та й поклонивсь йому; тоді питає в його: Пане, що ж повелиш ти служі своєму? Рече тоді гетьман війська Господнього до Йозея: Ізуй обуву твою з ніг твоїх бо місце, де стоїш, сьвяте. І вчинив так Йозуя." — Книга Ісуса Навина 5:13-15.

В небі є величезне число сих духових сотворінь, ангелів. „Тисячі і знов тисячі ангелів; Господь між ними." (Псальма 68:17) Господь Бог часом висилає їх як хоронителі слуг своїх. „І

Яков те ж верстав путь свою, і зустріли його ангели Божі. Каже ж тоді Яков, зуздрівши їх: Се Божий полк, урочище те Маганаїм. — 1 Мойсея 32:1,2.

Ангели часом є названі силою Бога Єгови. Вони є зорганізовані в різні відділи, як на примір в легіони і т. п. Коли Логос, опісля Ісус, був на землі і мав бути убитий ворогами, Він сказав до своїх учеників так: „Або думаєш, що не мігби нині вблагати Отця мого, й приставив би мені більше дванайцяти легионів ангелів?“ — Мат. 26:53.

Бог сотворив сі духові істоти для своєї цілі і слави. Нема найменшого сумніву, що вони є надзвичайно красні і славні, чого не можна описати людськими словами. Коли вони об'являлися в людській формі вони все були надзвичайно гарні, тож о скільки більше вони є красні у своїх духових тілах. Даниїл пророк, описуючи про них, так пише:

„І підвів мої очі і побачив: от один муж одягнутий в лняну одежу, а стан його підперезаний золотом із Уфазу. Тіло в него наче топаз, а вид у нього, неначе блискавка, очі в нього неначе горючі свічки, руки ж у нього й ноги його на вид неначе лискуча мідь, а голос мови його, ніби голос багатьох людей.“ Дан. 10:5,6.

Того ранку, коли Ісус воскрес, декотрі вірні послідувателі Його пішли до гробу, щоби намастити тіло Ісуса. Як же вони зблизились, „І ось трус великий стався, ангел бо Господень зійшов з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей, і сів на нім. Був же вид його як блис-

кавиця, й одежа його біла як сніг." — Маттея 28:2,3.

Колиж сі менші ангели є так красні і славні то скількож краснійший і славнійший був Логос! Про него так написано: „Ти красотою понад синами людськими; люба врода розлилась на губах твоїх, тому благословив тебе Бог по віки.” (Псал. 45:2) По вознесенню Ісуса на небо, Саул з Тарсус мав видінне в чім він побачив славу Ісусову, але ясність така була сильна, що він упав і осліп; бо світло було ясніше над сонце в полудне. — Діян. Ап. 9:3-8.

Про ширшу славу і красу Його дальше описує св. Письмо так: „Любий мій—білий і румяний, красший за десять тисяч інших; голова в його—чисте золото; кучері філясті, а чорні як ворон; очі в Його—чисті, мов голуби, що при потоках водних, наче в молоці скупані, сидять щасливі. Щоки Його — цвітник пахущий, грядочки принадного зілля; губи—мов ті лілії, що капле з їх мирра; Руці його—мов з золота уточені, в хризолити оправлені; тіло його—наче слонова кість у сапфірах; нозі стовпи мармурові поставлені на золотих підніжках; вид же його, як Ливан; величен як кедри; уста його — се самі солодощі, а ввесь він — любощі. От, хто мій милий, от хто друг мій, дочки ви Єрусалимські.” Пісня Пісень 5:10-16.

Довгі віки перед розпочатом будовання землі, великий Бог Єгова мав чудову і сильну організацію, котра складалась із сил духових сотворінь, з сих пригарних ангелів, архангелів, серафимів, херувимів, Люцифера і Логоса. Сі два, нарешті згадані, були знані як „ранні зорі.”

Можемо бути певні, що великий Творець не сотворив їх надармо, для безчинности; тому можемо заключити, що всі вони мають важну задачу до виконання. Коли їх сотворено, вони були всі святі, всі були віддані цілковито на службу Єгови. Сі славні сотворіння, в гармонії Божій, становлять небо.

Найвисший по над усіма творивами є великий Єгова Бог; всі ті святі творива славили і радувалися перед предвічним Богом. „Співайте Богу, величайте ім'я Його! Зробіть дорогу тому хто проходить крізь пустині—Господь ім'я Його—радуйтеся перед ним! ... Котрий сидить на небесах, небесах одвічних; ось він гремить голосом своїм, голосом сильним.” (Псальма 68:4,33) Всі до тепер небесні жителі були послухні, всі співділяли з Богом і славили Його. Св. Письмо каже що Бог сидить на небесах небесних і вони співають піснь на славу імени Його.

До сего часу ще не було нашої землі і розуміється не могло бути чоловіка. Без сумніву, що Бог об'явив своїм небесним сотворінням про Його замір, що Він постановив створити чоловіка, котрий мавби бути царем на землі. І ось остаточно прийшов час закладати основи землі. Ся церемонія, заложення углевого каміння під величавий дім для будучого царя, принесла велику радість для всіх сотворінь у небі. Обі досвітні зорі співали дует і всі сини Божі викликували з радости. — Йова 38:7.

Напевно можемо припускати, що до того часу вже були сотворені мільярди зьвізд і планет котрі функціонували і рефлектували славу свого Творця. Але землі ще тоді не було. То-

ді, так сказати, ранок сотворіння землі засїв коли церемонія відбувалась в небі, підчас котрої сі славні сотворіння віддавали честь великому і всемогутньому Творцю.

До сего часу в небі не було жадного гріху, котрийби плямив мир, красоту і радість. Ми знаємо се тому, що всі творива Єгови були сотворені совершенно. (5 Мойс. 32:4) Св. Письмо не згадує ніц щоби щось, до сего часу, плямило чистоту сих духових сотворінь. Велика сила сих небесних істот, під проводом Логоса і інших визначніших сотворінь, жили в гармонії і прославляли Творця, котрий ніколи почину не мав. Тому вони вельми радувалися довідавшись, що Бог замірив сотворити ще один степень життя на образ і подобиє Бога Єгови, що значить, що воно буде посідати силу, мудрість, справедливість і любов, і буде царем місця де мав замешкати.

ГОЛОВА 2

Земля

КУЛЯ земська є одна з найбільших планет в орбіті Юпітера, котрий в розмірі є много раз більший від нашої землі. Земля є третьою планетою від сонця і яко планета належить до соняшної системи. Вона кружить навколо сонця еліптичним орбітом і рівночасно обертається на своїх бігунах. Сонце освічує той бік землі, котрим боком вона є звернена до нього. Віддаль землі від сонця виносить около дев'ять-десять три мільйони (93,000,000) миль.

Промір землі виносить сім тисяч дев'ять сот і сімнайцять (7,917) миль, підчас коли промір Юпітера виносить на вісімдесят шість тисяч дві ста і п'ятьдесят дев'ять (86,259) миль. Вона безперестанно є в русі і регулярно кружить у межах свого орбіту, і так зазначає нам рік як раз за триста шістьдесят і п'ять днів, п'ять годин, сорок-вісім минут і сорок шість секунд. Обороти землі є так точно зрегульований, що досліди астрономів протягом двох тисяч років показують, що менше чим одна тисячна часті секунди є різниці в тім часі.

Земля висить на ні чім. На її поверхностях знаходяться великі гори, величезні океани вод, широкі простори піль, і то, що чоловік збудував на ній. Вона містить у собі всілякий дорогий метал, який є знаний до тепер чоловіку. Земля видає безчисленні різно-родні рослини,

дерева, дуже прекрасні цвіти, і також розмаїту поживу.

Хто ж зробив ту чудову планету і помістив її в просторі? Так звані учені прибирають міну мудрости і стараються пояснити, що сі всі чудові діла зробила природа. Але чому нам тратити час над опінію упавшого чоловіка, коли маємо певний і рішучий доказ про котрий не може бути найменшого сумніву? Земля є діло рук Великого Творця, Бога. Він зазначив се через своїх слуг пророків так:

„Господня земля і вся повнота її, округ землі і хто живе на йому.” (Псал. 24:1) „Північний вітер розпускає Він в порожню, повісив землю на ні чім.” (Йов 26:7) „Благослови Господа, душе моя! Господи, Боже мій, дивно ти великий, ти зодягнувся величчем і красою .... Він утвердив землю на підвалинах її, вона не захитається по віки. Безоднями покрив її, як одежою, води стояли по над горами.” — Псальма 104:1,5,6.

Час Творення

Нігде у св. Письмі нема назначено в котрім часі земля була сотворена. Люде висказували різні погляди, але погляди не є доказами. Бог у кількох словах говорить про початок сотворення так: „У початку сотворив Бог небо та землю. Земля ж була пуста і пустошня, і темрява лежала над безоднею; і дух Божий ширяв понад водами” — 1 Мойс. 1:1,2.

Підчас коли земля була на біло-горячою масою, тоді не могло бути океанів на ній. Формация або склад землі безперечно твердить, що

колись нинішні скали підлягали під сильну горячість. Та підчас тої горячости, на плин розтоплених мінералів, вода не могла в однім місци довго позіставати. За для тої причини історія про сотворення у Мойсейові книжці мусить відноситися до часу, коли вже земля приготувлялась для піддержання життя на ній.

Колиж той період творення зачався? Писання ділить сю роботу творення на сім великих днів або періодів. Хотяй Бог міг був зробити сю роботу у сімох звичайних днях по двацять чотири години, еслиб Він сього був бажав, то однак маємо певні докази, що Він так не зробив, а що вираз „день” у св. Письмі значить період часу, котрий обнимає много століть. Отже треба памятати, що творчий день або період не відноситься до нашого 24-годинного дня. Если Господь поділив час творення на сім періодів, тоді се буде зовсім на місци заключити, що сі творчі дні або періоди були рівно задовгі собі.

Пізнійше Бог дав чоловікові закон у котрім Він зазначив тиждень із сімох днів і кождий день по двацять чотири години. Знаємо, що кождий день у тиждні є рівний, отже і кождий творчий день або період мусів також бути рівний. Св. Письмо як рівнож факти безперечно твердять, що семий день або епоха творення, згаданна у першій книзі Мойсея, обнимає сім тисяч років нашого часу.

Если приймо се, що кождий з тих днів сотворення були однаково задовгі, тоді будемо мусіли прийти до заключення, що окрес часу, котрий уплинув од початку творення аж до кінця,

тривав сорок девять тисяч літ. Як довго перед тим Бог приготівлював землю не є нам знано, для причини що се не було волею Божою щоби чоловік се знав. Але що ми хочемо знати се є початок відносно пляну для підтримання життя на землі.

Мойсей, під кермою і впливом духа Єгови, написав історію про початок творення, і розуміється ся книжка є словом Божим, бо Бог написав її через свого духа і своїх слуг. Отворення книжки починається таким реченням: „У початку сотворив Бог небо і землю.“ Се є уявна і далекосягла висказана думка. В тім реченню лежить кінець усякого спору. Великий Майстер у почині сотворив небо і землю; але в котрім часі та робота розпочалась, нема зазначено і нам неконечно знати. Бог обявляє свої тайни після своєї волі. Дальше св. Письмо говорить, що „земля була пуста і без форми.“ (Анг. пер.) Вираз „пуста і без форми“ значить, що на ній іще не було тоді жадного життя. Вона була темна, себто не було світла на ній. І ось з відси датується початок творчого періоду або сім-денного творчого тиждня.

Теорія о Сотворенню Землі

Можна сподіватися, що людська теорія о сотворенню землі буде дещо відмінна від історії св. Письма. Однак, розумна теорія, і котра є поперта Словом Божим, заслугує на безсторонне застановленнєся. Теорії, що не є в гармонії з наукою св. Письма, не є гідні на увагу. Здається, що Бог Єгова зазначив у своїм пляні, що світло мало зачати освітчувати Його вели-

ку роботу, відносно спасення роду людського, від 1874 року по Христі. В тій році проф. Ісаак Н. Вейл написав книжку під назвою „Система Перстенів Землі.” В тій книжці говорить-ся о перстеннях, котрі склалися з водної пари і інших складників матерії і окружали нашу землю, і збігом часу падали на ню в різних інтервалах часу. Ним приступимо до розбирання сього предмету на підставі св. Письма, то перше подаємо зсумованні думки теорії проф. Вейла, а іменно:

Що земля з початком своєї формації була розтопленою масою, котра кружила скорим оборотом у просторі; що сила великої горячости виганяла з серця землі пару в гору як водяну так і металічну; що внутрішня горячість землі спричиняла нагромадження великої скількості сеї пари в облаках, голов-но над рівником; що в тій горячій парі були всі інші на-червоно-розтоплені мінерали приналежні до землі; що з часом, коли земля остигала, тоді найтяжщі складники тої пари формувалися в перстені і сі кружили близше землі, а лекший зміст складників також форму-вався в перстені, але сі були віддалені від землі після їх ваги; що сі перстені були відділені; що оборот сих перстенів був скорший над рів-ником а повільніший над бігунами; що сі пер-стені сформовані з водяної пари мали в собі велику скількість карбону; що вони поступенно остигали і кружили чим раз повільніше близ-ше землі, аж остаточно падали на землю; і що сі, що були тяжщі і близше землі, падали скор-ше, а лекші і дальші падали пізнійше; однак

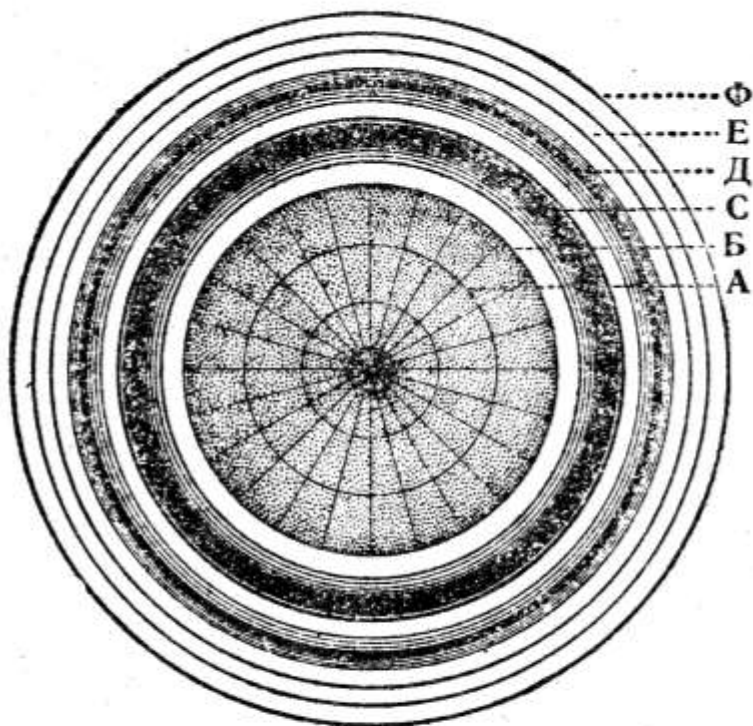
кожний перстень мусів у своїм часі впасти на землю.

Проф. Вейл даліше виводить теорію, що хочай всі ці перстені мали у собі значну кількість карбону і мінералів, що були вигнані силою великої горячости, то останний перстень складався головню з води; і що соняшне світло проникало через той останний перстень і тому температура землі, як в околиці бігуна так і рівника, була рівна, і через се обставини на землі були відповідні для розвою звірячого і рослинного життя навіть близько бігунів; що ці перстені робили скорший оборот навкола землі, чим куля земська на своїх восях; і що останний перстень упав аж по сотворенню чоловіка, що принесло потоп за часів Ноя. Тут наводимо проф. Вейла слова, котрі він написав у свої книжці „Система Перстенів.” Він так пише:

„Підчас сеї віковичної горячої доби, вся вода була віддалена від киплячої і палаючої поверхности землі. Рівнож тодішна атмосфера, вельми занечищена всілякім матеріалом, кружила так, як се кружить нинішне повітря. Ся мінеральна матерія з бігом часу збиралась над рівником в облаках, і густіла і збивалась у форму перстень, і крутилася навкола землі. Довгий період часу взяло нім всі перстені близькі і далекі поспадали на землю.

„Останний або верхний перстень з води, що був в облаках, упав по великім перевороті і по довгім періоді часу по упадку першого моря. Найнижше у воздуху море води містило в собі значну більшість металічних і мінеральних

складників чим інші перстені тому, що тяжша мрака чим раз спадала ближше до землі підчас свого остудження.

„Ся ілюстрація показує нам, як виглядала початкова земля з її системою перстенів. Буква А представляє землю; Б, представляє тодішню атмосферу землі; С, представляє густий карбон і інші мінерали в стані пари; Д, представляє лекший карбон і гідро-карбон; Е і Ф представляють леди і сніги. Із тих найдалше віддалених перстенів упав сніг на бігуни, що остудило райську температуру землі і з чого пізніше повстав потоп.

„Усі такі зміни забирали довгі періоди часу. Постепенно остигаюча матерія у формі перстень відступалась від рівника в напрямі бігунів, і задля того тодішній вид землі, з її окруженими перстнями, був подібний до нинішнього виду на планетах Юпітера і Сатурна.

„Довгий протяг часу упливало, аж доки другий або наступаючий перстень міг видобутися на осторонь в атмосферу з між інших перстенів і міг упасти на землю. Однак кожний перстень коли відістався на рідку атмосферу то далше кружив, як пас навкола землі, але вже з меншою швидкістю, і поступенно розтягався в напрямі бігунів і накривав собою землю. Дим або неспалений карбон, що підносився в гору, мішався з парою і з того повстали чорно-темні паси проміж ясними, як се бачимо тепер на інших планетах.

„По сім, як уже перстень такої пари видубувся на осторонь у воздух, тоді правдоподібно він накривав собою землю і нарешті спадав на бігунах і таким способом очищував атмосферу. По сім другий видубувався на повітря, і так сі перстені падали один по другім.

„Треба зазначити, що то очевидне опізнення нашого місяця мабуть було спричинене через поступенне віддалення сеї сателіти від землі і задля ослаблення атракції кулі земської, підчас спадання перстенів на ню. Отже звільнення швидкості сих рухомих перстенів зрушило їх з позиції і для того вони мусіли спадати на землю. Се опізнення місяця є наче свідком, що колись існувала система перстенів навкола нашої землі.

„Металічні поклади архейської доби є так поміщені в землі, що є неможливо вияснити їх положення старою теорією, себто, що ті поклади повстали через поступенне змивання скалів водою, але зато красно згаджується з поглядами нової теорії.

„Знов поклади сілюрської доби, а особливо порядок їх розложення, цілковито побивають теорію, що ніби сі верстви мали повстати з попередних існуючих покладів. Отже ясним є, що підчас сілюрської доби існувала система перстенів навкола землі. З відси рівнож можна заключити, що перші води не впали на землю аж в передодню життя на землі”. — Система Перстенів Землі. Сторана 72-74.

Справді дуже сильний аргумент наводить професор Вейл і доказує, що всі планети були формовані одним незмінним універсальним законом; і зогляду на се, що ми бачимо, що подібні перстені кружать навкола Сатурна і рівнож бачимо, що подібні перстені формуються навкола Ураноса, для того мусимо заключити, що наша земля мусіла також розвиватися і переходити через подібний процес, і що на ню падали один по другім водні перстені. Проф. дальше говорить так:

„Я вірю, що повстання і розвинення усіх планет були регульовані одним і незмінним законом; бо если одна планета була окружена перстнями, то рівнож і її сестри-планети, будучи в подібних обставинах і під впливом такої самої сили динаміки і статикі і будучи в процесі розвою, мусіли бути колись окружені перстнями протягом певного часу свого роз-

вою. Треба пам'ятати, що я не ігнорую тут фактом, що різні обставини спричиняють розмаїті наслідки тої правлячої сили, але що той великий принцип планітарного розвою мусить-ся досягнути підчас процесу розвою на всіх планетах.

„Загальним правилом є, що перстені формуються у великій горячості, і що подовгаста форма кулі настає, яко наслідок скорого обороту на своїх восях. Сі правила є чисті наслідки ділаючих сил і вони існують в цілій соняшній системі і відносяться, як до кипящого вогнем і димом сонця так і до найдаальших планет вселенної. Отже если се універсальне право існує на наших сусідних планетах, то можемо бути певні, що і наша земля також переходила сі величезні зміни через роботу сих перстенів. В дійсности, ми навіть можемо читати геологічну історію нашої землі, коли уважно застановимося над перстнями інших планет соняшної системи.

„Се мусить бути ясным тепер, що сі появлені черти, т. є парові перстені на Сатурні і Юпітері є важні і гідні до застановлення. Новочасна наука установила безперечний принцип, що оборот перстенів над бігунами є значно вільнійший чим над рівником, і також, що сі перстені кружили близько собі споріднених породів.

„Если сі перстені могли збільшити скорість свого обороту, тоді вони розширилибся і кружилиб у більшім циклі. Себто, вони би відступали від бігунів, а посувалибся в напрямі рівника. З другої знов сторони, еслиби сі пер-

стені на рівнику звільнили свою швидкість, тоді вони ставали б менші і посувалися б в напрямі бігунів. Отже чи можливо, щоби хоч одна планета могла посідати такі перстені, у всесвіті незмінного закону, єслиби таке право не існувало як універсальний принцип? І чи можливо, щоб земля, хочай є під впливом сього універсального закону, не переходила через такий самий планітарний процес розвою?

„Я не можу тільки сумніватися, що сей процес є універсальним, оскільки не сумніваюся, що яблуко з сатурської або юпітерської яблони впало б до низу, (а не до гори); і коли ми бачимо, що окрім сього універсального права, щодо розвою перстенів, навіть початкові обставини на землі вимагали такої роботи, тоді не можемо і на хвилину сумніватися щодо правдивості поданої тут думки. Єсли закон гравітації є універсальний, то і формація перстенів є також універсальна. Напевно, що невідомі обставини можуть змінити ділання сього закону, але і рівнож обставини можуть змінити ділання універсального закону гравітації; однак хто з людей сумнівається щодо існування сього закону, навіть по серед всіх модифікаційних чинностей?

„З відси мусимо зрозуміти факт, що се, що перстені на бігунах Юпітера і Сатурна кружать повільнійше чим сі, що на рівнику, то се є доказом, що вони посунулися від рівників у напрямі бігунів, із бігом часу всі вони впадуть там! Тут ми знов змушені признати, що початкова форма сих рухомих планетарних перстенів була зпершу округла, і що вони зпершу знахо-

дилися в околиці рівника протягом певного часу і історичного розвою. Рівнож робимо великий натиск на припущення, що протягом незнаного інтервалу часу, сі перстені видіставались на поверхність планет і в величезній масі і реветі спадали на землю.

„Отже йдучи визначеними слідами неомильного голосу закону і приглядаючись величезним світам навкола нас, можемо ясно читати історію їх розвою і зрозуміти, що зробило наш світ таким, яким ми бачимо його нині. Протягом незнаних віків такі перстені кружили навкола нашу землю, і збігом часу сходили і падали на її поверхність коло бігунів.” — Система Перстенів Землі.” Стр. 42-44.

Виводи проф. Вейла про колисьну систему перстенів навкола нашої землі є гідні застановлення. Такі думки є поперті обявленою правдою Слова Божого. Бог навіть запрошує своїх сотворінь до розсуджування різних справ з Ним, і тому знаходимо в Його слові все, що є розумне, если відповідно пристусовуємо Його Слово з фактами.

Творчі Періоди.

Бог поділив роботу приготвлення на творчі періоди, котрі Він назвав „дні”, і поставив їх в порядковім числі від одного до сім. Однак, здається, що писання ясно учать, що матеріал з котрого складається земля і її форма повстали довго перед тим, нім розпочалися сі епохи або творчі дні. Довго перед розпочатем сих творчих днів розтоплена маса викідала великі скількості мінерального змісту у парові фор-

мі, з котрої то пари повставали перстені навкола землі.

Сі великі маси горячої пари були обтяжені карбонем, що спричиняло „густу темряву” навкола землі. Без сумніву, що та темрява сягала много миль поза землю. В пророцтві Йова є подана інформація щодо початку творчих періодів, і то пророцтво згаджується з Мойсейовою історією про сотворення. Йов каже: „Хто запер, мовби воротьми море, як воно ринуло, та неначе з матерного лона виїшло, як я зробив йому хмари одежою, а мраку пеленами його, та вказав йому границі, поставив засови і ворота.” — Йова 38:8-10.

Ся густа темрява навкола землі становила повисше згадану „мраку пеленами” і сі слова є в гармонії з історією в першій книзі Мойсея, де він говорить, що тоді „темрява лежала над безоднею.” В тім часі світло ще не могло проникнути до землі, бо земля була окружена численними перстнями, котрі склалися з карбонічної мраки або пари і иншого мінерального змісту і для того та темрява була неначе покривалом землі.

„І рече Бог, нехай настане світло! І настало світло.” (1 Мойс. 1:3 Анг. пер.) Сей Божий приказ мусів відноситися до світла, що світило з котрогось небесного тіла (н. п. сонця), котре освічувало ті перстені зверху, але ще не доходило до землі. Світло спів-існує з Ёговою. Про се так написано у Слові Божім: „І се обітниця, котру ми чули від Нього і звіщаємо вам, бо Бог світло, і ніякої у ньому темряви.” (1 Йоана 1:5) „Благослови Господа,

душе моя! Господи Боже мій, дивно ти великий, ти зодягнувся велеччием і красотою; ти світлом, як шатою покривався, розпняв небеса, як плахту наметну." — Псальма 104:1,2.

Сонце було сотворене много літ перед тим, нім земля дістала форму, тому що сонце є центром атракції соняшної системи. Соняшне світло розходилося на всі сторони, але не освічувало ще землі задля густої „мраки пелінів", що покривала тоді землю. Бог потребує лише висказати свою волю і вона виконується. Коли прийшов час, щоб світло світило на покривало землі, Бог сказав: „Настань світло! І настало світло. І бачив Бог світло, що воно було добре; та й розлучив світло із темрявою. І назвав світло день, а темряву назвав ніч. І був вечір і був ранок; день первий." — 1 Мойс. 1: 3-5. Анг. пер.

Можливо, що декотрі перстені поспадали на землю іще перед настанням першого творчого дня, але маємо надто ясні докази, що много із них падали пізніше. З початком першого творчого дня або періоду писано, що „темрява лежала над глибиною і дух Божий ширяв понад водами."

Що треба розуміти під словом „глибінь" а що під виразом „по над водами"? Без сумніву, що ті слова відносяться до водів, що були на землі і до водів, що були в облаках, в горі, у стані пари. До такого заключення мусимо прийти на підставі слів першої книги Мойсея. Слово „глибінь" мусіло відноситися до водів над землею, що позіставали в горі завдяки свого скорого обороту в орбіті навкола землі; але

скоро їх рух обороту ставав повільніший, тоді ті перстені спадали на землю. Найлекші перстені кружили висше від землі і були ближше сонця.

І ось прийшов час, що дух Господа Бога ширяв, або іншими словами сказати, Його сила ділала після Його найвисшої волі. Слово „ширяв” значить, що Його дух ділав над водами, і що світло освічувало лице сеї великої глибини, або покривала, що накривало тоді землю. Се значить, що Бог спричиняв лучі світла котрі освічували лице поверховної води, або великої глибини, що була над землею. Бог признав, що сотворене Ним світло було добре, і се світло Він назвав день, а темряву назвав нічю. Се був початок розділювання дня від ночі. І так далеко як св. Письмо відкриває, то се становило роботу першого творчого дня або періоду. „І був вечір, і був ранок; день первий.” Поки що не маємо жадних доказів, щоб в тім творчім дню якебудь світло освічувало поверхність землі.

Твердь.

Той великий небозвід, що ми бачимо наче склепіння в горі, у св. Письмі є названий „твердь” (атмосфера). Се є величезна воздушна просторонь у котрій міститься атмосфера і етер навкола землі. Протягом другого творчого дня або періоду приготавлявся сей великий простір тверді і також розділювалися води. Та твердь або небозвід Бог назвав небом тому, що він є високо над землею. „І рече Бог: Нехай проміж водами повстане

твердь, і розлучає води з водами! І сталося тако. І сотворив Бог твердь; і розлучив Бог воду, що була під твердею, із водою, що була понад твердею. І назвав Бог твердь небо. І був вечер і був ранок; день другий." — 1 Мойсея 1:6-8.

Усі перстені, що повстали з мраки, котра накривала землю, містили в собі велику скількість води, карбону і мінералів. Сі перстені кружили навкола землі зі значною швидкістю коло рівника, але з часом розтягалися в напрямі бігунів і сим способом цілком накривали собою землю. Чим сі перстені зближалися ближше бігунів, тим їх швидкість ставала вільніша, і тоді задля їх власного тягару і стриманої швидкості, вони мусіли спадати на землю. З упадком кожного перстень, велика маса води і різнородний мінеральний плин спадали на землю, коло бігунів, і звідтам з великою силою і ревом гнали в напрямі рівника.

Отже, як бачимо, то тоді вода була на землі і вода була над землею, в горі. Божий пророк попирає се заключення, і під впливом св. духа говорить так: „Глибінь кличе до глибини при шумі поводи твоєї; всі фалі твої і пруди твої ринули понад мене." (Псал. 42:7) „Безоднями покрив її, як одежою, води стояли по над горами." (Псал. 104:6; Припов. 8:27,28; Йов 38:9-11) Через спадання водних перстенів або накривала, на землі формувалися океани, і сі великі тіла води були відділені від глибини або води, що була над землею, через фірмент або твердь. Однак не твердь тримала сі води в горі або в повітрі; але ся глибінь над землею була тримана там силою свого скоро-

го обороту у своїм орбіті так, як літак може бути у повітрі лише підчас лету, але зараз спадає на долину, наколи перестає летіти в перед.

Той фірмамент або твердь служив лише за роздільну лінію між водами на землі а глибиною в горі, що була над землею. Ми розуміємо, що порядок формації був менше більше такий: Перше формувалась земля; опісля твердь або воздух; і в горі багато перстенів, котрі посідали в собі тяжкий карбон і інші мінерали, а лекші перстені містили в собі гідрокарбон і були дальше від землі, а найвисші перстені склалися головно з води. Сей фірмамент над землею Бог назвав небо.

Появлення Суходолу

Се сталося в третім дні або епосі, що суха земля показаласть з води. Люде винаходили різні теорії, щоби пояснити процес появилення-ся суходолу, а іменно, що земля вийшла через сильний натиск води, так що одна часть вти-скалась до низу а друга виходила до гори, або що вода впадала в отвори горячої скали і витворена пара спричиняла великі здвигнення суші. Однак не робить різниці як ся робота була виконана, Господь Бог сказав, що все було зроблено після Його волі, і на сім кінчить ся всякий спір. Бог зібрав води з землі в одно місце і так появилась суш. Про се так написано: „І Бог сказав: Зберись водо, що попід небом, в одно місце, і появися суходоле. І сталося тако. І назвав Бог суходіл земля а згромадження вод назвав море. І бачив Бог, що добре.“ — І Мойсея 1:9,10.

В сім місці писання перший раз називає зібрані води на землі „море”. Отже, як бачимо то св. Письмо виразно учить, що тоді була глибинь над землею, себто горішне море, котре цілковито було відділене від води на землі, і ті горішні води св. Письмо називає „безоднею” (або „глибинь” в Анг. переводі); а долішні води називає море або океан.

І так робота приготування йшла вперед. Суха земля не показала уся нараз, але поступово, і безсумніву, що той процес появи суходолу забрав більшу часть третього творчого дня. В тім дню земля видала траву і зілля, і кожда рослина видала насіння по своєму роду. Одно насіння не розвивало иншого рода насіння, але кожде насіння видавало свій власний рід, і у своїм часі то насіння розвинуло инший рід трави і зілля. „І рече Бог Нехай проростить земля биле-травне, зело з насіннями і дерево плодовите, плодующе по родові своєму, щоб його насіння було в йому. І бачив Бог, що добре. І був вечір і був ранок; день третій.” — 1 Мойсея 1:11-13.

Задля покривала або перстенів, що покривали тоді землю, обставини на землі були дуже сприяючі для розвою різних рослин і дерев. Здається, що рослини тодішнього часу росли дуже скоро і до дуже великої міри. Декотрі геологи заявляють, що із сих великанських рослин і дерев повстали пізнійше поклади камінного вугля, себто, то що ці рослини і мох були покриті піском і глиною і з бігом часу із сього матеріялу повстали поклади вугля. Знов інші виводять теорію більше розумну, а

іменно, що розтоплена маса підчас формування землі викидала із себе до гори велику кількість пари змішаної з карбоном, з котрої то пари формувалися перстені або покривало навколо землі; і що ці перстені упали на землю в різних інтервалах і в сей спосіб велика кількість нагромаджувалося карбону, і з того пізніше повстали поклади вугля, котре нині знаходиться в різних глибинах землі.

Вуголь є карбон. Отже виходить, що дим і газ, що виходили з землі, посідали в собі карбон, і коли пізніше вони спадали на землю, тоді з того карбону формувалося вугля. Таке припущення є більше розсудне чим се, що той карбон мусів перше переходити в рослину а опісля ся рослина переходила на вугля. І справді велика кількість карбону знаходиться в дуже старих покладах землі, що свідчить, що той карбон існував довго перед тим, нім на землі появились рослини.

„Всі геологи признають, що если уголь є продуктом рослини, тоді і графіт (камін, якого уживають до олівців) також походить з рослини, і що звірячий організм допоміг сьому процесі. Однак таке заключення спричиняє ще більшу трудність, бо не організм будує карбон, а навпаки, карбон будує організм. Тут знову геологи мають трудність пояснити се питання, без помочи теорії про перстені. Цілий фундамент, на котрім упералась теорія геологів щодо походження вугля з рослини, щезає у першій вогні, і ціла їх будівля валиться в одну велику руїну.

„Тут ми змушені знов признати, що графіт

походить із першого карбону; і що той карбон існував і був зложений намулою в землі довго перед існуванням рослин. Після сього віковичного пляну був збудований світ. Від покладів карбону, що був замкнений між слоями металю а граніту, аж до торфу у мочарах, то карбон всегда був головною порудою, а рости́ни були лише його вступчим продуктом." Система Перстенів Землі. Стор. 398.

Рівнож можемо заключити, що із того самого жерела походить петролея і олива. Усі сі еліменти колись були у вогнянній скалі, занім внутрішня сила землі вигнала їх на двір; і рівнож можемо припускати, що вуголь і олива були сформовані в землі із тої самої матерії, котра спадала з перстеньями, довго перед тим, занім появилась яка будь рости́на на землі.

„Відносно нарушеного тут питання, ми знаємо, що наша земля в досвіті геольогічного розвою, була розпаленою кулею або палаючою вогнем масою; і для того без ріжниці як ми її назвемо, чито кипячою посудиною Великого Хеміка, чи палаючим вогнем сонце, або і мигаючою звіздою, то се все буде одно у великім пляні творення світа. Вогонь мав контролю динамікі. Рівнож знаємо, що у тім горячім стані планети, карбон і водень були два вільні елементи, котрі постійно шукали комбінації або сполучення; і хиба що вони переходили через море вільного кисня в дорозі на облаки, вони вносилися до гори як оливний продукт молодой землі і наповняв облаки—легкий карбон, тяжкий карбон, асфальт і графітовий карбон; і також знаємо, що се все ста-

лося довго, довго перед появленнемся риб.

„Знаємо також, що тодішній океан води був у стані горячої пари, і брав участь у сім пляні розвою світа, і все був чинним і пильним, щоби збогатити оливні продукта планети. Рівнож знаємо, що стан лучення і розкладу матерії у початкових обставинах не ріжнився від стану в інших обставинах хіба що до якості; отже если розклад органічної матерії навіть умалій скількості витворює нафту і воливу через сполучення лише зародку карбону і водня, то оскільки більше витворювалося нафти і оливи коли ввесь карбон і водень розтопленої кулі земської сполучувалися через мільйони років, і в обставинах тисячу раз відповіднійших до сполучування. Отже не в тім трудність питання чи розтоплена маса могла продукувати склад воливи, а радше се, чи вона могла оминати продукувати її. Як не на місці булоб заперечити правдивість реторти хеміка, так і не на місці перечити правдивість розтопленої землі, бо в обох случаях сі самі елементи трактуються в той самий спосіб, лише що хеміст робить на малу скалю.

„Одну з великих лекцій, що ми вчимося коло реторти хеміка є, що треба великої горячости і присутности пари, щоби витворити правдиво олійний гидро-карбон навіть тоді, коли достарчити потрібну органічну матерію. Отже розтоплена куля достарчувала сильну горячість і всі потрібні елементи, що хеміста може лише лихо наслідувати, підчас коли природа постійно виконує се на мільйонах розтоплених кулях. Еслиж геолог схоче заперечити загаль-

ному принципі, тоді він мусів би заперечити існування водня і карбону, як універсальні елементи, що є неможливим заперечити на нашій планеті; і для того він і на хвилину не може логічно або розумно спротивитися моїм выводам, а іменно, що вся петролея була сформована в часі загального вогня, коли наша земля світила, як зоря." — Система Перстенів Землі, стор. 389, 399.

Як бачимо, то на підставі сього авторитету не можна заключати, що сі поклади вугля і жерела оливи, були сформувані з рослин або звірят, але що сі елементи знаходилися в розтоплених скалах, і були нагромаджені там великим Сотворителем. Горішна пара формувалась у перстені навкола землі, і з бігом часу вони спадали на землю і розпливалися по всій землі з чого пізніше повставали поклади вугля і жерела петролеї, що тепер знаходиться в rozmaїтих глибинах землі. Отже на підставі сього можна заключити, що не в третім дні або епосі сі всі річи були сформовані, але що се все було уложене там довго перед тим часом.

Світила на Фірмаменті

Св. Письмо, описуючи про четвертий день або епоху, говорить так: „І рече Бог: Повстаньте світила, на тверді небесній розлучати день із нічю, і бувайте знаменнями на ознаку впливочасу і днів і років. І будши світилами на тверді небесній, світити на землі. І сталося так. І сотворив Бог два світила великі: світило велике правити днем, і світило менше правити ніччю і зорі. І поставив їх Бог на тверді небе-

сній світити на землю. І правити днем і ніччю і розлучати світло із темрявою. І бачив Бог, що добре. І був вечір і був ранок; день четвертий." — 1 Мойсея 1:14-19.

Єслиж се правда, що на Божий приказ світло або лучі сонця показалися першого творчого дня, то як тоді погодити думку подану в іншому місці, що сонця не можна було бачити аж до четвертого творчого дня? На се відповідаємо, що ніде нема доказу у св. Письмі або де инде, щоби сонце світило прямо на землю у четвертій творчій дні або епосі; і, єслиби се було можливим для чоловіка бути тоді на землі, щоби він міг був бачити сонце, місяць і звізди в тім творчій дні. Сонце, місяць і звізди мусіли бути сотворені много літ перед тим, нім настав сей четвертий творчий день, бо земля, як уже повисше було згадано, належить до соняшної системи.

Сонце не світило прямо на землю в четвертій дні, а противно, маємо сильні докази, що навіть у шестім дні, коли вже Адам був сотворений, то іще тоді сонце не світило прямо на землю. Для того ніхто з людей не міг бачити сонця аж до Нойового часу. Однак се не побиває факту, що соняшні лучі освічували тоді поверхність „глибини", бо писання показують, що сонце тоді появилос̑ на фірмаменті.

Завважмо, що протягом першого творчого дня „дух Божий ширяв по над водами... і настало світло." Без сумніву, що то згадане світло походило від сонця і освічувало то велике тіло води, котре св. Письмо називає „глибін", що покривала навкола землю. Друго-

го дня Бог сотворив фірмамент або „твердь“, і аж в четвертім дні світло соняшних лучей перший раз дісталоя на той фірмамент.

Мойсейова історія про сотворенне зазначає, що Бог так сказав: „Нехай повстане світло на тверді небесній розлучати день із ночью.“ Се перший раз у св. Письмі згадується, щоб соняшне світило освічувало небозвід, для того мусимо заключити, що то світло появилоя перший раз на небосклоні; і що се сталося аж четвертого творчого дня. Се значить, що світло від сонця, місяця і зізд проникало через глибини води, що була над фірмаментом, і сим способом освічувало фірмамент і розділювало день од ночі.

Дальше історія описує, що Бог сотворив два великих світила правити днем і ночью. Се не значить, що Він зробив ці світила в тім самім часі, але що вони були зроблені перед тим, і що тепер прийшов час для одного правити днем а для другого правити ночью. Але сонце не було видиме тоді із землі. Його лучі освічували фірмамент і рівночасно проникали через чистійші перстені і доходили аж до землі, однак самого сонця іще не було видно, бо воно не світило прямо на землю.

Один з найбільших доказів, що ані Адам, ані жадний инший чоловік не міг бачити сонця аж по потопі є той, що дуга перший раз показала аж по виході Ноя з ковчегу. (1 Мойсея 9:9-13) Тоді перший раз лучі соняшного світла освітили падаючий дощ і з сього повстала дуга. За Адамового життя дощ ніколи не падав з гори, лише роса виходила з землі і скроплю-

вала суходіл. (1 Мойсея 2:5,6) Дощ не міг падати на землю аж поки то водянне покривало не впало з гори на землю; ані не могло бути потопа, про котрий згадує св. Письмо, єслиби не існували тоді такі перстені або покривало. Рівнож не могло бути і дуги поки не впав останній перстень.

Отже маємо не збитий доказ, що соняшні лучі зачали освічувати фірмамент або воздушний простір аж зпочатком четвертого творчого дня. Від тоді ріжнородні рослини вельми рушилися до життя, бо соняшне світло вже тоді освічувало фірмамент (повітря) і через се настали спріяючі обставини для розвою буйних рослин на землі. До сього часу, як про се учить св. Письмо, жадне живе сотворіння не появилося на землі.

Живі Сотворіння.

А тепер отворився пятий творчий день або період часу. Водянні перстені становили покривало навкола землі, а сонце освічувало і ogrівало своїми лучами воздух, і з сього витворилися відповідні обставини для розвою звірячого життя. Дух або невидима сила Всемогущого Бога тепер ділала на водах в гармонії з Його установленим законом, і наслідки із сього були, що повстало множество рухаючихся живих сотворінь, як н. п. риби і інші живі сотворіння, і птахи, що літали понад землею.

„І рече Бог: Заграйте, води, душами живими, і полинь, птацтво над землею попід небесною твердю. І сотворив Бог чудища великі і усяку живу душу повзючу, що заграла ними

вода, по родові їх, і всяке птацтво пернате. І бачив Бог, що добре. І благословив їх Бог, і глаголе: Плодіться і множіться і сповняйте воду в морях, і птацтво нехай множитися на землі. І був вечір і був ранок; день пятий." 1 Мойсея 1:20-23.

Протягом сього п'ятого творчого періоду або дня Бог приказав множитися множествам сотворінням у воді, китам, гаді і таким сотворінням, що могли жити на землі або у воді, і риби морській. Геологи віднайшли в різних частях землі величезні поклади крейди у котрій знаходилася велика скількість риблячих лушпин, і для того назвали се місце „цвинтар риб." Се є доказом, що спочатком п'ятого творчого дня на бігуни падали перстені, і великі маси снігу і леду плили ревом в напрямі рівника і нищили множество сих живих сотворінь. По сім знову настував час творення інших сотворінь.

Шестий День Творення.

З отворенням шестого творчого дня або періоду, суходіл вже тоді був розділений від води близько через двацять тисяч літ. Поверхність землі вже була зимна в тім часі. Земля родила траву, зілля і овоч; і се все разом з відповідним кліматом становило відповідні обставини для звірячого життя на землі. Св. Письмо говорить про сей творчий період так: „І рече Бог: Виведи, земле душу по роду їх, четверонога і повзюче і дикого звіря, породові їх. І бачив Бог, що добре." — 1 Мойсея 1:24, 25.

Звірі земні не все були такі самі. Колись на

землі жили великі мамути, що часом були вісімдесять стопів довгі. Докази сього знаходимо в скелетах викопаних з різних глибокостей землі. Велике число сих мамутів бродили тут і там по землі. Декотрі знаходяться замерзлі в ледах і снігах, а інші знов скелети з мамутів були викопані із землі і камення в тропічних околицях.

На підставі сих свідоцтв можна зовсім розумно заключити, що кождий вік або період кінчився великою катастрофою, що була спричинена через обломання і падання одного із перстенів на бігунах і з відтам сунулась велика маса снігу, води і леду, що нищило життя звірят і рослин, а земля оставалась пустинею. Та з бігом часу інші звірята і рослини виростали і забирали їх місця на землі. Отже бачимо, що ріжнородні звірята появлялися у сім творчим дні. Протягом сих періодів клімат землі був парний тому, що зверху було накривало, але сей парний клімат був знищений через леди і сніги, як се ми бачимо напідставі фізичних фактів. Про сю справу професор Вейл пише у своїм листі до одного американського редактора наукового журналу так:

„До Редактора Наукового Американця:”

„З великим заінтересованням я читав твоє видання з 12. цвітня в котрім говориться про недавний винахід тіла мамута, через др. Герца у ледовій околиці Східної Сибірі. Се, як здається мені, має більше значіння для геологів чим „Камінь Розети.” У сім бачимо сильні докази, що колисьні ледові епохи і всі потопи,

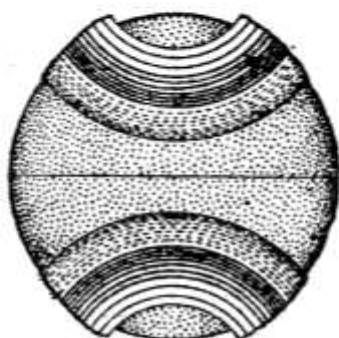
які були на землі, були спричинені через поступенний упадок колисьної пари на землю, що висіла навкола нашої землі неначе хмари, які бачимо нині оточують планети Юпітер і Сатурн.

„Позволь мені навести тут думку для моїх братів геологів, що остання водна пара навкола землі мусіла кружити так, як се кружить накривало навкола Юпітера аж до нинішнього геологічного часу. Се накривало з пари мусить колись упасти на планету і то головню в околиці бігунів, задля меншого відпертя а більшого притягу, і спевністю його упадок буде так великий, як був упадок космо-телюрських снігів. Отже така світова криша або накривало зрівнювало клімат на землі, коло бігунів, і завдяки свому рівному клімату, мамути і інші подібні звірята північного світа, мали пасовиська. Єли ж се так, тоді спевністю можемо заключити, що упадок сього покривала або криши нищило всяке життя на землі.

„Здається, що др. Герца мамут, як і много інших віднайдених мамутів, що були заховані у леді, з нестравленою поживою в жолудку, доказує, що він був нагло захоплений великим навалом снігу. В сім случаю непожута трава у роті говорить неомильну історію про наглу смерть у сніговім гробі. Єли се правда, тоді можемо легко оминати непрактичне заключення, що ніби земля мусіла остигнути, щоби покритися снігом, а радше, що сніг упав на землю і спричинив зимно.

„Протягом сього вогняного віку море води вознеслося до гори в облаки разом із незмі-

римою кількістю мінерального і металічного змісту; і если ми признаємо, що та пара формувалась у перстені і в пізнійших віках верталася назад на землю, і що декотрі перстені позіставали в горі аж до віку чоловіка, тоді можемо пояснити много річей, що дотепер були неясні і замотані.

Повисший малюнок представляє землю по упадку її перстенів, окрім останнього покривала, що зближилось над бігунами і висить наче хмара. Не над тропічними і уміркованими підсоннями, пара стала так тонкою, що часом ясні облаки можна було бачити з декотрих місць. Сонце світило через сю тонку пару в повітрі, і можна було бачити його, однак не виразно, як воно неначе побідник над своїм ворогом мракою і парю побіденосне освічувало небеса.

„У 1874 р. я видав сі думки у формі книжочки, з надією, що думаючі люде сього двацятото століття будуть шукати і розуміти то, що я називаю „Теорія Перстенів.“

Ісаак Н. Вейл

Колиж ми уважно застановимося, що кожний із сих творчих днів або періодів був по сім тисяч років довгі, тоді можемо ясно зро-

зуміти чому одного рода звірята появлялись і опісля зникали, а по них наступали інші в тім самім творчій дні. Прийшов час і Бог сотворив четверонога по роду їх і все, що повзається по землі, включаючи всі інші домашні звірята, з котрих декотрі роди живуть аж до тепер на землі. Кождий рід приходив у своїм часі після Божого розпорядження, кождий з них мав певну роботу до виконання, і всі були потрібні для Єгови в роботі творення або приготування землі.

Здається що більше чим сорок тисяч років уплило від коли Бог зачав роботу творення, як про се описує у 1 Мойсея 1:2. Протягом того періоду часу вогняна куля землі викинула велику кількість мінерального змісту у формі пари, з чого пізніше формувалися перстені навкола землі, котрі з часом розвинулися і покривали собою землю.

В точно назначенім протязі часу, як раз після Божого пляну, сі перстені (з виїмком можливо одного) падали на землю і складали в її серці золото, срібло і інші дорогоцінні метали, великі поклади залізної руди, вугля, смоли і інші вартісні поруди; суходіл показався; рослини приходили, і один рід по другим пропадали, щоби зробити дорогу для інших родів. Опісля прийшли риби і птахи і звірята по родові їх. Рівнож одна катастрофа приходила по другій, і се продовжалося аж поки земля цілком остигла і могла родити і підтримувати життя рослин і звірят.

Протягом сих всіх творчих періодів Бог діяв через свого возлюбленого Сина, Лього-

са, котрий був всегда вірним і правдивим до Предвічного Бога. Великі сили ангелів сповняли службу припоручену їм, і були посланцями для могучого Чоловіко-Творця. Про одно із сих великих духових істот так писано: „Ти ходив серед огнистого каміння.” (Книга Езекиїла 28:14) Знов в іншій місці писано так: „Ангели твої в тебе послами, слуги твої-огонь пожираючий.” — Псалом 104:4.

Сі духові іства приглядалися роботі вогня на землі і бачили поступові наслідки її. Мабуться розпалена планета або куля вогня не тривожила їх. Кожда істота виконувала свою задачу приписану їй великим Богом Єговою для приготування землі. Кожда із сих небесних істот з великою цікавістю і радістю приглядалися кожному кроку в сім розвою творення або приготування землі, тому що вони мусіли знати, що та куля приготується яко дім для іще несотвореного тоді сотворіння.

Чому ж тоді земля була сотворена? Чому по сім великим коштам і енергії її приведено до існування? Чому великий Бог Єгова через ті многі століття робив такі зусилля, щоб привести землю до стану, в якому вона знаходилася при кінці шестого творчого дня? Чому Він положив фундамент землі і чому розвинув її? Єсли ж се все Він зробив для якогось сотворіння, тоді мусимо признати, що Його любов до сотворіння є велика. Кождий читач сих слів вельми цікавиться, яка є правдива відповідь на питання: Чому Бог сотворив землю? Отже нехай Слово Боже дасть відповідь.

ГОЛОВА 3

Чоловік

БОГ ЄГОВА є самий своїм Дорадником. Він наперед формує пляни і опісля точно виконує їх. Про Його задуми, які Йому подобались об'явити чоловікові, можна довідатися в Його Слові. В Його слові є написано: „Задуми вдаються аж по добрій раді.” (Приповісти Соломона 20:18) Він у всіх своїх ділах має певну і ясну вимірену ціль. Він ужив більше чим сорок тисяч років для сотворення землі. Він знає почин, розвій і бачить наперед кінець кожного свого діла. (Діяння Апостолів 15:18) Так і від самого почину Він має ясну і визначену ціль у сотворенню землі. Всі Його заміри є виконані через Його Слово, що є дорадником Йому. Ми можемо бути певні, що Він виконував усі свої пляни точно так, як се Він установив їх у почині.

Написано так: „Спогадайте давні давна, від початку віків, що я Бог, і нема иншого Бога, нема мені рівні. Я прорікаю заздалека наперед те, що колись буде, й від давnezних давен говорю про те, що ще не сталося; задуми мої спевняться, та й усе, що хочу я вчиню . . . Я бо сказав — і доведу се до кінця; призначив — і здійсно.” (Ісаї 46:9-11) „Так і слово мое, що виходить із уст у мене, — до мене не вертається впорожні, але чинить те, що мені вгодно,

і довершує те, чого я послав Його." — Ісаї 55:11.

Бог з почину постановив у своїм пляні, що земля ніколи не буде знищена. Писано бо: „Земля стоїть собі ввіки." (Еккл. 1:4) Отже, если земля мусить стояти ввіки, то виходить, що Бог мав намір зробити її пожиточною на всегда. Про се Бог ясно говорить у своїм Слові. Читаємо: „Так бо говорить Господь, сотворитель небес, — він Бог що создал землю й приспособив її і Він утвердив її, та й не надармо сотворив її; Він приспособив її, щоб на ній жили: Я — Господь, а иншого нема." — Ісаї 45:18.

Він не лише сформував землю у форму кулі і повісив її в просторі, але Він ужив много енергії, щоб з неї зробити відповідне місце для мешкання Його сотворінь. Він сотворив землю, щоб жили на ній, і певністю, що Його заміри не вийдуть на дармо. Замешкати на якомусь місці значить жити там і остатися там. Если же земля мусить існувати ввіки, і мусить бути замешкана на все після волі Творця, то виходить, що на ній мусить жити якесь розумне сотворіння, щоб могло покористуватися її плодами.

Сим сотворінням є чоловік, а Його Сотворителем є Господь Бог. Отже навчити людей, що чоловік повстав сам з себе, є не лише зневагою проти Єгови, але і зухвалим гріхом. (Псалма 100:3) Если ж теорія еволюції є зневагою проти здорового розсудку чоловіка то тим більше є бразою Єгови і тому ми відкидаємо її тут яко негідну брати під розвагу або дискусію.

Вірити в Бога значить прийняти всі Його слова за правду, інакше ми зовсім не віримо Йому. Єслиж ми віримо Йому, тоді Він допровадить нас до всякої правди.

Процес Творення

Много століть перед сотворенням чоловіка Бог положив основи землі. Чи котре будь з Його духових сотворінь знало в тім часі, що на ній мав бути сотворений чоловік, то сього нема відкрито в Слові Божім. Однак можемо бути певні, що вони були повідомлені, що якесь розумне сотворінне колись буде господарем землі. Задля тої причини настав час великої радості в дворах Єгови підчас закладання основ землі. Його два сини, Льогос і Люцифер, прилучилися до співу хвалення; і значінне сьої пісні і чудова мильодія її злучила всі сини Божі і вони співали з радости в честь і на славу Божу. (Йова 38:6,7) На підставі сього писання робимо припущення, що великий Творець поінформував своїх небесних синів, що ся планета, когтру Він в той час зачав приготвляти, колись, в будуччині, буде мати над собою господаря, розумне сотворіння, і тому свідомість сього факту наповняла радісною піснею небесні двори.

Ось і нарешті прийшов час на сотворення тої розумної істоти, чоловіка. Спевністю, що Єгова мав розмову зі своїм Сином, Льогосом, о Його заміреній цілі сотворити чоловіка. Писання говорить так: „І рече Бог: Сотворимо чоловіка в наш образ і подобу, і нехай панує над рибою морською, і над птаством небесним,

і над скотиною, і над усяким диким звірем, і над усяким гадом, що лазить по землі. І сотворив Бог чоловіка в свій образ, в образ Божий сотворив його, як чоловіка і жінку сотворив їх." — 1 Мойсея 1:26,27.

Образ і подоба згадані в сім писанню не могли відноситися до подоби або образу тілесного, тому що Бог є духовою Істотою, і жадний чоловік ніколи не бачив Його і не може бачити. Ніде нема згадано у св. Письмі, що би чоловік був тілесно подібний до духової істоти. Противно, читаємо, що хто буде перемінений з людської істоти на духову, такий дістане інше тіло відповідне до життя в духовім світі. Так і св. Письмо говорить, що є тіла духові і є тіла людські. (1 Коринтян 15:44) Також і се правда, що людські тіла не мають такої форми, як духові тіла. (1 Йоана 3:2) В якій же тоді спосіб чоловік був сотворений на образ і подобу великого Єгови?

Мудрість, справедливість, любов і сила є чотири прикметі Бога Єгови, котрі є все існуючі в Йому і котрі все ділають гармонійно і рівноважно. Се можна доказати на підставі Його відкритого пляну. Польові звірята ніколи не посідали сі чотири прикметі або вроджені чесноти. Зате бачимо навіть в несовершеннім чоловіці трохи мудрости, трохи любови, трохи справедливости, і трохи сили. І сей факт, що сі прикмети в упавшій чоловіці є неповні, показує, що совершенний чоловік мусів посідати їх у повний мірі і що вони ділали у нім рівноважно.

З тої то точки погляду чоловік був сотворе-

ний на образ і подобу Божу, іменно, що він був наділений мудростію, справедливістю, любовію і силою. Окрім сього, Бог панує над усім творивом. Тож, коли Він дав панування чоловікові над землею, то до тої міри чоловік також був подібний до Єгови. На підставі наведеного тексту треба розуміти, що на землі лише чоловік є сотворений на подобу і образ Божий.

Єгова уложив плян і представив нариси на збудованне першого чоловіка. В сих плянах показалась чудова мудрість Сотворителя. Він навіть назначив певне число костей на збудовання скелета, а іменно: дві ста і шість. Він уложив досконалу систему циркуляції крові. Він зробив легкі для очищення крові, і для підтримання циркуляції її. Він зробив найбільше чудову електричну систему, що ми називаємо нерви. Не маємо на цілі пояснювати тут цілий плян подрібно, лише звернути увагу, як кожда дрібна річ була виконана точно, бо навіть волосся було обчислене на голові чоловіка. — Маттея. — 10:30.

Тоді Льогос забрався до виконання плянів на збудованне чоловіка точно після поданих Йому нарисів. Написано є, що чоловік є земний з землі. (1 Кор. 15:47) Се правда, тому що він був сотворений з елементів, з котрих складається наша земля. В землі знаходиться кожний елімент, з котрих є сотворений чоловік, с. т. його організм. Про сей процес сотворення чоловіка є написано так: „І создал Господь Бог чоловіка з землі польової, і вдих-

нув йому в ноздрі живе дихане. І став чоловік душею живою." — 1 Мойсея 2:7.

Звірята, сотворені перед созданням чоловіка, були також названі душами, а се тому, бо всяке твориво що дихає є душею. (1 Мойсея, 1:20) Нема навіть жадного натяку або згадки в наведених стихах, що коли Бог сотворив чоловіка, тоді дав йому душу. Бог сформував тіло або організм, тоді в ноздрі (отвір в носі) того організму Він вдихнув дихання, о котре постарався для кожного сотворіння, і сим чином ставалась жива душа. Душа значить живе єство, що має дихання і чуття.

Если ж Бог є безсмертний і Він сотворив чоловіка на свій образ і подобу, то чи тоді мусимо заключити, що Він дав чоловікові безсмертну душу? Ні; таке заключення не є згідне ні з розсудком ані з писанням. Если би Бог був дав чоловікові душу, то певністю, що в сім тексті булоб зазначено про се; і, если би та душа була безсмертна, тоді Бог ніколи не міг би знищити її за переступ свого закона. Се значить, що Бог, давши раз життя, не мав би сили ніколи відібрати то життя від нікого; але таке заключення не можна погодити з Його неограниченою силою. Дальше, є також записано, що один Бог має безсмертність. (1 Тим. 6:16) Бог є життя давцем, і має силу відібрати життя після Його вподоби. Писання показують, що Бог застеріг собі право відбирати життя від Його сотворіння; отже се є доказом, що чоловік є смертельником.

Але чи то дихання, котре Бог вдихнув у но-

здрі чоловіка, не є тою божественною безсмертною іскрою життя в чоловіці? Відповідь на це питання мусить бути дана: Ні, тому що св. Письмо ніде не показує, щоби Бог щось подібне робив; але, що Він зробив чоловіка з елементів землі, і коли дихання життя увійшло в його ноздрі, тоді чоловік стався рухомою живою душею. То живе дихання, що має чоловік, належить до Єгови, тому що все, що є, належить до Бога. Право до життя виходить від Бога. То дихання само в собі не має життя, а тим більше не є безсмертне. Воно лише підтримує циркуляцію крові, через що людське тіло тримається живим. Так і св. Письмо говорить, що життя є в крові. (5 Мойсея 12: 23) Чоловік є найвисшого степеня із звірят на землі; і всі звірята, як і чоловік, мають таке саме дихання. — Екклізіаста 3:19.

Людський досвід безперечно вчить, що чоловік умирає, і що если яке сотворіння вмирає, так це доказом, що воно не є нескортьним. Кождий, хто би був безсмертний, той не міг би вмерти, і тому не підлягавби силі смерти. Бог сотворив чоловіка яко найвисше і найкраще єство на землі. Читаємо: „Що таке чоловік, щоб ти дбав про нього? Бо хоч ти зробив його трохи меншим проти ангелів, то увінчав зате славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук твоїх, усе положив еси під ноги його.” Псалма 8:4-6) Бог був задоволений роботою в сотворенню чоловіка і тому потвердив словами: „вельми добре.” Чоловік стався сином великого Бога Єгови, і Бог любив його, і чоловік жив серед щасливих обставин.

Дім

Бог приготував на землі совершенну площу Еден. І справді мусіло се бути чудово прекрасне місце. Чоловік, котрий був господарем землі, був сотворений совершенний і його дім був совершенний, бо всі діла Єгови є совершенні. (5 Мойсея 32:4) Як за велика була площа Еден, то про се св. Письмо не говорить, але з опису обставин можна догадатися, що то було досить просторе місце. З ріжних свідоцтв можна заключити, що околиця Еден знаходилась в тій частині землі, що тепер її знають, як гористий край Арменії.

На східній частині Едену Бог насадив город, що був дійсний рай. Деревя росли ріжнородні прекрасні цвіти, щоби вдоволити вид чоловіка і давати ріжні запахи для його нюху. Знов інші деревя росли ріжнородний овоч, що був поживою для чоловіка. І ріжнородні звірята були там, але вони не були дикі. Ті звірята були ласкаві і послушні. Вони знали Адама, їх царя, і він кождому надавав імя; і вони розуміли його і відповідали на його голос. Рівнож були там розмаїті птахи, птиці райські і птахи співу. Клімат був совершенний, а тихий вітрець розносив запахи в повітрі і чудова мелодія пісень наповняла музикою воздух на честь і славу великого Бога.

Велика ріка виходила з того города і розділювалась на чотири частини і поливала околицю. Ся струя води надавала ще більший вид красоти і слави того місця. У тім городі знаходилося багато чистого золота і дорогоцінних камінів, котрі чоловік міг уживати для своєї втіхи.

Писання в коротці описують про тамошні обставини так: „І насадив Бог сад у Едемі на востоці, тай осадив там чоловіка, що создав. І зростив Господь Бог усяке дерево із землі, принадне на погляд і смашне плодом своїм, і дерево життяне посеред раю, і дерево познання добра і зла. І ріка виходила із Едену на поливання саду, потім розлучається на чотири течія. Імя першої Пизон; ся обтекає всю Гавила землю, де знаходиться золото. А золото в тій землі предобре. Там знаходять і бедола-смолу і камінь онікс. А друга річка зоветься Гигон; ся обтекає всю Куш землю. А третя зветься Гидикель; се та річка, що йде на схід сонця від Ассура. А четверта річка, се Ефрат. І взяв Господь чоловіка та й осадив його в Едемському саді порати його і доглядати. І заповів Господь Бог чоловікові, глаголючи: З усякого дерева, що дає знаття доброго і лихого з того не важитимешся їсти, ато вмиреш певно того ж дня, як скоштуєш з його”. — 1 Мойсея 2:8-17.

Тоді сказав Бог: „Не добре чоловікові бути самому.” Бог хотів зробити чоловіка совершенно щасливим. Коли Адам спав твердим сном, Бог сотворив йому жену. Коли пробудився Адам, то перед ним стояла совершенна женщина, найкрасша річ, яку коли бачив Адам. Розуміється, що він полюбив її на перший погляд. Від тоді вони зачали жити в повній розкоші в їх совершеннім стані і славнім домі. Вони ходили і розмовляли разом, то знов підносили свій голос в честь великого Творця. Від того часу не було ані одного так щасливо-

го подружа, тому що не було ані одної совершеної пари окрім них.

Тепер Адам стався царем землі; і маючи красну королеву побіч себе і все, що лишень серце забажало, він жив розкішно у своїм славнім домі. Хтож то постарався о те все для чоловіка? Великий і всемогутий Бог Єгова із своєї доброти і любови постарався о сі всі річи для нього. Чоловік, будучи при сотворенню наділений чеснотою почитання, мусів поклонятися своєму Творцю, або комусь іншому. Совершенний чоловік і совершенна жена жили в вповнім мирі і совершеннім щастю.

Але на дорозі тої щасливої пари засів злобний ворог. Задля сього ворога, їх щастя тривало лише короткий час. У святім писанню можна добачити натяк, що вони тішилися своїм блаженним домом, тим чудовим оточенням і солодким товариством лишень всього два роки. По сім зачався смуток чоловіка, і від тоді людство терпить і стогне аж до нинішнього часу. Та ми мусимо зрозуміти причину того терпіння і смутку, щоби нам красше оцінити прикмети великого Творця.

Проба

Але чому Бог дозволив сьому зрадливому ворогові перешкодити щастю сій совершенній парі і зловити їх у свої сіти? Треба памятати, що Бог не зробив сього сотворіння ворогом. Колись Люцифер був сином Божим, котрий разом з іншими синами Божими прилучував свій голос до співу небесного гимну, коли закладалися основи землі. Пізнійше він був в Еде-

Хто зробив сю чудову планету і повісив її у просторі? Так звані учені прибирають міну мудрости і кажуть, що то все зробила природа. Але чому нам тратити час над оцінею несовершенного чоловіка, коли ми маємо певне і виразне свідцтво про котре не може бути найменшого сумніву? Земля се діло рук великого Сотворителя, Бога.... Писання ділить творчий тиждень на сім днів або періодів... вираз „день“ значить період часу котрий обнімає много століть

Період часу від початку сотворення землі аж до окінчення її, значив 49,000 років. сторони 25,26

Karl Spitzweg

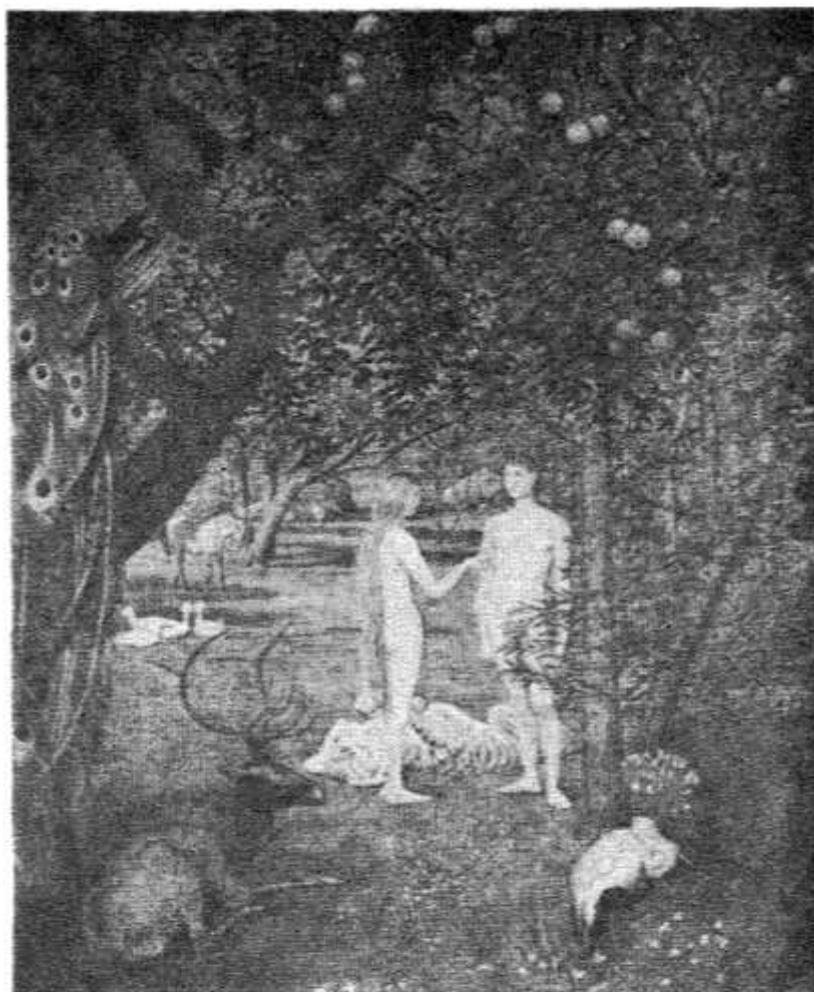
Мудрість сього світа

Бог сотворив чодовіка ... В сім плані показавсь чудова мудрість ... Він навіть назначив певне число костей на збудовання скелета, а іменно: Дві ста і шість. Він уложив досконалу систему для циркуляції крові. Він зробив легкі для очищення крові, і для підтримання циркуляції її... чудову електричну систему, що ми називаємо нерви. ... Кожда дрібна річ була уважно зроблена.

сторона 59

Van Ryn Rembrandt

Спокуса.

Нанс Тома

Але чому Бог дозволив сьому зрадливому ворогові перешкодити щастю совершенній парі? ... Розуміть ся, Єгова міг перешкодити виконати його злі заміри ... але совершенний чоловік мусів бути випробуваний: чи він буде вірний Богу, або чи він відвернеться від Нього. Отже Єгова дозволив Люциферові виконувати його злі заміри, і через се поставив чоловіка на пробу. сторони 69,70

Каїн і Авель.

Lardislaus Hegedus

Авель, довідавшись від своєї матери про те насіння, що має колись побідити ворога, виглядав того часу, коли Бог через то насіння буде благословити всіх тих, що служать Йому. Він угодив Богу своєю вірою і ріс в ласці Господній з дня на день. Сатана слідив близько за поступованням сих обох синів Адама. Если один з них ріс в ласці Єгови, то се значило, що він був ворогом сатани; і тому він зробив старання, щоб його знищити. сторона 86

ні, Божому городі, там де мешкав чоловік. Бог дав йому почесне місце, позицію відвічальності, і назначив його сторожом чоловіка, і припоручив йому задачу до виконання в совершеннім Едені. — Езекиїла 28:13,14.

Будучи духовою істотою, Люцифер був невидимим для чоловіка, однак він міг ужити способу, щоб порозумітися з Адамом і його женою. Між многими звірятами вуж був дуже хитре і здібне сотворінне, і в тім часі він ходив просто так, як і інші звірята. Тоді він посідав красоту і славу. І тому Люцифер ужив вужа, як свій знаряд, щоб звернути увагу Еви і порозумітися з нею. Св. Письмо показує, що тоді звірята могли передавати свої думки чоловікові і рівнож могли розуміти чоловіка. — 1 Мойсея 2:20; 3:1,2.

Люцифер знав, що Бог обдарив Адама і Еву силою множитися; себто, дав їм силу плодитися і приводити на світ свій рід. Він знав, що з бігом часу Адам сплодить дітей, і сі діти, коли виростуть, знову виховують свої діти, і так з часом уся земля буде наповнена розумним осотворіннем, котрі будуть прославляти Бога Єгову. Тоді беззаконне і несправедливість увійшли в серце його.

Обовязки Люцифера були виразно визначені через закон Божий, але він понехав їх і задумав перехитрити Бога і чинити свою власну волю. Ось як він роздумував собі: „Чому мені не бути подібним до всевишнього Бога? Він має державу над небесами і землею. Я є назначений дозорцем чоловіка, над наймудріjším сотворіннем на землі, і чому ж мені не ма-

ти участі у славі Божій?" Тож наслідки його мислення були такі, що він постановив своє бажання виконати в діло, через установалення свого власного престолу на високім місці і сим чином статися рівним всевишньому Богу. (Ісаїї 14:13,14) В сім то власне часі беззаконне увійшло в його серце і Єгова знайшов гріх у нім. Від тої хвилі він став ворогувати проти Бога і стався хитрим і закритим ворогом чоловіка. Чоловік саме тоді переживав щасливі хвилі в прекраснім Едені і не був свідомий о злім і закритім замірі в умі Люцифера

Розуміється, Єгова міг перешкодити Люциферові виконати його злі заміри, але Він дав йому вільну волю. Совершенний чоловік мусів бути випробований, чи він буде вірний Богу або чи він відвернеться від Нього. Если би Адам був дійсно любив Бога, він був би відпер всі спокуси, котрі відтягали його від вірності до Сотворителя, і еслиби в сій пробі він був остався льоальним і вірним, він бувби доказав гідність свого становиська, яке він займав, і з часом бувби достойним отримати вічне життя. Чоловік мусів стати на пробу і се не була жадна несправедливість зі сторони Сотворителя поставити його на таку пробу або суд. Отже Єгова позволив Люциферові виконати його злі заміри, і через се поставив чоловіка на пробу.

Бог дав закон Адамові перед тим нім Він сотворив Еву, його жену. Безсумніву, що Адам мусів повідомити Еву о сім законі, бо вона знала значінне його і навіть висловилася так коли справа була представлена перед нею. Розуміється, що і Люцифер знав про закон да-

ний чоловікові, і тому він хотів скористати з нагоди, щоб йому виконати свої злі заміри. Він обдумав плян, що йому буде легше переконати Еву щодо правдивості його позиції, чим Адама; і, якщо він перемовить Еву на свою сторону, тоді справа булаб на пів виграна, тому що вона помоглаби намовити Адама прилучитися до сього вчинку, радше чим бути розлучений від неї. Люцифер також знав, що Адам був дуже прив'язаний до Еви, і що вона мала великий вплив над ним.

Уживши вужа за свій знаряд, Люцифер підійшов до Еви і затягнув її в розмову. Після писання, зміст їх розмови можна переказати такими словами: 'Справді маєте тут чудовий дім з різними деревами, прекрасними овочами і цвітами. Але чомусь ви не їсте овочів зі всіх дерев, чи не тому, що Бог наказав вам не їсти?'

Ева відповіла: „З усякого дерева райського їсти мемо, з плоду дерева, що серед раю, рече Бог, не їжте з його, ані дотиркати метесь до нього ато помрете.“ — 1 Мойсея 3:1,2.

Тоді Люцифер зачав переконувати Еву, що він, Люцифер, був її правдивим приятелем і приятелем її чоловіка; і що Бог був їх ворогом, бо задля самолюбних цілей Він тримав їх в незнанні о многих чудових річах, про котрі вони повинні були знати. Він своїми аргументами переконував Еву щодо якості заказаного дерева, про котре вона згадувала, що воно родило добрий і здоровий овоч, і що той овоч був красний і навіть вельми пожаданий для всіх тих, що хочуть статися мудрим. Ось його слова до неї: „Ні бо, не помрете. А се

Бог знає, що скоро попоїсте з нього, відкриються вам очі, і будети як боги, знающі добре і лукаве." — 1 Мойсея 3:3,4.

Ева піддалася під зводничий вплив, взяла овоч і їла його. Тоді вона сказала Адамові, що вона зробила, і він також їв. Їх учинок був отвертий переступ ясного закона Божого, і через се Адам і Ева сталися добровільними переступниками закона Божого. Від тої хвили Адам стався злим чоловіком і Ева сталася злою женою. Зараз сумління зачало не покоїти їх і вони сховалися. Вони були виставлені на пробу, але вони піддалися під грішний вплив того, котрий самий повинен був поступити іншою дорогою, і їх учинок був доказом невірности до Бога, їх Творця.

Що ж тепер треба було зробити з ними? Бог є справедливий, що значить, що Він все робить правду. Позволити його сотворінню жити на землі і бути царем на ній булоб не намісци, тому що Його закон ставбися маловажний і стративби силу. Окрім сього, если чоловік знаходиться в совершенних обставинах і не слухає Бога, то тим більше він вчинивби се у всяких інших обставинах і був би спонукав другі сотворіння до гріха. Отже задля власного добра чоловіка і щоби підтримати повагу закона, він мусів бути покараний після вимог закона. Справедливість вимагала, щоби закон був виконаний. Адам і Ева призналися, що вони переступили закон Божий, хотяй обидвое знали, що вимоги закона були такі: „ато ввреш певно того дня, як скоштуеш із його." Задля їх переступу, Бог мусів дати вирок засуду і то

в гармонії Його закону. Отже Єгова дав вирок засуду в сій розправі, зміст котрого звучить так: „А жінці рече: Наготую тобі муки в вагоніннях твоїх; мучившись рождати меш діти, а до мужа твого поривати ме тебе, він же панувати ме над тобою. І чоловікові рече: Що послухав еси жени твоєї та попоїв з того дерева, що заповідав я сього єдиного не їсти, проклята земля задля тебе; в печалі і тузі харчувати мешся з неї по всі дні живота твого. Тернину да осет родити ме вона тобі, і їстимеш польове зело. У поту лица твого їстимеш хліб твій, аж покіль вернешся в землю, що з неї й узято тебе. Земля бо еси і землею візьмешся. І вислав його Господь Бог із саду Едену порати землю, що з неї й узятий. І вигнав чоловіка. І поставив на востоці за садом Еденом херовимів з поломяними голими мечами обертасами стерегти дорогу до животоного дерева.” — 1 Мойсея 3:15,18,22,23.

Закон Божий і Його вирок присуду є доказом, що чоловік не був сотворений безсмертною душею і що Бог не дав йому безсмерної душі. Його закон говорить так: „В той день, як попоєси із його умираючи вмиреш” (1 Мойсея 2:17). Бог видав засуд проти чоловіка як раз в гармонії з сим законом. І справді не могло бути йнакше, тому що Бог не може перечити собі. Бог, яко найвисший суддя, дав присуд, що чоловік, будучи зроблений з землі, мусів йти в землю і землею статися. (1 Мойсея 3:18) Се значить, що чоловік, будучи з землі, мусів перетворитися в мертву матерію з котрої був сотворений.

Знов Слово Боже відкриває нам факт, що лише Еден околиця була совершенна, а решта часть землі була в недокінченім стані. Про землю у вироці читаємо так: „Проклята земля ради тебе.” Се значить, що Бог лишив землю в недокінченім стані. Але чому ж ради чоловіка? Тому що він мусів йти на ту несовершенну землю котра родила тоді терне і будяки, і з неї в поті чола діставати потрібну поживу для себе. Праця все була великим благословеньством для чоловіка. Лінивий чоловік не є благословеньством ні собі ані иншим людям. Отже можемо сміло сказати, що Бог з ласкі і доброти, постарався о працю для чоловіка.

Бог вислав чоловіка з Едену на ту несовершенну землю і дав йому роботу до виконання на протяг девять сот і трицять років. В протязі того часу чоловік мав досить відповідну хвилю подумати над страшною помилкою, яку він зробив в раю. Протягом того часу смерть поступенно виконувала свою роботу, і при кінци того періоду Адам умер. Розуміється, що Бог міг погубити Адама зараз по вигнанню, але Він сього не зробив; бо в Божім пляні було назначено, що поступенно смерть Адама мала принести благословеньство для цілого роду і остаточно прославити ім'я Боже.

Посеред раю в Едені було дерево, котре Бог назвав „дерево життяне.” Сотворінне, котрому би Бог дозволив їсти з того дерева овоч, могло вічно жити, ніколи не вмирати. Сила життя, однак, не була в овочі того дерева. То дерево було лише символом життя, і Божий за-

кон був і є, що, если хтось укажеться гідним їсти овоч з сього дерева, такий зможе вічно жити і ніколи не вмере. Если би Адам був ука-зався вірним у своїй пробі, тоді безсумніву що у відповіднім часі Бог бувби дозволив йому їсти овоч із сього дерева; і сим Бог бувби при-знав його за вірного і правдивого, і яко такий він був би мав право до вічного життя на землі.

Божий закон ділання ніколи не змінюється. Про Його закон читаємо: „Хто побідить, тому дам поживати від дерева життя, що посередині раю Божого.” (Одкриття 2:7) Се право значить, що хто будь з роду людського схоче отримати життє вічне в яких будь обставинах, то він перше мусить бути виставлений на пробу, і мусить побідити в тій пробі, сим доказати свою вірність і лояльність; і тоді вигравши побіду, буде міг наслідити вічне життє. Се є дальшим доказом, що то дерево життя посеред раю є символом життя для всіх тих, хто є послушні Богу, і що ніхто окрім послушних не дістане вічного життя.

Людський організм є його тіло. Ум є думуючою частию того організму через що сотворінне розсуджує і приходить до заключення. Знов воля се є сила сотворіння, через що воно рішає чи воно має робити або не робити певну річ. До Еви прийшла спокуса у трох формах, а іменно: проба тіла, проба ума, і проба волі. Вона бачила що заказане дерево родило добрий овоч до їди, і вона розсуджувала собі так: Той овоч є добрий для мого тіла

або організму. Я вжию моєї сили для задоволення і добра мого тіла.

Вона бачила, що той овоч був прекрасний і принагідний для виду її ока, і вона чулась розчарована поверховним виглядом його. Вона приглядалась тій красоті овочу і забажала його, і тоді сказала до себе: Я скоштую цього найкращого овочу'. Вона також бачила то дерево так вельми бажане, що давало овоч мудрости. Се заапелювало до її гордості і до почуття високого оцінення себе, і вона забажала стати мудрою, навіть перед назначеним Богом часом. Вона постановила вжити свою волю проти волі Божої. Нарешті сказала: 'Я буду їсти овоч і стану мудрійшою над усі сотворіння, а навіть так мудра, як самий Бог.'

На всіх трох точках Ева була спокушена і на кожній точці піддалась і впала. Вона так високо думала про себе, що вона подала овоч своєму мужеві, і він також їв. Він не хотів бути розлучений від неї. Він знав, що то, що вона зробила, відлучить її від Бога, але він радше піддався бажанню свого тіла і сим виповів послушенство Богу, і тому він також їв овоч. Він бачив, що Ева була хороша, і се за апелювало до його ока; він бажав мати її і бути з нею; і тому був поконаний на сій точці. Він знав що воля Божа була, щоб він не їв. Він знав, що если він виконає свою волю то се буде проти волі Божої і сим самим він образить Єгови. Безперечно, що Бог був би позволив колись їсти йому з цього дерева. Але Адам, щоби виконати свою самолюбну во-

лю, піддався спокусі, і на всіх трох точках упав.

У пізнішій часі Слово Боже відкрило нам, чому Бог дозволив на ці три методи спокуси, і чому Він не перешкаджав сатані спокушувати в сей підступний спосіб кожного чоловіка, котрий навіть уважав себе в гармонії з Богом. В Його Слові є написано: „Все бо, що в світі, — хотінне тіла і хотінне очей, і гордощі світові, — не з Отця а зо світа. І світ перейде, і хотінне його; хтож чинить волю Божу, пробуває по вік.” (1 Йоана 2:16,17) Се є дальший доказ, що если хто з людей отримає колибудь вічне життє, то він перше мусить бути поставлений на пробу, і в сій пробі він мусить доказати свою вірність і лояльність до Єгови.

Адам і Ева були вигнані з їх райського дому. Вони вийшли з відтам з ганьбою і соромом і засуджені на смерть. Господь поставив сторожа при вході до раю, щоб заборонити їм увійти назад до Едену. Вони добровільно поломали закон Божий, і тепер вони зачали відбувати свою кару, котра була наложена на них законом. Коли вони були в домі Едену, їх пожива була совершенна, але поза Еденом росли будяки і терне, і дерева, що родили трійливий овоч. З відси вони тепер мусіли з великим трудом і працею жити себе, і та пожива постійно затроювала їх, піднесволювала їх, і нарешті вони мусіли вмерти. Справді се був сумний день для них, коли вони лишали город Еден, і опісля той сумний день вже все був з ними. Їх довга подорож смутку зачалась. При кінці девятьсот і трицять років, у смутку і в

грісі, Адам пішов до гробу, і земля покрила його.

Знов инша часть вироку звучить так: „А жінці рече: Наготую тобі муки в вагоніннях твоїх; мучившись роджати меш діти, а до мужа твого поривати ме тебе, він же панувати ме над тобою.” (1 Мойсея 3:15) Шість тисяч років терпіння жінок при народженню дітей є надто достаточним свідоцтвом, що той присуд був виконаний. Господь Бог мав добру ціль у сім присуді і колись воно вийде на користь і благословенство чоловіка. У законі Божім було також зазначено, що жінка мусить бути піддана чоловікові. І всім праві Бог також мав добру ціль. Але тому що сей закон був часто нарушений, для того много родин переносили великі терпіння і часто їх родинне життя було розбите.

Звичайно буває, що за добру лекцію треба і дорого заплатити. Так і Бог постарався о важну лекцію для науки і добра його сотворінь. Коли прийде властивий час, тоді всі люди мусять пізнати, що Бог Єгова робить усе після порядку. Вони навчатися, що чоловік є головою жени, що Ісус Христос є головою Його церкви, і що Єгова є головою Христа і всевишнім Богом понад усіма. Сатана ворог приложив усіх старань, щоби поломати сей закон майже у кождім домі. Він часто робив чоловіка звірячим і дикім паном над женою, і тоді вже було легко намовити жену думати, що вона не повинна бути піддана мужеві. Наслідки сього були невдоволення і смуток.

Коли Бог сотворив Адама і Еву, Він сказав до них так: „Плодіться і намножуйтеся, спов-

няйте землю." Сими словами Бог виразно висказав свою волю, що Адам і Ева мали розмножувати свій рід, і що земля сотворена для роду людського. Коли Адам і Ева лишали Еден, то до того часу вони ще не вживали Богом даної влади родити дітей. Се вже аж у пізнішому часі, що вони породили синів і доньок. (1 Мойсея 4:1,2) Яких же дітей можна сподіватися від несовіршених і засуджених на смерть родичів? Треба пам'ятати, що Адам вже тоді не мав права до життя і тому не міг передати його своїм дітям, і окрім того він вже був засуджений на смерть, і тому в таких обставинах він не міг сплодити совршених дітей.

Адам і Ева були тепер грішниками, і задля тої причини їх діти мусіли родитися в грісі. Пізніше Божий пророк записав то правило Єгови такими словами: „Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя." (Псалма 51:5) Щодо сьої точки знов інший Божий свідок під впливом св. духа писав: „Тим же то, як через одного чоловіка гріх у світ увійшов, а через гріх смерть, так і смерть у всіх людей увійшла (через того), в кому всі згрішили." (Римлян 5:12) Сі писання зазначають закон Єгови і пояснюють, чому всі діти родяться несовіршеними і без права до життя, і чому з бігом часу слабнуть і вмирають.

Усі сі клопоти повстали через гріх. І що ж є гріх? Гріх є переступ Божого права. (1 Йоана 3:4) Отже всяке беззаконне є гріх. Бути беззаконником значить бути невірним Богу. Люцифер знав закон Божий і поломав його. Адам також знав Божий закон і він також пе-

реступив його. Плата або кара за гріх є смерть. (Римлян 6:23) Сього права не можна оминати ані змінити, бо Бог є незмінний. — Малахія 3:6.

Диявол

Люцифер був першою духовою істотою, що поповнив гріх. Адам був перший чоловік, що згрішив. Через його беззаконність гріх увійшов у світ. Але чи і Люцифер мусить бути покараний карою смерти за його переступ Божого закону? Так, Бог видав суд і він мусить умерти по вічні віки. (Езекиїл 28:15-18; Жидів 2:14) Кара за його перступ Божого закону буде виконана в назначенім Богом часі. Бог має відповідний час на все, що Він робить.

Імя Люцифер значить світлонос, або рання зоря. По сім, як він згрішив, Бог його назвав змієм, сатаною, вужем і дияволом. (Одкриття 20:1-3) Коли Єгова надає якомусь сотворінню імя, то се імя має велике значіння. І так змії значить пожераючий; сатана значить противник або ворог; вуж значить зводителі; а диявол значить обмовник. Сі імена указують, що диявол є крайню злбний характер, і що він пустився на зовсім противну дорогу від того часу, як він поповнив злочин в Едені.

Від того часу аж до тепер він був постійним ворогом і завзятим противником Бога, і рівнож був ворогом і противником кожного, хто старався бути послухним заповідям Божим. Отже, если проти когось виступав сатана, то дотакі міри той чоловік був виставлений на пробу. Зі Слова Господнього можна довідатися, що Єгова замірив дати своїм сотворінням

нагоду йти слідами диявола або бути послухним Йому, і се пояснює, чому виконання засуду проти сатани є відложено на так довгий час.

Промінь Надії

Знов інша часть вироку, котрий дав Єгова, звучить так: „І положу вороговане між тобою й жінкою і між насіннем твоїм і насіннем її, воно рощавлювати ме тобі голову, ти ж упивати мешся йому в п'яту.” (1 Мойсея 3:14) В сих наведених словах з писання знаходиться двоє значіння. Вуж, що тоді ходив просто, тепер був засуджений повзатися на животі по землі, і мав бути зненавиджений і нищений чоловіком. Вуж також був ужитий Люцифером, і тому стався символом обманства і представляв диявола. „Насіння” вужа, згадане тут, відноситься до тих сотворінь, що добровільно сталися знарядом і представителями диявола. — Йоана 8:40-44.

Жінка є символом Божої організації так званої Сион, з котрої вийшло „насіння обітниць.” Тим обіцяним насінням є Христос, Божий помазанник. (Галат 3:16,27,29) В сім засуді є зазначено, що по сім настане ворожнеча між „насінням вужа” і „насінням жени”. Від тоді диявол і його ангели і його ведимі представителі отверто з дикостію противилися кождому, хто щиро старався служити Господу і йти слідами Ісуса Христа. Боротьба все провадилася між помазанниками Господніми з одної сторони, а диявол і його ангели з другої. — Ефесян 6:12.

У сій часті присуду можна бачити ясну обітницю, що „насіння жени” вийде побідосним

у боротьбі, і що воно розщавить голову вужев. З того слідує, що то насіння мусить розвинути ся і дозріти, і що аж до того часу Бог позволив ворогові сатані виконувати свою нікчемну роботу до крайности. Се сатана і зробив. Але Бог сказав, що сатана програє в боротьбі, що у властивім часі зістане розтертий під ногами Помазанника, Христа. (Римлян 16:20) Сей факт, що голова ворога має бути розтерта, і що се має бути зроблене через „насіння жени“, кидає промінь світла надії на стежку чоловіка, і показує, що людство зазнає ще красного часу в будучинні.

Тому що красші обставини мусять прийти через „насіння жени“, Божий знаряд, для того то насіння мусить бути приведенне до цілковитої гармонії з Богом. Щоби се зробити, с.т., щоби завести красші обставини між людьми, Бог Єгова мусів зачати „нове сотворіння“. Кільканайцять з Адамових синів мали сильну віру в ту промінь надії, хотяй, дуже часто, вони не розуміли правдивого значіння її. Але нині дослідники Божого пляну, котрі з вдячністю і з побожністю ідуть за вказівками розвиваючогося Божого пляну, радуються в сій проміні надії, котра була так неясна при виреченню засуду проти чоловіка много століть тому назад.

Вже від першого дня Бог знав наперед кожду точку свого пляну відносно чоловіка. Його чиста і несамолюбна любов приготувала нариси того пляну, що мали бути виповнені в назначенім часі. Той плян є зроблений в ціли привернення чоловіка, через його знаряд, нове

сотворінне. Бог все руководився своєю мудростю, як в поступенним одкриттю пляну так і в виповненню свого пляну. Коли ж той плян буде викінчений, тоді на нім відобеться Божа слава, його мудрість, його справедливість, його любов і його незмірна сила. Маючи віру спішим же тепер, щоб нам довідатися більше о Його чудових ділах, тому що хто вчиться той знайде дорогу, котра веде до життя і щастя. Йоана 3:17.

ГОЛОВА 4

Дегенерація

ДЕГЕНЕРАЦІЯ значить поступенний процес упадання чоловіка, чим раз у гірший стан, через що він доходить до цілковитого упадку і виродження. Деградація людства зачалась з днем вигнання чоловіка з Едену, і буде продовжуватися аж дійде до свого вершка.

Совершений чоловік посідає совершенний ум і тіло, і також має право до життя. Зараз по вигнанню з Едену, Адам посідав через довгий час здоровий умисл і організм; але будучи засуджений на смерть, вирок мусів статися правосильним, і тому смерть зачала виконувати свою роботу. Та хотяй чоловік оказався непослушним взглядом свого Сотворителя, через що він стратив всяку приязнь із Ним, то однак Бог був ласкавий до нього. Напримір, Адам і його жена були голі; і Бог дав їм одежі. Про се читаємо: „І поробив Господь чоловікові й жінці його одежу із шкір тай зодяг їх." (1 Мойсея 3:20) Хотяй дехто припускає, що ті шкіри були із звірят, то однак таке заключення не мусить бути правдивим, і не є так важним, як се, що Він приодів їх.

У тих часах не треба було одежі, щоби охоронити тіло від бурів або непогоди. Тоді не було бурів на землі, ані не було прикрої студи. Температура по всій землі була майже

рівна завдяки перстенів, що покривали кулю земську. Ся одежа мабуть була дана їм для того, щоби вони накрили свою наготу перед очима одно другого, і перед очима їх дітей, що мали народитися їм. Однак, яка б то причина не була, то бачимо, що діло зодягнення чоловіка було порушене любов'ю зі сторони великого Творця.

Св. Письмо дуже коротко описує історію про народження дітей Адама і його жени. Воно навіть не згадує усіх імен їх дітей. Найперше подає ім'я Каїна і ім'я Авеля. Але спевностю, що і другі діти були народжені в тім часі с. т., сини і доньки, котрі разом жили з Авельом і Каїном. Безперечно що обидва сі сини, Каїн і Абель, були також головами родини. Св. Письмо виразно зазначає, що Каїн мав жону, і розуміється що його жена мусіла бути Адамовою донькою, отже і сестрою Каїна. (1 Мойсея 4:17) Ім'я Каїн значить „набутий”. Ева даючи таке ім'я синові мабуть мала на думці то обіцяне Богом насіння, котре мало розтерти голову вужеві, і тому думала, що Каїн був тим набутим насінням, котре остаточно мало винести перемогу над вужем.

Каїн був рільником. Він мусів тяжко боротися з тернем і будяками, щоби здобути поживу для себе і для других членів родини. Мабуть його родичі розповідали йому про їхнє давнє життя в раю, і се, як Бог постарався для них о працю в поті чола, через що вони мали здобувати собі поживу. Така боротьба з тернем і будуками витворила в Каїні духа злоби і огірчення. Окрім сього, Каїн наслідив лихе успо-

соблення від своїх родичів; бо його родичі були злі, тому що вони переступили Божий закон. Отже із цього бачимо, що Каїн був похмурий, прикрий і злобного серця.

Авель, другий син Адама, був пастухом. Його ім'я значить кормитель. Він помагав родичам отримувати дім і правдоподібно мав також свою власну родину. Він також довідався від своїх родичів про їхнє давнє життя в Едені. Родичі розповідали йому про їх колишній прекрасний і совершенний дім і се, як вони були вигнані з відтам за їх непослушенство до Бога. Вони також оповіли йому про сию славу обіцяну надію, що колись вони зможуть повернути назад до Божої ласки і будуть тішитися наново Його благословенствами.

Протягом дня Авель пас по широких полях вівці, себто, стеріг їх від нападу диких звірів. Вночі він також дбав о їх охорону і безпеченство тримаючи стадо в загороді; а у вільних хвилях він роздумував над сим, що він чув від своїх родичів про Бога і про чудові діла рук Сотворителя, які він бачив навколо себе. Він правдоподібно роздумував над сим, як великий Сотворитель дав життя його отцеві і матері, і також, як Він дав життя його стадові овець; і если він, Авель, мав приємність дбати і охоронювати життя німого сотворіння, то оскільки більше великий Бог дбає за всіх тих, що є послухні і служать Йому. Він читив Бога Єгову в своїм серці, і Його віра в Господа росла чим раз сильніша і тому він бажав чинити волю Єгови.

Авель довідавшись від своєї матери про то

насінне, що має колись побідити ворога, виглядав того часу, коли Бог через нього буде благословити всіх тих, що служать Йому. Він угодив Богу своєю сильною вірою, і ріс в ласці Господній з дня на день.

Сатана приглядався близько поступованню сих обох синів Адама. Єсли один з них ріс в ласці Єгови, то се значить, що він був ворогом сатани; і тому він зробив старання щоби знищити його.

Збігом часу сі два сини, Каїн і Авель, приносили жертву Господу Богу. Похмурний і зловсний Каїн приніс овоч своєї праці в жертву. Будучи самолюбним, він роздумував над сим, як тяжко він мусів працювати між терннем і будьяками, щоби знищити їх і принести той овоч, котрий він мусів тепер жертвувати Господу і то без жадної користи для себе. Він думав, що він робить велику ласку і прислугу Господу Богу через свою жертву, хотяй Господь непотрибував її. Будучи первородним сином Адама, він вважав себе за возлюбленого Єгови. Він був гордий і жорстокий, прикрий і підлий; а се все засіяв в його серце диявол.

В тім самім часі приніс жертву свою Господу смирний і побожний чоловік, Авель. Сей знов роздумував, що то все, що він посідав, він отримав яко дар від Бога, і тому тепер він забажав оказати свою вдячність принісши найлучший овоч, який він мав, в жертву Господу. Він заколов найкрасщого агня зі свого стада, і приніс мясо разом із товщею, що представляло його найкращі зусія, горя-

ворога, але сим він стримає і інших людей від служення Богу Єгови.

Рік за роком минав і на світ приходило багато людей, обидвох полів. Між іншими народився Ябаль, що стався батьком пастухів, і тих, що мешкають в шатрах. По сім прийшов Юбаль, котрий зорганізував музикантів і навчив їх грати на гарфі і органі. Пізнійше, історія згадує про Тубаль-Каїна, котрий був учителем штуки виробу з міді і заліза. Енос був правнуком Адама, і коли сей зачав свою діяльність, то вже в тім часі було на світі досить поважне число людей; але всі вони були під впливом сатани. В сім часі люди зачали практикувати гіпокрицтво, через се, що називали себе іменем Господним, але в правді і факті висмівали і хулили Його святе ім'я.

Коли Адам полишив город Еден, то ще тоді він був фізично здоровий, себто не відчував жадної слабости. І хотяй був засуджений на смерть, то однак через довгий протяг часу він був повний енергії і сили. Однак він поступовно умирав, бо мусів заплатити кару за свій поповнений злочин. Коли Адам був 130 років життя, він сплотив другого сина на своє подобиє і дав йому ім'я Сет, котрий заняв порожнє місце Авля, що був замордований Каїном. Опісля народилися другі сини і доньки. Адам доживши 200 років віку мав багато потомків і правнуків, що були дорослі в силі і повні енергії. Самий Адам був ще досить енергичний, бо навіть в такім пізнім віці він мав силу плодити діти. По народженню Сета, Адам ще жив 800

років і сплотив много синів і доньок. Доживши віку 930 років, Адам умер.

Сила і енергія чоловіка і його витривалість у борбі з елементами землі є показана в сім, як задовгий час він може жити в такому стані. На примір, після історії св. Письма, то Сет жив 912 років. Енос, правнук Адама умер, доживши 905 років. Кенена, син Еноса жив 910 років. Магалалель жив 890 років. Яред, коли мав 162 роки віку, сплотив Еноха. І по сім він ще жив 800 років, і умер доживши 962 років віку. Енох любив Бога і служив Йому. Він жив лише 365 років, і коли він ще був сильний і повний життя, Бог забрав його зі світа, і так схоронив його від болів смерті. Його син Матуселя жив 969 років.

Але треба тут зазначити, що ні Адам ані жадний чоловік з його покоління не дожив повних тисячу років. Чому? Відповідаємо, тому що Бог дав закон Адамові, у котрім було написано: „Ато вмиєш того дня, як скоштуєш із його”, (1 Мойсея 2:17) Сі слова є доказом, що Адам мусів поступово вмирати, і що при кінці „дня” він мусів цілковито закінчити своє життя. Всі інші повисше згадані одиниці були синами або внуками Адамовими. Всі вони породилися без права до життя; і тому всі мусіли померти протягом одного дня (1,000 років), тому що вони сталися наслідниками Адамового гріха.

„День” у св. Письмі представляє певний період часу. Наприклад, у сотворенні світа, можна вирахувати, що творчий день був сім тисяч років довгий. Знов день у сотворенні чоло-

віка після звичайної рахуби був одну тисячу (сонячних) років довгий. Про се Письмо говорить виразно: „Тільки ж одно се нехай не буде перед вами тайне любі, що один день у Господа, як тисяч літ, а тисяч літ, як один день.” — 2 Петра 3:8.

Енох народився аж в семім поколінню від Адама. Протягом цілого того періоду часу, більше чим 600 років тільки два мужі, Авель і Енох, показали правдиву віру і любов до Господа Бога і служили Йому. Диявол постарався, що Авель був замордований, а Еноха Бог забрав зі світа, щоб він не бачив смерти. Безперечно, що диявол був би знищив Еноха, если би Бог був не охоронив його. Окрім Еноха всі люди були під впливом сатани і тому були крайно лихі. По смерті Еноха, зло росло чим раз гірше, і рік за роком люди ставали чим раз гірше zdeградовані. По забранню Еноха аж до народження Ноя, нема жадного доказу, щоби в тім протязі часу жив який будь Богобоязний чоловік. Імя Нояга означає відпочинок або потіха, і також се, що протягом його життя зайде певна зміна, що буде для нього потіхою і збільшить його надію.

Жінки

Совершенна жінка є найкрасшою істотою із усіх сотворінь на землі. Такою одинокою совершенною жінкою була Ева. Бог сотворив її совершенною. (5 Мойсея 32:4) Коли вона лишила свій райський дім в Едені, тоді вона ще посідала ту чудову славу, красоту і форму. В такім то стані, підчас умирання на вигнання,

Ева породила свої доньки і сини. Коли сі доньки і внучки повиростали до повного зросту, вони також посідали ту чудову жіночу красоту, котрої не можна описати людськими словами.

Многі поети і інші писателі широко вживали всі прикметники, щоби описати красоту жіночу а головню в часі коли Греція переживала вершок своєї сили і слави. Тож если жінки в пізнійшій часі були так красні, то оскільки красші були доньки і внучки Еви. Мусимо пам'ятати, що вони жили зараз по упадку з со-вершеного стану тілесної краси. Однак за часів старинної Греції рід людський був вже дуже здеградований, зіпсутий; а тим більше в теперішній часі деградація людства стала ще більша чим коли будь в минулих часах.

Сей й не лише через порівняння можливо тепер приблизно зрозуміти натуральну красоту жінок, що жили на землі за часів Ноя. Але вони, як і їх мати Ева, були пусті. Вони були дуже склонні в покусі, а головню, если хто обіцяв задоволити хотіння їх тіла, або хотіння їх очей, або то, що апелювало до їх гордості. Вони бажали похвали і слави. Будучи розкішними і повні похотей, вони відвернулися від Бога і справедливості, і тому були готові піддатися під чийбудь вплив, щоби лише задоволити свої самолюбні, тілесні хотіння і підвестися до слави в очах інших людей. Найбільше що захоплювало сих безбожних жінок, то се сильні муштини, котрі облесними словами вихвалювали їх і задовольали їх тілесні хотіння.

Жінка все була найкрасшим але і найнебезпечнішим сотворінням на землі. Її краса

і потяг захоплювали мушину, через що він часто бував засліплений до висших і шляхотніших річей так, що навіть через її вплив він забував про Бога. Ось через такий то зводничий і чаруючий вплив Еви, Адам зайшов до вязниці, до гробу. Добра і чесна жінка, котра є цілковито віддана на службу Єгови, є великим благословенством для доброго чоловіка, тому що вона знає свої обов'язки і сповняє їх. Але если хто піддається під вплив амбітної і самолюбної жінки, такий виходить на шлях, котрий провадить до здеградування і смерті.

Велика більшість жінок за часів Ноя були самолюбні, розпусні і ходили за похотями тіла. Їх краса і чудова постава була чаруючим потягом для ока; а що вони були наповнені гордостію, для того мали велике бажання статися славними і шукали похвали від мушчин.

Диявол і Його Ангели

Сатана, диявол, той великий противник Бога і всякої справедливості, тепер знов постановив скористати з нагоди. Від самого почину він уживав жінку за свій знаряд, щоби виконати злий плян, а тепер він знову постановив ужити жінок для виконання своїх нікчемних цілей. Протягом сього цілого періоду, котрий тривав 1600 років від вигнання чоловіка з раю, було лише три мужі, що були льоальними Господу Богу. Одного з них сатана замордував, а другого Господь Бог забрав зі світа. Такі обставини були дуже спріяючі і сатана використав їх для довершення своїх плянів.

В небесних дворах жило множество духо-

вих істот так звані ангели, котрі були синами Божими. Сі сотворіння приглядалися, як різні нариси Божого пляну були виконані в сотворенню землі. Св. Письмо виразно учить, що сі духові істоти, ангели, за дозволом Єгови мали силу являтися в людських формах, або тілах. (1 Мойсея 18:1-10; Суддів 13:1-21) Сі „сини Божі” являлись у людських тілах, і були ще більше припадними для жінок, чим сини або внуки Адамові. Отже тепер сатана обдумав плян, щоби за допомогою жінок засилити землю людьми, над котрими він би міг мати цілковиту і абсолютну контролю. Повисші заключення є зовсім певні, коли застановитися уважно над описаними подіями у св. Письмі.

Сатана правдоподібно скликав перед себе множество небесних синів Божих, ангелів, і промовляючи до них, предложив їм свій плян, кажучи: 'Протягом минувших 1600 років ви безперечно приглядалися драмі яка відбувалась між людьми на землі. Єгова припоручив мені становисько сторожа над чоловіком і дав мені силу смерти. Він присудив, що я мушу вмерти і то силою насіння жєни. Але се лише порожнє погрожування Єгови. Ви самі добре бачили, що протягом минувших 1600 років лише два чоловіки стали по стороні Єгови. Одному з них я спричинив смерть, а другого Єгова забрав, бо боявся, щоби я не зробив йому так само. Всі люди тепер на землі окрім одного Ноя признають мене за бога. Але прийде відповідна хвиля і я усуну Ноя з моєї дороги.

'Если ви, сини Божі, прилучитися до мене і дасте мені поміч, ми збудуємо найбільшу дер-

жаву в світі і наповнимо землю расою людей, що ніколи не будуть умирати. Ви маєте силу брати на себе людське тіло і статися далеко сильнішими мущинами чим хто будь з Адамового покоління; і пригляньтесь, що зачудові красавиці доньки людські! У цілім нашім духовім світі нема ніц подібного, щоби ви могли задоволити свої хотіння. Ви можете брати сі дівчата за жінки і зазнавати полових приємностей до схочу. Таким чином ми зможемо вивести расу сильнішу і ліпшу чим сини людські. Я буду вашим провідником і князем і ми збудуємо найсильнішу державу, яка ніколи вперед не існувала, і Бог не зможе перешкодити нашим плянам. Протягом цілого періоду, від раю до тепер, показалось, що я не підлягаю силі Єгови. Отож я пропоную вам злучитися зі мною.

'Нехай той дурень Ной робить що хоче поки прийде відповідна хвиля знищити його. Ми перше покажемо йому, що ми гідні вживати жінок людських після нашої вподоби. Сподіюсь, що незадовго всі людські сини злучуться з нами; а если хтось і не схоче, такого зараз усунимо з дороги. Сим робом моя сила буде не обмежена. Ви мабуть чули, що Бог заявив, що чоловік мусить умерти, і що ніхто з його покоління не буде жити більше чим тисячу років; але я певний, що покоління, котре вийде з вашого сполучення з сими жінками, буде жити і ніколи не вмирати!'

Таким облесним і зводиничим аргументом сатана спокусив многих синів Божих на духовім поземі, і многі згодилися на його предложен-

ня. Уживши своєї надприродної сили, вони появились на землі у сильних людських тілах і ходили з місця на місце по землі, приглядаючись обставинам і так приготовляючися виконати плян диявола. З обсервації вони пізнали, що жінки були вибагливі, похильні, і легкі до зведження. Тому вони показували свою силу і відвагу перед жінками, щоби таким способом звернути на себе увагу і захопити їх.

Женщина дуже скоро зацікавлюється сильним, активним і пристойним мущиною. Сі великани були дійсними мущинами. З між усіх синів людських не було нікого подібного їм. Жінки ставалися дуже легкою жертвою сих облесних великанів, і нема записано, щоби вони колибудь противилися або не хотіли ставати їх жінками. „Як почали люди намножуватися на землі та понароджувалось дочок у їх, тоді сини Божі, бачивши, що в синів чоловічих дочки хороші брали їх за жінок, хто котру вподобав.“ — 1 Мойсея 6:1,2.

Писання ясно говорять, що сі сини Божі появлялись на землі яко великани у формі чоловіків, і що вони брали доньок людських за жінок своїх. Сі ества, будучи сильними, пристойними і вродливими, дуже притягали до себе жінок. Коли ж вони зполучувалися з якою жінкою, то з тої сполуки приходила на світ нова раса людей—великани: Писання описує про се такими словами: „І були тоді на землі велетні, та й впослі, як сини Божі горнулись до дочок чоловічих, а вони їм рождали. Се

ті потужники, що з давних давен бували високо вславлені." — 1 Мойсея 6:4.

Сі сини Божі, що брали на себе форму людську і женились з жінками і приводили на світ дітей, полишили свій перший стан, а іменно, стан духового життя і через се сталися частію диявольської організації. Вони сталися його союзниками і його слугами-дияволами, а їх провідником був самий сатана, князь димонів. — Маттея 9:34; 12:24. Марка 3:22; Йоана 12:31; 14:30; 1 Петра 3:19,20.

Сі димони, або великани в людських тілах разом з їх синами, скоро підневолили людей на землі. Вони псували рід людський, відвертали їх ум від Бога, і спокушували їх до найгіршого рода зла. Рівнож потомки сеї грішної злуки, і всі люди, як чоловіки так і жінки, що злучилися з ними, сталися крайно лихими.

„Як же побачив Бог, що ледарство людське було велике на землі, а люди дбають повсячасно тільки пролихе, так жалкував Бог, що сотворив чоловіка на землі та й журився тяжко." (1 Мойсея 6:5,6) Таке було страшне зіпсуття, що написано, що Бог Єгова журився. Він сотворив чоловіка совершенним, помістив його в совершеннім домі і дав силу і власть наповняти землю совершенними людьми. Але вони стали так zdegradованими, що вся земля наповнилась насильством, і всі думки людські були лихі, зіпсуті.

Аж до того часу чоловік міг жити довше чим 900 років. Та тепер Бог заявив, що Він скоротить життя людське на 120 років. „І рече Господь: Не буде мій дух переважувати в лю-

дині до віку, бо вона тіло; так віку людського нехай буде сто і двацять год." (1 Мойсея 6:3) Від того часу одна людська генерація могла жити лише 120 років. По смерті Ноя Мойсей жив 120 років і вмер, що є доказом, що Бог укоротив чоловікові вік на 120 років. (5 Мойсея 31:2) „І було Мойсейові сто двацять літ віку, як вмер; очі його не потемніли, і сила його не поменшила."—5 Мойсея 34:7.

Між всіма людьми на землі один Ной, що мав віру в Бога і остався льоальним Йому по-мимо всеї опозиції. Він тримав себе чистим і віддільним від упавших агнелів, котрі сталися демонами у людських формах. Він уперся їх злomu впливові, і по-мимо їх старання відобрати йому життя, він стояв сильно по стороні Бога Єгови. „Нояг же здобувся на ласку в Господа. Оцеж Ноягова і постань. Нояг був праведний чоловіга, без гріха між сучасниками своїми. Нояг ходив з Богом. І появив Ноя три сини: Сема, Хама і Яфета." — 1 Мойсея 6:8-10.

Всі люди на землі ставали чим раз гірші і гірші, і вся земля наповнилась насильством. Справедливий і любячий Бог мав лише одного чоловіка на землі, що був Його свідком. Всі інші спротивилися Богу і стали підданими сатані, крайно злобному ворогові Бога і справедливості. Отже Бог постановив знищити всякий зіпсутий елемент, а зачати рід людський на ново. „Земля ж попсувалась перед Богом, і сповнилась насильством земля. І споглянув Бог на землю, аж вона зопсувалась: бо зопсу-

вало всяке тіло свою путь на землі. І рече Бог Ноягові: Конець усякому тілу прийшов перед мене: бо землю сповнено насильством од них. Оцеж хочу їх викорінити з землі." — 1 Мойсея 6:11-13.

КОВЧЕГ

Ной був проповідником праведности. (2 Петра 2:5) Під сим треба розуміти, що він відважно стояв по стороні Господа Бога і голосив про Божу справедливість. З повною силою і вірою в Господа він голосив, що Єгова засудив всіх грішників на знищення. З його проповіді ругались, кепкувались і хулили всемогущого Бога демони в людських формах, що були під провідництвом сатани. Можливо, що сатана думав що йому колись вдасться знищити Ноя стрілою або вогнем. І дуже можливо, що він навіть робив старання знищити його, однак ніщо не могло стримати Нояга від вірности до Господа Бога.

Нема нігде сказано, щоби самий сатана персонально матеріялізувався в людську форму; але що він кермував і контролював справами землі, підчас коли самий стався невидимий для людського ока. Окрім сього, св. Письмо в многих місцях показує, що з сатаною було много ангелів, котрі далися звести і полишили дорогу праведности і пристали до його організації, але не брали на себе людських форм, і сі не змінювали своїх начальств. Сих сатана поробив офіцерами або начальниками у своїй невидимій організації. Отже сатана мав невидиму і видиму організацію в тодішнім світі.

Вираз „світ” значить зорганізовані люди в правительство під кермою невидимої власти. Небо є то невидима часть тої організації, під час коли земля представляє видиму часть її. Завважмо, що сказав Бог до Ноя: „Вигублю всяке тіло разом з землею; і знову Він каже: „Все, що є на землі повиздихає.” (1 Мойсея 6:13,17) Слово земля є тут ужита символічно, і представляє не лише живі сотворіння на землі, але також видиму часть диявольської зорганізованої сили.

Тоді Бог приказав Ноягові збудувати ковчег. Він дав йому повні інструкції і плян до збудовання сього. У тім пляні було зазначено, що ковчег мав бути 450 стопнів довгий, 75 стопнів широкий і 45 стопнів високий. Сей ковчег був знарядом спасення для Ноя і всіх тих, котрих Ной забере до ковчегу. Будучи послужним Богу, він зачав будувати ковчег після даного йому Богом пляну. Його робота в приготвуванні матеріялу для будовання ковчегу, була його проповідь. Його робота говорила голоснійше чим слова. Тому що його робота була під кермою справедливого Бога, отже його діло було оправдане; і через се він стався проповідником праведности для всіх тих, що обсервували його.

Розуміється, що окрім проповіді ділом, Нояг також проповідував людям і словом о Божих замірах. Отже ділом і словом Нояг докорив світу за його грішне поступовання, як і доказав людям, що він має віру в Бога. Свою віру він доказав ділом, а своєю проповідію він докорив Божим противникам. За

свою віру він отримав ласку від Бога, і спас себе і свою родину від погибелі. „Вірою, звістку прийнявши Ной проте, чого ніколи невидано, в страсі Божому збудував ковчег на спасення дому свого; котрим осудив світ, і стався наслідником праведности по вірі." — Жидів 11:7.

Як задовгий протяг часу взяло, щоби збудувати ковчег, про це св. Письмо ясно не говорить але спевністю, що менше чим 100 років. Ной був 500 років старий коли породив своїх синів, а був 600 років старий коли увійшов у ковчег. (1 Мойсея 5:32; 7:6) Протягом будовання ковчега, Ной, проповідник праведности, був предметом нападу і наруг всіх лиходіїв на землі, як і через дияволів у людських тілах і також невидимих демонів. Протягом шіснадцять сот літ під панованням сатани і його впливом світ цілковито став zdeгpaдoваний. Що за сумний вид! Що за страшна деградація! Люди допустилися до найгіршого рода злочину і насильства і в своїй злобі ругалися і докоряли Богу. Земля була наповнена лиходіями, котрі були відповідні лише на знищення. З поміж усіх людей на землі лише один чоловік і його родина мали віру в Бога, і з ласки Божої, стримали той навал зла і були пораховані за праведних в очах Божих.

Ной, задля його віри в Бога, був прийнятий під покрову Всевишнього і Бог відкрив йому свій замір. Він сказав до Ноя: „Я ж оце наведу потоп, воду на землю, щоб вигубити всяке тіло, що є в її живий дух попід небесами, і все, що є на землі, повиздыхає. І поставлю за-

повіт (умову) з тобою: Ввійдеш у ковчег ти і синове твої і жена твоя і жени синів твоїх з тобою. І од усякого живого і усякого тіла по двоє од усіх уведеш у ковчег, щоб живими остались з тобою; самець і самиця будуть. Од усього птаства по роду, і од усякої скотини по роду, і од усього лазючого, що човгає по землі по роду їх; двоє од усякого ввійдуть у ковчег до тебе, щоб zostались живими. Ти ж возьми всякої харчі собі, щоб мали ви що їсти." — 1 Мойсея 6:17-20.

Будучи послухний Божим розказам, Ной запровадив звірять і птиць до ковчегу, котрий він тяжким трудом приготував через многі літа на сю дивну подію, котра тепер мала статися. Тоді Господь знову промовив до Ноя: „І рече Бог до Ноя: Увійди сам і весь дом твій у ковчег; бо тебе вбачив я праведним передомною в сьому роді. Ще бо сім день, і дощувати му на землю сорок день і сорок ночей, та й вигублю з лиця землі всяке живе, що сотворив. І вчинив Ной усе, що заповідав йому Господь Бог. — 1 Мойсея 7:1,4,5.

В очах лиходіїв, Ной виглядав дуже смішним. З своєю родиною та з великим стадом різного рода звірят і з множиством різних птиць, він замешкав у сій сильній будівлі, ковчезі, що мав незадовго плавати по фалях води; а ту ані одна крапля води ще не впала на нього. Ковчег стояв на отвертім полі. Протягом многих років Ной проповідував людям о надходячій потопі, а однак ані одного намацального доказу не дано нікому о його приході. Але Ной з повною вірою увійшов в

ковчег і чекав на Господа. І написано, що вподобалась Господу його віра. І ось наближився час і незадовго всі побачуть чи вони добре зробили ідучи за дияволом, або чи Ноя поступив мудро, пішовши за вказівками Бога Єгови. Велика і критична проба прийшла! Конець світа вже прийшов!

Потоп

Ріки плили своїм звичайним і тихим течієм в напрямі моря. Жерела достарчали мірну потребу води для чоловіка, підчас коли тихі озера надавали чудовий вид для ока з їх плівчаними кораблями по водах. Від коли запам'ятав чоловік, ці ріки ніколи не виливали понад свої береги, ані вода не впадала в них. До того часу ніхто з людей не бачив дощу, бо ніколи дощ не падав від коли чоловік жив на землі. Земля діставала свою вогкість з мраків, що падала і поливала суходіл. — 1 Мойсея 2:6.

Для чого ж тоді мав би хтось сподіватися дощу? Однак Бог сказав, що потоп прийде і Його слово є правда; і Нояг повірив в Його Слово і ділав після своєї віри. Господь Бог знав як раз у котрім дню і годині Він отворить небесні отвори безодні. Він повідомив Ноя, що потоп прийде сім днів по його вході до ковчегу. Ной увійшов у ковчег і чекав. Шість днів перейшло і дощу не було. Аж на решті прийшов і семий день.

Підчас будовання корабля зло всегда розросталося. Ангели, котрі появилися в людських тілах, під проводом сатани, поповняли

невисказані злочинства, а їх потомки помагали їм в їх злих ділах. Одним словом, вони промишляли лише нікчемне. Викінчення ковчегу і вхід Ноя до нього був неначе сигналом для сих демонів у людських формах, і їх невірників, і тому вони ще гірше потонули в розпусту, зіпсуття і злочин. Диявол, і декотрі його ангели, без сумніву булиб підпалили і знищили ковчег і всіх тих, що знаходилися в ньому, але рука Господня стримала їх. Божий вірний свідок був у середині в ковчезі. Господь Бог все схороняє своїх вірних слуг. „Ангел Господень чатує кругом боящихя його; і визволяє їх.” — Псальма 34:7.

Аж тепер прийшов час у котрім Бог обявить свою силу і прōславить своє ім'я перед усім творивом. Св. Письмо учить, що ті злі ангели, що полишили свій духовий стан, і зіпсували рід людський, звернувши його на дорогу беззаконня, були свого часу сковані або увязнені. Можемо сміло заключити, що перед знищенням усякого тіла на лиці землі, Бог перше увязнив сі злі ангели. Отже увязнення взяло місце перед потопом. Коли се сталося, тоді люди побачили як нерозумно вони поступили йдучи за провідництвом сатани.

Диявол і його армія упералась оскільки могла, щоби впертися увязненню впавших ангелів, котрих він намовив брати людські тіла. Однак вони були безсильними проти могутности Бога Єгови. Писання показує, що святі ангели Божі боролися постороні праведности із силами темряви. (Книга Суддів 5:20; Одкровення 12:7) А що сі упавші ангели, що зіпсу-

вали рід людський, були увязнені, то про се св. Письмо говорить досить виразно. (1 Петра 3:19,20) Вони поповнили злочин через се, що вони полишили свій духовий стан і лучилися з людськими жінками. А тепер Бог стримав їх, кидаючи у в'язницю аж до часу суду, і тоді Він присудить їм останну кару.

З увязненням сих злих ангелів мусіло наступити велике замішання в небі. Сатана, провідник своєї армії, боровся з одної сторони, а з другої знову воював Льогос, вірний Наставник Бога Єгови. Льогосові помагали і служили величезна сила праведних і святих ангелів. У тій битві Господь Бог переміг; і лихі ангели були забрані до в'язниці, і сим робом об'явилась всемогутність Божа.

Про се читаємо: „Бо коли Бог ангелів, що згрішили не пощадив, а кинув їх в окови пекельної темряви, і передав, щоб хоронено їх на суд.” (2 Петра 2:4) „І ангелів, що не схоронили свого начальства, оставивши свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив.” (Юди 6) А тепер прийшов час, і лихі люди мусіли стрінути свою долю. Вони дійшли до певної міри гріху і тепер мусіли згинуть.

Уже минав семей день від коли Ной вступив до ковчегу. Сей семей день зазначив шість сот років його життя. У семім дню другого місяця година судьби злого світа вибила. Далеко на півночі почуто страшенний рівіт, неначе гори зрушилися зі своїх основ. Знов здалекого полудня також дався почути подібний шум у повітрі. Польові звіря і піднебе-

сні птиці почули страшне надходяче нещастя. Великий наплив води ринув з опівночи і полудня! „Порозверзались усі жерела великої безодні, хляби (вікна) небесні повідчинялись.” — 1 Мойсея 7:11.

Через поля і доли ринула величезна маса води. З трескотом і гуком нищила перед собою все невідпорна сила її, несучи на собі величезні дерева, розбиті будинки і велику масу землі і каміння. Із навалом води віяв студений вітер від котрого замерзав шпиг у костяг сотворінь, котрі до тепер не знали що значить зимою. Перед напливом сеї води зникали великі міста, а їх будинки крушились на порошок. Перестрашені люди втікали на гори, і з відтам приглядались як надходячий наплив води ніс смерть і знищення для всього, що було в його дорозі.

Із чим раз гіршим ревом напливали води. І лило на землю через сорок день і сорок ночей з опівночи із полудня із верха. Чим раз висше і висше піднімались води аж покрили вершки гір. Нарешті фалі забрали з верхів гір останки людей і звірят. Тоді води дійшли до великого ковчега. Застогнала величезна будівля і заскрипіло в ній дерево. Сильна вода підняла ковчег з землі, котрий тепер одинокий пливав посеред нового моря. Вітряна буря чим раз збільшалась, і заколисалась і задрожала земля, а повідь чим раз збільшалась аж води цілковито покрили найвисші гори; і все, що дихало згнуло.

„І впотужнювалась вода, і прибувала великою на землі, і носився ковчег по воді. І впотужню-

валась вода на землі несказанно, і поняла всі високі гори, по під небесами. Прибула понад ними вода на п'ятнайцять локот, і поняла всі високі гори. І повиздихало всяке тіло, що двигалось по землі, і з птаства і з скотини, і з звіря, і з усякого лазючого повза по землі і всяка людина. Усе, в чого було дихання і все, що було на сусі, повиздихало. І погинуло все живе, що було на земному лиці, погинуло, і людина і скотина і лазюче поповза, і птаство небесне, і вигублено все те на землі, і zostавсь Нояг один да те, що було з ним у ковчезі. І впотужнювалась вода на землі сто і п'ятдесят день." — 1 Мойсея 7:18-24.

Бог прославив своє ім'я в умах Ноя і його родини і посеред ангелів в небі. Всі народи і язики, що походять від Ноя і його синів, мали нагоду знати про се величезне об'явлення сили Єгови. Однак не багато людей хочуть вірити в потоп. Кождий чоловік, що жив по потопі, мав нагоду бачити докази великого потопу. Але тепер так, як і за часів Ноя, чий ум є відвернений від Господа, і хто не вірить в Його Слово, такий заперечує, що був потоп, і є не-свідомий о Божім замірі, котрий має бути не задовго виконаний.

„Не знають бо ті, що так хочуть, що небеса були з давного часу, і земля із води, і в воді постала Словом Божим, для чого й тогдашній світ водою затоплений погіб; нинішні ж небеса і земля тим самим словом захищені, і на огонь зберігаються про день суду й погібелі безбожних людей. — 2 Петра 3:5-7.

Причина Потопу

Протягом многих століт люди вірували, що великий потоп, котрий знищив світ за Нойового часу, був спричинений дощем із хмар. Однак такого заключення не попирає св. Письмо ані фізичні факти. Великий потоп не міг бути спричинений через дощ, але був спричинений через обломання великої канопії або покривала з води, що через довший час кружила над землею. Упадок того перстення або покривала Бог так скермував, що він послужив Йому в Його цілі.

Перед потопом, за часів Ноя, куля земська була окружена покривалом з води, що була у формі перстенів. Окрім води, сі перстені містили в собі масу розтоплених мінералів, котрі були викинені до гори горячістю землі, і були там затримані внутрішньою силою. Так звані премудрі учені казали нам, що в повітрі не може затриматися нічого, хиба то, що є легше від повітря. Але ся теорія є цілковито повалена через уживання літаків або воздушної фльоти. Наприклад, як може літак, котрий важить кільканацять тонів, містить в собі тяжкий товар і посажири, триматися в повітрі через довший час і летіти 100 або більше миль на годину? Відповідь є та: Літак є у великім гоні, і за вдяки сеї скорости, він може триматися в повітрі. Нехайже стане робити мотор, тоді літак перестане летіти і зараз падає до землі як мертве тіло. Так само ж енергія порушувала тими перстнями в просторі і тримала їх аж до Богом назначеного часу, і тоді вони попадали на землю.

Перстень, котрий знаходився найдалше від землі, містив у собі найбільше чистої води. Довго перед сотворенням чоловіка інші перстені, що були наладовані тяжким мінералом і вугляком, попадали на землю. Від сотворення чоловіка аж до потопу, останний перстень розтягнувся над рівниками і покрив собою всю землю від рівника аж до бігунів. Доказом сього заключення є рослини, і також звірята що віднаходяться тепер в околицях бігунів.

Ось не так давно віднайшли в ледах, коло бігунів, замерзлі звірята, котрі могли жити лише в тропічних або теплих сторонах. В зимній і замерзлій Сибірі знайшли захованого в леді антилопа, а в його жолудку зелену траву. Се доказує, що коли він пасся на зеленій траві, стрінула його нагла смерть, і що ся смерть була спричинена через студень. В устах мастодона (передпотопного слоня), що був закритий в ледах, знайшли зелену рослину. Се є дальшим доказом повисшого заключення. Отже, як бачимо, фізичні факти не перечуть собі, хотяй декотрі учені перечуть. Коли ж який учений і перечить Біблії, так він зараз знаходиться в досить прикрім положенню.

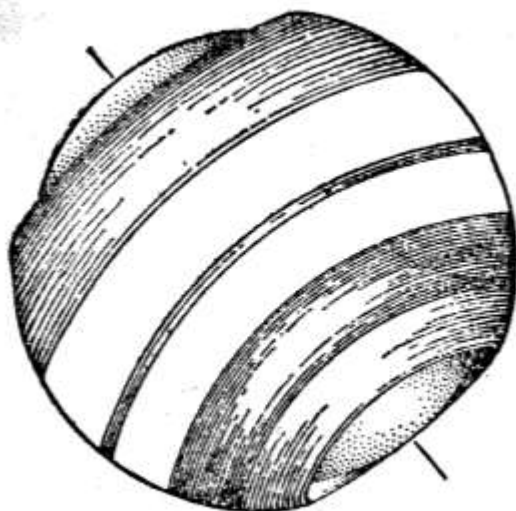
Канопія або водяний перстень, що окружав навкола землі, не допускав соняшного ані місячного світла на землю, і тому чоловік не міг бачити його аж по потопі. Про се свідчать навіть фізичні факти. Напримір дуга, що появилась по потопі, є безперечним доказом сього факту. Если би теплі лучі сонця були світили прямо на землю і ogrівали її поверхню, то з сього булаб повстала струя повітря або

вітер. Тоді булаб зайшла зміна в температурі; а се разом зі струєю повітря булоб спричинило дощ. Та де сонце не світить і нема воздушної струї або вітру, там не може падати дощ. Такі обставини істнували на землі, коли вона була окружена сими водними перстнями. „Господь Бог не повелів іще дощувати на землю, і не було ще там людей порати землю. Виходила ж імла з землі і напувала всю поверховину на суходолі.” — 1 Мойсея 2:5,6.

Если би був падав дощ, і віяв вітер, і була зміна в температурі, тоді мусіли би бути пори зимна і тепла, себто зими і літа, сіяння і жнива. Але перед потопом не було чогось подібного. Перший раз згадується про зиму і жнива аж по потопі. (1 Мойсея 8:22) Сі канопії або перстені, що поспали на землю перед створенням чоловіка, склалися головню з води; а з сих вод формувалися моря і ріки.

У св. Письмі згадується про велику глибіню, або „безодню” котра не відносилась до моря або якої будь води на землі. Докази св. Письма є далеко сильніші, що та „велика глибіня” або безодня відносилась до перстення води, що був над фірмаментом. Однак ся вода не була там тримана силою фірмаменту, а лише внутрішню силою. Той фірмамент розділював моря, або так сказати, він розділював води, що були над фірмаментом і води, що були під фірмаментом. (1 Мойсея 1:6,7) Се показує, що в горі була велика маса води у формі перстення, котрий кружив високо понад землею.

Сей бразець пояснює вид нашої землі, коли то осунеться останній перстень з неї і вона позбудеться ледового віку. Тоді Еден земля знову зацвіте а чоловік зможе жити на ній без одєжі як в теплім і природнім світі. Від непам'ятних часів люди дивилися на те водяне небо, і надавали йому відповідне імя. Напримір Евреї називали се небо „шамайм“, що значить водяне небо; Гіндуци називали „Варуно“ або небо з води. Латинці називали те небо „Кайлєм“ і се також було водяне небо.

Останній перстїнь, що кружив високо навкола землі, складався більше з чистої води, і тому допускав більше соняшного світла чим перстєні, що поспадали попередню. Отже аж тепер земля могла отримувати більше світла і теплоти від сонця. Тодішні обставини на землі були подібні до обставин нинішнього мрачного дня, що хотїй видкося на дворі то однак ніхто сонця не бачить. Ся канопія навкола землі затримувала теплоту і задля сього обставини були неначе в лазні. Сей останній перстїнь був розтягнувся

по над цілою землею, і кружив у своїм орбіті скорим оборотом над рівником, а повільніше над бігуном.

Що та „велика безодня”, згадана у св. Письмі, відноситься до водянного перстення, то про се нема найменшого сумніву. Ся історія була написана під керовництвом Єгови, і тому мусить бути правдивою. Про се написано так: „Хто запер мов би ворітьми море, як воно ринуло, та, неначе з матернього лона, вийшло, як я зробив йому хмари одежою, а мраку пеленами його, та вказав йому границі, поставив засови і ворота, і сказав: Ось покіль доходити будеш, а далій не перейдеш, і тут межа надутим філям твоїм?” — Йова 38:8-11.

„Глибінь кличе до глибині при шумі поводі твоєї; всі філі твої і пруди твої ринули понад мене.” — Псальма 42:7.

„Він утвердив землю на підвалинах її, вона не захитається по віки; безоднями покрив її; як одежою, води стояли понад горами.” — Псальма 104:5,6.

Подивляючи чудові діла рук Єгови, Льогос сказав: „Як розпростирив він небо, була я там. Як він закруглював кружило безодні, як хмари в горі згущав, як замикав-жерела безодні (надземної), як давав морю приказ, щоб води не переступали границь його, як він підвалени землі закладав.” — Приповісти 8:27-29.

Коли прийшов час на знищення старого і злого світа, Бог запровадив Ноя і його родину, і звірята і птиці, котрі Він хотів охоронити, до ковчега. Коли вони були у безпечнім місці,

тоді Господь Бог отворив вікна небесні; або, так сказати, Він проломав велику глибіню над землею, щоби води могли впасти на землю. „Тогож дня порозверзались (пірвались) усі жерела великої безодні, і хляби (вікна) небесні повідчинялись і лило на землю сорок день і сорок ночей.” — 1 Мойсея 7:11,12.

Сі слова не могли відноситися до океанів або інших вод, що тоді були на землі, тому що вони не були „порозверзувані”, себто, не були розломані. Сі води ще нині існують, і се є доказом, що вони не були розломані. Дощ, що падає з хмар, мусить перше бути взятий з води що на землі і піднесений до гори, і так мусить бути згущений через струю повітря. Тоді лучі сонця і струя повітря (вітер) змінює температуру, і падає дощ. Отже без найменшого сумніву можемо сказати, що „кляби небесні” відносяться до розірваних водів, що були над землею, себто до того перстеня або канопії, що покривали землю.

Той водяний перстень кружив з більшою шкороистію коло рівника, а чим раз повільніше коло бігунів, де він цілковито уставав і падав на землю. Так як літак падає, коли перестає летіти в перед, так само і перстень спадав на землю, коли його шкороисть уставала коло бігунів. Обломання канопії коло рівника, уможливило водяній парі увійти в атмосферу землі котра гнала до бігунів, північного і полудневого, і там зачала спадати на землю.

Шкоро падання води коло бігунів спричинило струю в повітрі. З тої струї, йдучої в напрямі рівника, повстали великі вітри. (1 Мой-

сея 8:1) Сі вітри збільшались чим раз в силі і несли з собою масу води в напрямі рівника. Отже, як бачимо, потоп йшов з обидвох боків, з північного і полудневого бігуна в напрямі рівника. Ся струя повітря, надходяча з різних сторін, формувалася в вихор, котрий стягав величезну скількість води на землю. Тому можемо припускати, що потоп товаришив з великою бурею, шумом і громом. Рівнож можемо заключити, що підчас потопу було чути страшні голоси, котрі лякали всіх, що вірою не спочивали в Бозі.

Найдальша часть сеї канопії знаходилася далеко від сонця і далеко від землі, так що вона не отримувала тепла ні від землі і дуже мало від сонця, і тому була дуже зимна і безперечно замерзла. Але та часть канопії, що була ближше землі, не була замерзла. Здається, що св. Письмо про се досить ясно учить, бо читаємо так: „Із чиего лона виходить лід і иней в воздуху хто його родить? Води мов камінь тверднуть, і поверхня безодні замерзає.” — Йова 38:29,30

Поверхність безодні була з вернена до Плеяди, де, як здогадуються, замешкує Єгова. Зараз в наступаючій вершику того самого пророцтва читаємо так: „Чи звязавби ти узла у Плияді, чи розвязавби ти Оріона?” [верш 31] Поверхня безодні, св. Письмо каже, була замерзла і виглядала неначе камінь, тому що лід є подібний до каміння. Великі поклади снігу були там нагромаджені через многі літа Господом. Се надавало прекрасний вид, чого не можна

описати словами. Се було одно із чудових діл Єгови.

Коли покривало [канопія] обломалась, тоді води і мрака спали з верха в атмосферу землі. Сила скорости, якою кружив перстень, кинула сю зимну струю повітря і мраки в напрямі бігунів. Рівночасно з тою мракою впала велика маса снігу і леду, котру в внутрішня сила також занесла в околицю бігунів. Чим ближше бігуна тим сила скорости меншала, і тому сніг, мрака і лід падали в околицях бігунів. Се пояснює чому в жолудках і ротах декотрих звірят знайдено зелену рослину.

Упавший сніг і лід на бігунах гнав тепле повітря до рівника, а з тої струї витворювалися сильні бурі коло бігунів, віючи в напрямі рівника, і здіймаючися там же. Величезна маса води, змішана зі снігом і льодом, з великим реветом гнала в напрямі рівника, крушила горби і гори і рівняла їх з долинами і сим робом спричинила багато зміни у формі як і в вигляді поверхности землі. Такі кліматичні обставини, з формувані коло бігунів, помогли заляти майже цілу землю водою в короткім часі.

Коли пригадаємо собі, що через сорок день і ночей безперестанно падав дощ, сніг і лід, і що води підіймалися чим раз висше і висше аж всяка гора була покрита, тоді легко можемо зрозуміти як всяке життя на землі, окрім того що в ковчезі, було знищене так, як про се говорить Біблія.

Коло обидвох бігунів, полудневого і північного, тепер лежать віковічні сніги і леди. Був час, що коло північного і полудневого бігуна

росли розкінші рослини. Сей факт, разом з доказом, що там віднаходяться звірята з зеленими рослинами в жолудку і роті, є безперечним свідком великого потопу і як він прийшов на землю. Коли велика безодня проломалась, і вся верхня вода впала на землю, тоді сонце перший раз ясно засвітило на землі. А що земля кружить раз в рік навколо сонця у своїм подовгастім орбіті, для того маємо зиму і літо, студень і тепло; а тому що коло бігунів сонце гріє менше чим деінде, для того там знаходяться вічні сніги і леди.

Всі фізичні факти є в повній гармонії з наукою Біблії. Та помимо сих фактів, сучасні люди, що вдають перед людьми за духовних отців, або за так званих учених, перечуть Слово Божому, і перечуть факті, що був потоп, згаданий у св. Письмі. Про сих людей можна лише сказати, що вони, називаючи себе висшими критиками, сталися слугами самого диявола і помагають йому понижити Бога і Його Слово і діла. Нехай отже всі розумні люди йдуть за правдою, хотяй всі так звані мудрі сього віку стануть брехунами. — Римлян 3:4.

Наповнення Землі

Через потоп Бог об'явив свій справедливий гнів проти зла, котре було засіяне і розвите дияволом. Бог прославив своє святе ім'я. Він показав свою неограничену силу. Своєю мудростю і любов'ю Він уплянував наповнити людьми і звірятами землю. Потоп знищив старий і злий світ. Лише Ной і його родина, всього вісім осіб, перейшли з старого в новий світ. По сім

Бог Єгова припоручив їм знову зачати світ і наповнити землю.

Коли Ной увійшов до ковчега він був 600 років старий. Він вийшов з ковчега один рік і десять день опісля. Тоді, по потопні води познаходили собі місця в морях, озерах і в ріках, як зверху так і під землею. І земля знову стала сухою. „І рече Господь Бог Ноягові, глаголючи: Вийди з ковчега сам і жона твоя і сини твої, і жени синів твоїх з тобою. І всяку животину, що з тобою і всяке тіло від птаства і від скотини і з усякого лазючого, що повза по землі, повиводь із собою; і плодітесь і намножуйтесь на землі.” — 1 Мойсея 8:15-17.

Коли Ной вийшов з ковчега, він збудував жертівник і розложив вогонь на ньому. Тоді взяв по одному чистому звірятку і приніс їх в вогневу жертву Господеви. Сим він показав свою віру в Бога і своє вповання на могутність Єгови. Вподобалось Богу Ноїв спосіб висказання віри і вдячності, тому Він сказав до нього: „І понюхав Господь любих пахощів, і рече: Не проклинати му вже більше землі за для чоловіка; бо надих людського серця злющий з молодощів його; і не вигублювати му вже більш усього живого, як учинив. Покіль земля землею, сійби і жнива, холоднеча і спека, літо і весна, день і ніч неперестануть. — 1 Мойсея 8:21,22.

Се є урочишта обітниця Бога Єгови, що поки земля буде існувати то все буде літо і зима, тепло і зимно, сіяння і збирання; і що чоловік може бути певний сього. Бог нагородив віру Нойову і записав її у своїй книзі. Його

віра стоїть як вічний свідок і пам'ятник для всіх розумних сотворінь цілої вселенної. — Жидів. 11:7.

ВІКОВІЧНИЙ ЗАПОВІТ

Бог заповів Нойові і його синам множитися і наповняти землю. Від того часу зачався новий світ, котрому, як се показує св. Письмо, знову прийде кінець. Много людей потерпить, тому що не вміли скористати з лекції потопа. Бог знову обявить свою силу і прославить своє святе ім'я.

По сім, як уже Ной приніс жертву Господеві, Бог зробив заповіт із ним. Сей заповіт був віковічною угодою. Угода є то взаїмна урочиста умова, котрою особа зобов'язується виконати або не виконати певне діло. Если одна сторона зобов'язується виконати певне діло, а друга сторона може скористати з неї, если згадується з її услів'ями, така умова називається одно-стороння угода. Але если услів'ями угоди обидві сторони зобов'язуються виконати певну річ, тоді така умова називається двостороння угода.

Угода, котру Бог зробив з Нойом, була двостороння і зобов'язувала обидві сторони до виконання певного діла. Бог зобов'язався виконати свою часть угоди; а Нойові було сказано, що чоловік буде паном польових звірят і птиць небесних; і що звірята можна йому вбивати для своєї поживи; що життя є в крові, і тому чоловік не повинен їсти крові. Закон тої угоди дальше застеріг, що жадний чоловік не буде оправданий, если буде відібрати жит-

тя другому чоловікові, хиба за дозволенням Єгови. „Хто проляє кров людську того кров теж проливати ме чоловік: бо в образ Божий сотворив Бог чоловіка.” — 1 Мойсея 9:6.

У сій угоді було також зазначено, що ніколи вже більше не будуть усі люди знищені потопною водою. Яко запевнення, що Бог сповнить часть своєї угоди, Він дав знак Нойові райдугу, котру кожний чоловік у своїм життю мав нагоду бачити. Так довго як над землею був перстень водний дуга не могла показатись, тому що соняшні лучі не світили впрост на землю. Дуга показується тоді, коли лучі світять на падаючий дощ із хмари.

„Райдугу мою покладаю в хмарі, щоб вона була знаменом заповіту між мною і землею. І спогадаю заповіт мій, що постав між мною і вами, і між усякою живою душею в усякому тілі: що не буде вже води потопної на погибель тілу. А буде райдуга моя в хмарі, і дивитись му на її, щоб спогадати заповіт вічний між Богом і землею, і між усякою живою душею і всяким тілом, яке єсть на землі. І рече Бог Нойові: Се знамення умови, що постановив я проміж мною і усяким тілом, яке єсть на землі.” — 1 Мойсея 9:13-17.

При сій угоді Бог перший раз висказав свою волю або закон відносно шанування людського життя. Всяке життя походить від Бога Єгови; і тому що ніхто не може дати життя нікому, хиба за розпорядженням Єгови, для того ніхто не має права відбирати життя від нікого, хиба за дозволом Єгови. Се значить, що рід людський мав руководитися після засад сеї

угоди або закона і жадний чоловік не має права відбирати життя від другого чоловіка, хіба що Бог дозволить на се. Если ж хто убе чоловіка, такий мусить за кару віддати своє власне життя. На підставі сеї віковичної угоди людське життя може відбирати лише той, хто є назначений Єговою, т.е., езекутором Його закону.

Услівя тої угоди також були, що жадний чоловік не має права відбирати життя звірятам або птаству, хіба в тій цілі, щоби набути поживи для себе, або в охороні свого власного життя. Вбивати звірята або нищити птиці задля розривки, є злочинством в очах Божих. Та нажаль услівя віковичної угоди були поломані кождим народом на землі. Для того, прийде день, що Бог буде вимагати повного рахунку з рук відвічальних провідників.

Духовенство каже, що воно представляє Господа і навчає людей о Його Слові; але під час війни священники отверто агітували за вбиванням людей і то без жадної причини. Много людей вбивали себе взаємно, і тому пішли завчасу до гробу без найменшої причини. Вдійсности, не та кляса викликає війну, що йде на фронт воювати. Війну викликають політичні і еклезіястичні чинники, і сі посилають невинних людей на поле вбивати один другого. Та Господь Бог сказав, що прийде час повного обрахунку за се немилосерне і отверте поломання віковичної угоди. — Ісаїї 24:5,6.

Великий потоп був доказом слідуючих фактів: Що Бог ставить перед своє сотворіння, чоловіка, добро і показує йому як ходи-

ти дорогою життя; що Він дозволяє чоловікові йти під вплив диявола, если чоловік сього бажає; що Він не перешкаджає дияволу йти злою дорогою ані не перешкаджає йому відтягнути чоловіка від Бога на дорогу гріху; що у властивім часі Єгова обявить свою силу і мудрість, і обявить всему твору що Він є один всемогутній Бог і що дорога до життя є лише через послухенство до Нього.

Є лише один Бог, Сотворитель неба і землі, котрий дав життя всьому, що дихає. Нема нікого подібного Йому. І Йому одному належить всяка честь і слава по віки вічні.

ГОЛОВА 5

Ціль Біблії

БІБЛІЯ є то книжка у котрій є записана воля Божа. Вона є світлом для ніг чоловіка, щоб його провадити дорогою правди. (Псальма 119:105) Се світло походить від Єгови. „Світло сиплється на праведних а радість на щирих серцем.” (Псальма 97:11) Хто ходить у світлі Слова Божого і радується в законах Його, такий є благословенним від Господа. — Псальма 1:1,2.

Перших п'ять книг у Біблії були написані через Мойсея. Сі книги називаються Пентатевх. Та часом можуть насуватися питання, як Мойсей міг знати що писати? І як ми можемо знати, що він писав правду? Отже, щоби відповісти на сі питання, то треба застановитися над декотрими фактами, що є знані многим людям. Чоловік є обдарований силою розсудку і тому повинен вживати той розсудок, щоб прийти до певного заключення. Біблія є так упорядкована, і серед таких обставин написана, що хто її ясно зрозуміє, той може вірити, що зміст її є Слово Боже.

Ной був чоловік цілковито відданий Богу. Він був перенесений зі старого світа в новий світ, і, будучи послухний Божому велінню, він зачав на ново заселявати землю. (1 Мойсея 9:1) Ной був найвизначнішим чоловіком у

своїм часі. Він переніс з собою на сей бік потопу то знання, котрого не посідав жадний чоловік на світі. Від сотворіння Адама до кінця потопа уплило лише 1656 років. У тім періоді від Адама до потопа чоловік міг жити близько тисячу років.

Енох був добрий чоловік, і був вповні посвячений Єгови. Безперечно, що він мав збирати всякі можливі інформації відносно Божих замірів взглядом чоловіка. Адам жив більше чим 300 років по народженню Еноха, і вмер доживши 930 років. Енох народився в семім поколінню від Адама, і жив 365 років. Протягом свого життя, Енох збирав всякі точки про історію чоловіка де міг, котрі він опісля вірно передав своєму синові Матуселі. Се є зовсім природна річ для отця передавати головні точки знання своїм дітям. Матуселя дожив до дуже пізнього віку, бо жив аж 969 років.

Ной належав до третьої генерації з лінії Еноха, і народився лише пару років по сім, як Енох був чудом забраний з землі. Без сумніву, що Ной був познакомлений з прадідом Матуселю; і від нього, та свого отця Ламеха, він отримав много інформацій про історію чоловіка, котру Бог дав його праотцям. Ной був 600 років старий коли настав потоп. Отже він мав досить часу довідатися о історії чоловіка тодішнього часу, і то знання опісля передав своїм дітям і правнукам.

Ной і його син Сем вийшли з ковчега разом. Ной жив 350 років по потопі а Сем жив 502 років по потопі. Два роки по смерті Ноя народився Авраам. Сем і Авраам жили разом

на землі 150 років, і спевністю вони мусіли знати один другого. Отже Авраам мав довідатися від Сема про історію потопа і про відношення роду людського до Єгови.

Авраам був названий „Отцем віруючих.” Але Авраам не міг мати віри без знання, бо знання є конечне для збудовання віри. Отже він мусів дістати то знання від своїх праотців про Бога і про сотворення чоловіка, і яке споріднення має чоловік до свого Сотворителя.

Ісаак був олюбленим сином Авраама і зовсім природно, що Авраам поучив свого сина о всіх речах про котрі він довідався від своїх праотців. Ісаак був посвячений Богу і Бог вельми благословив його. (1 Мойсея 26:4) Всі потомки Сема були виховані і жили в одній частині землі і передавали то знання слідущій генерації. Ісаак найлутше любив Якова; а Яків з між дванайцять синів любив найлутше Йосифа. — 1 Мойсея 28:5-14.

Пізнійше Йосиф був проданий до Єгипту, і з бігом часу стався найвизначнішим чоловіком в Єгипті. Опісля Яків і його сини переселилися до Єгипту де вони доживали свого віку. Йосиф зробив велику прислугу єгипетському народові, і прославив ім'я Бога Єгови. Він отримав много спеціальних інформацій від свого отця Якова. (1 Мойсея 49:1-28) Ці інформації, передані Йосифові і опісля його потомкам, не скоро йшли в забуття.

Менше чим 50 років по смерті Йосифа народився Мойсей. Його життя було чудом охоронене в часі його народження. Він був вихований в царській родині в Єгипті, і опісля став-

ся визначним чоловіком і посідав високе знання. Про нього написано, „що навчивсь Мойсей усієї Єгипетської мудрости.” (Діяння Апостолів 7:20-22) Коли він виріс до мужеського стану, він став посторонні Бога Єгови і Його вибраного народу. Він скорше згодився терпіти за справедливість радше чим пливати в роскошах і в багатствах царського дому в Єгипті. (Жидів 11:24-27) Єгипет тоді був великою державою під кермою диявола. Мойсей, если би був хотів, міг пливати в роскошах, але він відкинув всі розкоші з погордою; і маючи віру в Бога, він стався вірним свідком для імя Єгови.

Отже можемо сміло сказати, що Мойсей був добре обзнакомлений з переказом його отців. Сі перекази історії чоловіка були передавані від генерації до генерації, аж до Мойсейового часу. Се є зовсім звичайною річею для сучасного хлопця довідуватися о історичних подіях свого краю від своїх родичів. Звичайно буває, що американський хлопець довідується о історичних фактах Америки від своїх родичів, а англійський хлопець учиться історії Бриттійської Імперії від своїх родичів. Тим більше такий чоловік як Мойсей довідувався від своїх предків про історію роду людського аж до його часу. Отже він посідав відповідні кваліфікації написати історію чоловіка, що з ласки Божої він зробив вірно.

Фізичні факти, котрі є добре знані в нашім часі, є надто голосними свідками правди, що много століть тому назад великий Архітект Єгова умістив глибоко в землі великі поклади

вугля і оливи, зробив гори і долини, ріки і океани, дав життя рослинам і звірятам, і зробив землю відповідною для мешкання. Навіть найбільше несвідомий може бачити, що чоловік є надзвичайно чудово створений, і що він є наймудрішим створінням на землі.

Вже з самої пророди чоловік має наклон тримати різні записки історичних подій для себе самого як і своїх потомків. Бог так схотів і тому заціпив в чоловіці сей інстинкт. Позаяк чоловік є найважливішим з між усіх Божих створінь на землі, і тому що він має вроджений потяг тримати записки історичних подій, для того можемо розумно заключити, що Єгова постарався о певний спосіб для чоловіка тримати записки своєї історії. Отже если Єгова мав щонебудь до діла з сими записками, тоді можемо бути певні, що вони є добрі і правдиві.

Біблія є то історія Божого творення річей на землі, і також інформація о небеснім творенню, если то твориво відноситься до чоловіка і його дому на землі. Через Біблію Бог відкриває себе свому розумному створінню, чоловіку. Вона містить у собі Його висказану волю, що Його є законом, після котрого мусить руководитись Його розумне створіння на землі. Більша часть Біблії є історія або записка минулих подій котрі є тінею більших подій, що ще мають прийти. Сю часть Біблії, що предсказує, що має статися в будуччині, називаємо пророцтвом. Пророцтво є то наперед написана історія. Задля тої причини проро-

цтва не можна розуміти перед його сповненням, але аж по сім, як воно сповниться.

Біблія говорить про Єгови як предвічного і великого Творця неба і землі; що Бог є осередком всякої мудрости, справедливости, сили і любови; і що від Нього походить добре і все що сотворенне. Він є совершенним взірцем несамолюбства. Тому написано про Нього в Його Слові, що „Бог є любов.” В Біблії є пояснено чому Бог сотворив чоловіка, чому чоловік поповнив гріх і чому він був засуджений на смерть. Вона описує про викуп чоловіка і про його повернення назад до життя і його совершенного дому.

В Біблії є подані філософічні правила. Вона вповні і цілковито змальовує наслідки зла і добра, і показує чому наслідки гріха ведуть до смерті а наслідки послушеньства ведуть до вічного життя і щастя. Біблія містить у собі Божі закони і правила до життя, після котрих чоловік може руководитись і йти дорогою справедливости. В сій книзі є також назначені кари за зломання закону справедливости. Біблія була написана для користи чоловіка і для слави Божої.

На підставі поданих фактів, відповідаємо на повисше питання, що є дві достовірні причини задля котрих Мойсей знав що писати і чому він писав правду:

(1) Історичні події, через які переходили люди, були передавані від одного покоління до другого і Мойсей списав сі події в книжку. Отже він не мав причини писати неправди.

(2) Мойсей був чоловік посвячений Богу.

Він був вибраний Єговою описати історію, і тому Єгова своєю неомильною мудростю кермував Мойсейом. В дійсности Мойсей був лише знарядом в руках Єгови. Він погордив дияволом і його організацією із всіма його розкошами, і серед різних невигод він стояв по стороні справедливости. Він не лише був розвинений умово і посідав світську науку, але його головна кваліфікація була ся, що він був вповні посвячений Єгові. Много великих правд записаних Мойсейом показують, що вони не могли походити від чоловіка, але що вони були продуктом невидимої мудрости і сили Єгови, котра ділала на його умі.

Що тут сказано про Мойсея, те саме можна сказати про всіх інших писателів Біблії. Бог вибрав сих людей виконувати Його волю, тому що вони вірували в Нього і були льоальні Йому. Як Його неограничена сила ділала і творила річи на землі, так і своєю силою Він впливав на ум Мойсея і других святих пророків, що писали про Божий замір відносно чоловіка. Давид був один з вірних і посвячених Господу, і ось що він каже про своє писання: „Дух Господень глаголе мені, й слово його на язиці в мене.“ — 2 Самуїла 23:2.

Сі вірні старозавітні мужі, пророки, написали пророцтва. Апостол Петро, вибраний ученик Ісуса, під впливом св. духа так говорить: „Бо ніколи з волі чоловіка не виповідано пророцтва, а від духа св. розбуджувані промовляли св. люди Божі.“ — 2 Петра 1:21.

Справді се є вельми займаючою річю досліджувати як Бог розпорядив, щоби головні

історичні факти були передані з рода в рід, від Адама аж до Мойсея, а опісля були записані Мосейом і другими мужами, щоби Його воля була передана чоловіку у відповідній формі.

Рукописі

Та часть Біблії, що ми називаємо Старий Завіт, була написана Еврейською мовою. Знову Новий Завіт з першу був написаний Грецькою мовою. Сі оригінали опісля були переписані і названі рукописями.

Божий вибраний нарід став сторожом святих книг написаних Мойсейом і другими пророками. Ізраїльський нарід з найбільшим старанням беріг сі писання і повідомляв людей о їх змісті. З між дванайцять поколінь Ізраїля, покоління Левиїна було назначене навчати людей про Бога і Його Слово, і з між сього покоління були вибрані священники Божі. Сі священники представляли Бога Єгову і були Його слугами задля добра народу. Вони були вибрані Богом сповняти Божу священничу службу. — 2 Мойсея 28:1-4.

Сим священникам Бог приказав перечитувати Його закон, котрий Він дав їм через Мойсея, в присутности усіх людей. Їх задача була повідомляти людей о Його Слові, котре Він посилав їм через своїх пророків. Господь Бог, даючи розказ найвисшому священникові, сказав: „І щоб розбирати вам між тим, що святе, і тим, що не святе, між тим, що чисте, і що не чисте, і навчати синів Ізраїлевих всіх установ, що дав їх Господь вам через Мойсея.” (3 Мойсея 10:10,11). „Бо уста священників мають пе-

рестерігати знання і з його уст ждуть люди закону; він бо посланець Господа сил небесних." — Малахія 2:7.

Людам було приказано шукати знання з рук священників. „І прийдеш до священників Левитів і до судді, що буде того дня, та й позпитаєш, і вони дадуть тобі судовий вирік." (5 Мойсея 17:9) Ціль Єгови є тут ясна. Він хотів, щоби люди знали о Його Слові, і щоби на землі все були одиниці, котріб вірували в Біблію як в Його Слово.

Много століть по сім, як закон був даний, Апостол Павло, Жидовин і вірний свідок Божий, писав, що „закон був нам учителем, щоб привести нас до Христа, і щоб вірою нам оправдатись", і що „закон є тінею будучих благ." (Галат 3:24; Жидів 10:1) Ціль учителя або педагога була навчити людей. Так і Божа ціль є дати знання людям о собі і о своїм відношенню до чоловіка.

Се знов потверджує Боже розпорядження, щоби важніші історичні правди, котрі Він бажав дати чоловікові до відома, були передавані з рода в рід, а головню від Адама аж до Мойсея. По смерті Мойсея Бог дальше писав своє Слово через вірних мужів пророків, на котрих Він зсилав свого духа. Отже ці написані Слова Божі становлять нашу Біблію.

Всі оригінальні писання або манускрипти загубились і тепер не існують. Але се, однак, не заперечує правдивости Біблії. Оригінальні манускрипти були тримані в храмі Божім, і в назначенім часі були читані людям. (2 Паралип. 34:14-16) Напримір коли Ізраїльтяни по-

вернули з вавилонської неволі, і відбудували мури Єрусалимські около 454 року перед Христом, тоді знову Слово Єгови було читане для всіх людей.

„Як настав семей місяць, і сини Ізраїлеві жили по містах своїх, тоді зібрався увесь народ, як один чоловік, на майдані, що перед Водяними ворітьми, і сказали письменникові Ездрі, щоб він приніс книгу закону Мойсейового, що його заповістив Господь Ізраїлеві. І приніс священник Ездра закон перед збір чоловіків і жінок і всіх, котрі могли втямити, першого дня семого місяця; і читав з його на майдані, що перед водяними ворітьми, як почало свитати, до пів дня, перед чоловіками і жінками й усіма, що могли втямити; і уха всього народу були обернуті до книги закону. Письменник Ездра стояв на дерев'яному помості, що його задля сього зробили, а коло його, право руч його, стояли Маттатія і Шема, і Ананія й Урія, й Хелкія і Маасея; а ліво руч від його Федаїя і Мисаїл, і Малхія й Хашум, і Хашбаддана, й Захарія й Машуллам.

„І розгорнув Ездра книгу перед очима всього народу, бо він стояв вище за увесь народ. І як він розгорнув її, встав увесь народ. І возхвалив Ездра Господа Бога велико. І увесь народ відповідав: амінь, амінь, здійсмаючи в гору руки свої, і кланялись і падали ниць до землі перед Господом. І читали з книги, з закону Божого, виразно і втямливо, а народ розумів прочитане. Тоді Неемія (се він Тиршата), письменник Ездра, священник, і левіти, що вчили народ, промовляли до всього народу: Се

день святий Господеві, Богові нашому; не смуткуйте й не плачте! (бо ввесь народ плакав, слухаючи слова закону.) — Неемії 8:1-6,8,9.

Окрім Біблії, ще маємо інші історичні докази, котрі свідчать, що від часу Ездри оригінальні рукописи були переписувані побожними людьми аж до 900 року по Христі. Многі з тих рукописей були знищені фанатичними Християнами підчас переслідування Жидів у середніх віках, а головню в часі походу Христоносців. Інші рукописи були знищені самими Жидами мабуть тому, щоби не допустити їх в руки ворогів. Отже різні свідоцтва, неначе кілка в ланьці, удовідняють, як правдива історія була передавана з покоління до покоління, від Едену-раю аж до 900 років по Христі, і що се було зроблено за розпорядженням Єгови.

До наших часів переховалися лише три старинні манускрипти (рукописі) в їх оригінальних мовах. Вони називаються так: Александрійський, Синайський і Витиканський. Сі рукописи показують якого змісту була Біблія зараз по смерті апостолів і Ісуса Христа.

Александрійський рукопис був представлений Церілєм Лукарном, константинопольським Патріярхом, британському королеві, Карлові Першому, в 1628 році, і є перехований в британському музею аж до нинішнього дня. На одній стороні сього рукопися є зазначено, що він був написаний рукою Теклі Мучиниці.

Синайський рукопис був віднайдений Тичендором, німецьким ученим, в монастирі коло синайської гори. Сей рукопис переховується

"Ледова Гора." Grindelwald Upper Glacier—Switzerland
Коли то водне покривало, канопія, обломалось, тоді води і
мрака спали в атмосферу землі. . . . Величезна маса води, змі-
шана зі снігом і льодом, з великим реветом рушила в напрямі
рівнини і крушила за собою гори і горби, рівняючи їх з доли-
нами, і сим робом спричинила багато зміни у формі як і виг-
ляді поверховности землі. сторони 114, 115

Знахід Мойсея.

L. Alma Tadema

Мойсей став-
ся визнач-
ним чолові-
ком і посі-
дав знання.
... Він був
обзнакоме-
ний з пере-
казами його
отців; він
знав історію
чоловіка, ког-
ра була пе-
редана з
роду в рід.
Він знав про
минули події,
від сотворен-
ня Адама аж
до його чаєу.
сторони 124,

Весіллє в Кані

Paolo Veronese

Задля фальшивої науки многі повірили, що святість значить поверховна або прибрана побожність, котру можна показати через міну або вигляд лиця і через говорення в дуже побожнім тоні. Інші знову складають побожно свої руки і стараються виглядати доорими, і рівночасно плянкують, як би можна залучитися і помагати торговельним і політичним елементам цього світа.   сторона 248

Воскресение

Біжіння людей, що сплять сном смерті у своїх гробах, будуть пробуджені до життя.

Albert v. Keller

в Ліноградській або колисьній Петербургській бібліотеці в Росії.

Ватиканський рукопис є найстарший з усіх, які в теперішнім часі існують, і знаходиться у ватиканській бібліотеці в Римі. Се вже аж в наших часах учені люди мають приступ до сих рукописей. Жадний із сих рукописей не є повний або цілий, однак не багато змісту бракує в них.

Переклади Св. Письма

Святе Письмо, написане оригіальною мовою, називаємо манускрипт або рукопис. Товмачення св. Письма з оригіального языка на инший називаємо переклад або версія. Перший переклад або версія з ориганального языка на инші мови появился ще з початком Християнської доби. Многі з тих перекладів були написані не більше як одна генерація від часу апостолів.

Між сими версіями є один переклад що називається Сиріяцький, і є він написаний мовою дуже подібною до тої, котрою говорив наш Господь Ісус до народу між котрими Він працював. Сей Сиріяцький переклад є дуже докладний і достовірний. Десь при закінченню четвертого століття, Евсебіус Гіронимус, або лучше знаний як св. Єромій, котрий пережив много літ в Бетлеємі, поправив латинський переклад Біблії, і тепер той переклад називається Вульгет. Се є переклад св. Письма на латинську мову, порівнаний з грецькими і єврейськими рукописями. Можна сміло сказати, що се є один з найважніших перекладів Біблії. Ду-

же часто всі інші версії відносяться до цього перекладу.

Десь около 1383 року, Йоан Вிகліф переклав Біблію перший раз на англійський язык. Сей переклад він дослівно перевів з латинської мови. Хотяй він переклав св. Письмо так зарані, то однак примірники не були видані аж 400 років пізнійше. Обидва сі мужі, як Єромій так і Вிகліф, терпіли переслідування і то з рук духовенства за їх вірний переклад св. Письма. Сатана все противився тим, що були вірними свідками Єгови. Він так зумів розпалити вогонь опозиції проти Вிகлифового перекладу, що много з сих проводарів були спалені на смерть із Бібліями на їх шиях.

Около 100 років по Вிகлифові, Василий Тиндаль також видав досить важний переклад Біблії, і випустив у світ много підручників нового завіту. Він переклав також більшу часть Старого Завіту. У своїм переводі св. Письма, Тиндаль послуговувався оригінальними грецькими і єврейськими манускриптами які він міг тоді набути. Тиндалів переклад вдійсности є Біблія, котру нині вживають всі, що говорять англійською мовою. Ся Біблія була поправлена (після оригіналу) кільканайцять разів.

За се, що Тиндаль перекладав Біблію вірно, сатана переслідував його через англійське духовенство. Се є один з певних доказів, що Тиндаль був вірний слуга Господа. Переложивши часть св. Письма, він був вигнаний з свого краю до Німеччини, де він докінчив переклад Нового Завіту і видав много підручників. Постановивши доручити свій переклад англійському на-

родові, він зачав перепачковувати сі підручки до Англії в барилках, в звоях полотна, в муці, і різними тайними способами.

Епископи англійської церкви і інші з клеру вживали все, що було в їх силі, щоби стримати видання Біблії Тиндалевого перекладу. Вони перелапували тисячі підручників і палили при старім хресті св. Павла. Тиндаль жив на вигнанню, і по мимо многих зусиль намовити його вернути до Англії, він відмовився, бо знав що наколи поверне назад, так епископи і інші священники погублять його. Однак він був зраджений одним німецьким священником, і його насилу зловили і вкинули до в'язниці, де він терпів холод і голод, а опісля був спалений на косторі. Його смерть була наслідком роботи духовенства.

Але сатана і його агенти не могли стримати поширення Біблії між людьми, тому що прийшов на се Божий властивий час. Скоро по смерті Тиндаля появилась Біблія так звана „Св. Маттея.“ Се, в дійсности, був Тиндалів переклад, лише що під иншим імям. В 1539 році знов була видана так звана „Велика Біблія“; пізнійше, в 1560 році, вийшла Генева Біблія. Сі всі видання були Тиндалевого перекладу лише що поправлені і порівнані з оригіналами.

В 1611 році по Христі, вийшла в англійській мові Біблія так звана Версія Короля Якова або Уповажнена Версія. Головним чинником в приготуванні її був англійський король Яків. Перекладачі сеї версії були поділені на шість груп, і кожній групі з окрема була приписана

робота. Вони послуговувалися всякими можливими підручниками які могли дістати. Сі люди пильно перестудіювали грецькі і єврейські рукописи, і також порівнювали з іспанськими і німецькими перекладами.

Без сумніву, що се було найкрасше видання англійського перекладу з між усіх Біблій. Сей переклад Біблії загально люди більше вживають чим котрий будь инший переклад які тепер існують. Однак і сей переклад не є совершенний, бо містить в собі кільканайцять помилок, котрі віднайшлися пізнійше через порівнювання з старинними рукописами. Сі, що приготовляли сей переклад Біблії Короля Якова, не мали приступу до тих рукописей, про котрі ми згадували повисше.

В 1870 році кільканайцять англійських учених зібралися разом і зачали знову порівнювати Біблію англійського короля Якова з манускриптами. Невдози по сім зорганізувався американський комітет з визначних учених до подібної роботи. Обидва сі комітети в 1870 році вже мали приступ до сих старинних рукописей, а іменно до Ватиканського Александрійського і Синайського. Сі манускрипти вони перестудіювали і порівнали з иншими перекладами; і приложили ще більше старання, щоби видати Біблію у котрій би містилися точні думки висказані в оригінальних рукописах.

Перший переклад був виданий в Англійській мові 1881 році, а в року 1885 видано Американській переклад. В тих обох переводах послуговувалися товмаченням Тиндаля, на чім оба комітети понайбільшій части операли своє товма-

чення. Сі переклади безсумніву є найлучші зі всіх, які дотепер є знані, задля того, що вони є видані в найбільше зрозумілій мові. А найважнійше є се, що в останніх 300 роках зайшла велика зміна в значінню слів англійської мови. Для того перекладачі приложили велике старання, як в англійській так і в американській версії, щоби подати властиві думки зрозумілою мовою.

На приклад, стародавнє англійське слово „гел” колись означувало темне місце, як ось яма в землі, у котрій переховують ярину (через зиму). В наших часах духовенство навчало людей, що то слово „гел” означає місце де люди мучаться у свідомім стані. Однак, після оригіналу, се не є властива думка. Ще один примір: Слово „суд” нинішнє духовенство невластиво пояснює, що воно значить засудження грішників на вічні муки.

Перекладачі поправленої Версії лишили грецьке слово „гадес” (гріб) не переложене, котре то слово клер уживав і уживає до пояснення пекольного вогню і вічних мук. Знову слово „прокляття” переклали на властиве слово „суд”, так як се написано в оригінальних рукописах. Се доказує, як клер зовсім мильно пояснював значіння сих слів. (Гл. англ. Біблію Діяння Ап. 2:27; Йоана 5:29.) Хотяй перекладачі вживали відповідні слова в товмаченню св. Письма, як в Версії Короля Якова, так і в поправленій версії, то однак духовенство поперекручувало сі слова в невластивий спосіб. Та помимо сього, що св. Письмо було так часте

перепиране різними руками, і помімо всякої ворожнечи проти нього, то однак можна подивляти як чисто і точно був перехований текст св. Письма аж до нашого часу, коли порівнати його з оригінальними рукописами.

Один з найчистіших перекладів Нового Завіту називається Емфетик Даяглот. Він був переложений впрост з оригінального грецького манускрипту, що знаходиться у Ватикані, і також порівняний з Синайським і іншими рукописами. Думки в сім перекладі є виражені новочасною мовою, і є великою помічю для тих, що студіюють Новий Завіт в грецькій і англійській мові.

Нема найменшого сумніву, що невидима сила Бога Єгови кермувала умом і руками старозавітних мужів в приготуванні оригінальних рукописей для Біблії. Біблія є Слово Боже, для того Бог постарався, що вона є написана точно після Його волі. І тому що се є Слово Боже, для того ворог сатана приложив усіх своїх старань, щоби знищити Біблію і тих, що вірно перекладали її. Бог позволив йому до певного степення виконувати його злі зусилля, але остаточно стримав ворога. В різних періодах історії людства чесні люди і цілковито посвячені Господу перепиували Біблії. Чи може хто будь розумно заперечити, що Господь Бог кермував сих людей в їх роботі? Можемо бути певні, що вони вірно служили Єгові і чесно представляли Його і Він беріг своє Слово від серйозної помилки.

Сатана запомочею своїх агентів убив много льоальних людей, що вірно сповняли свою ро-

боту; але він не міг їх знищити аж поки вони не докінчили своєї роботи. Тисячі примірників Біблії були знищені тими самими агентами, але сатана всею силою своєю не зміг стримати поступу відкриття Божого пляну і Його явлення себе людям через своє Слово. Бачучи, що він не може стримати поширення Біблії, тоді сатана старався через своїх представителів перекрутити значіння її і сим чином ошукати людей і не допустити їх до пізнання правди. Він запряг всі свої сили, щоби відвернути людський ум від Єгови і від чистої науки Його Слова Правди. Через многі століття ся чудова правда була неясна і захована від людей дияволом і його агентами. У властивім часі Бог привернув чисту правду свого Слова для всіх, що щиро шукали її.

З між усіх сотворінь св. Письмо ставить на першій місці возлюбленого Сина Божого. Через довгих 4000 років осередком надії Жидівського народу був Месія, котрого явлення вони через ці довгі віки виглядали. Рівнож осередком надії Християнів був Христос, і вони виглядали Його другого приходу через близько 2000 літ. Той возлюблений Син Божий, Льогос, Ісус, є Месією, Помазанником Божим, Христом. Та прийшов час для Його другого явлення, і тепер Він є тут. Для всіх щиро шукаючих правди, Його прихід приніс збільшаюче світло, котре освітило Його Слово, так як Господь се обіцяв. (Приповісти 4:18; 1 Коринтян 10:11) Другий прихід Христа зачався десь около 1874 року. Від того часу багато правд, що були

затемнені ворогом, були привернені для всіх чесних Християн.

Як Василій Тиндель був ужитий Господом, щоби звернути увагу людей на Біблію, так Господь ужив Кароля Т. Росела дати людям розуміння Біблії, а головню розуміння сих правд, що були заховані темрявою через махінацію диявола і його агентів. Прийшов Богом назначений час привернути головні правди людям, тому Він ужив Кароля Т. Росела написати і видати книжки так звані Виклади св. Писання. І як Тинделів переклад Біблії був нищений клером, так і тепер духовенство в різних частях світа палили публично тисячі підручників Викладів св. Письма.

І ось прийшов назначений час і правда мусить бути знана всім людям, і тому ні сатана ані його агенти не зможуть стримати поширення її. Прийшов час піднести високо прапор Єгови, щоби люди знали котрою дорогою йти. Навкола сього божественного прапору зберуться всі праведні і дійсно щирі серцем одиниці. Правда неначе приплив моря підноситься чим раз висше і висше і буде підноситися аж наповнить усю землю, як море водою. Все се вийде на славу Бога Єгови. Наспів час для Єгови об'явити своє ім'я, і се Він зробив через своє Слово і через об'явлення своєї сили. Пам'ятаймо, що правда не є власністю жадного чоловіка, а всяка правда належить до Бога. Бог уживав людей або людський знаряд в різних періодах часу для своєї цілі і слави, але правда все була і все буде належати до Єгови.

Біблія є Його Слово дане для тих, що шукають праведности.

Між многими старозавітними мужами, що писали пророцтва, був Даниїл, котрого Єгова вельми любив. Бог порушив його ум і руки і він написав много пророцтв, котрі мали сповнитися в будуччині. Даниїл не розумів, що писав, як про се він самий говорить. Бог йому обіцяв, що коли прийде час на сповнення його пророцтва, тоді ті, що будуть жити в сім часі, зрозуміють його. Він написав, що розуміння пророцтва прийде в часі другого приходу Господа, „А ти Даниїле, заховай сі слова й запечатай на останній час; багато прочитає її, і побільшає знання.” — Даниїла 12:4.

Всі люди у світі бачуть сповнення сього пророцтва. Жиємо в добі великого руху, і знання побільшилося, — прийшов час розуміння писання.

По сім як Даниїл описав історію світових держав, і то що станеться по довгім часі по його смерті, тоді сказав: „Я чув се але не розумів і через те сказав: Мій добродію, що ж після сього буде?” (Даниїл 12:8) Єгова відповів Даниїлові на се питання так: „І відповів він: йди Даниїле; бо втаєні й запечатані сі слова до часу останного. Многі обчистяться, вбіляться і будуть наче в огні, перетоплені (спокуси); а безбожні будуть безбожно поступати, й не зрозуміє сього ніхто з нечестивих, а мудрі зрозуміють.” (Даниїла 12:9,10) Нема найменшого сумніву, що прийшов повний час у котрім Біблія мусить бути вияснена; і сі що вповають на Бога і Його Слово, і вірують у велику жертву

Його возлюбленого Сина, сі будуть очищені і обілені, щоби їх віра в Бога утвердилась.

„Нечестивці” є сі, що колись знали дещо про Бога і опісля то знання ужили для своїх самолюбних цілей. Такі не зрозуміють правди. Се також пояснює чому нинішнє духовенство не може зрозуміти правди. „Мудрі”, після розуміння Даниїлового пророцтва, є ті, що знають Бога і Його Слово, і вживають то знання після Його святої волі. Се є ті покірні, що радісно виконують правду, так як вони розуміють її. Сі великі і глибокі правди, що були заховані ворогом від чоловіка, тепер мусять бути зрозумілими; і до всіх тих, що щиро шукають пізнати правду, Господь говорить: „Довірність Господня для тих, що Його бояться, а заповіт Його на те, щоб звістити їм” (плян). — Псалма 25:14.

Отже в коротці повисші думки можна переказати так: Бог сотворив чоловіка яко найвище єство між усіма сотворіннями на землі. Він сотворив землю яко дім для чоловіка. Його воля була, щоби чоловік тримав записки головних подій через котрі він переживав; і Він так установив, що історія о людським відношенню до Бога, була передавана з роду в рід, від Адама аж до Мойсея. З Мойсейом Бог зачав писати святе Письмо, (що ми називаємо Біблія). Він кермував умом Мойсея і інших вірних мужів, що писали пророцтва, і сим чином приготавляв тексти Біблії. Він схоронив Біблію перед всякими зусиллями сатани і його агентів знищити її. Він лише уживав щирих і чесних одиниць і поміг їм видати много

примірників Біблії. Тому ми можемо з довірою сполгатися на Біблію як Слово Боже і що вона є абсолютно правдива. Пророк Давид писав так: „Бо праве слово Господнє і всі діла Його вірні.” — Псалма 33:4.

Побожний ученик може з довірою досліджувати і вповати на св. Письмо знаючи, що там є записана воля Божа відносно чоловіка і Його інструкція до праведности. Писання є сильною підставою його віри в Бога і помагає йому зрозуміти до певної міри про велику Божу любов до людського роду. Бог посилає світло на своє Слово, котре світить в умах побожних людей, що посвятили себе чинити волю Божу. Правдиве почуття сердець сих одиниць є виражане словами Псалміста:

„Буду поклонятися перед святим храмом твоїм, і хвалити ім'я твоє задля милості і правди твоєї; ти бо над усе возвеличив слово твоє й ім'я твоє. В день, як я кликав тебе, ти озвався до мене; ти підняв силу душі моєї. Будуть прославляти тебе Господи, всі царі землі, коли почують слова уст твоїх.” — Псалма 138:2-4.

Чесний і щирний дослідник Слова Правди не потребує робити здогадів, ані операти своїх заключень на опінії людей; а маючи Біблію і знаючи, що вона містить Слово Боже, і що то Слово є правдиве і добре, він може самий провірити всяку науку подану йому. „Звертайтесь до закону та до об'явлення. А вони, як не так говорять, як там сказано, то нема в них світла.” (Ісаї 8:20) Позаяк студіювання Божого пляну йде чим раз вперед, тому кожду точку пляну треба доказати писанням з Біблії.

Если наука не є в гармонії з писанням, то її треба відкинути; если поперта Словом Божим, тоді треба прийняти.

Як вельми ласкавий є Господь до чоловіка, його сотворіння! Хоть чоловік є упавший, і грішний, то і тоді Бог говорить до нього: „А тоді прийдіть — і розсудимось, — говорить Господь: Коли б гріхи ваші були як багрянця — я мов сніг їх обілю; коли б, як кармазин були червоні, — обмию їх як вовну.” (Ісаї 1:18) Уживаючи свого розсудку, яким обдарував його Бог, і порівнюючи писання з писаннями, чоловік може збудувати уснови і будівлю віри своєї так, що та будівля не похитається від жадної фальшивої науки чоловіка, ані від впливу лихого. Чим більше чоловік пізнає Бога, Дателя всякого добра і Його плян, тим більше його любов і ревність росте до Нього. Отже поступаючи в світлі, його стежка стається чим раз яснійша, аж запровадить його до повного дня. — Приповіді 4:18.

ГОЛОВА 6

Прообраз Нового Сотворіння

БОГ Єгова не примушує ані силує людей, щоб вони слухали Його. Бог є любов, і Він так уложив свій плян, що всі Його сотворіння остаточно пізнають, що самотність і правдива мотива до діяльності є лише любов. Любов є то вираження цілковитого несамолюбства. Любов є Божим дороговказом до вічного життя. Хто любить Бога, той буде і послухний йому. Чоловік, що є порушений любовю, той ходить дорогами визначеними Богом, і такий остаточно отримає нагороду вічного життя. Ось таку то лекцію Господь Бог учить чоловіка.

Сатана ошуканством, підступом і силою примусив людей щоб вони були послухні йому. Сим він зміг відвернути людські уми від Бога і провадив їх дорогою смерті. Бог предвидів кінцевість поставити чоловікові нагоду вибрати те, що він хоче, чи то дорогу праведності до життя, або дорогу неправедності до смерті. Таку першу нагоду поставлено Адамові і він вибрав собі дорогу гріху. Лише сі, що вірили в Бога і старалися служити йому, оминули наслідки неправедності.

Написано, що Єгова смутився сим, що велика більшість людей полюбили неправду і гріх. Через великий потоп Бог об'явив своєму розумному сотворінню, що Його сила є неогра-

ничена, і що всі чинителі беззаконня мусять остаточно потерпіти кару смерти, як се сталося за часів Ноя, коли Він знищив всіх беззаконників потопом. Великий потоп не був виразом злобної пімсти Бога Єгови, тому що Єгова немає злоби і не міг показати її. Злоба є то стан серця, що порушує особу до байдужного діла і то без ніякого взгляду на чиєсь добро або право; се є добровільне постановлення зробити комусь шкоду. Потоп був дозволений для прославлення Божого імя і для остаточного добра його розумного сотворіння, а головню чоловіка. Ся точка буде ясна кождому чоловікові, коли він зрозуміє Божий плян. Великий потоп був спричинений Єговою, котрий Він уважав за кончність і до котрого Він був порушений любовю.

Чи можна сказати, що сотворення чоловіка було невдачою? З людської точки погляду виглядає, що так; але з Божої, то ні. Если би чоловік був послушний Богу, то у властивім часі земля булаби наповнена расою совершенних сотворінь; але тому що він піддався під вплив лихого, для того стався невдачою. Сих кільканайцять одиниць, що з любови до Бога старалися служити Йому, не були і не є невдачою. Власне се, що Бог запобіг сьому випадку показує, що сотворення чоловіка з Його точки погляду не є невдачою. Приїде час і Бог обявить світу мудрість поступовання сих кількох вірних одиниць. Коли люди зрозуміють Божий плян, тоді їм стане ясно що все, що Бог робив, було добре і справедливе.

Отже Божий плян відносно чоловіка є під-

кожним зглядом добрий і так уложений, що відповідає на кожний випадок. Хотяй Він бачив, що се буде мудрою річюю знищити світ задля великого беззаконня Його сотворінь, то однак Божа сила є не обмежена, і прийде час, що він виведе добро з того нещастя. Від самого початку Він уложив свій плян точно і знав, що Він мав робити, еслиби чоловік подався під вплив злого. Про се є написано: „Звісні од віку Богові всі діла Його.” (Діян. Апостолів 15:18) Спевностию, що Бог був би більше тішився повним послушеньством чоловіка до Його закону, але сей факт що Його сотворіння переступили Його закон, не є жадним мудрим аргументом проти Його мудрости в творенню їх, ані не можна закинути Його пляні.

По потопі Бог заповів праведному Нойові і його синам множитися і наповняти землю. (1 Мойсея 9:1) Се вони зробили. Але чи Ной був совершенний чоловік? Ні, він був упавший чоловік, бо і він походив від Адама; однак він був праведним у серцю своїм і мав віру в Бога і задля його віри він був почислений за праведника. Але тому що вони походили від Адама, длятого се було не можливо для Ноя і його синів привести на світ совершенних потомків.

Отже, если рід людський має колибуть тішитися вічним життям, то виходить, що якась більша сила чим людська мусить бути ужита. Чоловік не може тягнути за уха своїх чобіт і піднести себе на вершок гори. Ані не може чоловік своїми власними силами зробити себе

совершенним. Прихильники еволюції показують як раз тільки „мудрости” кільки показав той чоловік, котрий тягнув за вуха своїх чобіт, щоби своєю силою піднести себе на вершок гори. Много людей належать до сьої нерозумної кляси і думають, що вони можуть піднести себе до совершенности. Отже людей треба учити, щоби вони знали правду і для того Бог постарався о се.

Много століть тому назад Бог зачав робити прообраз нарисів свого пляну, щоби сим показати як Він приверне послушних із роду людського назад до совершенного стану. Се значить, що Він зробив прообраз або прототип нового сотворіння. Під сим не розуміємо, що весь рід людський мусить бути знищений і нова раса сотворена; але се значить, що Він сотворить щось нове, щоби через се сотворення рід людський привернути назад до життя.

По потопі Ной і його сини розсілися в різних частях землі. Яфет і його сини замешкали в Європі; Хам і його сини розійшлися по північний Африці. Сем і його потомки лишилися в Азії. Про Сема Ной пророкував, кажучи: „Благословен буде Господь Бог Сема.” Св. Письмо показує, що під сим пророцтвом Ной розумів, що Бог має певні благословеньства в будуччині для потомків Сема.

Два роки по потопі Сем породив сина котрого він назвав Арфаксада (Мойсея 11:10). Тара був потомком Арфаксада і Сема. (1 Мойсея 11:24). Пізнійше народився син Тарі, котрого він назвав Аврам, котре то ім'я пізнійше Бог змінив на Авраама. (1 Мойсея 11:27) Та-

раг і його родина жили в Урі-Халдейським. Авраам оженився з Сарою. „Сара ж була неплідна, і не мала дітей.” (1 Мойсея 11:30). Пізніше Тараг переселився з своєю родиною, включаючи Авраама і його жону Сару, на землю Канаан. Після Біблійного опису то здається, що він подорожував по долині Євфрат аж до Гаран, де Тара посилювався з своєю родиною і жив там до смерті.

Із між всіх мешканців в Гаран Авраам стався найвизначнішим чоловіком. Він мав віру в Бога і Бог дав йому певне діло до виконання. „І рече Господь Авраамові: Зійди з землі твоєї і від роду твого і з домівки отця твого у ту землю, що тобі покажу. І зроблю тебе народом великим, і благословлю тебе і звелечу ім'я твоє, і будеш благословен. І благословлю благословляючих тебе, а кленучих тебе проклену. І благословляться в тобі всі племіння землі.” — 1 Мойсея 12:1-3.

Будучи послухний Господу, Авраам зібрав все своє майно і все, що він приніс з собою до Гаран, і свою жону і Лота, і полишив Гаран. І ось караван верблюдів і ослів, коров і овець, слуг служниць, жінки і діти, подорожували з вірним Авраамом на полудневий захід до незнаного краю! Йшли вони через незнані гори і пущі. Се була довга, повільна і трудна подорож; і спевністю, що Аврам не міг тоді оцінити вповні важности сього подорожовання. Вони йшли в звичайнім порядку. Що ж той похід Аврама, до назначеної землі, представляв? Се означувало, що великий Бог провадив тепер свого вірного слугу до чинности яко

рухомий образ, котрий мав бути тінею або прототипом нового сотворіння або сформовання нового народу і правительства, що мав статися Божим знарядом для благословення всіх народів землі.

Протягом того довгого періоду, що тривав около тисячу років, Єгова час від часу відбивав часть того рухомого образу, вживаючи до сього вірних слуг, через котрий то образ Він покаже людству дорогу до вічного життя. Се є вельми інтересним і поучаючим зрозуміти сі давно зроблені образки. Люди, що сповняли сі різні части того образу, не розуміли вповні його, але вони знали і вірили, що Єгова був великим Проводарем і Начальником; і се для них вистарчало. (1 Петра 1:10,12) Рухи сих образків були записані для тих, що живуть при кінці світа, котрий прийшов в наших часах, щоб ми, зрозумівши їх, радувалися сим знанням. — 1 Коринтян 10:11; Римлян 15:4.

Бог вислав Аврама в дорогу до краю Палістини, де у своїм часі Він вікінчив свої образки; і від того часу та часть землі стала святим місцем для всіх тих, що люблять Господа. Події які переходили в Палістині і в сусідних краях були прообразом розвою Божого пляну.

Східна границя краю Палістини є загорожена і охоронена красними горами. Цілий тяг сих гір можна назвати Пізга, задля краєвиду з їх вершків. Отже коли Аврамів караван зближився зі сходу, він зупинився на чубку сих гір із відтам перший раз він побачив обіцяну землю. Справді його очі мусіли бути захоплені сим чудовим видом, що розлягавсь

перед його очима, дето незадовго мав відбуватися найбільший образ на землі, котрий пізніше мав сповнитися цілковито.

Станувши на самім вершку сих розлогих високих гір, Аврам міг бачити Лебану, море Галилейське, рівнину Есдраель, Гору Кармель, глибоку тінь Йорданської долини, менше важні річки, що спливали в ревучі води Йордану, Гору Морія, Гору Сион, і всі горбки Юдеї, а ще далше він бачив глибоке сине Середземне море. Від того часу всі прохожани, котрі переходили сею дорогою, то зі здивовання викликували: „Се найкрасший і найбільше чудовий вид на цілій землі!”

Коли Аврам приглядався сьому чудовому виду, він пригадав собі обітницю, котру дав йому Бог. Безсумніву, що Аврам був перенятий важністю тої обітниці, але се не було можливим для нього розуміти повну вагу тої обітниці, ані того, що він робив відносно її. Обітниця, котру Бог дав Авраамові, була: „В тобі благословляться всі народи землі.” В сім образі Аврам представляв Бога Єгову, від якого походить все добро, і кожда совершенна річ, і через кого всі люди, если будуть послушні Йому, отримають Його благословенства.

Зійшовши звисоти Гір, Аврам подорожував далше і вступив на землю Палістини і перейшов її долиною так званою Морег. „І явивсь тоді Господь Аврамові, і рече йому: Потомкам твоїм наділю сю землю.” (1 Мойсея 12:7) Ся обітниця означає, що Бог у своїм часі всім послушним людям дасть вічний дім на землі.

Він зробив землю для людського мешкання, і коли прийде властивий час чоловік наслідить її в повнім значінню того слова. — Ісаї 45:12,18.

Аврам подорожував на полудень через цільний край і зайшов до Єгипту. Пізнійше він вернувся з Єгипту і розпняв своє шатро на рівнині Мамре. Тоді Господь Бог явився йому і сказав: „І не зватимуть уже тебе на ім'я Аврам, а буде ім'я твоє Авраам, бо я вчинив тебе отцем купи народів." (1 Мойсея 17:5) Ся обітниця мусіла видаватися Аврамові досить дивна, однак він вірив Богу. Сара тоді була дев'ятьдесять років стара і була вже безплідна і не мала дітей. Та в сій обітниці було сказано, що Авраам мав статися отцем многих народів. Пізнійше Бог повідомив Авраама, що йому народиться син від Сари і ім'я того сина буде Ісаак. — 1 Мойсея 17:19.

Коли Авраам був сто років старий, тоді сповнилась обітниця Богом дана і народився йому син від його жени Сари; і дав йому ім'я Ісаак. (1 Мойсея 21:5) Народження сина мусіло велими звеселити серце Авраама і його жени Сарри. Із слів Сари можна пізнати, що се була велика радість для них, бо народився їм син Божої обітниці на котрого вони так довго ожидали і надіялися. „І рече ж Сара: Сміх мені сотворив Господь; хто бо почує, сьміятиметься з мене. І рече: Хто б то сповістив Авраамові, що молоком своїм годувати ме дитину Сара? Бо в старості його я родила сина. І росло хлопятко, і відлучено його. І зробив Авраам бенькет великий того дня, як одлучено Ісаака." — 1 Мойсея 21:6-8.

Великий Образ

Та прийшов час для Єгови зробити образ, котрий мав приображати Його плян для спасення і благословення роду людського. Головні актори ської драми були Авраам і його син Ісаак. В сім образці Авраам представляв Бога, а Ісаак самотній син Авраама, представляв єдинородного і возлюбленого Сина Божого, Ісуса, котрого Єгова післав у світ, щоб Він стався Спасителем людей. Авраам не знав що він робив образ котрий мав виповнитися в будучині. Отже се мусіло бути великою пробою для нього; так і є записано, що се була проба Авраамової віри.

Єгова дав ось таке розпорядження Авраамові: „І рече: Возьми сина твого, єдиного твого, що його возлюбив єси, Ісаака, та йди в Морія землю, та й принеси його там у всепалення-жертву на одній горі, що тобі речу. (1 Мойсея 22:2) Ісаак був найдорослим скарбом Авраамового серця, тому що він був самотнім сином від його возлюбленої жени Сари; і котрого то сина він любив. Однак його любов до Бога була більша бо він вірив, що Бог постарається о всякі конечности для його сина — Жидів 11:19.

Будучи послушний Божим приказам, Авраам постарався о річ, котрі були конечні на збудовання жертівника, і рівнож постарався о дрова і вогонь; і се все разом зі своїм сином Ісааком і слугами він рушив в дорогу в околицю Геброн до гори Морія, де тепер лежить місто Єрусалим. Там Авраам збудував жертівник, зв'язав свого сина Ісаака і положив його

го на жертівнику і підніс ножа, щоби заколотися свого возлюбленого сина Ісаака і принести його в жертву всепалення. В тій то рішучій хвилі Бог, через свого ангела, заговорив до Авраама і приказав йому не йти далше з образом: „І рече: Не возложи руки твоєї на хлопця, і нічого сенько не чини йому; тепер бо визнаю, що боїшся ти Бога, і не пощадив еси сина твого возлюбленого мене ради. — 1 Мойсея 22:12.

Авраамова віра, котру він доказав в сім случаю, уподобалась Богу; і тому Він знову промовив до нього через свого ангела, глаголючи: „Мною самим клявсь я—се Господне слово—за те, що вчинив таку річ, не пощадив еси сина свого возлюбленого мене ради. Велико благословлю тебе, і намножу твій нарід як зорі небесні, і як пісок узкрай моря, і внаслідують потомство твоє царини ворогів своїх. І благословляться в потомстві твоєму всі народи землі, тим що послушав еси голосу мого.“ — 1 Мойсея 22:16-18.

Чому се був найбільший прообраз зі всіх інших типів на світі? Відповідь є, тому що він представляв обітницю Божу, представлену через жінку Авраамову Сару, з котрої мало вийти „насіння“, і котре мало статися знарядом для благословення всіх народів землі. Жертвоування Ісаака проображувало, що колись в будучім часі Бог дасть свого возлюбленого Сина яко велику жертву за гріх людський, і що той Син буде Спасителем і Визволителем всього роду людського. — Йоана 3:16.

Найперша обітниця, яку Бог зробив Авра-

амові була: „В тобі благословляться всі народи землі.” Сі обітниці разом з сим образом приображують, що всі благословеньства походять від Єгови, і що возлюблений Син, Ісус Христос, буде передавати сі благословеньства. — Римлян 9:7; Жидів 11:17-19.

Многі люди були навчені приписувати всі благословеньства Ісусу Христу, коли вдійсно-сти вони походять від Бога Єгови; а Ісус Христос, Його возлюблений Син, є головним Виконателем, через котрого Бог буде зсилати ті благословеньства для людей. Се є ясно показано в повисше згаданій обітниці зробленій Авраамові. Ісаак, будучи самотнім сином Авраама і його олюбленої жини Сарин, представ-ляв Христа. Про се св. Письмо виразно учить. — Галат 3:16; 4:28.

Нарешті прийшов час для Ісаака пошукати собі жини. Його отець Авраам вибрав жину для свого сина Ісаака, але не в Єгипті, ані не вибрав він йому жини з між людей в краю Канаан; а післав слугу до свого родинного краю, до дому свого брата Нагора, і там він вибрав жину для свого сина Ісаака. (1 Мойсея 11:29; 24:1-67) Сей факт, що Ребека була дочкою Авраамова свояка, означає, що вона мала таку саму віру як Авраам. Сим чином Ребека стала обручницею Ісаака. В сім знову маємо прекрасний образець.

Авраам представляв Бога Єгову, а Ісаак представляв возлюбленого Сина Божого Ісуса Христа. Як Авраам вибирав жину для Ісаака, так і Єгова вибирає жину (церкву) для свого Сина Ісуса; і той Жених і невіста становлять но-

ве сотворіння, котре є показане в сім образі. Сей образ також показує, що та вибрана невіста возлюбленого Сина Божого, мусить мати таку саму віру як Авраам, і що лише сі, що мають таку віру, будуть частию нового сотворіння. Апостол Павло також розумів, коли він писав про вибір невісти Христової: „Справді бо не ангелів приймає а насіння Авраамове приймає”, (Жидів 2:16). „Знайте же, що хто від віри, ті сини Авраамові.” (Галат 3:7) Як чоловік і жена є одно тіло в очах Божих, так і Ісус Христос і Його невіста, становлять насіння Авраама після обітниці. (Галат 3:16, 27,29) Се нове сотворіння є тим „насінням” через котре мусять прийти благословеньства для всіх людей на землі.

Ісаак стався наслідником всього добра Авраамового. (1 Мойсея 25:5) Се знову приображує, що Той, кого приображував Ісаак, буде наслідником усіх річей. Апостол Павло говорить про Ісуса Христа, возлюбленого Сина Божого, так: „Котрого настановив наслідником усього, котрим і віки сотворив.” (Жидів 1:2) Сі вірні, що брали участь у витворенню сих сбразків, не могли розуміти значіння їх; але вони надіялись, що Божі обіцяні благословеньства прийдуть через натуральне насіння Авраама. Бог схотів, щоби правдиве значіння того образу було зрозумілим аж в будуччині. Його замір був зробити прообраз більших річей, чим тоді могли бути зрозумілими. — 1 Кор. 10:11; Жидів 10:1.

Та Єгова дальше робив прообраз розвою свого пляну. Він відновив обітницю Ісаакові.

(1 Мойсея 26:4,5), з бігом часу, Ісааку і Ревеці народилися два сини, ближняки. Сі сини були названі Ісав і Яків. Після натурального порядку, то Ісав мав отримати благословенство від отця свого; але Бог полюбив більше Якова і тому розпорядив, щоб він отримав благословення. Сі два сини приображують дві класи Християн.

Ісав представляє тих Християн, що лише устами є послухні Господу і котрі видаються бути в лінії Божих благословенств; але Яків був образом все вірних Господу Християнів, котрі стануться наслідниками Його благословенств і будуть частию насіння обітниць. Ісав переслідував Якова; так і номінальні Християни вірні своєму образу, переслідували правдивих послідователів Христа, через цілу Християнську еру або добу. Сі з імена Християни, котрих представляв Ісав, вдійсности є частию світа, що є диявольською організацією; але дійсно послухні і вірні Богу є частию Божої організації.

По сім, як Яків утік з дому задля переслідування Ісава, у ночі ліг спати коло одної гори, де Бог дав йому видиво у сні. У тім видиві Яків бачив драбину поставлену на землі, вершок котрої діставав аж до неба; а на драбині він бачив Божих ангелів, котрі сходили і виходили по ній. В сім образі Господь представив, що в Його властивім часі Він установить сполучення між сотворіннем на землі а сотворіннем на небі, і що то все буде доконане через нове сотворіння. В тім самім часі Бог відновив

свою обітницю Якові відносно благословення всіх племен землі. — 1 Мойсея 28:11-15.

Яків, котрого імя Господь опісля змінив на Ізраїля, був отцем дванайцяти синів, і кождий син став головою дванайцяти поколінь Ізраїля, котрі по смерті Якова стали зорганізованим народом на землі. Бог зорганізував сей нарід для певної ціли, і одна з Його цілей була, щоби зробити прообраз свого пляну відносно нового сотворіння. Коли Яків мав умерти, він скликав синів своїх, щоб їм розказати про річи, котрі мали статись у далекій будуччині. Божа невидима сила порушувала Яковими устами і умом, і він висказав велике пророцтво про прихід могучого Володаря і Князя Мира.

Виповідаючи пророцтво, Яків висказав отсі важні слова: „В Юди не похитнеться берло між коліними, докіль прийде Шілог, і до сього зберуться всі народи.” (Агл. переклад. 1 Мойсея 49:10) Се пророцтво показує, що обіцяне насіння, через котре прийдуть благословеньства, буде походити з покоління Юдиного. Жезло є символом влади володіння. Шілог значить тихий, мирний, веселий і успішний. Сьому то Законо-дателеві і Володареві буде дана сила і власть зібрати всі народи землі і благословити їх після Божої обітниці. Через сього могучого Володаря будуть благословенні всі народи землі. Се пророцтво було повторенням обітниці, яку Бог зробив Авраамові, і є частию того великого образу, котрий представляє прихід великого Благодателя.

В той час Ізраїльтяни на добре осілись в

Єгипті. Перед тим олюблений син Якова, Йосиф, був проданий до Єгипту де з ласки Божої стався тим сильним чоловіком, і був другий по царі Фараоні. Ті благословеньства, що Господь зіслав людям в Єгипті через Йосифа, представляли, як Той, котрого представляв Йосиф, буде благословити всі народи землі. По смерті Йосифа, на Єгипетським престолі засів другий цар, котрий не шанував Бога, і забув про доброту яку Бог указав Єгиптові через Йосифа. Сей новий цар був злобного серця і переслідував Ізраїльтянів, Божий вибраний народ.

Саме тоді як Ізраїльтяни були переслідувані народився Мойсей, і в сей час злосливий Єгипетський цар видав розказ повбивати всі діти мужеського роду від єврейських жінок. (2 Мойсея 1:16,22) Але Бог чудом схоронив Мойсея. Коли дитина дожила три місяці, його мати зробила кошик з рогозини, у котрім вона поставила диття і заховала його на тихій воді ріки Нилі. Без сумніву, що в тім була рука Господня, бо дитина була віднайдена членом царської родини, і Мойсейова власна мати була наймлена виховувати сю дитину.

Мойсей ріс неначе член царської родини; але коли він виріс до повних літ він відмовився називати себе сином фараонської дочки. Він волів жити разом з Божим народом, з котрого він походив. (Жидів 11:24) Се була його віра в Бога, що допровадила його до такого високого становиська і спевністю, що Єгова кермував його життям. Гноблення в Єгипетським краю ставало чим раз гірше. І в сім

також є образ з котрого можемо тепер много навчитися, а головню се, що тодішний злобний володар Єгипту представляв сатану, диявола, котрий гнобить всі народи землі.

Многі думали, що всі люди у світі, окрім кількох тих, котрі належать до церкви, є частю світа; але се не є правда. Світ є представлений через правлючі влади, що панують над людьми. Єгипетське правительство, котрого головою був Фараон, представляло злобну диявольську організацію, котра також гнобить людей. Від того часу Бог зачав робити образ, через котрий Він показав як Він буде визволяти людей з під руки гнобителя сатани, диявола. Єгова вислав Мойсея визволити Ізраїльтян з єгипетської неволі. В сім образі Мойсей приображував або представляв могутнього Месію, котрий визволить всі народи з під гноблення сатани і його агентів, і поверне їм благословенний стан.

Коли прийшов час для Божого вибраного народу, Ізраїля, виходити з Єгипту, тоді Бог призначив Мойсея за їх провідника. Шість сот тисяч мужів з їх жінками, дітьми і слугами, вирушили в похід з Єгипту. В сім образі Мойсей приображував Христа Месію, великого Визволителя, котрий випровадить людей у безпечне місце; а люди, що йшли за Мойсейом, представляли всіх тих, що підуть за Христом, сим великим Виконателем плянів Бога Єгови. Бог бо назначив його для визволення роду людського.

Тоді злобний Фараон, володар Єгипетський, зі своєю армією, впустився в погоню з тою

цілею, щоби знищити Ізраїля. Він був би доконав своє нікчемне діло, если би Бог був не охоронив Ізраїльтян і не показав їм дороги через Мойсея куди йти. (2 Мойсея 12:37,38; 14:1-5) Фараон і його армія, переслідуючи Ізраїльтян, представляють диявола і його агентів, котрі старалися знищити всіх тих, що люблять Господа.

Коли Ізраїльтяни прибули до Червоного Моря і Єгиптяни дальше гнали всею силою за ними, тоді Господь вислав свого ангела охоронити Ізраїльтян; і між сими двома арміями поставив стовп хмари котрий заслоняв Ізраїльтян від ворога. Тоді Господь приказав Мойсейові що він має робити; і Мойсей, будучи послухний Божим розказам, простер палицю свою над морем і Господь так зробив, що води розділилися на обидві сторони і Ізраїльський нарід, під провідництвом Мойсея, перейшов по сухій землі. Коли ж Фараон в погоні зі своєю армією увігнався між сі стіни морської води, тоді води заляли його, і він і його армія були знищені. (2 Мойсея 14:13-30) Сей образ представляє, що Бог у своїм часі визволить усіх, що є послушні Йому з під гноблення сатани, і цілковито знищить сатанську організацію а остаточно знищить самого сатану; і що сю велику роботу Він виконає через Того, котрого представляв Мойсей, а іменно Христа, великого Виконателя замірів Єгови.

Коли Мойсей і Ізраїльтяни вже були безпечні на другім боці моря, тоді вони разом заспівали пісню в честь імени Бога Єгови. Між многими річями в тій пісні є написано ось що:

„Господь! твоя правиця вславилась в потузі; Господь! твоя десниця ворога згубила.” (2 Мойсея 15:6) Се значить, що коли люди будуть вповні визволені з під сатани гнобителя, тоді вони пізнають, що Бог з любви постарався о їх спасення. Тоді люди будуть співати піснь, так як Ізраїльтяни співали тоді: „Господь є моя сила і пісня, і він спасенням моїм.”

Ціль, задля котрої Єгова об'явив свою силу через знищення Фараона і Єгиптян і через схоронення Ізраїльського народу від погибелі була та, щоби показати своїм сотворінням, що від Нього одного можуть виходити благословеньства. Сі образи відбувалися і були записані не лише для Ізраїльтян, але головню для людей, що шукають справедливості при кінці світа, у котрім то кінці світа ми тепер живемо. (1 Коринтян 10:11) Бог хотів щоби Його люди у сім двайцятім століттю отримали потіху і підкріплення через зрозуміння видива сього образу. Сей Богом зроблений образ представляє, що від самого початку Бог замірив розвинути насіння або нове сотворіння, котре буде в повній гармонії з ним, і також, що се насіння буде знарядом для благословення роду людського.

Прообраз Правительства

По знищеню Єгиптян у Червонім Морі, Господь Бог зробив дальше прототипи, уживаючи до сього своїх вибраних людей. Сі прототипи приображують справедливе правительство, через котре рід людський має бути привернений назад до гармонії з Єговою. Мойсей приобра-

жував або представляв нове сотворіння, з якого буде складатися нове справедливе правительство або офіційна власть; підчас коли Ізраїльський нарід приображував народи землі, що будуть бажати повернути назад до гармонії з Богом. Хто студіює ті прообрази в світлі пророцтв, такий може скріпитися в вірі і кожного, хто виглядає кращого і щасливішого часу для роду людського.

Ізраїльтяни розложили свої шатра у пустині, в околиці коло Гори Синай. Тоді Мойсей лишив їх в шатрах, а самий пішов нагору. Про це читаємо так: „І став там Ізраїль кошом проти гори. І покликав Господь Мойсея, і рече: Так дому Яковому вкупі з Ізраїлем ти возглаголеш.” (2 Мойсея 19:3) Підчас отримування інструкції від Єгови, Мойсей був невидим для Ізраїля. В тім образі є представлений новий уряд справедливості котрий буде невидимим для світа, і котрий отримає повний авторитет від Бога Єгови. Коли Мойсей повернув назад і промовляв до людей, в той час він представляв видимих представителів нового правительства.

Бог приказав Мойсейові переказати людям слідуєчі слова: „Ви бачили, що сотворив я в Єгипті лихим Єгиптянам. Як ніс вас орловими крильми і всіх поприводив до себе. Оце ж коли будете гласу мого слухати й хранити завіт мій в народах, моя ж бо земля вся вселенна, і будете в мене царством священним, народом вибраним. Се словеса, що мусиш возглаголати сином Ізраїлевим.” (2 Мойсея 19:4-6) Будучи послухний розказові, Мойсей передав повисші слова людям. „І відказали всі

люди одностійно і мовляли: Усе, про що глаголав Господь сповняти мемо. І переказав Мойсей людські слова Господеві." (2 Мойсея 19:8) Ось так була зроблена угода між Богом а Ізраїльським нарадом, у котрій Мойсей був посередником між Богом а людьми і легальним представителем народу і Єгови.

Ізраїль був Божим вибраним народом від смерти Якова. Бог зачав давати закон сьому народові ще від часу пасхи, с. т., від часу коли вони полишили Єгипет; але при Горі Синай Бог установив свою угоду з тим народом, щоби установити правительство, котре мало бути образом правительства що буде складатися з нового сотворіння і через котре у Божім властивім часі сплинуть благословеньства на всіх людей. Іншими словами сказати, Бог предсказав сими образками те, що Він замірів зробити в будуччині. Але ані Мойсей ані Ізраїльський нарід, котрий брав участь у тих образках, не розуміли в повні важности їх, тому що Бог не бажав, щоб вони розуміли їх в тім часі.

Коли в Новім Завіті знаходимо пояснення писання Старого Завіта, то можемо бути певні, що то пояснення є добре. Про членів нового сотворіння є написано так: „Ви — ж рід вибраний, царське священство, нарід святий, люде прибрані, щоб звішали чесноти Покликавшого вас із темряви у дивне своє світло; ви, колись і не народ, а тепер народ Божий; непомилювані, а тепер помилювані." (1 Петра 2:9,10) На підставі сих натхнених св. духом слів ми знаємо, що Ізраїльський нарід під провідництвом Мойсея

і під керівництвом Єгови представляв нове створіння.

На третій день по сім як Мойсей пішов на гору, Єгова повідомив його, що угода була установлена. Ся часть образу приображує, що з початку третого тисячу-літ дня і по вибранню нового створіння, Бог установить Нову Угоду або нове правительство для добра людей. В Новім Завіті є написано, що „один день в Господа яко тисячу років, і тисячу років як один день.” (2 Петра 3:8) Як бачимо, тут є назначений час установлення нової угоди великим Месію. Господь помістив много інших річей у своїм Слові для попертя сього заключення. Сей третій тисячу-років день вже зачався.

Установлення угоди і правительства коло гори Синай, що приображувало правительство Месії, відбувалося при великім перевороті елементів. „І сталося третього дня, як обуцьріло, заgrimіли громи, заблищали блискавки, і затрубило в роги страшно; і затремтіли всі люди в таборі. І повиводив Мойсей людей до Бога з табору, і постали вони попід горою. І димувала вся Синай гора, тим що спустився на її Господь в поломні. І підіймався дим із її як дим із горна, і тремтіла вся гора вельми.” (2 Мойсея 19:16-18) Се приображує обставини які будуть існувати приблизно в часі установлення правительства під зарядженнем нового створіння. Апостол Павло згадує про сей випадок установлення царства Месії, і наводить ті події, що сталися коло гори Синай. Він також показує що щось подібного має статися в часі установлення Божого справедливого пра-

вительства під правлінням „насіння" або нового сотворіння, котре буде установлене. — Жидів 12:18-27.

Єгова дав право людям після котрого вони мали жити, рівнож дав їм зрозуміти сей факт, що їх благословенство залежало вповні на тім, щоби люди знали, приймили і служили Єгові Богу, і що нема Бога окрім Нього. Тоді Він подає право, що всі благословенства людей землі будуть залежали від їх повного підданняся правдивому Богу Єгові, і що нема другого способу щоби отримати життя вічне але тільки через спосіб приготований Богом Єговою. Установлення Закону коло гори Синай приображало спосіб, або які регули будуть дані під новим і справедливим правлінням Христа, новим сотворінням. — 2 Мойсея 20:1-17.

Нема найменшого сумніву, що установлення Ізраїльського правительства, з Мойсейом на чолі, приображувало більше правительство, котрого головою буде Христос. Се було ясно представлено пророчими словами, котрі Бог велів записати Мойсейові: „Пророка зміж вас, із браття твого, такого як я, Господь, Бог твій, поставить тобі; Його маєте слухати; ... Поставлю їм зміж браття їх пророка такого як ти; і вложу слова мої в уста йому, і говорити ме до них все, що прикажу йому. — 5 Мойсея 18:15;18.

Установлення правительственной організації в Ізраїлі, як законів, статутів і інших прав, що вони мали їсти, пити і в що одягатися і як заховувати Суботу і т. п., були тінею бу-

дучих благ, бо писання ясно говорить: „Се тінь того, що настане, тіло ж—Христос.”—Колосян 2:17.

Бог обіцяв, що з покоління Юдиного вийде могучий Володар. (1 Мойсея 49:10) Давид, син Ессії з Бетлему, походив з покоління Юдиного, і Господь так розпорядив, що він був помазаний на царя Ізраїльського. (1 Самуїла 16:12,13) Давид стався могучим царем. (2 Самуїла 5:10) Бог посадив Давида на престолі Ізраїльским, і заповів своєму пророкові так сказати Давидові: „І буде непорушений дом твій й царство твоє передомною во віки, й престол твій стояти ме віками.” (2 Самуїла 7:16) Жиди думали, що в Давидові сповниться Божа обітниця, себто, що через нього і його царювання будуть благословенні всі народи землі.

Очевидно, що Давид не був тим обіцяним насінням, з котрого мало складатися вічне триваюче правительство справедливости, бо Давид умер і його царство не тривало вічно. Імя Давид означає олюблений, і представляє олюбленого Сина Божого Христа, котрого Бог вислав у світ. Давид переходив дуже бурливі досвідчення від часу коли він був помазаний на царя аж до його смерті. В сім образі приображував помазанників Божих, себто нове створіння підчас його розвою.

Давид написав і співав много пророчих пісень про Месію, котрого він приображував. На примір Давид писав так: „Сказав Господь моему Господеві: Сяд праворуч коло мене, доки положу ворогів твоїх підніжком

тобі в ноги! Жезло сили твоєї пришло Господь із Сиона; царюй серед ворогів твоїх! (Псальма 110:1,2) Сі слова Давидові відносилися до початку царювання Месії, Голови нового сотворіння. Для тої причини члени помазанника читають псальми з розумінням, і знаходять у них велику потіху і радість.

Много століть уплило від часу, коли Бог дав обітницю Авраамові про прихід Ісуса. Ісус народився з жінки; походив з покоління Юдиного і був сином або потомком Давидовим. Він був совершенним чоловіком, т. є. в Йому не було гріха. У трицятім році віку Він був помазаний на царя. Пізніше Він був представлений Ізраїльському народові за царя, але Ізраїльський нарід відкинув Його, і зараз по сім він потерпів ганебну смерть.

Деякі чесні і вірні потомки Авраама сподівалися, що Ісус буде царем Ізраїльським і дасть їм ті давні обіцяні благословеньства. „Миж уповали, що се Він, що має збавити Ізраїля.” (Луки 24:21) Ісус вже при посвяченню був помазаний на царя, але то не був час на установлення правительства; і сього вірні ученики не могли розуміти, бо аж доперва коли зійшов св. дух вони се зрозуміли. Через многі століття Єгова робив ті типи, котрі приображували прихід далеко більших і головніших подій. Але тепер прийшов час і ті образи або типи зачинають сповнятися.

Та питання заходить, если би справедливе правительство було установленне в Його часі і люди прийняли то правительство і спов-

няли закони його, то чи вони би були отри-мали ці обіцяні благословенства? Відповідь є: Ні, тому що всі люди на світі є несовершенні і тому є грішниками. Вони наслідили сей упавший стан від Адамового гріху. І всі вони знаходяться під прокляттям, хочай, як се вже повисше було згадано, не всі є засуджені. Один лише Адам був на суді і зів'язав засуджений; але ніхто з його покоління не був на суді і ніхто не був засуджений. Жиди увійшли в угоду з Єговою, але і вони не могли дотримати її. Тому то увесь рід людський в очах Божих не є оправданий, бо вони не є совершенні, і Бог не може оправдати несовершенної річі. Слово засуд або засудження значить дати вирок кари. Бог мусів осудити всіх людей, тому що всі походять від Адама і всі є несовершенні. Отже упавшість людства не є наслідком якогось безпосередного діла зі сторони одиниць.

Навіть такі вірні мужі як Авраам і пророки не могли отримати обітниць благословенства. Вони прикладали свої найлучші старання, щоб бути послухним Господу, але і вони „по вірі померли не прийнявши обітниць.” (Жидів 11:13,39) Апостол Павло пояснює чому вони не отримали сих благословенств. „Тим що Бог лучче щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершення. (Жидів 11:40) Про се, що увесь рід людський є неоправданий перед Богом задля гріху, святе писання ясно говорить. „Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя.” (Псальма 51:5). „Тим же то, як через одного чолові-

ка гріх у світ увійшов, а через гріх смерть, так смерть у всіх людей увійшла (через того), в кому всі згрішили." Римлян 5:12.

Рід людський, будучи від уродження в грісі, тому не міг бути оправданим перед Богом Єговою. Отже перше мусілося усунути упавшість, занім люди могли отримати обіцяні благословеньства. Ані нове сотворіння, ані справедливе правительство, не могло усунути упавшости і дати вічне щастя людям, перед тим, нім велика жертва за гріхи була зложена. Ся жертва мусіла бути як раз рівна з совершенним чоловіком, що согрішив в Еден-раю. Божий закон вимагав життя за життя. (5 Мойсея 19:21) Божий закон є справедливий під кождим зглядом і мусить бути виконаний, і сього ніхто оминути не може. Бог засудив Адама на смерть за се, що він добровільно поломав Його закон, і той присуд мусів бути точно виконаний.

Позаяк упадок роду людського був спричинений через упадок чоловіка, отже виходить, що перше треба осунути сю упавшість занім обіцяні благословеньства можуть прийти. В гармонії з сим законом, Єгова позволив другому чоловікові рівному Адамові добровільно умерти за Адама, і через Його смерть осунути упавшість з Адамових потомків. Божий закон ясно говорить, що так можна зробити; про се знов читаємо так: „Життя мусить бути дане за життя.” Але у цілім світі не було ані одного совершенного чоловіка, щоб міг сповнити сі вимоги закона. Про се знов читаємо: „Ніколи не здоліє чоловік

спастися брата свого, і не зможе дати викупу за нього" (Псалма 49:7), тому що всі походять від Адама.

Та чи обітниця Божа мусіла впасти, тому що не було чоловіка, котрийби міг сповнити ці лігальні вимоги? Спевністю, що ні, тому що Бог своєю мудрістю передвидів се і з любови постарався запобігти сьому випадку. В Його Слові є записано: „Та я вибавлю їх із потали пекла, відкуплю їх від смерті. Де жало твоє смерте? а ти пекло, де твоя перемога? жалю за сього у мене не буде.” (Осії 13:14) Ся Божа обітниця викупити чоловіка від смерті або від сили гробу мусіла колись сповнитися, тому що Бог ніколи не змінює свого слова. (Ісаї 55:11) Із сього пильний дослідник зараз може ясно зрозуміти, що викуп є вершком Божого плану для благословення роду людського. Можемо сподіватися, що Бог зробив образ, щоби пояснити сю важну точку його плану. Ся чудова провізія для великого викупу і жертви за гріх чоловіка є показана в образі, і є записана в слові Божім. Щоби зробити ці образи або прототипи, Бог уживав до сього свій вибраний нарід, що би через ці образи всі вірні і щиро шукаючі правди у своїм часі могли зрозуміти великий Божий план. Маючи властиве виrozumіння Божого плану, Християнин може бачити, що Бог дійсно є любов, і що Він постарався о достаточну провізію для благословення усіх племен землі.

Через довгий час духовенство приписувало собі, що вони самотні мають здібність пояснювати святе Писання. Вони кажуть, що кож-

дий чоловік своїми власними силами може спастися, бо після їх науки, то Ісус був лишень великим взірцем для людей а Його пролята кров не мала жадної вартости. Ся кляса за для своєї фальшивої філософії знищила віру многих людей в Слово Боже, і диявол уживає їх до засліплення людей, щоб вони не побачили найважніших точок Божого пляну щодо спасення роду людського.

Сі образи, котрі ми студіювали в сій голові, показують, що Бог Єгова приобразив „насінення” що є нове сотворіння, і також показав установлення правительства для людства. Але занім се все може увійти в життя і функціонувати, то перше мусів бути зложений викуп і жертва за гріх, що є так ясно приображена через ріжні типи, і тому нема місця на найменший сумнів о його дійсності. Хто бачить се, той вельми радується сим обявленням несамолюбства Єгови, що Він постарався о спосіб для людського спасення. Не лише се, але Він позволяв всім щиро шукаючим правди подивитися назад і зрозуміти Його чудові рухи в розвою великого божественного пляну. У наступаючій голові студент з великим заінтересованням буде екзамінувати образи, котр. проображували великий викуп і жертву за гріх.

ГОЛОВА 7

Совершенна Жертва

ЄГОВА є жерелом усякого життя. (Псаляма 36:9; 5 Мойсея 30:20; Йова 33:4) Се значить, що Він дав усім життя і що Він один має право відобрати життя. І если хто з Його сотворінь має силу передавати життя другому, то сю власть йому дав Єгова; бо Він один може уповажнити сотворіннє передавати життя другому. Життя значить істнувати і також мати право до істновання. На примір, рід людський існує певний протяг часу, але не має права до життя і для того не може тішитися життям вповнім значінню сього слова.

Адам, коли був сотворений, мав життя. Се значить, що він не лише існував але і мав право істнувати, котре то право він отримав від Єгови. Тому ніхто окрім Єгови не мав сили відобрати то право від нього. Если би він був остався послухним Єгові, тоді він міг затримати то право і жити. Бог перестеріг його наперед, що хто зломить його закон, той стратить право до життя. Адам переступив Божий закон, тому то право до життя було відобране від нього; і протягом певного часу він цілковито перестав істнувати. Писано: що лише праведні будуть вічно жити. Адам стратив свою праведність в тім часі, коли він був засуджений. Опісля приходили його потомки

на світ, але Адам не міг передати їм права до життя, тому всі його потомки родилися без права до життя або до існування.

Кожного чоловіка бажання є тішитися життям вповнім значінню того слова. Чоловік, будучи обтяжений недугами з причини гріха і не маючи здібности дістати життя своїми власними силами, тому перед ним стоїть дуже важке питання, а іменно: Як можна отримати життя в повнім значінню того слова? На це питання відповів возлюблений Син Божий, і ся відповідь була записана пророком Давидом, котрий приображував Ісуса: „Ти вкажеш мені дорогу життя.” (Псальма 16:11) Пізніше Ісус задля добра людства сказав: „Се ж життя вічне в тому, щоб знали тебе, єдиного справедливого Бога, та кого післав еси Ісуса Христа.” — Йоана 17:3.

Чоловік не може отримати вічного життя не маючи жадного знання о Божім плані спасення. В Слові Божім є написано так: „Життя вічне дарування Боже в Христі Господі нашім.” (Римлян 6:23, 5:18) Се є неможливо отримати дарунок від когось не знаючи о авторі того дарунку. Рівнож се є неможливо отримати вічне життя без знання о Бозі і о Його дорозі до життя. Чому ж тоді тратити час над людськими теоріями і над сим, що духовенство видумало у своїй зарозумілості? Сі теорії є гірші чим ніщо. Дійсно мудрий чоловік шукає пізнати Божі дороги, а пізнавши їх радісно виконує закони тих доріг. Для тої причини Бог постарався о спосіб спасення для людей і також зробив провізію, щоби їх привести до знан-

ня тої правди, і щоб через се чоловік міг прийняти або відкинути дорогу, що веде до життя. Коли ж чоловік довідається, що Бог постарався о спосіб дати йому життя і що він може отримати його через послухенство, тоді коли він починає бути послухний тому розпорядженню, від тої хвили він вступає на дорогу, що веде до життя.

Всі люди є упавші, несовершенні, і тому мають трудність прийти до зрозуміння правди. (Жидів 5:11,12.) Окрім сього сатана, диявол, перешкаджає людям зрозуміти правду. Перша і найголовніша річ, щоби прийти до зрозуміння правди, треба мати щире і чесне бажання пізнати Бога і Його дорогу для чоловіка. Отже Бог, щоби помочи чоловікові прийти до зрозуміння правди, зробив прообрази котрі кидають свою тінь на будучі події. Сі прообрази не є частю Божого пляну; вони є вимірені для лекції чоловіка, щоби показати йому розвій свого пляну. Сі прообрази є корисні перше тому, що вони навчають о правді; а друге тому, що вони устанавляють віру в Бога.

Писано: „Без віри не можна угодити (Богу).” Се значить, що в ніякий інший спосіб не можна пізнати дороги до життя. (Жидів 11:6) „Тим то віра приходить через слухання, слухання через слово Боже.” (Римлян 10:17) Іншими словами сказати, чоловік мусить мати знання і то знання мусить походити з правдивого жерела; а тим правдивим жерелом є Слово Боже і іншого нема. Чоловік мусить вповати на правдиве знання, щоб йому мати віру.

Отже Бог з любови постарався о сі річи, через котрі чоловік може пізнати правду і рости в вірі.

Викуп за чоловіка мусів бути даний, тому що Бог обіцяв, що Він постарається і викупить його від смерті. (Осії 13:14) Викуп значить рівна і відповідна ціна; або іншими словами сказати викуп є те, що має вартість і силу купна на ринку. Божий закон є Його висказана воля. Совершенний чоловік переступив закон і за се був засуджений на смерть. Отже, щоби викупити чоловіка, Божий закон вимагав життя за життя. (5 Мойсея 19:21) Се значить, що совершенне людське життя мусіло пожертвуватися, щоб заступити місце Адамового життя, котре Бог відобрав за його поповнений злочин.

Жертвувати значить убити жертву і представити життя тої жертви тому, хто є уповажнений приймати його. Позаяк совершенний чоловік стратив життя, отже щоби дати викуп за чоловіка, треба було положити на жертву совершенне людське життя. А що Адам стратив життя задля поповненого гріху, отже і жертва совершенного чоловіка обнімає в собі викуп того совершенного життя і також офіру за гріх. Лише один Єгова має власть приймати офіру за гріх, отже та офіра мусіла бути представлена Єгови через того, хто мав вступ до Єгови.

Всяке життя є в крові, і тому Бог наказав їсти кров сотворіння. (1 Мойсея 9:4; 5 Мойсея 12:23) „Бо душа кожного тіла: кров його, се душа його; і сказав я Ізраїлевим синам: Крові

з усякого тіла щоб ви не їли, бо душа кожного тіла се кров його; кожен, хто зїсть її, викорениться." (3 Мойсея 17:14) Пролята кров з сотворіння значить, що жертва була заколена, і життя було вилляте. З сього слідує, що, щоби набути викуп і жертву за гріх, то треба було пролести кров совершенного чоловіка.

Та нині побожні ошуканьці, що їх називають провідниками або священниками, не мають віри в Бога ані щирого бажання шанувати Його ім'я. Вони підносять свої руки нібито зі страху коли згадати про жертвоування звірят Жидами відносно їх церемонії в день примирення. Если би сі, напогляд побожні священники, вірували в Біблію, котру вони кажуть що навчають, тоді вони би знали, що Жиди, жертвуючи звірята, робили се тому що Бог приказав так чинити. (3 Мойсея 17:11) Щоби се могло бути зроблене щоби бути послушними Божому закону, тому вони мусять знати що є добре. „Дороги Божі праві." (Псальма 18:30; 2 Самуїла 22:31) Всі діла Його звершені. (Йова 37:16; 5 Мойсея 32:4) „Бо праве слово Господне." (Псальма 33:4) „Закон Господній звершений." (Псальма 19:7) Помимо сих всіх доказів зі Слова Божого, сі мужі стають перед народом і заперечують жертви з звірят, котрі Бог приказав приносити. Спевністю, ніхто не може сказати, що такі священники є представителями Єгови.

Закон значить правило до поступовання. Той закон або правило поступовання, що Єгова дав людям, мусів бути совершенним і добрим без різниці як люди про нього думають.

Треба згадати, що лише Божий спосіб є добрий і совершенний а іншого нема. Коли Бог зробив який образ закону або правила, що веде до життя, то в сім Він мав певну ціль, тому такі закони або правила є добрі і совершенні. Його закони або правила приказували Жидам, що вони мали робити, і чинячи се, вони формували живі або рухомі образи. А тепер застановімся: (1) над тими образами, (2) над тим що ті образи приображували, (3) і над тим як їх дійсність сповниться. Хто зрозуміє ці річи в згаданім порядку, того віра в Бога збільшиться, і такий полюбить більше Бога і буде мати більше бажання ходити Його дорогами, котрими Господь Бог приказав ходити.

Пасха

Коли Ізраїльтяни мали вийти з Єгипту, Єгова з їх виходу приготував чудовий образ. А що се був важний образ, то можна бачити із сього, що Бог приказав Ізраїльтянам рахувати їх місяці від того дня у котрім той образ був зроблений. Той образ зачав формуватися десятого дня першого місяця, а був викінчений чотирнадцятого дня, с.т. чотири дні пізніше. Сей місяць називається нісан і приблизно рівняється до нашого місяця квітня. Ізраїльтянам було приказано повторяти сей образ кожного року в ту саму пору з рода в рід. — 2 Мойсея 12:1-14.

Промовляючи до Ізраїльтян через Мойсея, Бог приказав десятого дня першого місяця кожному Ізраїльському домі вибрати агнца на

жертву. Будучи послухний Божому приказові, Мойсей зібрав провідників Ізраїльських і точно поучив їх, що вони мали зробити. Його поучення можна переказати так:

„Ягня нехай буде без пороку, самчик одноліток; брати мете його з овечат або кіз. І держати мете його до чотирнайцятого дня того місяця, і заколе його вся громада Ізраїльська над вечір. І візьмуть крові та й побризкають нею оба одвірки й пороги в домах, де їсти муть його. І їсти муть м'ясиво тієї ночі; спечене на огні їсти муть його з опрісноками, з гіркими зелями їсти муть його. І їсти мете його таким робом: боки ваші попідперезувані, обува ваше на ногах ваших, і палиці ваші в руках у вас; і їсти мете його похапки. Пасха се Господня! Пройду бо по землі Єгипетській, тієї ночі, та й повбиваю всякого первенця в землі Єгипетській і людину й скотину, і над усяким богом Єгипецьким сотворю суд я Господь.” — 2 Мойсея 12:5-8,11-12.

„І буде вам знаменням по хатах, де будете. Бачивши кров, мину вас, і не буде в вас погібелі, як карати му Єгипет. І буде вам день сей про спомин, і святкувати мете свято Господеві; як установу вічну, святкувати мете в родах ваших. І як поспитають у вас тоді діти ваші: Що се за служення в вас? Ви казати мете: Жертва пасхова се Господеві, що проходив понад хатами в синів Ізраїлевих в Єгипті, як повбивав Єгиптян, дома ж ваші ізбавив. І похилились люде й поприпадали до землі.” — 2 Мойсея 12:13,14,26,27.

Образ

Нема жадного доказу, що Жиди розуміли тоді значіння того, що вони мали виконувати. Вони дістали приказ від Єгови через Мойсея і се вистарчало для них. Маючи віру вони йшли вперед. В першій місяці десятого дня кожний Ізраїльський дім вибирав собі агня, що не мав жадної кази. У вечір чотирнайцятого дня того самого місяця той агнець був заколений. Кровою сього агня були помазані одвірки і поріг у кождім домі, і тоді пекли його цілого не ламаючи в нім костей.

Всі члени родини збиралися до хати і разом їли того агня з опрісноками і з гіркими зелями, і очікували на ангела, котрий був післаний Єговою перейти по краю Єгипетським і повбивав всіх первенців Єгипетських від короля до невільника. Всі послушні Богу Жиди мали кров агня на одвірках дверей, як про се повисше згадано. На котрім же домі була кров на одвірках, то се був знак послушеньства Богу, і ангел оминув такий дім і не вбивав у нім первінців. — 2 Мойсея 12:28-30.

Чи можна тоді сказати, що Ізраїльтяни і їх первінці були охоронені задля крові агня? Ні; кров того звірятка не мала сили спасти їх. Бог спас їх задля їх віри в Нього і тому що вони вірили в то, що та кров представляла. Їх послушеньство до Божого приказу було доказом їх віри. Але кров агня, котрою були покроплені одвірки і пороги двирей представляла більші річи чим хто з людей міг тоді зрозуміти.

Прообраз Чого?

Сей образ був тінею найголовнішої точки у Божім пляні, що є жертва викупу. Много інших річей було представлено в сім образі, але викуп був найважнішою річею. В тім образі було представлено, що колись в будучні муситься вибрати жертву на офіру, і що та жертва мусить проляти кров, і що та пролята кров буде найважнішою ціною для всіх тих, що приймуть її. Се значить, що лише той, що буде вірувати що то життя було пожертвоване за нього, такий знайде дорогу до вічного життя.

Приказ був даний Жидам вибрати самця агняця без кази. Се приображувало, що дійсна жертва мала бути совершенна і без гріха. Той агнець мусів бути вибраний чотири дні перед заколеннем. Се знову приображувало, що дійсна жертва, котру представляв агнець, мала бути вибрана чотири буквальні дні і також чотири символічні дні по тисячу років кождий перед тим, нім життя тої жертви могло бути виляте в офіру.

Пролята кров агняця приображувала кров жертви, котру представляв агнець, і також те, що правдива жертва мусить проляти кров; а що життя є в крові, отже з сього слідує, що життя тої жертви мусіло умерти задля добра других. Всі члени родини їли мясо печеного агняця. Істи значить споживати поживу в ціли підтримання життя. Отже їдження агняця представляло, що всі люди мусять прийняти то, що той агнець представляв і їсти його в тій ціли, щоби отримати життя.

Пасха була починком закону для Ізраїля. (Галат 3:17) Сей закон був даний для того, щоби прообразити те, що станеться в будуччині. (Жидів 10:1) Закон вимагав від Жидів поновляти сю церемонію кожного року в тім самім часі, що значить, що вони мусіли се чинити аж прийде дійсність, котру проображував сей закон.

Дійсність

Возлюблений Син Єгови Ісус був тою дійсністю, котру представляв пасхальний агнець Ізраїля. Кров агця в образі приображувала кров возлюбленого Сина Божого, котру Він проляв в жертві, і котра є найважнішою річю для всіх людей. Духовенство взагалі ігнорує або уневажнює кров Ісуса яко велику жертву викупу за чоловіка. Сим чином вони роблять насильство Слову Божому і помагають сатані відвернути людей від одинокого святого імя і крові, що веде до життя вічного.

Закон Єгови вимагав від Ізраїльтян деякого приготування до пасхи. Голова кожного дому представляв самого Єгову. Чотири дні перед жертвоуванням він мусів вибрати агця самця, котрий мусів бути без скази. Чотири дні перед своєю смертю Ісус преставив себе народові Ізраїльському. Чотири тисячі років або чотири символічних днів Єгова вибрав його бути Спасителем людей. Отже чотири дні як буквальні так і символічні були сповнені в Ісусі Христі.

Пасхальний агнець також мусів бути самець і без скази. Так само Той, котрого представляв агнець, мусів бути совершенним чоловіком.

Чому ж тоді ся жертва мусіла бути з совершенного чоловіка? Відповідь є, тому що совершенний чоловік Адам переступив Божий закон, і задля тої причини його життя було відобране. Божий закон вимагав життя за життя; отже той хто мав дати себе за Адама мусів бути совершенним чоловіком. Для тої причини звірята, що представляли Відкупителя, мусіли також бути без скази. Отже відкупитель Адама і його потомків мусів бути ні більшим ані меншим лише совершенним чоловіком.

На цілій землі не було ані одного совершенного чоловіка. Усі люди були упавші, не-совершенні задля гріху який вони наслідили від Адама. (Псальма 14:3) У цілім світі не було ані одного відповідного чоловіка, щоб міг дати викуп за свого ближнього. (Псальма 49:7) Сі писання показують нам в яким скрайнім положенню знаходився чоловік. Бог сотворив землю для чоловіка, щоб він жив на ній. (Ісаїї 45:12,18) Людське бажання всегда було: отримати вічне життя у благословеннім стані. Бог обіцяв благословити всі племена землі і дати їм життя вічне. Він також обіцяв відкупити чоловіка від смерті. Що ж тоді треба було зробити?

Отже Єгова вислав свого возлюбленого Сина Льогоса на землю. Чи треба було Льогосові умерти, щоби статися чоловіком? Ні. Його життя і право до життя було перенесене з духового до земського стану. Організм бо рішає до котрої природи належить сотворіння. Він був зачатий силою Божого духа яко диття в отробі Марії, і вповнім часі народився Ісус.

Єгова через безпосереднє ділання своєї сили дав життя Ісусу і право до життя, і Ісус народився совершенним дитятком. Отже сей факт, що Ісус народився з несовершенної жінки не доказує, що він був також несовершеним. Життя і право до життя походить лише від Бога Єгови. З відси бачимо, що коли то дитятко Ісус отримало життя впрост від Єгови, то се значить, що Він мусів бути совершенним під кожним зглядом. Єгова не може зробити несовершенної річі, тому що всі Його діла є совершенні. — 5 Мойсея 32:4.

Писання говорить про Льогоса, возлюбленого Сина Божого, як початок Божого творива. Про се читаємо так: „І Слово тілом стало ся, і пробувало між нами (й бачили ми славу Його, славу, яко Єдинородного від Отця), повне благодати і правди.” (Йоана 1:14) „Як же прийшла повня часу, послав Бог Сина свого, що родився від жени і був під законом.” (Галат 4:4) З відси бачимо, що то, що Він народився з несовершенної жінки, не значить, що він був несовершеним, бо Його життя походило від Єгови. Він народився чоловіком, щоб міг статися Спасителем роду людського. (Луки 2:11) Отже, як бачимо то Єгова приготував такого чоловіка, котрий посідав всі кваліфікації сповнити то, що образ представляв, а іменно Він приготував чоловіка, що міг вповні відкупити рід людський. — Жидів 10:5.

Слідуючі місця св. Письма є безперечними доказами, що пасхальний агнець представляв Сина Божого; і що Ісус, возлюблений Син Божий, був дійсністю. Йоан Хреститель яко предте-

ча Ісуса, сповістив о Його приході всім тим, що мали ухо до слухання. „Назавтра бачить Йоан, що Ісус іде до него, й рече: Ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи світа. Се Той, про кого я сказав: За мною гряде муж, що поперед мене був, бо перше мене був. І бачив я, і свідкував, що се Син Божий. Назавтра знов стояв Йоан і два з учеників його; і, споглянувши на Ісуса йдучого, рече: ось Агнець Божий.” — Йоана 1:29,30,34-36.

Святе Писання дальше показує, що Ісус був без казни і назначений Єговою статися Спасителем людей; отже представлений через пасхального агня. „Знаючи, що не тлінним сріблом або золотом викупились од марного життя вашого, від отців переданого, но дорогоцінною кровю Христа як непорочного і чистого агня, призначеного перш настання світа, об'явленого в останні часи задля вас.” — 1 Петра 1:18-20.

Агнець в образі був безвинний і без казни. Так і дійсний Агнець Ісус був „безвинний, непорочний і відлучений від грішників.” (Жидів 7:26) Сі писання рішучо показують, що пасхальний агнець був прообразом Ісуса Христа, Сина Божого. Ісус зачав свою місію в трицятім році життя. Будучи совершенним, тому що Він отримав життя впрост від Єгови, Він був відповідний дати викуп за чоловіка. Самий Він сказав, що Він прийшов у світ для тої цілі: „Як Син чоловічий не прийшов, щоб служено Йому, а служити, й дати душу свою яко викуп за многих.” — Маттея 20:28.

Позаяк Божий закон вимагав від Жидів святкувати пасху через заклєння агня чотирна-

цятого дня нісана, і тому що Ісус уродився під законом і був правдивим Агнцем, отже виходить, що Ісус мусів умерти чотирнадцятого дня нісана. Початок Жидівського дня починається о шестій годині в вечір. В тім то назначенім часі Ісус зі своїми учениками засів їсти пасху, як се приписував закон. Ісус сказав до своїх учеників: „Бажанням забажав я сю пасху їсти з вами, перш ніж прийму муки.” (Луки 22:15) Се був останний раз обходження пасхального образу.

Пізнійше, в тім самім дні, Ісус був рознятий. Він один цілковито сповнив образ пасхального агняця. То, що пасхальний агнець представляв, все дійсно сповнилося в смерті возлюбленого Сина Божого. Єгова робить все точно на час. Він не відобрав життя своєму возлюбленому Синові, але Він дозволив другим відобрати. Він старався, щоби все сповнилося точно і на час все то, що було в прообразі пасхального агняця.

Як образований агнець був заколений без протесту, так Бог через свого пророка сказав, що Його Син неначе Агнець піде на хрест без протесту. „Його брано на допит, та він терпів добровільно й не отворив уст своїх; неначе вівцю на заріз, його ведено, й як ягня перед постригачем німує, так і він не одчиняв уст своїх.” — Ісаї 53:7.

Один із титулів даний возлюбленому Синові Божому є „Агнець.” Сей титул є дальшим доказом, що Ісус був представлений через пасхального агняця. Про Нього є написано, що він був „Агнець заколений від основання світа.” (Одкриття 13:8) Він рівнож є названий Могу-

чим з покоління Юдиного, про которого Бог пророкував через Якова. (1 Мойсея 49:10) Він також був представлений через Давида. Він є Екзекутором плянів Єгови і має почесний титул „Вірний” у виконуванні плянів Його Отця.

Про Нього між іншими читаємо так: „І один із старців каже мені: Не плач; ось побідив лев, що з роду Юдиного, корень Давидів, щоб розгорнути книгу, і розломати сім печатей її. І поглянув я, і ось, по середині між престолом і чотирма животними, і по середині старців, стоїть Ягнятко, наче заколене, і мало сім рогів, і сім очей, а се сім духів Божих, що послані по цілій землі. Глаголючи голосом великим: Достоєн Агнець, заколений, прийняти силу й багатство, й примудрість, і кріпость, і честь і славу.” (Откриття 5:5,6,12) Апостол Павло натхнений свідок Єгови, пишучи про Ісуса Христа і Його жертву також каже, що Ісус був представлений через пасхального агня, Він сказав: „Пасха наша, Христос, заколений за нас.” — 1 Кор. 5:7.

Ціна Викупу

Треба мати на увазі, що Адам стратив життя; що то життя чоловік знову бажає знайти; і що одну дорогу до життя Бог показав в жертві пасхального агня, котрий то агнець представляв Його возлюбленого Сина. Се пояснює нам чому Льогос стався чоловіком, і був названий Ісусом. Він „тількиж умалив себе, прийнявши вид слуги, будиши в подобії чоловічому, і здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, будиши слухняним аж до смерти, смерті ж хрестної.” (Филипян 2:7,8) Ніхто в світі не міг

помочи немочі людській лише через жертву совершенного людського життя. Рід людський є уподоблений до загубленої вівці, тому що родиться в грісі, і живе в беззаконню. (Псалма 51:5) Бог віддав свого Сина представленого через агнця, щоб він підніс рід людський з упавшости і гріху. — Ісаї 53:6.

Коли Ісус був на землі Він говорив про рід людський як вівці а про себе як Пастиря. Він ясно заявив, що Бог назначив дорогу до життя через Його жертву. „Тоді знов рече їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Що я двері вівцям. Я —двері: мною коли хто ввійде, спасеться, і входитьи ме, й виходити ме, і знайде пашу. Злодій не приходить, як тільки щоб украсти, і вбити. Я прийшов, щоб житте мали, й надто мали. Я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці.” — Йоана 10:7,9-11.

Син Божий був висланий на землю, щоби дати ціну викупу за людей. Він не був примушений йти на землю вмирати, але Він добровільно прийшов чинити волю свого Отця, і для того Отець полюбив Його. „Якож знає мене Отець, так я знаю Отця, і душу мою кладу за вівці. За те Отець мене любить, що я кладу душу мою, щоб знов прийняти її. Ніхто не бере її від мене, а я кладу її від себе. Маю власть положити її, і маю власть знов прийняти її. Сю заповідь прийняв я від Отця мого.” — Йоана 10:15,17,18.

Ізраїльтяни мали спечи цілого агнця. Се значить вони не мали ломати його костей а їсти його з опрісноками. Се, що було представлено в тім образі, Бог через свого пророка ясно

предсказав. (Псальма 34:20) Коли Ісус був розпятий, то ані одна кість не була переломлена, так як се було показано в образі. „До Ісуса ж прийшовши, як побачили Його мертвого, не перебивали Йому ніг; Сталося бо се, щоб писання сповнилося: Кість Його не була переломана.” — Йоана 19:33,36.

Хліб, який Жиди їли з спеченим агнцем, мусів бути без квасу. Квас є нечистий і тому є символом гріху. Хліб без квасу представляв чистоту Ісуса, і також був образом чоловічества Його, котре він віддав за життя світа. Свідкуючи про себе самого, Ісус сказав: „Батьки ваші їли манну в пустині, та й померли. Се хліб, що з неба сходить, щоб, хто їсть Його не вмер. Я хліб живий, що з неба зійшов. Коли хто їсть сей хліб, жити ме по вік; а хліб, що я дам, се тіло мое, що я дам за життя сьвіту. Хто їсть тіло мое і пє мою кров, має життя вічне, і я воскрешу його останного дня. Тіло мое справді єсть їжа, а кров моя справді єсть напиток.” — Йоана 6:49-51,54,55.

Життя є в крові. Виллята кров агня представляла пожертвовання Ісусового життя і чоловічества на смерть. Пророцтво говорить про Нього так: „Оддав душу свою (життя) на смерть.” (Ісаїї 53:12) Сі свідоцтва показують, що найголовніша точка в Божім пляні для благословення людей є жертва возлюбленого Сина Божого; що Він зробив наперед образ сьої жертви через пасхального агня; що, після закону, сей образ мусів повторятися кожного року аж до приходу Ісуса; що Він післав свого возлюбленого Сина у світ умерти і дати ціну

викупу за рід людський; що пролята кров агняця представляла проляту кров Ісуса Христа, котру Він проляв за нас; і що о се все постарався Бог задля Його великої любови до роду людського.

Про се написано так: „Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Нього не погиб а мав життя вічне. Бо не післав Бог Сина свого на світ, щоб осудив світ, а щоб спас ся Ним світ." (Йоана 3:16,17) Маючи такі численні докази св. Письма, як же тоді може здорово думаючий чоловік казати, що кров Ісуса Христа не має жадної вартости для людського життя у світі? Чи може той, хто щиро уважає себе за провідника Слова Божого, Біблії, заперечити вартість крові Ісусової і сказати, що вона не є конечна для життя роду людського?

Відкупити значить щось увільнити; се також значить вартісна ціна котрою можна набути або купити бажані річи. Дорогоцінна кров Ісуса, пролята на хресті, є тою викупною ціною роду людського. Його совершенне життя, так сказати, рівно важило совершенному життю Адама, яке він мав в Еден-раю, і тому під кожним зглядом відповідало вимогам божественного закона. Своім життям Він достарчив вартісну ціну до куплення життя роду людського. Про се читаємо як слідує: „Ви бо куплені ціною; тим прославляйте Бога в тілі вашому і в душі вашому; ви бо Божі. Знаючи, що не тлінним сріблом або золотом викупились од марного життя вашого, від отців переданого, но дорогоцінною кровю Христа, як

непорочного і чистого агнця." — 1 Коринтян 6: 20; 1 Петра 1:18,19.

Між іншими про Ісуса знову читаємо так: „І співають пісню нову, глаголючи: Достоеєси прийняти книгу, і отворити печать її, бо Ти був заколений, і відкупив еси нас Богу кров'ю своєю, з усякого роду, і язика, і народу і поган." (Одкриття 5:9) „А бачимо Ісуса, малим чим умаленого від ангелів, за муку смерти увінчаного славою й честю, щоб благодаттю Божою за всіх пожив смерти." (Жидів 2:9) Совершений чоловік Ісус проляв свою кров або дав своє життя як ціну викупу за рід людський, про котру то ціну ввесь рід людський мусить довідатися у Божім назначенім часі. „Один бо Бог і один посередник між Богом а людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх; свідкування временами своїми." — 1 Тимотея 2:5,6.

Жертва за Гріх

Для всіх щиро шукаючих правди, Бог так ясно визначив дорогу до життя, про що не може бути найменшого сумніву в їх умах. Коли прийде Богом назначений час для всіх людей пабачити ту блаженну дорогу спасення, тоді навіть недоумний не буде міг зблудити. Через многі століття сатана, уживаючи своїх зводничих і ошуканчих наук і учителів, відвертав людей від Бога і засліплював їх уми, щоб вони не побачили правди. (2 Коринтян 4:3,4) Єгова не перешкаджав дияволу сього робити, але нагороджав тих, що пильно і покірно старалися і шукали пізнати і чинити Божу волю.

Християнська ера є то період часу від першого до другого приходу нашого Господа. Протягом того часу весела новина радості була голошена людям. Проповідування євангелії або радісної новини видавалась дурущами в очах мудрих сього світа, а головню для тих, що називали себе Модерністами-поступовцями, ученими і проповідниками. Тому то апостол писав: „Слово бо про хрест погибаючим дурущі, нам же, що спасаємось, сила Божя.” — 1 Коринтян 1:18.

Модерністи, зарозумілі самі в собі, вдають перед людьми за великих учених і кажуть, що се є дурущі вірувати, що кров Ісуса має що небудь спільного з спасенням людського життя. Але завважте що Єгова говорить: „Писано бо: Погублю премудрість премудрих, і розум розумних відкину. Де мудрість? де письменник? де досліджуватель віку сього? Чи не обернув Бог премудрість світа сього в дурущі? Коли бо премудрісті Божій не пізнав світ Бога премудростю, то зволив Бог дурущами проповіді спасти віруючих.” — 1 Коринтян 1:19-21.

Та Богу дякувати прийшов час, у котрім приплив Його правди і світла змете з лиця землі всяку лож, що би люди могли побачити правдиву дорогу. Кожний здорово думаючий чоловік знає, що він є несовершений і бажає життя і щастя. З його обсервації і досвіду в життю, він бачив лише смуток терпіння і смерть. Велика перепона в людським життю є гріх. Ось як Єгова говорить до чоловіка, що має щире бажання пізнати правду. „А тоді прийдіть — і розсудимось, говорить Господь:

Коли б гріхи ваші були, як багряниця — я, мов сніг їх убілю; коли б, як кармазин, були червоні, — обмию їх як вовну. Схочете слухняним робом у мене ходити, — буде вас земля усяким благом наділяти." — Ісаї 1:18,19.

Чоловік мусить мати бажання зрозуміти Господні дороги і бути послухним Його заповідям, а не йти за мудростю якогось самоука або на погляд побожного священника. Біблія була написана під впливом Божого духа і є „корисна до науки, до докору, до направи, до наказу по правді, щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла." (2 Тимотея 3:16,17) Сі писання не були дані для іграшки самолюбних людей, або щоби вони мильно представляли і вживали їх для торговельних цілей. Бог ніде не заповів застановлятися над теоріями людськими, але запрошує нас роздумувати над Його Словом.

Пасхальний агнець був заколений в Єгипті. Той край представляв сей злий світ над котрим сатана є невидимим володарем. Світ значить зорганізовані люди у форму правительства під наглядом невидимого володаря. Людське правительство, що становить видиму часть світа, складається з фінансістів, політикерів і з еклезіястичних елементів. Духовенство як звичайно називає себе частью світа; і вони працюють рука в руку з фінансістами і політикерами. Ісус Христос, котрого представляв пасхальний агнець, був заколений у сім злім світі. Задля тої причини Він сказав до Пилата: „Царство мое не од світа сього." А до своїх учеників Він сказав: „Як же ви не з світа, яко ж і я не

з світа." (Йоана 18:36; 15:18,19; 17:14) Коли пасхальний агнець був заколений в Єгипті і Ізраїльтяни увійшли в безпечне місце за Червоним Морем, тоді образ був викінчений. По сім Бог приготував другий прообраз, котрим Він пояснив і через котрий Він представив дорогу до вічного життя.

Намет

По сім Єгова приказав Мойсейові йти на гору Синай. Мойсей послунав Його і позістав там сорок день і сорок ночей. Єгова на тій горі повідомив Мойсея, що Він замірив збудувати намет. Тоді Господь дав інструкції Мойсейові відносно матеріялу, котрий мав бути достарчений через людей на будову намету.

„І промовив Мойсей до всієї громади синів Ізраїлевих так: От що заповідав Господь, глаголючи: Принесіте від себе жертву підношення Господеві. Кожен охочий нехай принесе Господеві приніс: золото, срібло і мідь і блават і пурпур та кармазин та тонке полотно і козину шерсть; І баранячі шкіри червоні, і шкіри барсучі, і дерево акацію, і олію на світло, і пахощі на миро помазання і на запашне кадило. Камінне ониксове і камінне до вставлявання на нагрудник і наплічник. І кожен мудрий серцем із між вас прийде і робити ме все, що заповідав Господь." — 2 Мойсея 35:4-10.

Се є цікава річ, що Єгова нікого не силував достарчувати матеріялу ані праці на збудовання сього намету. Вся робота мусіла бути зроблена добровільно. Господь показав в чім лежить мудрість чоловіка коли Він сказав: „І ко-

жен мудрий серцем із між вас прийде і робите ме все, що заповів Господь." Мудрість значить уживати своє знання в гармонії Божої волі. Від того часу Єгова зачав учити лекції Ізраїльтянів. Сю науку Він не лише дав для їх добра, але і для всіх тих, що мали прийти на світ по них. „Бо тільки Господь дає премудрість і з його уст виходить знання, й розум. Тоді обачність оберегати ме тебе, й розум буде на сторожі у тебе." — Приповіді Саламона 2:6,11.

Всі, що мали віру в Бога і любили Його, були послухними. „І поприходили всі, кого підіймало серце його, і всі кого заохочував дух його, і подавали приноси Господні на будову громадського намету і на всякі потреби його, і на шати святі. І поприходили вони, чоловіки й жіноцтво, всі, скільки було їх охочого серця, і подали запинки й сережки, й каблучки, і золоті намиста, і всяку золоту посудину." — 2 Мойсея 35:21,22.

Бог міг був дістати матеріялу на намет в инший спосіб, але Він дозволив Ізраїльтянам приносити добровільну жертву. Така добровільна служба принесла великі благословенства для них. Ся робота не була виключна для кількох одиниць. Є написано, що жінки і чоловіки приносили свою часть в офіру, а проводарі иншу часть. Всі що любили Господа мали привилей служити Йому. Із сього приміру кожний, що любить Господа, може навчитися лекції. „А князі подавали каміння ониксове і камінне до вставлявання для наплічника і нагрудника. — 2 Мойсея 35:27.

При будованню намету було дуже багато роботи. Декотрі, що були відповідні, робили коло різьбярства. Знов інші кували золото, срібло і мідь; а ще інші ткали завісу. Кождий робив то, коло чого він або вона були здібні. Студіюючи Божий плян можна заважити, що кождий чоловік, що був просвічений Богом, мав привилей сповняти певну роботу або службу в Його імя, і всі мудрі користали з нагоди і отримували великі благословеньства.

З великим трудом і старанням матеріял на намет був нагромаджений, і робота була зроблена після Божого розказу. Тоді Бог дав плян як будувати намет. „Усе, як заповідав Господь Мойсейові, так і поробили синове Ізраїлеві, всяку роботу. І оглянув Мойсей всю роботу, і бачив, що зробили вони; як заповідав Господь, так і поробили вони; та й благословив їх Мойсей.” — 2 Мойсея 39:42,43.

Як раз цілий рік уплинув від часу коли діти Ізраїля були визволені з Єгипту до того часу, коли намет був цілковито збудований.

„І рече Господь Мойсейові: В день першого місяця, в день первий, поставиш ту хramину громадського намету. І поставиш там скриню свідчення, і закриєш скриню завісою. І внесеши стола і поставляєш те, що розставляти меться на йому; і принесеш світильника, та й поставиш лампи на йому. І поставиш ти жертівника золотого, щоб приносити кадило перед скринєю свідчення. І повісиш опону коло входу в храмену. І поставиш жертівника для всепалення перед входом в храмену громадського намету. І поставиш умивальницю між громад-

ським наметом і жертівником, і налляєш до неї води. І поставиш двора навкруги та й повісиш опону у воротах двора.” — 2 Мойсея 40:1-8.

„І візьмеш мира та й помажиш храмену і все, що в їй, і освятиш її і всю посудину її; і буде вона святиною. І помажеш жертівника на всеспалення і весь посуд його, та й освятиш ти жертівника; і буде жертівник пресвятим. І помажеш умивальницю і під ніжок її, та й освятиш її. І приведеш Арона й сини його до входу в громадський намет та й пообливаєш їх водою. І вдягнеш Арона в шати священні та й помажеш його і освятиш його, щоб він служив мені службу священну. І сини його поведеш і повдягаєш їх у хитони. І помажеш їх, як помазав отця їх, щоб служили мені службу священну. І буде їм помазання на вічне священство в роді їх. І вчинив Мойсей усе, як заповідав йому Господь, так і вчинив він. І в перший місяць, другого року в перший день місяця поставлено храмену.” — 2 Мойсея 40:9-17.

Посвячення намету і всього, що було в ній, і знаряд який був уживаний в службі його, означувало, що всі служачі в наметі були там після розпорядження Єгови, і що вони були там офіційально назначені служити і сповняти їх назначені задачі. Кождий мусів сповняти свою назначену задачу точно в тій цілі, щоб зробити образ розвою Божого пляну.

Опис

Намет менше більше можна описати так: Форма його була неначе хата, збудований з дощок кінця котрих були запущені в срібні

гнізда, а тоді прибиті і покриті золотом, а понад деревяною хатою було розп'яте шатро або покривало.

Розмір намету був поданий в ліктях. Але як задовгі ті лікті були то про се Біблія виразно не говорить, і для того існують різні погляди щодо їх довжини. Одні думають, що локоть був задовгий від ліктя руки до кінця найменшого пальця; знов інші думають, що лікоть великої піраміди був уживаний при будованню намету. Та коли взяти під розвагу різні свідоцтва, то здається, що будівля була п'ятнайцять стопнів широка, п'ятнайцять висока і сорок п'ять довга.

Намет був поділений на дві кімнати між котрими висіла груба завіса або заслона. Перша кімната при вході називалася „святая“ і була трицять стопнів довга, п'ятнайцять широка і п'ятнайцять висока. Друга кімната з західного кінця називалася „святая святих“, і була п'ятнайцять стопнів широка, п'ятнайцять стопнів довга, і п'ятнайцять стопнів висока. Завіса, що розділювала святая і святая-святих, висіла на чотирох стовпах з акаційного дерева, що були покриті чистим золотом. Завіса була зроблена з блавату і пурпуру і кармазину та й із нитяної тканині майстерно ткани з херувимами. — 2 Мойсея 26:31,32.

Вхід до святая називався двері намету. Сі двері були зроблені з блавату і пурпуру і кармазину і нитяного полотна, мережаної роботи. Сі двері висіли на п'яťох стовпах з акаційного дерева, покриті золотом. — 2 Мойсея 26:36.

Апостол Павло описує про різні річи в на-

меті як слідує: „Спорудженно бо перву скиню, а в ній світильник і стіл і предложенне хлібів, котра зветься: Святая. За другою ж завісою скиня, що звана: Святая Святих; мала вона золоту кадильницю і ковчег завіта, окований усюди золотом, а в ньому посудина золота з манною, і жезло Аранове зацвівше, і скрижалі завіта. А над ним херувими слави, отінюючі ублагально. Про се не слід нині говорити порізно.” (Жидів 9:2-5; 2 Мойсея 40:19-29).

Намет був місцем стрітіння між Богом а Ізраїльтянами. Божа присутність була представлена через надприродне світло котре появилася в „святая-святих” між херувимами. Іншого світла в святая-святих не було. У святая або в першій кімнаті був золотий світильник, що все горів і окрім сього більше світла не було. Грубе полотно або шатро, що накривало намет, не впускало світла з надвору.

Навкола намету було подвіря або двір. Сей двір був сімдесять-пять стопнів широкий сто пядесять довгий, і був він обгороджений завісою, що висіла на срібних кілках і на дерев'яних стовпах, котрі то стовпці були запущені в мідянні підніжки. Сі стовпи були припняті шнурами до гачків в землі. Навет також був в такий самий спосіб припнятий. Самий двір не був частию намету. Він лежав навкола намету і був вживаний підчас служення. Вхід до дверей знаходився на схід і називався ворота. Ті ворота були зроблені з блавату і пурпуру і кармазину і з нитяного полотна мережаної роботи. — 2 Мойсея 27:9-18.

На дворі перед дверима громадського наме-

ту був уміщений жертівник на котрім палилися жертви. Коло жертівника були різні знаряди, як н.п., посудини на вогонь, гаки на мясо і інші потрібні річи. Жертівник був зроблений з дерева і покритий міддю і тому був названий мідяним жертівником.

Між мідяним жертівником а дверима суборного намету стояла умивальня. (2 Мойсея 40: 5-7, 29, 39) Ся умивальня була зроблена також з міді у котру наливалося води для Мойсея, Арона і його синів у котрій вони умивали свої руки і ноги. — 2 Мойсея 40:31-33.

У св. Письмі часто можна найти такий вираз: „Перед дверима громадського намету.” Писання ясно показує, що „двері” відносяться до входу на двір. Двір в очах Жидів не був дуже важний, тому що вони мали вхід до нього всякого часу окрім в день примирення. (3 Мойсея 1:3; 12:6; 4 Мойсея 6:13-18) Вони головню інтересувалися наметом, тому що то було місцем стрітення між Богом Єговою а ними.

Коли св. Письмо згадує про Ізраїльський нарід котрий збирався разом „перед дверима громадського намету” то мабуть воно відноситься до зібраного народу перед тою святою будівлею, а не до їх розкиненого табору у котрім вони звичайно замешкували. Здається, що в такім случаю ворота або вхід до двора були цілковито отворені, так що ціла будівля або намет був відкритий перед очима представителів, що стояли перед входом.

Вся загороджена площа, включаючи і ту на котрій стояв намет, називалась святим місцем,

а головно підчас церемонії в день примирення.

Ізраїльтяни замешкували навкола намету у звичайнім порядку, після розпорядження Єгови. „І рече Господь Мойсейові й Аронові: Кождий із синів Ізраїлевих отабориться під прапором своїм, під знамя батьківського дому свого. Навпроти соборного намету, навкруги його стануть табором.“ — 4 Мойсея 2:1,2.

Табор покоління Юдиного знаходився на східнім боці, звернений проти сходу сонця. Дивлячись до табору, на правім боці Юди знаходився табор покоління Іссахарового, а на лівім табор покоління Завулонного. На північ намету знаходився табор Дана, Асира і Нефталія; на захід був табор Венямина Ефраїма і Манассія; а на полудень був табор Ребума, Гада і Симеона.

Родина з покоління Ливійного була поміщена близько намету. Знову родина Герсоніїв розтаборилась на захід від наметного двора; на північ були отаборені Мерарії; а на полудень були отаборені родини Кагата. Мойсей і Арон були синами Кегати; і вони були отаборені зараз на схід коло наметного входу, тому що вони були відділені від їх братів задля їх спеціального помазання виконувати роботу жертви, головно в день примирення, що становило жертву за гріх. — 4 Мойсея 3:23-28.

Єгова приказав Мойсейові вибрати священників, помазати їх і уповажнити їх до служби в наметі. Священник є то офіційальний слуга Бога Єгови. В людській організації самі люди вибирають собі священників, або і самі священники назначують себе, а опісля вживають ту

власть для торговельної цілі. Дуже часто навіть Ізраїльські священники вироджувалися на таких самолюбних священників. Але се не була ціль Єгови. Жадний чоловік не має права надавати собі влади і чести. (Жидів 5:4) Священник, котрий був зайнятий в службі в наметі, був слугою Бога Єгови. Він сповняв приписані йому задачі Господом. Божий закон приписував, що він мусів бути вибраний з покоління Левієного. Арон був першим і найвисшим священником, а його сини були підсвященниками.

„І приведеш Арона і сини його до входу в громадський намет та й пообливаєш їх водою. І вдягнеш Арона в шати священні та й помажеш його і освятиш його, щоб він служив мені службу священну. І сини його приведеш і повдягаєш їх у хитони. І помажеш їх, як помазав отця їх, щоб служили мені службу священну. І буде їм помазання на вічне священство в роди їх.”
2 Мойсея 40:12-15.

Помазання священників, і їх одежи, котрі вони носили на собі, символічно представляли, що вони є назначеними слугами Єгови. Вибір таких священників відбувався формально і ввесь нарід збирався перед двері намету на таку оказію; а тоді Мойсей повідомляв нарід о тім, що Господь приказав йому робити відносно установа священників. (3 Мойсея 8: 2-5) Опісля Мойсей робив церемонію посвячення і установа священства так як про се описує у восьмій голові в третій книзі Мойсея.

В сій церемонії треба звернути увагу на важну точку, що підчас помазання, олій був зі-

лятий лише на голову Арона а не на його синів. Се показує, що Арон був головою або первосвященником, а його сини були лише підсвященниками. Разом вони представляли або були прообразом нового сотворіння, Голови і тіла, підчас їх розвою тут на землі. Сі священники не лише були помазані служити Богу Єгови яко уповаженні урядові слуги; але їх служба, котру вони сповняли в посвяченню і в установленню священства, представляла, що ті, кого вони представляли, мусять увійти в угоду з Єговою, що значить цілковито і безумовно посвятитися Богу на службу і бути послухними Його приказам.

При будованню намету, і при установленню священника і жертви, було багато образів і пояснень; але той образ, про котрий тепер головно розбираємо, відбувався в день примирення.

День Примирення.

Єгова дав приказ, що кожного року смого місяця десятий день мав бути днем примирення. „У той бо день покутувати ме священник за вас, щоб очистити вас; будете чисті перед Господом од усіх провин ваших.” (З Мойсея 16:30) В той день священник, що був помазаний і посвящений сповняти службу священничу, мусів бути одягнений в ліняну одежу. Сю одежу можна назвати одежою для жертви.

Без ріжниці яку службу сповняли підсвященники, то однак Єгова виразно зазначив, що лише первосвященник мав вступ до святаго святих в день примирення. Але навіть і перво-

священник не міг увійти до святая святих в той день лише після приписаного права. Єсли-би Він не був поступив після закону, то він мав бути покараний смертю. (3 Мойсея 16:2) Сей строгий Божий наказ сповняти точно Його прикази означував, що дуже важний образ мав бути зроблений. Єгова приказав поучити Арона, первосвященника, яке діло він мав виконувати у сім важнім случаю. — 3 Мойсея 16:3-5.

Образ

Будучи послушним Божим приказам, священник зачав робити той чудовий образ будучих подій. Коли він стояв на дворі, до нього приведено молодого тельця на жертву за гріх, і барана на жертву всепалення, і ще інших два козли на жертву. Тоді священник вбивав тельця на жертву за гріх дому свого. Кров тельця була виллята в посудину, що була призначена на сю ціль. Тоді священник брав кадило повне любих пахощів. І взявши кров і кадило з огнем і пахощі лишає двір і йде до святая святих.

В сім образі первосвященник не мав причини затримуватися у святая, ані нема згадано, щоб він там щось робив; бо у святая палили кадило лише при ранішніх і вечірніх офірах, а не підчас приносу жертви в день примирення. Тоді священник йшов під завісу, що вела до святая святих. Там він клав пахощі на вогонь з чого повставала хмара диму і ставала над віком ублагальні. За не точне сповнення сього приказу священник мав бути покараний смертю. Тоді він брав кров з тельця і кро-

пив своїм пальцем віко ублагальні на схід, і перед віком ублагальні сім раз. А тоді первосвященник вертався на двір.

Що Представляло

Повисші образи представляли будучі благословенства, а були вони виповнені з послушеньства до приказів Єгови. (Жидів 10:1) Коли прийде Божий час, тоді ті всі прообрази сповняться і настане дійсність.

Всі Ізраїльтяни разом становили табор. Зробивши угоду з Єговою, вони знайшлися під законом, шукаючи дороги до життя, яку обіцявав той закон. Але задля гріху, вони часто ломали угоду, і тому в день примирення священник приносив жертву за їх гріхи, щоб через се вони знову могли відновити свою угоду. Коли вони були зібрані перед дверима соборного намету, тоді вони представляли усіх людей на землі, що будуть шукати дороги повернути назад до Бога і до життя, котра то дорога мусить бути отворена через жертву зроблену за гріх. Поза табором знаходились усі, що противилися Богу, і представляли світ, котрий становить диявольську організацію.

Ізраїльський день примирення тривав двацять чотири години кожного року, в котрім то дні священник приносив жертву за гріхи і представляв її в святая святих. Сей день представляв більший період часу, а іменно: Християнську еру або період жертви, у котрім більша жертва за гріхи буде дана і представлена в самім небі.

В день примирення лише священники мали

вступ на подвіря. Двір був святим місцем і тому представляв примирений стан з Богом, котрим будуть тішитися деякі одиниці під час періоду жертви. Він представляв також стан оправдання, що значить мати мир з Богом. На дворі приносилися жертви звірят, що представляли більшу жертву на землі.

Намет представляв духові або небесні річи. Все, що відбувалось в ній, було невидимим для всіх тих, що знаходилися на дворі; бо лише один первосвященник мав вступ в день примирення. Все, що сталося в день примирення, представляло як в небі буде приготуватися дорога до життя для людей.

Священник, будучи офіційальним слугою Бога, представляв більшого Священника і офіційального Слугу Божого, а іменно, Христа або Помазанника Божого. Робота або служба, яку виконував Арон первосвященник в день примирення, представляла більшу і красшу роботу, котру виконає Первосвященник Христос під час періоду Християнської доби.

Бичок, котрий був вибраний на жертву, був без скази і представляв більшу жертву, котра мусіла бути совершенна. Пролята кров тельця на подвір'ю представляла пролиту кров-життя більшої і лучшої жертви а іменно, життя совершенного чоловіка, котре він дасть в жертву яко викуп за людей. Знов кров тельця, пролота на подвір'ю, представляла кров совершенного чоловіка пролиту на землі. Се, що первосвященник заніс кров тельця до святая святих, представляло більшого Священника, котрий представив в небі жертву совершенного люд-

ського життя як викуп і жертву за гріхи людські.

Дійсність

Закон вимагав життя, і тому совершення людське життя, мусілося пожертвувати, щоби набути ціну викупу за то совершення життя, котре стратив Адам через непослушенство. Отже коли Ісус дожив трицять років віку, тоді Він не лише був совершеним чоловіком але і повнолітним. Тоді Він вповні посвятився Богу, що значило, що Він увійшов в угоду з Єговою чинити Його волю. (Псалма 40:8; Жидів 10:7) Бог прийняв Його посвячення, і сплотив Його до Божої природи і помазав Його духом своїм. (Маттея 3:16,17) Тоді Він стався Первосвященником після почину Мелхизедека, і був назначений виконувати службу для Єгови. — Жидів 7:1-17.

Арон не був типом Христа, тому що Христос був Священником висшого чину чим Арон; але Арон представляв Христа і Його роботу під час християнської доби. Будучи всегда в мирі і в гармонії з Богом під час Його місії на землі, Ісус також був представлений обставинами двора. Яко совершений чоловік Ісус був представлений через тельця, а яко Священник Він був представлений через Арона. Свою місію Ісус виконував на землі як Священник по почину Мелхизедека. В день примирення ціна викупу була представлена через забитте тельця на дворі. Ісус сповнив дійсність сього образу коли умер на хресті.

Ціна викупу, що була приготовлена на землі, мусіла бути представлена в небі. Коли Ісус

воскрес із мертвих до Божої природи і вознісся на небо, тоді Він представив Єгові вартість ціни викупу яко жертву за гріх. Се діло було представлене в образі через Аронове кроплення кров'єю віко ублагальні у святая святих. Робота, яку Арон робив в жертвоуванні тельця і в кропленні його кров'єю в святая святих, була вдійсности сповнена через Ісуса від часу Його посвячення в Йордані аж до вознесення на небо і явлення перед присутністю Бога.

Беручи під розвагу викуп і жертву за гріх, як се було показано в день примирення, ми бачимо, що святая або перша часть намету, є нарочно полишена, а се тому, що вона не мала нічого спільного з днем примирення. В день примирення пахощі були палені в святая-святих в кадильниці, котру мав з собою первосвященник, але в святая пахощі були палені на золотім жертівнику підчас ранньої і вечірної служби. — 2 Мойсея 30:1-8.

Козел в Образі

По кропленню кров'єю з тельця в святая святих, Арон первосвященник, вертав назад на двір; і тоді зачинався другий образ. „І візьме обох козлів і поставить їх перед Господом до входу в громадський намет. І кине Арон жереб про обох козлів; один жереб про Господа, а один а жереб на відпущенне. І приведе козла, що на його випав жереб про Господа, і принесе його як жертву за гріх. І заколе козла про жертву за гріх, що буде за людей, і внесе кров його за завісу, і чинити ме з кров'ю його так само, як чинив з кров'ю би-

чка, і бризне на віко нею і перед віком.* (3 Мойсея 16:7-9,15) В сім прообразі бачимо лише Господнього козла, а про відпущального козла є пояснено в іншій місці. Ціль дня примирення була, щоби зробити прообраз викупу і жертви за гріх.

Що Представляло

Господень козел в сім образі представляв помазанників Божих, себто ту клясу, що підчас християнської доби сталася членами тіла Христового. Ту саму клясу представляли сини Аронові, яко підсвятиники. На синів Аронових не був зілятий олій помазання; але лише на Аронову голову, котра текла по його одежі. Се представляло, що підсвятиники отримають помазання через їх Голову, Ісуса Христа. — Псальма 133.

Заколенне Господнього козла і кроплення його кров'ю в святая святих представляло, що кляса котра буде становити членів тіла Христового, є частию великої жертви Ісуса Христа. Се також представляло, що при кінці періоду який був представлений через день примирення, Господь знову представить свою кров в офіру за гріх, в чім також буде брати участь і Його церква, тому що вона є частию Христа.

Дійсність

Підчас Християнської доби, що була представлена через Ізраїльський день примирення, як чоловіки так і жінки посвячували себе чинити волю Божу. Се вони робили задля їх віри в Бога і в кров Його Сина, Ісуса Христа,

яко їх викупну ціну. Єгова приймає їх посвячення і для того вони є в мирі з Богом або в стані оправдання, як було показано в образі через козла.

Се оправдання дає їм право до життя як людські істоти. Але то життя Єгова приймає як частку жертви Його возлюбленого Сина, Ісуса Христа. Будучи зачаті св. духом, такі одиниці стають членами тіла Христового; і тоді вони є принесені в жертву через Найвисшого Священника як частку Його власної жертви. Коли жертва членів Його тіла скінчиться, тоді Ісус Христос Найвисший Священник, знову представить вартість своєї жертви в небі за весь рід людський.

Кров бичка була пожертвована за Арона і його дім. (3 Мойсея 16:11) Се означувало, що по своїм вознесенню Ісус Христос представив жертву своєї крові на користь тих котрі є сплоджені до божественної природи під час ери Християнської. Кров козла була жертвована за всіх людей взагалі. (3 Мойсея 16:15) При кінці періоду жертви, котрий був представлений через день примирення, кров Ісуса Христа буде представлена в небі задля добра всіх людей. Отже з відси бачимо, що в день примирення викуп був представлений на дворі, а жертва за гріх у святая-святих.

Намет був частию угоди через закон, котрий був установлений при горі Синай. „Мала ж і перша скиня установи служби, і святиню людську. Споруджено бо перву скиню, а в ній світильник і стіл і предложення хлібів, котра зветь ся: Святая. За другою ж завісою скиня,

що звана: Святая Святих; мала вона золоту кадильницю і ковчег завіта, окований усюди золотом, а в ньому посудина золота з манною, і жезло Аронове зацьвівше, і скрижалі завіта, а над ним херумими слави отінюючі ублагальню. Про се не слід нині говорити порізно. Як же се так устроєно, то в першу скиню завсігди входили священники, правлячи служби." — Жидів 9:1-6.

Із сих слів бачимо, що священник кожного дня йшов до святая виконувати певну службу Божу. Ся служба відбувалася в вечір і рано кожного дня і немала нічого спільного з жертвами в день примирення. — 4 Мойсея 28:3,4.

Святая святих, або друга кімната в наметі, була місцем для кроплення кров'ю з звірят в день примирення. Се представляло велику жертву нашого Господа, що була представлена в самім небі. Коли Ісус Христос був на землі, Він положив своє совершенне життя в жертву і по Його вознесенню на небо, Він представив сю жертву яко офіру за гріх. Про се є написано так:

„У другу ж раз у рік сам архиерей, не без крові, котру приносить за себе і за людські провини. Сим ясує Дух святий, що дорога у святиню ще не явилась, доки перва скиня стоїть. Котра єсть образ часу настоящего, в котрому приноситься і дари і жертви, що не можуть звершити по совісті того, хто служить, а були тільки в їжах і напитках, та у всяких обливаннях і установах тіла, накинуті аж до часу направи. Христос же, прийшовши яко Архиерей грядущих благ, із більшою і звер-

шенніщою скинею, нерукотвореною, се єсть не такого будування." — Жидів 9:7-11.

Дальше Апостол пояснює, що кров звірят пожертвованих в день примирення, представляла кров Христа яко викуп за чоловіка. „Ані козлиною кровю, ні телячою, а своєю, увійшов раз у святиню, знайшовши вічне відкуплення. Бо коли кров волова та козина і попід з яловиці, окроплюючи осквернених, освячує на тілесну чистоту; то скільки більше кров Христа, що Духом вічним приніс себе непорочного Богу, очистив совість вашу від мертвих діл, щоб служити Богу живому." — Жидів 9:12-14.

Кров звірят була пролята коло гори Синай і представляла викуп і жертву за гріх, і була підставою угоди через Закон. Так само і кров Ісуса Христа сталась викупною ціною і жертвою за гріх за для добра всіх людей, і є підставою для зроблення і установа нові угоди через закон. (Жидів 9:15-21) Дальше Апостол виразно пояснює, що кров Ісуса Христа є konieczністю для спасення:

„А мало не все кровю очищається по закону, і без проляття крові не буває оставлення (гріхів). Оце ж треба було, щоб образи небесного сим очищались, саме ж небесне лучшими жертвами ніж сі. Не в рукотворенну бо святиню ввійшов Христос, зроблену взором правдивої, а в саме небо, щоб нині являлись лицю Божому за нас, ані щоб много раз приносити себе, яко ж архиерей входить у святиню по всі роки з чужою кровю; (а то б треба було Йому много раз страдати від настання світу) а ни-

ні раз у кінці віків явив ся на знівечення гріха жертвою своєю." — Жидів 9:22-26.

Повисші наведені аргументи святого Письма доказують, що кров Ісуса Христа є великою ціною викупу людей, і що представлення тої крові в небі становить офіру за гріх цілого роду людського.

Бачучи се, многим людям насувається питання: Чому, помимо всіх тих доказів і аргументів св. Письма, які показують безпечну вартість пролятої крові Ісуса Христа, є многі одиниці, що називають себе священниками і проповідниками євангелії, рівночасно заперечують вартість пролятої крові Господа нашого Ісуса Христа? Відповідь на се питання Господь предсказав і велів своїм свідкам записати її. „Були ж і лжепророки між людьми, як і між вами будуть лжеучителі, котрі введуть ересь погибелі, і відцуравшись викупившого їх Владики, приведуть на себе скору погибель. Повлазили бо деякі люде, давно призначені на сей суд, безбожні благодать Бога нашого обертають на розпусту, і самого Владику Бога і Господа нашого Ісуса Христа одрікаються." — 2 Петра 2:1; Юди 4.

Чи дадуться люди отуманювати дальше сим фальшивим учителям котрі є зарозуміли в собі і вдають перед людьми за проповідників євангелії? і чи звернуться люди до ясного Слова Божого, на котре прийшов тепер час розуміти? Нехай кождий читач відповість самий собі.

Повисші наведені місця св. Письма показують, що совершенна жертва нашого Господа була показана в прообразі і була сповнена

Ним. Дальше там є показано, що Його про-
лята кров на Голгофті сталась ціною викупу;
що вона була представлена в самім небі яко
офіра за гріх; і що через се Господь Бог отво-
рив дорогу до життя для людей, і до висшого
життя для нового сотворіння.

ГОЛОВА 8

Нове Сотворіння

ЄГОВА закінчив свою роботу творення шестого дня. „І докінчив Бог шестого дня діло своє... і відпочив на сьмий день від усього діла, що сотворив." (1 Мойсея 2:2,3) Безсумніву ці слова відносяться до творення Єговою річей відносно самої землі. Бог ніколи не є безчинним. Довго по сотворенню чоловіка Ісус сказав: „Отець мій і досі робить і я роблю." — Йоана 5:17.

Чоловік був вершком Божого діла між усіма сотвореними річами на землі. Всі бо діла Божі є совершенні. (5 Мойсея 32:4) Довго по сотворенню чоловіка Ісус прийшов на землю; тому насувається питання: Чи і Він був творивом Єгови на землі? Відповідаємо: Ні, Він був другим совершенним чоловіком на землі, але Він не був сотворений так як Адам. Його життя і право до життя було перенесене з неба на землю. Він був зачатий в утробі Марії силою Єгови так як про се пророки пророкували, що Він народиться з невинної дівниці. (Ісаї 7:14) Він не був сотвореним, але Він був одиноким сплодженням Сином Божим. (Йоана 3:16) Св. Письмо з часта споминає о Нім, яко єдинороднім Сині Божім.

Многі люди мильно думають, що Бог є відвічаальний за народження кожної дитини на

світ. Бог дав Адамові силу і владу передавати своїм потомкам життя; але коли він согрішив то право до життя відобрано від нього і тому він не міг передати права до життя, хоча він передав життя своїм дітям до обмеженого степеня. Ісус народився в такий спосіб як і інші діти; лише що Він народився совершенним, тому що Його життя походило прямо від Бога Єгови. „Первий чоловік із землі земний; другий чоловік Господь із неба.” — 1 Коринтян 15:47.

Позаяк усі люди походять від Адама і були початі і народилися по сім, як Адам согрішив, тому всі є грішниками. Авраам, Ісаак, і Яков і всі інші люди були рівнож упавші. Ісус був одиноким виїмком цього правила. Він був совершенним, тому що Він не був зачатий силою чоловіка, як про се повисше згадано. Отже з цього бачимо ясно, що по сотворенню Адама, Єгова відпочив від творення річей на землі.

Підчас жертвоування Ісаака на горі Бог так сказав до Авраама: „І благословляться в потомстві твому всі народи землі.” (1 Мойсея 22:18) Вічно триваючі благословенства для чоловіка включають в собі нагоду отримати вічне життя. Син Авраамів був несовершенним чоловіком, отже з відси бачимо, що обіцяні благословенства не могли прийти через нього. Сей факт, що Ісаак умер і що благословенства не прийшли за його життя, є доказом, що він не був тим насінням, але що він лише був прообразом дійсного насіння. „І писання знаючи наперед, що Бог вірою оправдує по-

ган, благовістило Авраамові: що в тобі благословляться всі народи. Авраамові ж виречені обітчування і насінню його. Не сказано: І насінням, яко про многі, а яко про одно: І насінню твоєму, що єсть Христос." — Галат 3:8,16.

Через многі століття то обіцяння насіння, через котре мало прийти благословенство для всіх поколінь землі, було закрите в тайні. Бог так призначив. Та тайна доперва була відкрита в день зілляття св. духа тим, котрі посвятилися і вірно служили Господу Богу. (Колосян 1:26; Ефесян 3:4,9) Се насіння обітчиці, що було тайною Божою, є нове сотворіння, котре є знарядом Єгови для благословення усіх людей, так як Він се обіцяв.

Нове сотворіння є Христос. Христос є то зложене тіло, котре складається з многих членів, Головою котрого є Ісус, возлюблений Син Божий. Сі, що є взяті з між людей, є оправдані, зачаті і помазані духом Єгови, і если будуть вірними аж до смерті, будуть членами тіла Христового, (Ефесян 1:22,23) „І Він голова тілу і церкві, Він початок, перворідень з мертвих, щоб у всьому Йому передувати. Бо зволив (Отець), щоб у Ньому вселилась уся повня." — Колосян 1:18,19.

Нове сотворіння, коли живе на землі, є дійсностю, а не уявою, або тільки рахованою річею. Воно не складається з Християнів з іменна, але з тих, що є прийняті до Божої родини через Христа. „Тимже, коли хто в Христі, той нове сотворіння; старе минуло; ось стало все нове." — 2 Коринтян 5:17.

Людське тіло, голова і члени, служать яко ілю-

страція єдності Христа. „Яко бо тіло одно, а членів багато, всі члени одного тіла, хоч багато їх, так і Христос. Бо тіло не єсть один член, а многі.” (1 Коринтян 12:12,14) Отже Христос і нове сотворіння є одно і то саме.

Христос значить Помазанник Божий. Вилляття олію на голову Арона символічно представляло, що помазаний був відділений на службу Господа Бога і мав служити Йому в священничім стані, на що він був покликаний. Це представляло помазання Ісуса Христа. Бог є той, що помазує; отже Ісус Христос є Помазанник Божий, назначений, помазаний і установлений на Перво-Священника для служення. (1 Коринтян 12:13; Ефесян 1:17) „Про Сина ж: Престол Твій, Боже, по віки вічний, палиця правоти — палиця царювання Твого. Полюбив еси правду, і зненавидів беззаконня; за се помазав тебе, Боже, Бог твій елеєм радости більш спільників Твоїх.” — Жидів 1:8,9; Псалма 45:6,7.

Христос є „обіцяне насіння”, або „насіння Авраама”, через котре спливуть благословенства на землю для людей. (Галат 3:27-29; 4:28; Жидів 6:17; 2 Петра 3:13) Отже, если Авраамове насіння після обітниць є Христос, тоді можна ясно бачити, що Бог не міг післати благословенства людям аж поки Він вибере, розвине, і докінчить то „насіння”, що є Боже нове сотворіння.

Духовенство різних віроісповідань навчало людей, що самотнє місце для спасення є небо; що ніхто не може спастися хіба що він перше прилучиться до котрої будь з їх церковної сис-

теми, і тоді, коли умре, піде до неба. За такий зводничий плян є відвічальний сатана і духовенство, котре попирало його науку. Його ціль була відвернути людей від Бога і засліпити їх уми, щоб вони не могли зрозуміти Божого пляну для спасення і благословення. Аж до сього часу сатана був успішний в засліплюванню людства; але прийшов час зміни, і Бог допоможе людям пізнати правду.

Здається, яким є, що прийшов час у котрім люди можуть зрозуміти, що тайна Божа є Христос, „обіцяне насіння“, через котре мусять прийти благословенства для людей. Христос є дорога, назначена Богом для чоловіка до вічного життя. Інакше сказати, життя є дарунок від Бога через Ісуса Христа. (Йоана 14:6; Римлян 5:18; 6:23) Люди мусять мати знання бодай трохи о правді, нім вони зможуть прийняти той щедрий дарунок. Тому прийшов час у котрім Бог приведе усіх людей до пізнання правди. Люди повинні тепер набирати відваги і студіювати Божий плян з тою надією, щоб пізнати дорогу до вічного життя і щастя. Ся правда є тепер ясна не тому що люди нині є мудрійші від колисьних, але тому що прийшов властивий час Єгови. — 1 Тимотея 2:3-6.

Голова

Совершений чоловік Ісус посвятив себе Богу, що значить, що Він зробив контракт чинити волю Божу. Він сказав: „Ось йду чинити волю твою мій Боже.“ (Псальма 40:7,8; Жидів 10:7) Сю угоду Він зробив в Йордані, коли Йоан Хреститель занурив його у воду. Його

хрещене було образом, котрий показував, що Він умре яко чоловік, щоби Йому статися Відкупителем людей. (Римлян 6:3,4) Від часу свого народження аж до посвячення Він був нічим іншим лише совершенною людською істотою.

Підчас Його хрещення Він був сплджений Єговою до Божої природи. Тоді Бог помазав Його своїм духом. (Маттея 3:13-17) Від того часу Він був названий Ісусом Христом, Помазанником Божим. „Ісуса з Назарета... помазав Його Бог духом святим і силою.” (Діян. ап. 10:38) В тім часі зачалось нове сотворіння; і від тоді Ісус Христос був назначений головою над членами нового сотворіння, що є Його тіло. (Колосян 1:18) Бог Єгова помазав Його на те, щоб Він виконав певну визначену роботу. (Ісаї 61:1,2) По сім, як Ісус був помазаний, Він зрозумів своє відношення до Єгови і яку роботу Він мав до виконання. — Луки 4:16-21.

Підчас Його хрещення і помазання Ісус був назначений також на Перво-Священника Бога Єгови котрого представляв Мелхизедек. (Жидів 5:3-6; Псальма 110:4) Яко чоловік, Він вийшов з покоління Юдиного з котрого покоління не виходили священники. Но яко нове сотворіння, Він був священником по чину Мелхизедека. (Жидів 7:1-22) Він положив на жертву своє чоловічество, щоби набути ціну викупу.

Ісус Христос умер на хресті і дав себе яко викуп за всіх людей. (1Тимотея 2:5,6; Жидів 2:9) Він умер по тілу, но воскрес із мер-

твих духом. (1 Петра 3:18) Його першого Бог воскресив із мертвих. (1 Коринтян 15:1-20) Він наслідив безсмертність так як Бог обіцяв; і хотяй був мертвий, яко чоловік, то тепер живе по вічні віки. — Йоана 5:26; Одкриття 1:18.

Тому що Ісус Христос був Божим помазаним Священником виконувати службу назначену Йому, Він сказав: „Не можу я робити від себе нічого: як чую, суджу; суд мій праведний; бо не шукаю волі моєї, а волі пославшого мене Отця.” (Йоана 5:30) Від того часу, як Він був помазаний, весь суд і виконання Божого пляну, відносно людського спасення, були передані Йому. (Йоана 5:22) Коли Він сказав: „Не можу я робити від себе нічого”, то се не значило, що Він був присилуваний Єговою бути послухним; але під сим Він розумів, що Він був так цілковито відданий Отцю, що Він нічого не міг робити, що не було в повній гармонії з волею Отця.

Коли Божий Перво-священник по чину Мелхизедека, Ісус Христос, воскрес із мертвих і вознісся на небо, там Він явився перед лицем Єгови і представив ціну жертви свого чоловічества яко офіру за гріх. (Жидів 9:24-26.) Єгова прийняв Його жертву і показав се через огненні язики, котрі появились над головами Його учеників в день пятидесятниці. (Діяння Апостолів 2:1-4) Ось так Бог Єгова отворив дорогу до життя і безсмертності через свого возлюбленого Сина Ісуса Христа. — 2 Тимотея 1:10.

Отже св. Письмо показує нам, що Льогос, Ісус, і Христос Ісус є одна і та сама особа; що Він не вмер коли мав прийти з неба на землю, але Його життя було перенесене, про що свідчать Його слова: „Перш ніж Авраамові бути, Я був” (Іоана 8:58) Сі слова показують нам, що Він існував без перерви. Вмерти значить перестати існувати. Але слова Ісусові мусимо розуміти, що від Його сотворення аж до хвили коли Він висказував ці слова, Він існував і мав право до існування. Він вмер на хресті як чоловік і яко чоловік мусить позістати мертвим, тому що своє право до людського життя, Він дав за життя світа. Се можна доказати Його словами: „Маю власть положити її, (життя) і маю власть знов прийняти її. Сю заповідь прийняв я від Отця мого.” — Його 10:18; 6:51.

Члени Його Тіла

Самий Ісус Христос був достаточним викупати плян Єгови. Самий Він зложив ціну викупу. Однак уподобалось Богу Єгові з Його безмірної доброти і любови вибрати інших членів Його тіла, котрі мають становити часть Христа. Чинячи се, Він не вибрав ангелів, але вибрав людей котрі посідали таку віру яку мав Авраам. (Жидів 2:16,17) Бог тепер одвідує поган, щоб із між них вибрати нарід для свого імя. (Діянія Ап. 15:14) Сих Бог також приймає задля їх віри в Його Сина, Ісуса Христа. Бог не призначив одиниць, котрі малиб становити тіло Христове; але Він призначив лише число яке маєтсья вибрати з

між людей, котрі будуть становити то тіло. Про се написано так:

„Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що благословив нас усяким благословенням духовним на небесах у Христі, яко ж вибрав нас у Йому перед оснуванням світа, щоб бути нам святими і непорочними перед Ним у любови, наперед призначивши нас на всиновлення собі через Христа, по благоволенню хотіння свого, на похвалу славної благодати своєї, котрою обдарував нас в своїм Улюбленім, в котрому маємо збавлення кровю Його й оставлення гріхів по багатству благодати Його, котру намножив нам у всякій премудрості і розумі, об'явивши нам тайну волі своєї по благоволенню своєму, котру перше постановив у собі.” — Ефесян 1:3-9.

Прообраз

Ізраїльтяни були вибраним народом Божим. Однак сей нарід не становив нового сотворіння, а лише був прообразом його. Нове сотворіння є то Божий вибраний нарід для ціли. Ізраїль по тілу був живим образом, котрого Бог уживав, щоби представити дійсну річ, себто духового Ізраїля або нове сотворіння. Яків, котрого ім'я було змінене на Ізраїля, був початком Ізраїльського народу по тілу. Яковові потомки з ласки Божої народилися під умовами угоди, що була зроблена коло гори Синай. Але нове сотворіння є духовий Ізраїль сплджений і розвинений під умовами іншої угоди.

Ізраїльтяни по тілу увійшли в угоду з Єго-

вою через Мойсея, їх посередника. Принявши услівя угоди, вони зобов'язалися бути послухними волі Божій. Угода зроблена коло гори Синай була їх учителем, щоб допровадити послухних з Ізраїля аж до назначеного часу, коли Бог зачне нове сотворіння, т.е., Христа. Але нарід взагалі понехав сповняти услівя угоди, і тому стратив все, що та угода обіщувала. Однак мале число з того народу прийняло Христа яко їх Відкупителя і Спасителя; і з ласки Божої сталися членами нового сотворіння. — Римлян 11:5.

До Ізраїля по тілу Бог так сказав коло Синай: „Оцеж, коли будете гласу мого слухати й хранити завіт мій із вами й умову, так будете пай мій в народах, моя ж бо земля вся вселенна, і будете в мене ви царством священним, народом вибраним. Се словеса, що мусиш возглаголати синам Ізраїлевим.” — 2 Мойсея 19:5,6.

До духового Ізраїля, котрого представляв Ізраїль по тілу, себто до тих, що прийшли до Христа і прийняли Його за їх Спасителя, Господь Бог говорить через своїх свідків так: „Ви ж нарід вибраний, царське священство, нарід святий, люде прибрані і для ціли.” (1 Петра 2:9) Сі писання ясно доказують, що Ізраїль по тілу був прообразом Ізраїля по дусі, і що той Ізраїль по дусі є Боже нове сотворіння.

Як Зложене

Нове сотворіння, себто духовий Ізраїль, є зачатий і викінчений після услівев угоди. Ісус,

Голова нового сотворіння зробив угоду в ріці Йордані з Єговою, де Він обіцяв, що буде чинити Його волю. В сій угоді були заключені услів'я, що Ісус мав пожертвувати своє чоловічство. Нема жадного доказу, щоби Ісус, коли робив угоду, знав, що Він мусить умерти. По сім як Його ум був просвічений святим духом, Він перебував сорок день і сорок ночей у пустині, студіюючи Божий плян і розмовляючи з Єговою. Аж тоді Він дізнався про се, і від того часу Він свідомо і вірно старався виконати свою угоду.

Члени Його тіла мусять йти тою самою дорогою. (1 Петра 2:21) Всі, що сталися членами нового сотворіння, мусять перше зробити угоду через жертву. (Псальма 50:5) Коли ученики Ісуса увірували в Нього, що Він був Месією, і сталися Його послідувачами, сим вони згодилися чинити волю Божу. Угода є то урочишта умова робити або не робити якесь діло. Коли вони прийняли Ісуса за Месією, від тої хвили вони увійшли в угоду. Се зазначило їх посвячення. Однак вони не могли бути оправдані аж поки жертва викупу не була представлена в небі яко офіра за гріх і принята Богом. Се прийатте було показане в день пятидесятниці і тоді і там сі ученики були оправдані і сплоджені Божим духом.

Нове сотворіння є то вибрана громада з між людей, котра є принята до родини Божої через Христа. Божий спосіб вибирання і формування сього нового сотворіння є дуже важним, а се тому, що се показує як можна статися правдивим Християнином. Сю інформацію о

вибиранню і розвою нового сотворіння подає нам Слово Боже.

Позаяк усі люди родилися в грісі і ніхто з грішників не може прийти до Бога, то питання заходить: Як грішник може статися Християнином і через се членом нового сотворіння? Писання говорить, що життя є дарунок від Бога через Ісуса Христа, нашого Господа. З сього бачимо, що конечністю для шукаючого життя є, довідатися про той дарунок і як його можна отримати. Се чоловік може пізнати лише через читання Слова Божого, або хтось йому мусить сказати. Він мусить пізнати, що він є грішником і тому потребує помочи, і що він не може помочи самий собі. Бачучи, що поступовання людства є несправедливе, він мусить бажати справедливости. Він пізнає, що Єгова є Бог і вірить в сей факт. Се становить його віру в Бога, без чого не можна угодити Йому. (Жидів 11:6) Дальше він пізнає, що Ісус Христос є возлюблений Син Божий, котрого життя було дане в жертву яко викуп за рід людський.

Його пошана до Бога є початком мудрости. (Псальма 111:10) Се значить, що від того часу він зачинає шанувати ім'я Єгови і уживає своє знання в гармонії волі Божої. Від того часу він бажає пізнати чому Ісус умер і воскрес із мертвих. Через се бажання і знання Бог притягає його до Ісуса. Ся думка є в гармонії зі словами Ісуса: „Ніхто не може прийти до мене, коли Отець, пославший мене, не притягне його.” (Йоана 6:44) Отже бачимо, його щире і чесне бажання жити, і жити в гармонії

з Сотворителем, є першою konieczністю, щоби статися Християнином.

Можемо зовсім розумно припускати, що Бог окружає таких одиниць обставинами котрі притягають його до Господа Ісуса. Доказ сього знаходимо в Корнилових обставинах. Він не знав нічого про плян спасення через Ісуса Христа, але він мав віру і пошану до Єгови. Він мав щире і дійсне бажання бути в гармонії з Богом. Він молився до Бога і його молитви у властивім часі були згадані перед Богом. (Діяння Ап. 10:1-48) Єгова дав йому пізнати о своїй дорозі до життя, виславши апостола Петра до нього розказати йому о сім.

Отже часто буває, що коли хтось має щире і чесне бажання пізнати Господа, тоді приходить до нього післанець і подає йому книжку, або розказує о Божім ласкавім пляні спасення. Коли він зрозуміє сю правду в чистоті серця, то він і пізнає, що чоловік мусить повернути до Бога, щоби отримати життя вічне через Христа. Про се Ісус так свідкує: „Рече йому Ісус: Я дорога й правда, й життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною.” — Йоана 14:6.

Досі той чоловік йшов дорогою грішників. Його ум був звернений до річей самолюбних. Але тепер, маючи бажання отримати життя, і знайшовши дорогу котра веде до вічного життя, він робить каяння. Покаятися значить змінити свої думки. Пізнавши те все і змінивши напрям свого життя, він тепер зачинає пізнавати Божу дорогу до життя. Будучи в такому запитуєчій стані, Ісус говорить до нього: „Коли

хто хоче йти слідом за мною, нехай відрічеться себе самого, й візьме хрест свій, та й йде слідом за мною." — Маттея 16:24.

Посвячення

Послухати повисшого приказу Ісуса Христа значить посвятитися. Той, що посвячується Богу, згаджується чинити волю Його. Отже чоловік, віруючи, що він є грішником і що Ісус Христос є його Відкупителем, і що дорога назад до Бога і до життя є через Христа, він менше більше так каже: „Я постановив чинити волю Божу." Тоді він урочисто у своїм умі і устами каже до Єгови: „Вповаючи на тебе і на Твоє Слово і віруючи в дорогоцінну кров Христа, я тепер згаджуюся чинити твою святую волю." Сим той чоловік відрікається себе і робить угоду з Богом, що він буде чинити Його волю.

Аж тепер можна сказати, що той чоловік є навернений. Бути наверненим значить змінити напрям життя. Посвячений тепер змінює свій напрям життя через полишення самолюбних річей і згаджується йти слідами Христа. Задля його віри в Христа, Господь Ісус тепер стається його заступником і представляє його Єгови.

Оправдання

Той навернений чоловік надаліше позістає несовершенним і Бог не може прийняти нікого несовершенного. Однак Бог може оправдати його. Оправдати значить зробити мир з Богом. Діло оправдання можна властиво назвати судовий акт Єгови, через що Він рішає, що той чоловік є примирений з ним. Отже хто

шукає Господа і хоче бути оправданий, той мусить мати три річі: (1) Він мусить мати віру в Бога і в жертву Ісуса Христа; (2) віру в кров Ісуса, що представляє його життя, і що вона мусить бути представлена за нього; і (3) судове оправдання того чоловіка через Єгову. Той чоловік бажав життя і тому шукав дороги до нього; і аж тепер він пізнає, що тою дорогою є Ісус Христос що веде до Бога. Вірити значить мати знання сих річей і вповні сполгатися на то знання, що виходить зі Слова Божого.

Авраам вірив в Бога і Його віра була почислена йому за праведність. Слідуючі слова не були записані задля Авраама „а й про нас, котрим має полічитися, віруючим в Того, хто воскресив Ісуса, Господа нашого, з мертвих, котрий був переданий за прогрішення наші, і воскрес на оправдання наше.” (Римлян 4:20-25) Перед Авраамом не було отвореної дороги до життя, тому що кров Ісуса Христа ще тоді не була пролята яко ціна викупу, ані не була представлена яко офіра за гріх. Мусимо пам'ятати, що лише віра в кров Христа є підставою оправдання. Той хто вірує і посвячує себе Богу, сим він згаджується чинити Його волю, і показує свою живу віру в кров Ісуса Христа. „Бог є той, що оправдує.”

А тепер завважмо писання, котрі показують нам три конечні річі до оправдання. Віра; кров Ісуса Христа; і судове оправдання Єгови. „Оправдавшись вірою, маємо мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа. Много ж більше тепер, будши оправдані кров'ю Його, спа-

семось Ним од гніва. Хто буде винувати вибраних Божих? Бог же той, що оправдує!" — Римлян 5:1;5:9;8:33.

Кожний оправданий має право до життя, тому що всяке праведне сотворіння має право жити. Тепер той чоловік задля своєї віри і посвячення має право жити як чоловік. Але питання заходить, чому Бог оправдує чоловіка? Чи тому, щоби помочи йому жити як чоловік на землі? Відповідь є: Ні! Воля Божа відносно всіх оправданих підчас Християнського віку, або дня жертви, представленого через день примирення, є, щоби вони всі сталися частию жертви, Ісуса Христа. Оправданне не є для ніякої іншої причини протягом того віку. Бог приймає чоловіка і оправдує його; і се становить угоду між Богом а чоловіком через Ісуса Христа, що називається Угода через Жертву. (Псалма 50:5) Згодившись чинити волю Божу і Бог прийнявши сю угоду, той чоловік тепер мусить умерти як часть жертви Ісуса Христа, що становить услів'я Угоди через Жертву.

Пригадаймо собі тепер образ намету який був зроблений в день примирення, і як ті два козли були приведені на двір. Двір представляв стан оправдання. Сі два козли представляли всіх оправданих через віру в кров Ісуса Христа підчас Християнської доби. Жереб був киніний і той жереб падав на Господнього козла. Се показує, що Бог не є деспотом, але що Він перед оправданим ставить привилей сповнити Його угоду. Отже той, що сповнить свою угоду є представлений через Господнього коз-

ла, а жертвовання сього козла представляло, що всі такі будуть становити частъ жертви Господа Ісуса Христа.

Знову питання насувається: Що ж той чоловік жертвує? Відповідь є, він жертвує своє право до життя як чоловік на землі. Бувши вродженим грішником, знов питання виринає: Де він взяв то право до життя? Відповідаємо: Він дістав то право через се, що був оправданий Богом. Пожертвовання його життя було представлене в образі через заклання Господнього козла на дворі. А що сю жертву приносив священник, то се представляло, що Ісус Христос Первосвященник приносить в жертву оправданого чоловіка як частъ своєї власної жертви. Однак Первосвященник жертвує його, тому що він згодився чинити волю Божу підчас свого посвячення.

Поклик Нового Сотворіння

Про дарунок і покликання нового сотворіння є написано так: „Бо в даруваннях і покликанню Бог не кається.” (Римлян 11:29) Дарунок Божий є життя вічне для всіх тих, що Він оправдує. Поклик Божий є то запрошення до високої позиції або висшого степеня життя. Отже виходить, що посвячений чоловік мусять колись отримати духове життя або перестати жити зовсім. Се покликання, каже апостол, є незмінне і ніхто не може його відкликати. Та тут знову заходить питання: Що становить покликання? Чи можна сказати щоби Бог без ніякої цілі покликував йти до неба? Відповідь є, Ні! Бог ніколи нікого не кликав

до неба лише тих, що Він оправдав; а оправдує в тій цілі, щоби оправданий міг стати-ся частию жертви Його возлюбленого Сина.

Бог призначив нове сотворіння, але яко клясу, а не одиниць, і ся класа буде становити тіло Христове. „А кого наперед призначив, тих і покликав; а кого прикликав, тих і оправдав, а кого оправдав, тих і прославив.” (Римлян 8: 30) Се доказує нам, що оправдані є покликані, і що ніхто не є покликаний поки він не є оправданий, тому що Бог не покликає грішників до сеї високої позиції зі своїм Сином. До чого ж тоді оправдані є покликані? Вони є покликані небесним покликом. (Жидів 3:1) Сим покликом може лише Бог покликувати, яко ж бо написано: „Що спас нас і покликав покликом святим, не по ділам нашим, а по своїй постанові і благодаті, даній нам у Христі Ісусі перше часів вічних.” — 2 Тимоттея 1:9.

Сі писання не можна розуміти, що поклик був перед тим нім світ зачався, але се значить, що Бог замірив покликати таку клясу нім світ зачався. Апостолові аргументи є, що ми є перше спасені, а потім покликані небесним покликом. Він так говорить про себе: „Павел, покликаний апостол Ісуса Христа, волею Божою, та Состан брат, яко ж свідчення Христове утверджено в вас.” (1 Коринтян 1:1,6) Всі такі є покликані небесним покликом (Ефесян 4: 1) і до одної надії воскресення Христового, що є нагорода Божого високого покликання в Христі Ісусі. — Филипян 3:11,14.

Напідставі сих текстів бачимо, що Бог покликує членів нового сотворіння котрих Він

оправдує, щоб вони могли статися частю жертви Христа. Отже виходить, що оправданне, і то, що бере місце в тім самім часі, а іменно, сплодження, становить покликання або запрошення членів тіла Христового. Бог оправдує сі одиниці в тій цілі, щоб опісля прийняти їх яко часть жертви Христової. Отже поклик бере місце в тім самім часі, коли оправданне і сплодження з духа.

Знову пригадаймо собі, що первосвященник брав Господнього козла і заколював на дворі, і тоді з його кровю йшов до святая святих і робив з нею те, що і з кровю тельця. Смерть Господнього козла представляла жертву людського життя, що є наслідком Божого оправдання. Аж тоді той оправданий стає сплоджений з духа святого яко нове сотворіння в Христі.

Сплодження з Духа

Дехто розуміє і так навчає, що нове сотворіння є насіння Боже, і посідає заціплону в собі безсмертність і що то насіння перебуває в людській тілі аж поки забереться до неба або пекла. Ся наука не є поперта св. Письмом і тому є неправдива. Безсмертне сотворіння не може умерти. Если би повисше згадана наука була правдивою, тоді той, що стався новим сотворінням і опісля відрікся Бога і Христа, міг би жити помимо свого заперечення Господа. Але св. Письмо показує, що если хтось є зачатий як нове сотворіння в Христі, і скоштував доброго Слова Божого і сили грядущого віку, і тоді відрікся Господа, такий умре навіки

і вже більше не буде для нього воскресення. — Жидів 6:4-6; 10:26-29.

Знову інші вчили і вчать, що сплодження і народження натурального чоловіка пояснює сплодження нового сотворіння в Христі; або так сказати, що нове сотворіння є сплоджене, розвинене, і опісля родиться. Однак така наука є також мильна, тому що вона не є перта писаннями. Если би така теорія була правдива, тоді нове сотворіння не було би відвічальне підчас свого розвою аж до народження. Але противно, писання показують, що нове сотворіння є відвічальне від самого початку. — Римлян 8:1-13.

Святе Письмо дальше учить, що нове сотворіння є зачатє і викінченє після услівев угоди. Сплодження нового сотворіння є діло Єгови; і для того се є Його часть угоди із тими, що посвячуються. „Схотів бо, то й породив нас словом правди, щоби бути нам якимсь почином творива Його.” (Якова 1:18) Се значить, що Бог бажає, щоби такий оправданий був сплоджений Словом Правди і через св. духа, що є Його невидима сила.

Про се є так написано у св. Письмі: „Яко ж усе до життя і побожности дарування нам Божою силою Його, через познанне Покликавшого нас славою і честю (милостю), чим найбільші і дорогі обітници даровані нам, щоб через них були ви спільниками Божої природи, ухилиючись від тлінного хотіння, що в світі.” (2 Петра 1:3,4) Тут апостол Петро відноситься до нового сотворіння. Його аргументом є, що Бог уживає своєї божественної сили в зглядом но-

вого сотворіння і дає йому найдоросліші обітниці, через котрі нове сотворіння може наслідити божественну природу, але лише на сій підставі, если воно сповнить свою часть угоди.

Сплодження значить початок сотворіння і з тою надією перед ним, що колись воно побачить сповнення даної йому обітниці. До чого ж тоді нове сотворіння сплоджене? Апостол відповідає: „Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що по великій своїй милості, знов породив нас на вповання живе воскресенням Ісус Христових із мертвих, до насліддя нетлінного і непорочного, що не зов'яне, сховане на небесах про нас.” — 1 Петра 1:3,4.

Нема ніде у св. Письмі згадано, що би нове сотворіння в Христі було якийсь плід у чоловіці, і що є період його розвою а потім народження. Протинно, посвячений стає новим сотворінням від тої хвилі, коли Господь Бог сплоджує його, і від тої хвилі його відвічальність зачинається. Тоді той сплоджений є в провадження в тіло Христа і є прийнятий як член Його тіла. Апостол так говорить: „Бо не прийняли ви духа неволі, знов на боязнь, а прийняли духа всиновлення, нимже покликуємо: Авва, Отче!” — Римлян 8:15.

Хрещення у Христа

Коли чоловік стає новим сотворінням у Христі, від тоді його право до життя як чоловіка перестає існувати. То право до життя, як чоловіка, тривало лишень короткий час, а іменно, від його оправдання аж до сплодження, що стається майже у тім самім часі. Про се

апостол пише так: „Хіба не знаєте, що скільки нас у Христа Ісуса охрестились, у смерть Його охрестились?” — Римлян 6:3.

Як же се може бути правда, коли ж той сплоджений даліше живе на землі? Життя значить існувати і мати право до існування; а посвячений, яко чоловік, мав право існувати аж поки не був сплоджений з св. духа. Але коли він став сплоджений з св. духа, від тої хвили його право до життя перестало існувати. Коли Єгова приймає його яко частку жертви Господньої, від тоді він стає занурений або охрещений у Христа. Він є охрещений у смерть Христову, тому що він мусить умерти яко жертва з Христом, щоб він опісля міг жити з Ним. „Бо погреблись ми з Ним через хрещення у смерть, щоб, як Христос устав із мертвих славою Отця, так і ми в обновленню життя ходили. Коли бо ми зєднані (з Ним) подобою смерті Його, то й (подобою) воскресення будемо.” — Римлян 6:4.5.

Чи хрещення у смерть Христову бере місце у тій самій часі, коли посвячений зобов'язується чинити волю Божу? Відповідь є, Ні. Посвячення може прийти довший час перед оправданням, але чоловік не може бути прийнятим яко частку жертви Христової аж поки він не є сплоджений. Хрещення у смерть Христову бере місце під час роблення угоди з Єговою, а іменно, в часі коли він є оправданий і сплоджений з духа святого і через се стається частю Христа. Се є ясно показано в тій, що сталося з учениками. Вони посвятилися чинити волю Божу довго перед тим, ніж вони були оправ-

дані. Їх посвячення зачалось від того часу, коли вони прийняли Ісуса за Месію і пішли слідами Його.

По певнім протязі часу Ісус сказав до них: „Чи можете ви хреститись хрещенням, яким я хрещусь? Кажуть йому: Зможемо. І рече до них: Ви то чашу мою пити мете, й хрещенням, яким я хрещусь, хрестити метесь; тільки ж, щоб вам сидіти по правиці в мене й по лівиці в мене, се не єсть мое дати, а кому приготовлено від Отця мого.” (Маттея 20:22,23) Із сих слів бачимо ясно, що Він був хрещений у смерть, і що то хрещення зачалось від того часу, коли Він зробив угоду з Єговою і скінчилось аж тоді, коли Він умер на хресті.

Ісус, пояснюючи своє хрещення ученикам, сказав: „Хрещенням же маю хреститись і як мені важко, доки се скінчиться!” (Луки 12:50). Знову слова Ісуса до Його учеників: „Ви то чашу мою пити мете, й хрещенням, яким я хрещусь, хрестити метесь”, показують, що Його ученики в тім часі ще не були хрещені. Коли ж вони охрестилися у смерть Христову? Відповідь мусить бути: в пятидесятницю, у котрім то часі вони були оправдані і сплоджені зі св. духа. Те саме правило відноситься до тих, що охрестилися у Христа пізнійше. Їх хрещення у Христа взяло місце в часі коли вони були оправдані і сплоджені зі св. духа, що наступило аж по їх посвяченню.

Се заключення є дальше поперте через богодухновенного свідка, котрий так пише про нове сотворіння: „Про гірне думайте, (а) не про земне. Умерли бо ви, і життя ваше поховане

з Христом у Бозі." (Колосян 3:2,3) Тут апостол аргументує, що посвячений умирає яко чоловік в часі сплодження і тоді він стається новим сотворінням а його життя є заховане Єговою в Христі Ісусі. А що хрещення у смерть Христову є конечне щоби бути з Христом, то про се апостол ясно говорить: „Скільки бо вас у Христа хрестилось, у Христа одяглися." — Галат 3:27.

Треба завважити, що між зробленням угоди а виконанням угоди існує ріжниця. Угода через жертву між посвяченим а Єговою є викінчена підчас оправдання і сплодження Єговою. Однак до сього часу ся угода не є виконана. Вона виконається аж тоді, коли нове сотворіння скінчить свою подорож і злучиться з Господом у славі. В часі, коли угода є роблена, хрещення у смерть Христову бере місце. „Погрібшись із Ним хрещенням, і в котрому встали вірою в силу Бога, котрий воскресив Його з мертвих." — Колосян 2:12.

Угода через жертву є вповні зроблена коли чоловік є сплоджений яко нове сотворіння в Христі. По сім нове сотворіння мусить виконати свою часть угоди. Бог є справедливий і дотримує свою часть угоди; і если нове сотворіння є вірне до своєї части, тоді ся угода буде виконана.

Нове сотворіння в Христі є помазане св. духом. Помазати значить назначити когось до власти або служби для Бога, котрий має бути Його представителем. Арон був помазаний служити Богу яко священник. (2 Мойсея 40:13) Він був урядово назначений на то місце.

Помазання Арона представляло помазання Ісуса Христа. Ісус Христос був помазаний на Голову нового сотворіння. (Колосян 1:18,19. Йоана 1:32) Бог помазав Ісуса Назорея святим духом і силою по над товаришів Його, і сим урядово назначив Його на Первосвященника. — Жидів 1:9; Діяння Ап. 10:38.

Всі члени Його тіла отримають помазання св. духа, але не в такий самий спосіб як отримав Ісус. Образ сього є показаний в помазанню Арона. На голову Арона був здіятий дорогоцінний олій, котрий спливав по його бороді і спадав на поли його одежі. (Псалма 133:2) Сини Аронові мали на своїх головах капелюхи, і не були помазані впрост так як Арон, але були раховані яко часть священника, тому що вони були під Ароном. Арон і його сини представляли нове сотворіння. Члени нового сотворіння є уведені у Христа, і отримають своє помазання через Нього. Вони рахуються яко часть Христа, себто, стають членами його від того часу, від коли вони є приведені до Христа. (Ісаїї 61:1,2) Бог помазав Голову, Ісуса Христа, а всіх інших членів помазує через Нього. — 2 Коринтян 1:21; 1 Йоана 2:20.

Чоловік прийнятий у тіло Христове стається дійсно новим сотворінням. Про се апостол так каже: „Тимже, коли хто в Христі, той нове сотворіння; старе минуло; ось стає все нове.” (2 Коринтян 5:17) Тут апостол не каже, що сплджений є лише порахований за нове сотворіння, але ясно говорить, що він стається на правду новим сотворінням.

З чого ж тоді складається нове сотворіння?

Нове сотворіння складається з ума, серця, і тіла, що є цілковито посвячені Господу. Ум є то знаряд іства, котрим вишукується всі факти і важиться їх, щоби прийти до властивого заключення. Воля є то сила іства, що рішає, що треба робити а що ні. Серце є знову инша сила іства з відки виходять мотиви; се є гніздо ріжних почувань. Жадне сотворіння не може існувати без організму; отже теперішній організм нового сотворіння є людське тіло з мяса.

Щоб нам краще зрозуміти справу, ми назвемо чоловіка, що стався новим сотворінням, Йоаном. Коли він народився яко чоловік, він був сином Адама і тому був грішником. Яко чоловік він посідає організм с. т., ум, волю і серце. Однак сей організм ще не є відданий Богу. Дух або невидима сила Божа ще не ділає в його умі; а всі його пляни і надія є звернені в самолюбний напрям. Коли ж він стався новим сотворінням у Христі, від тоді св. дух зачав робити в нім, тому що він зачав уживати своєї волі до виконання волі Божої, а свій ум він зачав уживати щоби пізнати волю Божу; а мотива серця його є лише виконувати волю Божу. Коли дух Господень зачне ділати в нім, тоді старі річи зникають від нього, а все стає нове.

Між творенням першого чоловіка Адама а новим сотворінням, існує дещо ріжниця. Підчас творення Адама з елементів землі, Адам не мав сили волі своєї. Але нове сотворіння є зроблене з добровільного земного матеріялу силою Божою. У сім творенню є ужита сила во-

лі котра веде чоловіка до цілковитого і певного піддання волі Божій. В сотворенню Адама його тіло було перше сотворення з елементів землі; і тоді Бог вдихнув в ноздрі „живе дихання” і повстала жива, рухаючися істота. Але в творенню нового сотворіння, сей порядок є як раз противний. Тут чоловік уживає своєї волі і посвячує себе для чиніння волі Божої. Його ум перетворюється на коли дух Божий починає ділати в ньому.

Підчас коли сей процес перемінення йде вперед, то ум мусить мати тіло у котрім він може функціонувати. Жадне сотворіння не може жити без тіла або організму. Тіло грішного Йоана було підневолене самолюбною волею. Але нове сотворіння Йоан, сплоджений з св. духа, мусить мати відповідне тіло до його обставин. Отже Бог рахує його тіло за праведне, тому що він посвятився яко нове сотворіння. „Коли ж дух Того, хто воскресив Ісуса з мертвих домує в нас, то Воскресший Христос із мертвих оживить і смертні тіла ваші духом своїм, що домує в вас.” — Римлян 8:11.

Повисше наведений текст не учить, що нове сотворіння є так сплоджене, як чоловік диття, і що той плід опісля розвивається і родиться. Сей текст говорить, що хто стається новим сотворінням у Христі і дух Божий пробуває в йому, той є розбуджений до діяльності і до вживання всіх сил і здібностей, включаючи і його смертельне тіло, на прославлення Бога. Сей текст не говорить про сплодження в такому змислі як сплоджується чоловік диття. Там є думка, що нове сотворіння мусить тепер бу-

ти слугою Єгови і є ужите в службі до такої міри, до якої воно посідає св. духа.

Жених і Невіста

Бог сотворив першу людську пару як чоловіка і жону або як жениха і невісту. (1 Мойсея 2:18-24) Таке саме споріднення існує між Ісусом Христом, Женихом, а членами його тіла, Невістою, що є його церква. (Йоана 3:29) Се було представлено в образі коли Авраам вислав свого слугу вибрати Ребеку за невісту для його сина Ісаака. Ребека слюбувала Ісааку перед тим, ніж сталася його женою. Рівнож члени тіла Христового слюбують йому перед тим, за ним стаються Його женою. Вони є заручені в часі плодження з духа і помазання. Їх слюбовання було предсказане Божим пророком. Так довго як невіста є вірна своєму слюбованню, так довго Господь уживає її за свою невісту.

„Я одружу тебе зо мною на віки, одружу тебе в справедливості й суді, в ласкавості й милосерді. Одружу тебе зо мною в вірності, й спізнаєш що я Господь.” (Осії 2:19,20) Отже, щоби остаточно знайтися в славі з Господом і бути членом Його тіла, посвячений мусить бути праведним, справедливим, люблячим, ласкавим, милосерним і вірним аж до смерті. Усі такі будуть представлені без скази перед лицем Його в славі і серед великої радості. Ап. Павло мав на думці сю саму річ, коли він писав: „Бо я ревную про вас ревністю Божою; я бо заручив вас одному чолові, щоб чистою дівою привести перед Христа.” (2 Коринтян 11:2) Коли члени нового сотворіння будуть до-

повнені, тоді весіля жениха і невісти наступить.
— Одкриття 19:7; 21:2.

Святість

Перед своїм розп'яттям Ісус молився до Єгови за сих членів, що будуть становити Його невісту. Він сказав: „Освятити їх правдою Твоею; Слово твоє єсть правда.” (Йоана 17:17) Знов в іншому місці є написано, що Христос полюбив церкву і видав себе за неї, щоб її освятити і очистити. (Ефесян 5:25) „Щоб освятити її, очистивши купіллю води у слові, щоб поставити її перед собою славною церквою, що не має каменю або пороку чого такого, а щоб була свята і неперочна.” — Ефесян 5:26,27.

Освятити значить зробити щось святим і чистим. Єгова є святий, тому що Його всі діла є праведні. (Псалма 18:30) Ісус Христос є святий, тому що Він все ділає в гармонії волі Єгови. Рівнож члени нового створіння мусять бути святі, так як їх Голова. Бог примирив сих із собою через Ісуса Христа. (2 Коринтян 5:18) Все бо твориво походить від Єгови, через Ісуса Христа. (Колосян 1:16) Коли хто робить угоду з Богом, то тим самим він згаджується чинити волю Божу. Се значить, від коли він є прийнятий в тіло Христове, від тої хвили він є відділений для Господньої служби. Він мусить цілковито віддати себе Богу. Диявол відвернув Адама і всіх його потомків від Бога; але в новім створінню Бог має націю або нарід котрий абсолютно є відданий Йому, і котрий відмовляється навіть співчувати з

дияволом або котрою будь частию його організації.

Світ є диявольська організація і складається з торговельного і політичного і релігійного елементу. Диявол намовив мільйони так званих Християн до своєї організації. Через своїх платних агентів, себто тих, що проповідують за гроші, він представив значіння святости у фальшивім світлі. Через їх фальшиву науку многі люди повірили, що святість значить по-верховна або прибрана побожність, котру можна показати через міну або вигляд свого лица. Задля тої причини многі носять на собі дивовижні одежі і прибирають побожний вигляд на лиці і стараються говорити в дуже побожнім тоні; інші знову складають побожно свої руки і стараються виглядати добрими, але рівночасно плянують як би можна злучитися і помагати торговельним і політичним елементам сього світа.

Той хто називає себе Християнином і рівночасно попирає торговельну і політичну силу сього світа, і пристає, або бере участь, або симпатизує з нею, той в очах Божих є перелюбником. Жадний чесний чоловік не може удобрити поступку, щоби жінка одного чоловіка мала полові зносини із другим, не її чоловіком. Державний закон забороняє перелюбство. Так само Бог не любить коли член нового сотворіння має якубудь злуку з диявольскою організацією, що становить сей світ. Як чоловік і жінка мусять бути вірні одно другому, так і Христос і Його слюбована невіста. Ісус Христос є всегда вірний, так і члени нового

сотворіння мусять бути вірними Йому. Про се св. Письмо так говорить: „Перелюбники і перелюбниці! хиба не знаєте, що любов світа сього — вражда проти Бога? Оце ж хто хоче бути приятелем світа, той стається ворогом Бога.” — Якова 4:4.

Все що не є в гармонії з Богом є нечисте. Сатана і його організація противляться Богу і тому є нечисті, безбожні. „Жа́ден слуга не може двом панам служити.” (Луки 16:13) Ніхто не може посвятити часть свого часу для справ Божих, а решта для справ диявольської організації. Так члени нового сотворіння не можуть співчувати з диявольською організацією, ані з котрою будь частию її.

Члени нового сотворіння не можуть бути частию сього світа, тому що сей світ є диявольська організація. Вони мусять бути у світі, але не зі світа, так як і Ісус був у світі, але не зі світа. „Коли б із світа були, світ своє любивби; як же ви не з світа, а я вибрав вас із світа, тим ненавидить вас світ.” — Йоана 15:19.

Коли хто станеться Християнином, він може думати зразу, що се зовсім на місци поступати тою самою дорогою якою поступають чесні люди у світі. Але він так не може робити і бути святим. Він мусить лишити політику, всякі рухи реформації світа, як організації тверезости і.т.п., і стати абсолютно і цілковито по стороні Господа, і вживати всі свої сили і здібности для прославлення Його; і в ніякий инший спосіб він не може статися святим. Апостол Павло потверджує се, коли каже: „І не

приладжуйтесь до віку сього, а преображуйтесь обновленням ума вашого, щоб довідуватись, що воля Божа добра й угодна і звершена." — Римлян 12:2.

Диявол навчив декого вірувати, що поверховна побожність є правдива святість. Однак в дійсности се є лицемірна побожність. Лицемір може вдавати за побожного і говорити побожні слова, бути тихим і покірним в присутности других; люди можуть уважати його за дуже святого, але сим він не ошукає Господа. Що вдійсности вимагається від Християнина, то оскільки може, він повинен жити після найвисшого прапору чистоти і справедливости, бути цілковито посвячений Господу і вживати всі свої сили і здібности для прославлення імені Господа і відкинути всякі компроміси диявольської організації. Правдиве почуття Християнина є висказане словами пророка: „Покажи мені, Господи, дорогу твою; буду ходити в правді твоїй; прихили серце моє до страху імені твого. І подивись, чи йду я дорогою труду, і веди мене дорогою вічною.” Псальма 86:10,11; 139:24.

Хто так щиро молиться, той буде пильно старатися пізнати Божі дороги і рішучо відмовиться бути в союзі з диявольською організацією. Найлучші дороги у світі є фальшиві. Християнин, нім стався дитиною Божою, бажав всіх сих світових річей; але тепер він не може мати нічого спільного з ним. „Заповідьми твоїми розумним стався я, тому ненавиджу всяку стежку льживу.” (Псальма 119:104) Щоби Християнин міг ходити праведною дорогою,

то він не може співчувати Господній організації і рівночасно диявольській організації.

Щоби Християнин міг статися святим, він мусить всі свої почування звернути на річі небесні, а не на земні. (Колосян 3:2) Статися святою дитиною Божою, треба переобразитися на подібіе святого Сина Божого. (Римлян 8:29) Слово образ тут значить подібіе. Господь Ісус відпер всі спокуси сатани і okazaвся вірним і сильним у своїм посвяченню до Бога. (Маттея 4:1-11) Християнин жиє у світі, що є диявольська організація. Ісус побідив світ через се, що був вірним Отцю. Він сказав: „У світі горе мати мете, тільки бодріться: я побідив світ.“ — Йоана 16:33.

Апостол дальше так каже: „Мавши оце сі обітування, любі (мої), очищуймо себе від усякої нечисті тіла і духа, звершуючи святість у страсі Божому.“ (2 Коринтян 7:1) Противник ошукав много людей, котрі повірили, що все, що той текст вимагає, то вичистити себе з нечистих звичаїв і з нечистих слів і думок. Спевністю, що се треба зробити; але всі шляхотні люди у світі вичищують себе з нечистоти ума, мови і життя. Та завважмо, що апостол дальше каже: „Звершуючи святість у страсі Божому.“ Се значить, що треба цілковито відлучитися від усього, що має якубудь стичність з диявольською організацією, і цілковито і абсолютно віддати себе на службу Божу.

Знову про нове створіння є написано: „Бо й хто освячує і хто освячується, від Одного всі; з сієї то причини не соромиться братами звати їх глаголючи: Звіщу імя Твое, браттю

моему, посеред церкви співати му хвалу Тобі." (Жидів 2:11,12) Члени нового сотворіння є освячені через їх Голову Ісуса Христа. Сих Він не соромиться називати братами. Сі слова є безперечним доказом, що кождий хто отримує Боже признание мусить бути абсолютно святим і цілковито посвяченим Богу. Таким був Ісус. Члени його тіла мусять бути подібні Йому. Вони мусять проголошувати Його ім'я і співати в честь Єгови. Така є святість в повнім значінню того слова.

Закон Нового Сотворіння

Закон значить право поступовання, що приказує робити те, що добре, а забороняє те, що є зле. Державні закони є установлені задля злочинців, щоби стримати їх діяльність і охоронити людей одних від других. Закон нового сотворіння є його право поступовання після котрого воно мусить руководитися і володіти собою. Ісус Христос, Виконатель плянів Єгови, установив закон поступовання для нового сотворіння, і після сього закону воно мусить руководитись. Він сказав: „Заповідь нову даю вам: щоб любили один одного. Як я любив вас, щоб і ви любили один одного. По сьому знати муть усі, що ви мої ученики, коли любов мати мете один до одного." — Йоана 13:34,35.

Любов є то повний вираз несамолюбства. Господь Ісус не мав ніякого самолюбства; Він положив своє власне життя, щоби людям дати нагоду отримати життя. (Йоана 15:13) Ся заповідь говорить, щоби члени нового сотворіння любили один одного, так як Ісус полюбив їх;

бо любов є сповненням закону. (Римлян 13: 10) Се також значить, если котрий член нового сотворіння руководиться після закону любови взглядом свого брата і бажає чинити йому добро о скільки він може без самолюбства, тоді він сповняє закон. Отже кождий член нового сотворіння повинен пильно старатися о добро свого брата і помагати йому, а ніколи не шкодити.

Дальше Господь уложив закон поступовання для нового сотворіння взглядом Єгови і Господа Ісуса: „Коли любите мене, хороніть заповіді мої. Хто має заповіді мої і хоронить їх, той любить мене; хто ж любить мене буде люблений від Отця мого, і я любити му його, і обявлюсь йому.” — Йоана 14:15,21.

Звідси бачимо, що кодекс ділання є то збір різних законів після котрих кермується напрям поступовання в різних випадках. Так довго як члени нового сотворіння будуть на землі, так довго між ними будуть різні труднощі, тому що вони не можуть ділати совершенно. Господь знав се і тому дав закон як треба поступати в таких випадках. Той закон поступовання є як слідує: „Коли ж погрішишь проти тебе брат твій, йди й обличи його між тобою й ним самим. Коли послухає тебе, здобув еси брата твого; коли ж не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб при устах двох свідків, або трох, стало кожне слово. Коли ж не послухає їх, скажи церкві. Коли ж і церкви не послухає, нехай буде тобі, як поганин і митник.” — Маттея 18:15-17.

Если член нового сотворіння образить дру-

гого і просить прощення, то йому треба простити. Если він образить еклезію нового сотворіння і просить прощення, то і тоді треба йому простити. Світ взагалі руководиться після приповіді: „Я можу простити, але ніколи забути.” Однак сей принцип не походить від Господа, а диявола. Правдивого прощення не може бути так довго, як довго памятаємо шкоду заподіяну нам. Коли хтось кається і просить прощення, такому треба простити, так як Господь простив нам. Уперто памятати злочин поповнений проти нас по сім як ми простили вину, не є правдиве прощення. Ісус учив нас молитися так: „І прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим.” — Маттея 6:12.

В сім законі поступовання для нового сотворіння Ісус зазначив, що прощати один другому треба неограничено. „Пристапивши тоді Петро до Нього, рече: Господи, скільки раз грішити ме проти мене брат мій, і я прощати му йому? до семи раз? Рече йому Ісус: Не кажу тобі: До семи раз, а: До сімдесять раз по семи.” — Маттея 18:21,22.

Окрім сього нема жадного закону після котрого нове сотворіння малоби полагоджувати свої трудности між собою. Всякі інші способи до полагоджування трудностей є мильні помимо сього, що люди мають противні погляди.

Вимога Вірности

Бог є вірний все. Коли Він зробить яку обітницю, то Він точно виконає її. (Ісаї 46:11) „Вірний бо Бог, через котрого покликані ви в общення Сина Його, Ісуса Христа, Господа на-

шого. „Вірен хто покликав вас, Він і зробить се.” (1 Коринтян 1:9; Солунян 5:24) Ісус був все вірним і тому що Він був все вірним за те дано Йому титул: „Вірний і правдивий.” (Одкриття 19:11) Господь поручив певні справи в руки сплджених і помазаних духом, і вимагає від кожного члена вірності, як від доморядників Господніх. (1 Коринтян 4:2) Божий Первосвященник і Голова нового створіння, що є Його тіло, говорить далі так: „Будь вірний аж до смерті, а дам тобі вінець життя.” (Одкр. 2:10) Щоби нове створіння могло знайти вічне життя то перше воно мусить доказати свою вірність і льоальність.

Та між льоальністю а вірністю є дещо ріжниця. Господь вимагає від всіх членів нового створіння вірності так і льоальности. Бути льоальним значить бути послухним до букви Божого закону: або інакше сказати, служити Богу після правил зазначених у Слові Його. Вірність не лише значить бути послухним до букви і духа закону, але бути непохитним у службі Господній всякого часу, і ані на хвилину не лучитися ані симпатизувати з світськими організаціями, тому що вони є диявольські організації. Льоальність значить сповняти услівя своєї угоди, через повне і цілковите віддання себе Господу.

Натхнений духом Божий свідок, котрий також був членом нового створіння, писав так: „Тим то, брати, старайтесь більше утвердити ваше покликання і вибранне; се бо роблячи, ніколи не спотикнетесь.” (2 Петра 1:10) Окрім сього ще є згадані, віра, чеснота, розум, вдер-

жанне, терпіння, побожність, братерська любов, і любов до всіх. Коли нове сотворіння виконує ці речі пильно, тоді воно сповняє умови своєї угоди. Його організм, що є його тіло, мусить бути зайнятий в службі Божій. Зробити свій поклик і вибір певний, значить, що воно мусить бути сильним і непохитним і певним; а це все можна зробити через радісне сповнення волі Божої в гармонії з Угодою через Жертву.

Отже служити Господу цілим серцем, всіма думками, і всею силою є кінцевим для нового сотворіння. Його тіло і всі його здібності мусять бути заняті в прославленню Господа. Написано є: „Хіба ви не знаєте, що тіла ваші члени Христові? Узавши ж члени Христові, невжеж зроблю (їх) членами перелюбниці? Нехай не буде!“ (1 Коринтян 6:15) Задля тої причини писання забороняє новому сотворінню в Христі женитися з непосвяченим або не-Християнином.

Оправдана людина стається частию жертви Ісуса Христа. Жертву може представити лише Первосвященник. Член тіла Його не жертвується самий, але Ісус Христос, як Первосвященник, жертвує його; і той член мусить все тримати себе в стані служення Господу. Для того є написано: „Привяжить жертву на празник мотузами до рогів жертівника.“ (Псалма 118:27) В гармонії з сим далі апостол пише: „То ж благаю вас, браття, щедротами Божими, представляйте тіла ваші (яко) жертву живу, святу, угодну Богові; (це) розумне служення ваше.“ — Римлян 12:1.

Сю думку іншими словами можна переказа-

ти так: „Всі ви, що були сплоджені і помазані, тішitesя найбільшим привилеєм. Ваше тіло є святе, тому що воно є частю Господньої жертви. Ваша розумна служба є, коли ви уживаєте усі ваші сили і здібности для прославлення Господа.” Для тої причини кождий член нового сотворіння є зобовязаний угодою уживати всі свої сили і здібности в службі Господа оскільки він має нагоди. Противитися службі Господній значить бути противником свого власного інтересу.

Тіло вже з природи є нахилене до зла; але то тіло, почислене за оправдане, тепер мусить бути поневолене і приведене до гармонії з Божою волею. Воля нового сотворіння мусить все бути в гармонії з Божою волею, тому що нове сотворіння потребує студіювати Слово Боже і то не лише деколи, а постійно. Коли воно глядить писання і досліджує волю Божу, тоді рівночасно його ум переображується. Про се є написано так: „І не приладжуйтеся до віку сього, а переображуйтеся обновленням ума вашого, щоб довідуватись, що воля Божа добра й угодна і звершена.” — Римлян 12:2.

Невідроджене сотворіння уживає свій ум і волю для задоволення своїх самолюбних бажань. Той злий нахил або спосіб ділання є названий „старим чоловіком”, тому що подібний нахил посідав Адам. Але тепер старого чоловіка муситься скинути, а в нового одягнути.

Новий чоловік є нове сотворіння в Христі з його умом, серцем і організмом відданим Господу. Від тепер він поступає вперед і росте до повного зросту чоловіка в Христі Ісусі. (Ефе-

сян 4:13) Щоби дійти до сеї бажаної цілі, апостол так говорить: „Коли ж бо чули Його і в Йому навчилися, що истина в Ісусі, щоб відложити вам по першому життю давнього чоловіка, що тліє в похотях лукавих, а обновлятись духом ума вашого, та й одягнутись у нового чоловіка, сотвореного по Богу вправедности і святости правди.” — Ефесян 4:21-24.

Члени нового сотворіння не є подвійне сотворіння але одно. Тіло з м'яса є його організм, котре то тіло є тепер нове. Слова апостола є часто мильно зрозумілі, бо він не говорить про подвійне сотворіння. Він так пише: „Тим то не слабнемо; ні, хоч зовнішній чоловік мліє, та нутрянний обновляється день у день.” (2 Коринтян 4:16) „Зовнішній чоловік” є те, що бачуть люди; „нутрянний” чоловік є то, нащо дивиться Бог, а іменно: ум, воля і серце віддані Йому в гармонії з услівами угоди. Чоловік глядить і судить після поверховного вигляду. Бог же дивиться на ум, серце і інтенції чоловіка, і судить його після сього. (Жидів 4:12) В дійсности апостол тут розумів, що „зовнішній чоловік”, котрого бачуть люди, пропадає; але те, що є в гармонії з услівами угоди і з Богом, є „внутрянний чоловік” а іменно ум, воля і серце, тепер росте з дня на день на подобиє Господа.

Пишучи до церкви в Колосії, апостол Павло ясно розріжнив між старим а новим чоловіком. Про се він так говорить: „Оце ж умертвіть члени ваші, що на землі.” (Колосян 3:5) Слово „умертвіть” значить убити на смерть. Сі слова апостола можна переказати:

„Если ти є нове сотворінне в Христі, шукай же того, що в небі, і прив'яжуй своє серце до небесних річей, а не до земних. Ти, яко чоловік, є мертвий, але яко нове сотворінне, твоє життя є заховане з Христом у Бозі. „Умерли бо ви, і життє ваше поховане з Христом у Бозі. Оце ж умертвить члени ваші, що на землі: блуд, нечистоту, страсть, похоть лиху, зажерливість, котра єсть ідолослуження, за се йде гнів Божий на синів неслухняности, між котрими і ви колись ходили, як жили між ними. Тепер же покиньте й ви те все: гнів, ярость, злобу, соромні слова од уст ваших. Не кривіть словом один проти одного, скинувши з себе давнього чоловіка з ділами його.” Ось так апостол описує „старого чоловіка” і ясно зазначає, що він є той, що йде злою дорогою, котрою пішов Адам і ті, що йдуть його шляхом. — Колосян 3:3,5-9.

А тоді апостол показує поступки „нового чоловіка” і як він обновляє свій ум через знання Господа. „І одягніться у нового, що обновляється в розумі по образу Того, хто сотворив його. Одягніться ж оце, яко вибрані Божі, святі і любі, в милость і милосердя, добрість, смирність, тихість і довготерпіння, терплячи один одного й прощаючи собі, коли хто на кого має жаль; якож і Христос простив нам, так і ви. Над усім же сим любов, котра єсть союз звершення, і мир Божий нехай править в серцях ваших, до котрого вас і покликано в одному тілі, та й будьте вдячні.” — Колосян 3:10,12-15.

Терпіння

Коли Бог вигнав Адама з Еден-раю, Його присуд між іншими звучив так: „Положу ворогування між тобою й жінкою і між насінням твоїм і насінням її, воно рощавлювати ме тобі голову, ти ж упивати мешся йому в п'яту.” (1 Мойсея 3:14) Слова „жінка” і „вуж” є тут ужиті символічно. „Насінне жени” є нове сотворіння. „Насінне вужа” є диявольські агенти на землі, а головню лицемірні учителі, котрі вдають, що служать Господу, але вдійсности служать дияволу. — Йоана 8:44.

Сатана, диявол, знаючи, що Ісус був Помазанником Божим і насінням обітниці, старався знищити Ісуса Христа. Се він навіть старався доконати ним народивсь Ісус. (Маттея 1:19,20) Опісля він старався знищити коли Ісус-дитя народився. Маттея 2:16-18) Опісля через ошукство і підступ він старався погубити Ісуса з початком Його місії. Маттея 4:1-11) Та не змігши знищити його сим способом, сатана ужив клеру тодішнього часу, котрий закидав Ісусу всякі знані злочинства. Тому що Він говорив правду людям, для того вороги від часу до часу старалися знищити Його. Ісус сказав їм виразно, що вони були „насіннем” сатани. „Чом бесіди моєї не розумієте? Бо не можете слухати слова мого. Ви від отця диявола, й хотіння отця вашого диявола хочете робити. Той був душоубцем з почину, й в правді не встояв; бо нема правди в йому. Коли говорить брехню, із свого говорить; бо він брехун і отець її.” — Йоана 8:43,44.

Се гіпокритичне духовенство і його при-

хильники були частию світа, над котрим сатана був і є невидимем володарем. Ісус терпів найбільше переслідування з рук сих з лиця-побожних лицемірів і грішників. (Жидів 12:3) Він був у світі але не зо світа. „І рече їм: Ви од нижнього, я од вишнього; ви од світу сього, я не од світу сього.” (Йоана 8:23) Він був тим великим світлом для світа. (Йоана 9:5) Його ученики і ті що сталися його вірними послідователями, отримали і скористали много з того великого Світа. Через многі століття Святе Боже імя було обчернене дияволом і його „на-сіннем”, і ті самі зневаги впали на Ісуса, так як се пророк предсказав. — Псальма 69:9; Римлян 15:3.

Члени тіла Христового, будучи частию нового сотворіння, мусять терпіти так, як і Він терпів. „На се бо ви покликані, бо і Христос страждав за вас, оставляючи вам приклад, щоб ви йшли слідом за Його стопами.” (1 Петра 2:21) Як Ісус не був частию диявольського світа, так і члени Його тіла, Його вірні послідователі, не є частию світа. Як Він був зненавиджений світом, так і члени Його тіла є зненавиджені. До них Він сказав: „Коли світ вас ненавидить, знайте, що мене перш вас зненавидів. Коли б із світа були, світ своє любив би; як же ви не з світа, а я вибрав вас із світа, тим ненавидить вас світ.” (Йоана 15:18,19) І знов перед сим, нім забрався з землі, Він дав їм остаточні вказівки, кажучи: „Се глаголав я вам, щоб у мені впокій мали. У світі горе мати мете, тільки ж бодріться: я побідив світ.” — Йоана 16:33.

Многі люди дивуються чому так трудно

статися правдивим Християнином. Відповідь є, тому що світ є диявольською організацією, котра противить ся всім і всьому, що є в гармонії з Богом, і тому що диявол і його агенти переслідують Християнів за їх вірність до Бога. Маючи се на пам'яті, що світ є видимою диявольською організацією котра володіє народами і що клер взагалі є частию світа, тепер можемо легко зрозуміти чому духовенство, котре називає себе Християнами, переслідує правдивих і покірних послідователів Господа Ісуса.

Нове сотворіння є віддільне і відрубне від світа, і мусить все стояти по стороні Господа. Мільйони людей вважали себе за Християнів, і в той самий час старалися бути в ласці сього світа і догаджувати богачам, політикерам і духовенству; і чинячи се, вони скоро падали в сіти диявола. (1 Йоана 2:15; Якова 4:4) Се є всім добре знаний факт, що релігійні переслідування, які були вимірені проти правдивих Християн, були підбурені через так званих Християн. Ісав представляв сих гіпокритичних Християн; а Яків представляв правдивих Християн; і як Ісав переслідував Якова так і номінальні Християни переслідують правдивих Християн. Отже Ісав представляв диявольських агентів, а Яків був образом Божих представителів.

Ціль Терпіння

Чому треба було терпіти Ісусу Христу з рук ворогів? Чи Його терпіння мало щонебудь спільного з викупом і жертвою за гріх? Відповідь мусить бути: Ні, тому що совершенний чоловік, Адам, согрішив і стратив життя, і со-

вершений чоловік, Ісус, дав житте, що становило викуп, без різниці чи Він був би терпів з рук грішників чи ні. Беручи під розвагу се питанне, пригадаймо собі, що заколенне звірят представляло смерть нашого Господа і відбувалося на дворі. Двір представляв примирений стан з Богом; кропленне кровю у святая святих представляло офіру за гріх в самім небі. Терпінне Ісуса Христа було представлене поза двором а навіть поза табором. Отже знову питаємо, чому Ісус терпів? Апостол відповідає так: „Которих бо животних кров уносить в святиню архиерей за гріхи, тих мясо палиться осторонь стану. Тим і Ісус, щоб освятити людей своєю кровю, осторонь воріт пострадав. Тим же оце вийдімо до Нього осторонь стану, дізнаючи наруги Його.”—Жидв 13:11-13.

В очах Жидів чоловік був грішником і проклятий в очах Божих, если він умер на хресті, тому що так було написано в законі: „Проклят всяк, що висить на дереві.” (5 Мойсея 21:23; Галат 3:13) Кров Ісуса, представляючи його вилляте житте, мусіла бути представлена в небі яко офіра за гріхи людські, і без представлення крові яко жертви за гріхи, люди не могли бути освящені. „Одним бо приносом звершив на віки освячуємих.” (Жидів 10:14) Але занім Ісус міг появитися в небі і представити кров-життя яко жертву за гріхи, то Він перше мусів доказати свою гідність явитися перед лицем Божим. Він мусів перше доказати свою льоальність і вірність до Бога. Він мусів бути випробуваний найострійшою пробою, і в тій пробі доказати свою льоальність і вірність.

Ісусове терпінне, яке Він зазнав з рук грішників, представителів ворога, було представлене поза табором. Його терпіння скінчилися коли Він був розпятий на хресті як грішник. Він терпів наруги, які впали на ім'я Його Отця; наруги, що впали на Нього за Його вірність в службі Отця; був заперечений грішниками; і був докорений як грішник, а нарешті умер як грішник на хресті. Він переносив се терпінне і радувався з сього, тому що Він знав, що Він чинить волю Божу. Він згодився чинити волю Божу, і воля Божа була, щоби Його вірність і лояльність була випробувана; і если Він буде вірний у пробі, то се буде доказом Його совершенности.

Для того є написано так: „Хоч і Син Він був, тільки ж навчився послуху через те, що терпів, і звершившись, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного.” (Жидів 5:8,9) Сі слова є доказом, що Він навчився послушеньства, і через се стався совершенним автором вічного спасення роду людського. „Подобалось бо Тому, про кого все і ким усе, що привів многих синів у славу, починителя спасення їх страданнями звершити.” — Жидів 2:10.

Дехто учить, що Ісус стався совершенним через розвиненне характеру. Се однак не може бути правдою. Ісус був і є совершенним характером. Совершенний характер є совершенне створіння або іство. Ісус був совершенним чоловіком, отже совершенним характером. Що ж тоді значить, що Він стався зверщенним? Се значить, що Ісус доказав свою лояльність і вірність серед найгірших об-

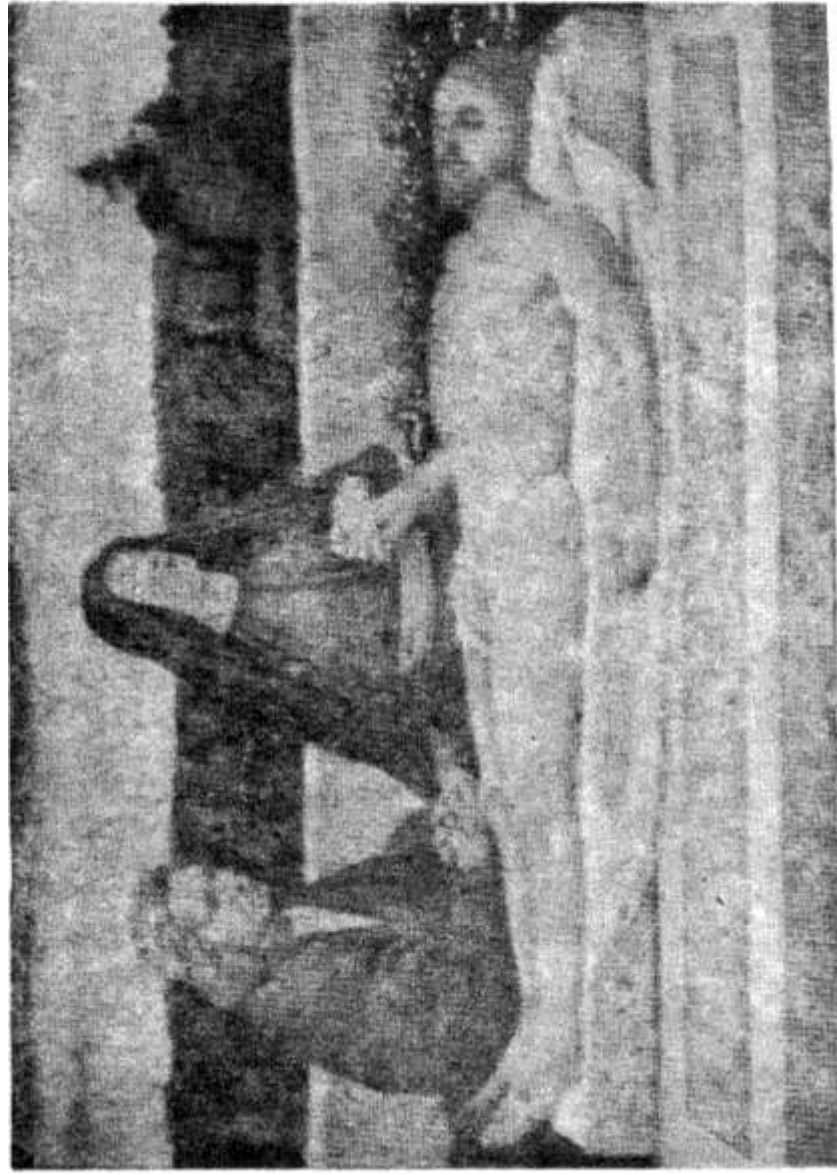
Розп'яття

Max Klinger

Кров Ісуса, представляючи Його вилляте життя, мусіла бути представлена в небі як офіра за гріх людські; і без представлення крові Його, як жертви за гріх, люди не могли б бути осяянені.

Слова 5
 Мойсей 19:
 21 мусимо
 розуміти,
 що совер-
 шенне люд-
 ське жит-
 тя мусіло-
 ся дати,
 щоб воно
 могло зас-
 тупити міс-
 це Адамо-
 вого жит-
 тя, котре
 Бог віде-
 брав за не-
 го попов-
 неннй зло-
 чин.

сторона 180

Погріб Ісуса

Max Klinger

Рабунок Війни

August Roth

Ось, молодий чоловік і молоденька жінка щойно вступили на поріг нового життя і зачали виконувати свої уложені пляни.

Підчас коли вони так укладають свої пляни для свого власного щастя, в той самий час диявольські агенти впроваджують закон воєнної примусової служби. Той чоловік мусить ставитися до воєнної служби. Молода жінка з дитиною на руках в останнє прощається зі своїм олюбленим мужем, котрий йде на війну, щоб вже ніколи не вернути.   сторона 321

Уточище

Hubert von Nekomer

Зараз по війні
прийшла голодне-
ча, помір хвороб і
терпіння і горе,
якого людські сло-
ва описати немо-
жуть. Шпиталі за-
повнені хорими
тілом і умом, а
інші міліони тер-
піли без жадної
помочі і опіки.
Величезне число
вдів і серіт ста-
лися додатковим
тягаром, котрий
мусять нести чес-
ні податковці і
краю.

сторони 222, 223

ставин, через що Він переніс великі терпіння. Сим Він доказав, що Він все був і буде вірним і правдивим Єгови, і що Єгова може довірити Йому з найвисшою позицією у цілій своїй вселенній. Будучи совершенним, се дало Йому вступ до неба яко найбільшому представителю Єгови, щоб Він міг представити свою проляту кров яко офіру за гріх людський. Тому то апостол каже: „Тим і Ісус, щоб освятити людей своєю кровю, осторонь воріт пострадав.” — Жидів 13:12.

Бог замірив мати сотворіння, котріб все були Йому вірні і льоальні. В ніякий инший спосіб Він не міг випробувати їх хиба поставити їх на найострійші проби. Через терпінне, Ісус був випробуваний і доказав свою вірність і льоальність, і отримав титул: „Вірний і Правдивий.” Се булоб зовсім неможливо для нього представити свою проляту кров в небі яко жертву за гріх, хиба що Він перше докаже свою вірність і льоальність. Сей доказ він мусів дати через терпінне. Тому що Він був послухний волі Отця під кождим зглядом і навіть перетерпів ганебну смерть на хресті, Бог воскресив Його до Божественної природи і дав Йому найвисшу позицію у своїй вселенній, яко ж бо написано:

„Бувши в подобії чоловічому, і здавшись видом яко чоловік, принизив себе, бувши слухняним аж до смерти, смерти ж хрестної. Тим же і Бог Його високо возніс, і дав Йому імя, більше всякого імени, щоб в імя Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі,

і підземлею, і щоб усякий язик визнав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця." — Филипян 2:7-11.

Члени Його Тіла

Всі що будуть мати привилей бути членами тіла Христового з конечности мусять посідати ту саму природу. Всі члени нового сотворіння мусять посідати Божественну природу. Всі вони мусять явитися перед Богом Єговою. Се булоб навіть не розумним припускати, щоби члени нового сотворіння були вивисшені без проби, коли Бог поставив на пробу свого возлюбленого Сина. Для того то написано: „На се бо ви покликані, бо і Христос страждав за вас, оставляючи вам приклад, щоб ви йшли слідами за Його стопами." — 1 Петра 2:21.

Терпінне, котре переносять члени тіла Його не є для того, щоби дати ціну викупу або жертву за гріх, але щоб він міг статися частю Христа. Тому то написано: „Тепер радіюсь у страданях моїх за вас, і доповняю недостаток горювання Христового у тілі моїм (смертнім) за тіло Його, котре єсть церква." (Колосян 1:24) Кождий член нового сотворіння мусить доказати Богу свою вірність і лъоальність; і апостол з сього радувався, що він мав привилей брати участь в терпіннях Христа, позаяк сього вимагається від всіх, що мають бути членами Його тіла. І знову є написано: „Сей самий Дух свідкує нашому духові, що ми діти Божі, коли ж діти, то й наслідники, наслідники Божі, а спільні наслідники Христові, коли тільки з

Ним страждаємо, щоб з Ним і прославитись." — Римлян 8:16,17.,

Яко дальший доказ, що кождий член нового сотворіння мусить бути випробуваний і доказати свою вірність, то про се читаємо так: „Тим усе терплю ради вибраних, щоб і вони осягли спасення, що в Христі Ісусі з славою. Вірне слово: коли бо ми з Ним умерли, то з Ним жити мем. Коли терпимо, з Ним і царювати мем; коли відцураємось, і Він відцурається нас." (2 Тимотея 2:10-12) Кождий член тіла мусить умерти, яко чоловік, себто, умерти яко жертва, щоби йому жити у Божій природі; і він мусить терпіти дорікання грішників і переслідування від диявола, так як і Ісус терпів, і в кождій пробі доказати лояльність Богу, щоб він міг статися частию царського священства і царювати з Христом.

Много мають мильне поняття, що Бог стався забрати людей до неба, щоби виратувати їх від вічних мук. Таку науку голосили священники. Диявол був автором сеї науки, щоби сим чином представити Єгову у злім світлі і відвернути ум чесних людей від Нього. Коли християнин зрозуміє причину свого терпіння, тоді він може радуватися з сього. Він бачить, що він має нагоду доказати свою лояльність і вірність і тішитися з того привилею без різниці як за велике терпіння він переносить. Коли він бачить, що світ є диявольською організацією, і що переслідування приходять від нього і задля сього він терпить тоді він радується із сього.

Так і апостол Петро розумів коли писав:

„Любі, не чудуйтеся розпаленням, що буває вам на спокусі, наче б вам що дивного довелось; а радуйтеся, яко ж маєте участь в страданнях Христових, щоб і в одкриттю слави Його радувались і веселились. Коли докоряють вас за ім'я Христове, — ви блаженні; дух бо слави й Бога починає на вас; ними він хулиться, вами ж прославляється. Тількиж ніхто з вас нехай не постраждає яко душегубець, або злодій, або як бунтівник; коли ж яко Християнин, то нехай не соромиться, а прославляє Бога за сю участь.” — 1 Петра 4:12-16.

Для того то Християнин не може попірати світ і рівночасно бути Християнином. Він не може йти на війну, тому що Господь наказав воювати. Тому що Господнє царство не є із сього світа, для того послідувателі мусять чекати аж до установаження Його царства. Вони не можуть мати симпатії до несправедливих систем сього світа, але вони мусять чекати аж Бог установить своє справедливе правительство через Христа.

Апостол Павло свого часу був більше визначнішим чоловіком чим пересічний чоловік. Він був ревним оборонцем закона. Коли він стався Християнином, він побачив ці великі привилеї перед ним. Він сказав, що він стратив багато річей і то все уважає за сміте, щоби йому надбати Христа. „Щоб розуміти Його, і силу воскресення Його, і спільність мук Його, аби тільки приподоблючись смерті Його, досягнути до воскресення мертвих.” (Филиппян 3:10,11) Апостол не каже що він терпів, що би виробити собі характер, ані він не тер-

пів задля добра чийогось; але що він співтерпів з Христом і бажав бути подібним до Його смерти, щоби лише статися учасником „Його воскресення.”

Воскресення

Ісус був розпятий, і на третій день Бог воскресив Його із мертвих. (1 Коринтян 15:4) Коли Він був на землі, Він заявив, що Бог дав Йому привилей наслідити безсмертність. (Йоана 5:26) Коли він устав з мертвих, Він був совершенним образом Єгови, посідав божественну природу і безсмертність, і тепер жие по віки вічні. (Жидів 1:3; Одкритте 1:18) Воскресення Ісуса Христа до Божої природи є запевненням, що всі члени Його тіла мусять встати до тої самої природи і безсмертності. Ось чому Християнинові раджено шукати слави, чести і безсмертності і вічного життя. (Римлян 2:7) Безсмертність є життя на найвисшій поземі, і є незнищиме. Писано бо: „Як бо в Адамі всі умирають, так і в Христі всі оживуть. Кожен своїм порядком: Первісток Христос, а потім Христові у приході Його.” (1 Коринтян 15:22,23) Ісус Христос був первий, що воскрес з мертвих; а Його члени тіла воскреснуть у другім приході. Вони воскреснуть до безсмертності, і наслідять нетлінність.

Апостол Павло пише: „Умерли бо ви, і життя ваше поховане з Христом у Бозі. Коли ж Христос, життя ваше, явиться, тоді і ви з Ним явитесь у славі.” (Колосян 3:3,4) Його аргумент є, що хто є сплоджений до Божої природи, той умре яко чоловік, і що його право до життя є заховане в Христі Ісусі; що коли Хри-

стос явиться у своїм другім приході, тоді всіх членів воскресення возьме місце. Про се знову є написано: „Любі, ми тепер діти Божі; та ще не явилось, що ми будемо; знаємо ж, що, коли явиться, подібні Йому будемо, бо побачимо Його, яко ж єсть.” — 1 Йоана 3:2.

Сі слова є доказом, що члени Його тіла на землі не знають яка їх слава буде у воскресенню, але вони будуть подібні до Ісуса Христа, тому що вони будуть з Ним і побачуть Його такого, який Він є, і будуть членами царської родини в небі. Се є далше доказано словами пророцтва „Блаженний і святий, хто має часть у першому воскресенню; над сими друга смерть не має власти, а будуть священниками Божими і Христовими, і царювати муть з Ним тисяч років.” — Одкрите 20:6.

Про час воскресення є написано: „Сам бо Господь з повелінням, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, і мертві в Христі воскреснуть найперше.” (1 Солунян 4:16) Сі слова доказують, що Християни, котрі повмирили протягом християнської доби, не пішли до неба по смерті, але вони мусіли чекати в гробі аж до другого приходу Господа; і тоді, коли Він возьме власть над світом, сі вірні Християни встануть найперше. Слово „велінне” в тім тексті значить розказ власти, що показує, що се відноситься до часу коли Господь Ісус, яко Первосвященник Єгови, возьме власть і зачне царювати. — Псалма 110:2.

Коли нове сотворіння буде викінчене, тоді воно буде становити Боже царське священство котре представляв Мелхизедек. Се нове

сотворіння також буде становити „насіenne обітниць" або „насіenne Авраама", і буде увінчальним вінцем усього Божого творива. Сьому то сотворінню дасться життя і безсмертність, і буде вічною славою для Бога Єгови.

Більше чим шість тисяч років перейшло від коли Єгова сотворив совершенного чоловіка Адама, котрий упав. Більше чим дві тисячі років Бог робив рухомі живі образи, через котрі представив розвій нового сотворіння. Через майже других дві тисячі років Він вибирав і розвивав се нове сотворіння. Протягом сього цілого часу рід людський терпів смуток, хвороби і смерть. Сатана скористав з нагоди і відвертав ум людський від Єгови. І тому многі так звані Християни питають: Для чого так багато терпіння між людьми?

ГОЛОВА 9

Століття Людського Терпіння

„3 НАЄМО бо, що все твориво вкупі стогне і мучиться аж досі.” (Рим. 8:22) Що сі божественні слова є правдою, то про се може свідкувати кождий чоловік, тому що кождий бачить як рід людський тяжко страдає. У цілім світі нема ані одного совершенного чоловіка, і тому нема нікого хтоби не терпів. Від коліски аж до гробу кождий чоловік терпів і терпить. Много людей запитують, чому вони терплять? Отже прийшов час, щоб кождий запитуючий пізнав причину свого терпіння.

Смерть є то великий ворог людства, що нападає і нищить кождий дім. Диявол навчив людей вірувати, що Бог є відвічальний за смерть кожного чоловіка. Однак не Бог винуватий за смерть чоловіка, а противно: смерть увійшла в світ задля гріху, а гріх увійшов у світ задля Адамового непослушництва до Божого справедливого закона. Се був диявол, що намовив чоловіка до сього непослушництва, і чоловік послушав його і добровільно і свідомо виповів послушність Богу. Коли який люблячий член родини умре, тоді сі, що оплакують його, часто питають: „Як міг люблячий і справедливий Бог забрати нам того, що ми так любили.” Однак коли люди зрозуміють Божий плян, тоді не будуть ставити такого питання. Тоді вони не будуть сумувати

як ті, що не мають надії. Та перше треба конечно пізнати Божу правду. Не можна бо мати надії без знання; бо знання правди Божої показує дорогу до життя і щастя.

Питання: Чи не міг Бог сотворити чоловіка так, щоб він не согрешив і через се запобігти терпінню? Розуміється, що Бог, будучи всесильним, міг сотворити чоловіка так, щоб чоловік не міг согрешити. Але сей факт, що Він так не зробив, є достаточним доказом, що Він не вважав се за добре і відповідне діло. Св. Письмо говорить, що Бог сотворив чоловіка на образ і подобиє своє. Се значить, що чоловік був обдарований мудрістю, справедливістю, любов'ю і силою. Бог хотів, щоби чоловік уживав сі прикмети; інакше, Бог не бувби обдарував його ними.

Бог сотворив чоловіка з землі і дав йому ум, волю і почування; і Він хотів, щоб той чоловік уживав сі всі дані йому річи. Уживати волю значить, що чоловік мусить рішати, що він може а що не може робити. Йому було сказано, що послушенство Богу значить добро, а непослушенство значить гріх, а гріх приносить смерть. Тому що Адам посідав силу волі, отже виходить, що він мусів вибрати чинити добро або зло, і прийняти наслідки одного або другого. Напримір, еслиби Бог був сотворив чоловіка так, що він не міг поповнити зла, тоді чоловік мав бути машиною, що значить він мав бути без свободи волі в діяльностях.

Бог сотворив чоловіка совершенним після своєї власної вподоби. (Одкриття 4:11) Бог

не любиться в лукавстві. (Псалма 5:4) Він не силує свого сотворіння чинити добро; але у своїм пляні зазначив, що щастя і життя є наслідком чиніння добра, а терпіння і смерть для тих, що чинять зло. Єслиби Бог був сотворив чоловіка так, щоби він не міг робити зла, то се булоб те саме, що примусити його чинити добро. Однак примусове послушність не приносить дійсного щастя Сотворителю ані сотворінню.

Бог є любов, се значить, що в Його нема ніякого самолюбства. Він бажає, щоб розумне сотворінне любило і служило Йому, тому що Він любить сотворіння. Дійсно щасливого стану не може бути, хіба що вони будуть служити Йому добровільно. Щоб чоловіку бути щасливим, він мусить бути так як Бог без самолюбства. Чому ж тоді Бог покарав за непослушність, если Він не є самолюбним? Відповідь є, тому що Він є добрий; а все що противиться Йому є лихе. Хто є непослушний Богу і пристає з лихими, такий спричиняє смуток собі і Сотворителю. Любити або бути несамолюбним значить старатися о добро других. Єслиби Бог повстримав свою кару за непослух чоловіка, то се булоби шкодою, а не добром для нього.

Єслиб Бог примушував чоловіка бути послушним Йому, тоді Він перечивби собі; але се є неможливо для Бога перечити собі. Примусити чоловіка до послушництва булоб самолюбством; але Бог не є самолюбним, тому що Він є любов. Він бажає, щоб усі Його сотворіння були подібні Йому, а іменно, були пору-

шені до всякого діла любовю. Він не вживає своєї сили, щоб змусити когось до послуху, однак карає непослушність задля добра тих, що служать Йому. Всяке сотворіння, що любить Бога понад усе, є послухне Йому. Задля тої причини Він установив закон через свого возлюбленого Сина, котрий сказав:

„Хто має заповіді мої і хоронить їх, той любить мене; хто ж любить мене, буде люблений від Отця мого, і я люблю му його, і обявлюсь йому. Відказав Ісус і рече йому: Коли хто любить мене, слово моє хоронити ме і Отець мій любити ме його, і до него прийдемо, і оселю в него зробимо. Хто не любить мене, слівес моїх не хоронить; а слово, що ви чуєте, не моє, а пославшого мене Отця.” — Йоана 14:21,23,24.

Тому то є написано: „любов-сповнення закону.” (Римляни 13:10) Се значить, що хто порушений до служби Божої любовю, такий сповняє всі вимоги Божого закону. Єслиб Адам був любив Бога, то Він спевністю був би й послухав Його. Але Адам любив більше себе і хотів служити собі. Його жена була частю його, і задля самолюбної причини він хотів бути з нею; і тому виповів непослушність.

Єгова ніколи не переступав свого закону, і ніколи не переступить. Він дав заповідь для Ізраїльтян, глаголючи: „І мусиш любити Господа Бога твого всім серцем твоїм і всею душею твоєю і всією силою твоєю.” (5 Мойсея 6:5) Але дехто може питати: Чи ж ся заповідь не примушувала любити Його, і чи не було се самолюбством зі сторони Єгови? Відповідаємо,

Ні! Ізраїльтяни тоді були упавшими людьми. Бог один був їх правдивим Приятелем і Добродієм. Послушенство до Його заповідей означувало життя для них. Вони могли бути послухними Йому лише тоді, коли вони любили Його; і для того Єгова дав приказ їм, не задля самолюбної цілі, але задля їх власного добра. В сих заповідях бачимо незмінний закон Єгови, що хто хоче мати життя і щастя, такий мусить любити Його цілим серцем, умом, і душею або іством.

Щоби бути цілковито щасливим, чоловік мусить поступити після волі своєї свobodно, і у всіх ділах мусить поводитися після любови. З досвіду він навчився, що, если він зробить щось із самолюбства і поповнить зло, тоді він терпить. Если він ділає після любови і робить добро, тоді він є благословенним. Дитина учиться, що если вона притулить свій палець до горячого предмету, тоді її палець болить і вона терпить біль. Если ж вона оминає горяче залізо, тоді її палець спокійний. В такий самий спосіб чоловік учиться лекції добра і зла. Бог хотів, щоб він навчився сеї лекції.

Можливо, що є много інших причин задля котрих Бог не сотворив чоловіка так, щоб він не міг согрішити, і чому Він дозволив існувати злу через так довгий протяг часу; але дотепер маємо три добрі і достаточні причини, а іменно: (1) Дати нагоду усім людям навчитися через досвід о наслідках гріха, і що життя і благословенства можуть прийти лише через чинення добра; (2) щоби дати досить часу на вибрання і розвинення нового сотворіння, че-

рез котре буде знищене зло і придуть благословенства, життя і щастя у назначенім часі; і (3) щоби дати досить часу наповнити землю людьми котрі будуть тішитися землею по сім, як вони отримають потрібну лекцію.

Наука Через Досвід

Кожде діло Єгови для чоловіка було зроблене з Його доброти до нього. Через свою любов Він показав чоловіку, що благословенства можуть прийти лише з доброти. Він сотворив Адама совершенним тілом і духом і дав йому власть і царство над усіма сотворіннями на землі. Він приказав усім польовим звірам і птицям явитися перед Адама, котрий дав їм імя і інші прикази; і постарався для нього о совершенне помешканне і всі інші потреби.

По сім прийшов вершок Його обявленої любови до Адама. Він сотворив йому совершенну товаришку, найкращу річ яку коли бачили Адамові очі. Вона була потіхою для його серця, і він радувався нею. Вони збирали овочі і цвіти, і се веселило їх серце. То знов сідали на березі прекрасної ріки, і прислухувалися усміху лагідних фаль, котрі плюскались по зелених берегах, і відтак знов спішили далше. Вони проходили між деревами і солодкий спів птиц наповняв їх душу музикою. Разом, з царським походом, виходили на верхи гір і наповняли душу свою чудовим видом розлогих горбів і високо взнеслих гір, як і також прекрасними долинами, та тихо пливучими ріками і шумом зелених лісів і овочевих дерев.

Будучи совершенним чоловіком і совершенною женою у совершеннім домі, повні енергії, сили і совершенного життя, чогож більше могло їх серце бажати? О всі річи постарався Єгова для них, і самі вони були виразом Його любови і доброти. Бог сказав Адамові, а описав Адам сказав своїй жені про їхні права і привилеї, які вони мали в раю. Менше більше він так говорив до неї: „Ево, сі всі прекрасні і чудові річи є наші, тому що Бог, наш Сотворитель і Отець, дав нам їх. З кожного дерева в сім чудовім городі можемо їсти, лише з дерева знаття доброго і злого не можна нам їсти; бо Бог сказав, що того дня, коли скоштуємо з його, смертю помremo. Але так довго як ми будемо послушними нашому Отцю, то сі всі чудові річи є нашими, для нашої приємности; і Він приказав нам родити діти і наповняти землю, се прекрасне місце для нашого мешкання.”

Все що Адам і Ева посідали прийшло від Бога. Він був їх Життя-давцем, отже їх Отцем. Але вони, яко цар і царівна, мусіли бути випробувані. Вони мусіли доказати їх вдячність за Його доброту і любов, і що вони будуть все в гармонії з Ним. Чому ж їм не любити Бога і чому не бути послушним Йому? Він же був їх правдивий і люблячий Приятель. Если вони не могли оцінити вповні Його доброти, то вони й не могли бути повною потіхою для їх Сотворителя. Бог не силував їх до послушеньства, але дав їм нагоду доказати їх любов до Нього; і сю любов вони могли доказати через послушеньство. Справді се була дуже

дрібна річ, яку Бог завдав їм до виконання але єсли вони відмовляться се зробити, загублять усе! Та предвидівши, що вони можуть відмовитися бути послухними Йому, Він з любови, доброти і мудрости, постарався о вихід для них і їх покоління.

Ева піддалась під зводничий вплив Люцифера і сим виповіла послушенство Богу. Адам со-грішив добровільно; що значить, що він не був ошуканий. (1 Тимотея 2:14) Він любив себе більше чим Бога. Він бажав угодити собі, йдучи за Евою, радше чим послухати Бога і стратити Еву. Від сього часу Бог зачав учить чоловіка, що любов є одинока мотива, що веде до щастя. Без досвіду чоловік не міг навчитися потрібної лекції. А що Ева була частю Адама, тому і вона була засуджена на смерть разом з Адамом. (Римлян 5:12) Задля їх непослушенства до Бога ся совершенна пара стратила прекрасний дім; і була вигнана геть з дому вчитися через досвід сю трудну лекцію, котру гріх, що спричиняє смерть, учить. Через довгий протяг часу вони переходили страшні досвіди, а по сім повернули назад до пороку з відки були взяті.

Підчас коли Адам і Ева переходили через всі свої труднощі, смуток і терпіння, вони породили дітей, котрі також мусіли терпіти. Але чому ж сі діти і їх дітей діти мусіли терпіти через довгі віки наслідки гріха який поповнили їх родичі? Чи ж сі діти були відвічальні за поповнене зло їх родичами? Спевністю, що ні, тому що вони не жили в тім часі як Адам поповнив гріх; але що наслідки того зла перей-

шли на них; і сей факт, що так сталося, показує неограничену мудрість Єгови. Зробивши наперед розпорядження на случай сього випадку, Господь Бог через се показав свою мудрість і любов до чоловіка.

Бог так розпорядив, що если чоловік стане непослушним і умре, то Він мав викупити його від смерті і у властивім часі дати нагоду кожному прийти назад до життя. Сей план викупу мав бути виконаний через добровільне пожертвованнє на смерть совершенним чоловіком, о котрого Бог мав постаратися. Але еслиби кожда дитина з Адамового покоління була народилась совершенною, і через се не наслідила наслідків гріху від родичів, тоді кождий чоловік мав стати на пробу з окрема, і мав бути випробуваний чи він буде послухний Богу або ні. Можливо, що дехто бувби послухний і жив; але кождий хто переступивби Божий закон, такий мав умерти на віки, хиба що хтось викупивби його зі стану смерті. Если так, тоді треба було би за кожного чоловіка дати викуп з окрема.

Бог з безконечної доброти, любови і мудрости зробив так, що всі люди були заключені в засуді Адама за його гріх, а се тому, щоби через одну совершенну жертву викупити усіх. Св. Письмо показує, що таке було розпорядження Боже. (Галат 3:22) Позволивши дітям Адама родитися в грісі і виростати в беззаконню, Бог постарався о викуп через велику жертву одного чоловіка для всіх людей.

Увесь рід людський походить від Адама, і

всі народилися несовіршеними задля його гріху. (Псалма 51:5) Всі люди закоштували страшних наслідків гріха. Через довгі віки Бог навчав декотрих одиниць, що хто служить Йому і слухає Його той йде дорогою життя. Сі знову, яко Його свідки, навчали інших людей сеї лекції; і так в назначенім Богом часі всі люди будуть привидені до пізнання правди. (Аввакума 2:14) Тоді всі пізнають, що Бог є ласкавий і люблячий; що все, що не є в гармонії з Ним, є мильне і шкідливе; і що хто хоче жити в мирі і в щастю мусить бути в гармонії з Богом.

Тому що всі люди були заключені в засуді Адама за його гріх, для того одна жертва Ісуса принесе пільгу для всіх людей, бо як всі люди були засуджені в Адамі на смерть, так через одного чоловіка жертву всі будуть мати нагоду отримати життя. Тому то св. Письмо говорить: „Тим же оце, як через провину одного на всіх людей осуд, так і через праведність одного на всіх людей оправданне життя. Яко бо через непокору одного чоловіка грішними зробились многі, так і покорою одного праведниками зробляться многі.” — Римлян 5: 18,19.

Через обсервацію і терпіння рід людський навчиться великої лекції о наслідках гріха. Декотрі одиниці вже навчилися сеї лекції. А тепер прийшов Божий час, коли всі люди прийдуть до пізнання правди, і зрозуміють, що Бог з любови давно постарався о викуп через смерть Ісуса Христа, щоби всі мали нагоду отримати життя. — 1 Тимотея 2:3-6.

„Насіння”

У своїй мудрості і з любови Єгова поставив не лише о викуп для людей, але також постановив, що хто добровільно умре, щоб дати викуп, такий буде вивисшений до найвисшого місця у цілій вселенній і дасться йому безсмертність, і буде виконателем плянів Бога Єгови для благословення всіх племен землі. Сю нагороду виграв Возлюблений Син Божий. У Божім пляні є також зазначено, що з Його сином буде співтоваришити 144,000 членів Його тіла; і що сі разом з Христом будуть становити „насіння обітниці”, через котре будуть благословенні усі народи землі.

Треба було відложити довгий протяг часу, щоби навчити людей о великім пляні спасення і вибрати зміж них членів обіцяного „насіння”. Отже перше Господь зробив прообраз свого пляну; а тоді зачав розвивати то насіння або нове сотворіння. Рівнож треба було відложити довгий період часу на випробування членів нового сотворіння, а тоді вивисшити їх і зробити їх членами царської родини. Стримання зла і благословення людей не могло скорше зачатися аж поки не вибиреться і розвинеться знаряд, котрий Бог уживе для тої ціли. Коли ж той знаряд буде викінчений, тоді всі люди дістануть нагоду стати на пробу о життя, і також дістануть нагоду пізнати, що лише послухенство до Бога веде до життя і щастя.

Наповнення Землі

Єгова міг дати викуп у котрім будь часі, і міг розвинути то „насіння” і привернути послу-

шних много літ тому назад; але єслиб Він був так зробив, то лише ті люди, що народилися до того часу, булиб користали з жертви викупу. Через шість тисяч років, від сотворення Адама до тепер, міліони людей жили на землі. Єслиб сі всі люди були приведені до совершенности а земля привернена до райського стану, тоді булоб досить людей для всіх вигідно мешкати на ній і також малиб досить усього на ній. Бог зробив землю для людей, щоб вони мешкали на ній. Він замірив, що на землі має мешкати відповідне число людей. Для того можна легко бачити, що Бог з своєї мудрости і любови дав відповідний протяг часу на народження певного числа людей на землі, занім Він зачне роботу благословення після Його обітницї.

Тому що Бог обіцяв стримати зло і благословити всі племена землі і дати кождому нагоду отримати вічне життя і щастя, для того нехай буде кождий абсолютно певний, що Бог сповнить усі свої обітницї у своїм часі. Міліони людей приходили на світ, жили на землі і повмирали. Чи вони будуть коли мати нагоду бачити благословеньства? Де є ті всі люди, що вмирають і в яких обставинах вони знаходяться? Чи вони можуть отримати ті обіцяні благословеньства? Такі і подібні питання насуваються кождому щиро шукаючому правди на котрі Він бажає відповіди.

Тут знову наводимо слова Апостола Павла, котрий сказав: „Знаємо бо, що все твориво вкупі стогне і мучиться аж досі.” (Римлян 8: 22) Дальше Апостол показує на що се твориво

чекає: „Бо доживання творива синів Божих.” (Римлян 8:19) Сі Сини Божі становлять нове сотворіння, задля котрого Єгова відложив много століть на розвинення його. Се нове сотворіння буде все ділати в гармонії з Божою волею, і буде знарядом, через котрий спливуть обіцяні благословеньства.

ГОЛОВА 10

Де є Померші?

ВІД коли Адам був вигнаний з раю, від того часу смерть забрала біліони людей. Тож питання заходить, де вони пішли по смерті, і який їх теперішній стан?

На повисші питання знаходимо дві відповіді, котрі цілковито противляться одна другій. Если ж знайдемо одну з сих відповідей правдиву, то розуміється, що друга мусить бути фальшива. У св. Письмі є написано: „Слово Твое—Правда!” (Йоана 17:17) Отже, щоби нам довідатися котра відповідь є правдива а котра фальшива, то перше мусимо змірити їх Словом Божим. Щоб нам представити докази і аргументи обидвох відповідей як найяснійше, для того одну назвемо відповідь світського чоловіка, а другу відповідь священника.

Світський чоловік відповідає так: Кожний чоловік є смертельною душею. Коли чоловік умре, він є цілковито мертвий, ніде не існує, і знаходиться цілковито в несвідомім стані. У таким то стані він мусить позістати раз навсе, хіба що Бог збудить його з мертвих і дасть йому нагоду знову жити. Се є правдива відповідь.

Священник відповідає так: Кожний чоловік має безсмертну душу; і коли смерть приходить, тіло умирає, але душа його живе далше. Если чоловік був добрий, тоді душа його йде

по смерті до неба, і там вона остається навіки в безконечнім щастю. Если ж той чоловік не був добрий і не задоволів справедливості Божої за гріхи йому прощені, тоді душа того чоловіка йде до чистилища, помимо його волі; однак йому можна помочи молитвами вірних людей на землі. Если ж той чоловік був грішником аж до смерті, тоді душа такого грішника йде до пекла, в місце, де він свідомо буде мучитися і в такому стані він позістане на віки, себто, буде терпіти безнастанні муки, в стані безнадійності. Се є фальшива відповідь.

Правдива відповідь на сі питання мусить бути згідна з Словом Божим і з кожною частию відкритого пляну. Найголовнішою точкою в Божім пляні є, що Бог постарався о викуп чоловіка через жертву свого возлюбленого Сина, Ісуса Христа, через що кождий чоловік може дістати нагоду отримати життя. (Йоана 3:16) Наука духовенства відносно померших, а іменно, що кождий чоловік наслідив у собі життя і тому не може вдійсности вмерти, і що лише тіло вмирає а „добра душа” йде до неба а „зла душа” йде до пекла, цілковито розминається з наукою св. Письма о пляні Божім.

Через чотири тисячі років аж до приходу Ісуса люди вмирали на землі кожного часу. Прийшов Ісус і дав своє життя яко викуп за людей. (Йоана 10:10; 6:51-53; Маттея 20:28) Але відповідь духовенства на питання, де знаходяться померші? зовсім не згаджується з Божим пляном, а головно розминається з наукою о викупі, тому що если ті всі міліони умерлих перебувають в небі або пеклі, тоді

жертва Христова не може викупити їх. Если ж теорія або відповідь духовенства є добра, тоді смерть Ісусова була безвартісна.

Чоловік

Що є чоловік? Чи він є душею, чи він посідає душу? Св. Письмо відповідає: „І создав Господь Бог чоловіка з землі польової, і в дихнув йому в ноздрі живе дихання. І став чоловік душею живою.” (1 Мойсея 2:7) Слово душа, іство, або чоловік є одно і то саме значіння. Жадний чоловік не має душі; але кождий чоловік є душею. Напримір св. Письмо називає скотину, осли і вівці душами. (4 Мойсея 31:28) Священники навчили людей вірувати, що чоловік носить з собою душу, і коли він умре, тіло гние а душа ховається десь в іншій місци. Така відповідь абсолютно не є поперта св. Письмом.

Безсмертність

Щоби поперти свою відповідь, що мертві є свідомі і знаходяться в небі, в чистилищі або пеклі, то духовенство різних віроісповідань мусить навчати, що чоловік посідає безсмертну душу. Але ми знаємо, що безсмертний є той, хто не може вмерти. Всякий инший чоловік може бачити, що жадне сотворіння не може бути в пеклі, в чистилищі або в небі, если то сотворіння можна вбити. Тому то автор сих фальшивих наук сказав: „Ми мусимо вчити, що чоловік посідає безсмертну душу.” Если писання доказує, що чоловік є смертельною душею, себто підлягає смерті і зіпсутю, тоді

теорія о чистилищі і о вічних муках мусить бути і є фальшива.

Коли Бог сотворив чоловіка і усадив його в Еден-раю, сказав до нього: „А то вмереш певно того дня як поповниш гріх.” (1 Мойсея 2:17) Сими словами Бог ясно зазначив свій закон. Чи під сим треба розуміти, що лише тіло умре? Ні! св. Письмо відповідає: „Та душа, що согрішить, та й вмерти мусить.” (Езекиїла 18: 4,20) „Котрий чоловік живе і не побачить смерті, визволить душу свою від сиріи землі?” —Псальма 89:48.

Брехня Сатани

Єгова наперед сказав Адамові, що если він буде їсти з певного дерева, смертю умре. Але сатана забажав відтягнути чоловіка від Бога, щоб чоловік поклонявся йому. З підступом він приступив до Еви і сказав до неї: „Ти можеш їсти з того дерева; і если будеш їсти, будеш мудра як самий Бог. Ти спевністю не вмереш.” Сим він намовив Еву виповісти послухенство Богу.

Одиноке попертя теорії о безсмертності душі знаходимо в словах диявола, котрий сказав: „Спевністю не вмереш.” Але Бог сказав: „А то вмереш певно.” Кому ж ми маємо тепер вірити, Богу чи дияволу? Священники прийняли слова диявола а відкинули Божі; і тому їх відповідь є фальшива. Диявол стався отцем брехні, і се була перва неправда. У своїм часі Ісус сказав до духовенства: „Ви від отця диявола, й хотіння отця вашого диявола хочете робити. Той був душегубцем з почину, й в правді не всто-

яв; бо нема правди в йому. Коли говорить брехню, із свого говорить; бо він брехун і отець їм." — Йоана 8:44.

Хто є Безсмертний?

Навіть самий диявол не є безсмертний, бо писання ясно показують, що Бог знищить його у своїм часі. (Жидів 2:14; Езекиїла 28:18) Для того тут буде намісци поставити питання священникам: Єсли пекло є місце вічних муч, і диявол є головним сторожом вогню в пеклі, то хто буде підтримувати вогонь в пеклі, коли диявол буде знищений?

Та св. Письмо радить Християнинові шукати безсмертності. (Римлян 2:7) Ніхто не шукає того, що він вже посідає. Бог один посідає безсмертність якож бо написано: „Один, що має безсмерте, і живе в світлі неприступному, котрого не бачив ніхто з людей, ані бачити не може; Йому ж честь і держава вічна. Амінь.” —1 Тимотея 6:16.

Коли Ісус був на землі, Він не посідав безсмертності, бо писано, що Бог дав Йому безсмертність аж при Його воскресенню. (Йоана 5:26; Одкриття 1:18) Вірним Християнам є також обіцяна безсмертність при їх воскресенню, що буде нагорода за їх перемогу. Про се писання говорить так: „Треба бо тлінному сьому одягнутися у нетлінне, і смертному сьому одягнутись у безсмерте.” (1 Коринтян 15:53) Се булоб зовсім не намісци для Господа писати ці слова в св. Письмі, еслиб чоловік посідав безсмертність. Противно, ці слова показують, що чоловік є душею, і если він підлягає смерті

в такім разі він не є безсмертним. З відси бачимо, що чоловік, коли умре, не може йти до неба, чистилища або до пекла на вічні муки.

Чистилище

Про чистилище учать так: Коли чоловік, Християнин, що не був дуже добрим католиком умре, то він мусить йти до чистилища, і сьому він запобігти ніяк не може; але священник, що жиє на землі, може помочи бідному чоловікові в чистилищі своїми молитвами.— Гляди „Віра Отців” стр. 205, Гібонса.

Чистилище було жерелом доходів для священників через довгий період часу. Чи булоб се розумним, щоби Бог позволив бідному чоловікові умерти і йти на муки, і потім дозволити самолюбним священникам користати з його нещасного положення? Така наука є обчерненням імя Єгови, і цілковито не згаджується ні з розумом ні з писанням. За часів Ісуса духовенство вживало релігію для торговельних цілей. Ісусові слова показують як Бог задивляється на їх поступки, Він сказав: „Дом мій дом молитви звати меться; ви ж його зробили вертепом розбійників.” (Маттея 21:13) Тоді Ісус вигнав нечистих визискачів з храму.

Через многі роки люди звірились на науку священників і проповідників, віруючи, що вони вчили правду. Для тої причини много людей є несвідомі відносно науки про чистилище. Ніхто ніколи не знайшов місця у св. Письмі, деб говорилося про чистилище. Отже, щоби доказати чистилище, то священники наводили лише людей таких, як Данте і інші. Не лише

що наука про чистилище не знаходить попертя у св. Письмі, але св. Письмо учить, що ся наука є полапкою і ошуканством, і що вона була винайдена дияволом на шкоду чоловіка і щоби знівечити святе Боже ім'я.

Небо

Коли хто вмере в родині, то сі що оплакують страту, люблять вірити, що померший пішов до місця відпочинку. Так і духовенство навчало людей вірити, що добрі члени їх церков йдуть по смерті до неба. Але своїх наук вони не можуть поперти писанням. Небо значить піднесене або вивисшене місце де перебуває Єгова. Жадний чоловік ніколи не бачив Єгови і не може бачити Його. „Бо не жити ме вже людина, що бачила лице мое.” (2 Мойсея 33: 20) Всякий, що буде в небі, мусить перемінитися на духову істоту. Ісус був перемінений з людської до Божої природи при Його воскресенню.

Від часу коли смерть увійшла між людей аж до приходу Ісуса, уплило більше чим чотири тисячі років. Велике число людей вмерло вже в тім часі, а між ними і угодники Божі. Апостол Павло наводить довгий ряд імен угодників Божих в одинацятій голові до Жидів. Але він не згадує там щоби котрий з них пішов на небо. Про сих всіх правдивих мужів, що помирали перед приходом Ісуса, є написано: „Ніхто не зійшов на небо.” — Йоана 3:13.

Між вірними угодниками Божими був Давид. Про Давида є написано, що він був олюблений Богом. (1 Самуїла 13:14; Діян. Апас-

тольське 13:22) Давид представляв Христа. Його ім'я значить олюблений. Під впливом духа Єгови він написав много псалм. Отже, еслиб хто із тих вірних мав бути в небі, то спевностю, що Давид мав бути там напевно. Але про нього є написано виразно: „Бо Давид не зійшов на небеса.” (Діян. Апостолів 2:34) Йоан Хреститель був добрим чоловіком. Він отримав признання від Бога, і був вибраний оголосити прихід Спасителя світа. Йому стято голову, зараз по сім як Ісус зачав місію, за його вірність Богу. Однак Ісус сказав, що Йоан ніколи не буде в класі царства небесного. — Маттея 11:11.

Небо є місце обіцяне яко спеціальна нагорода для всіх тих, що будуть вірними членами нового сотворіння. Написано: „Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що по великій милости, знов породив нас на впованне живе воскресеннем Ісус-Христовим із мервих, до насліддя нетлінного і непорочного, що не зовяне сховане на небесах про вас, котрі силою Божою стережені пробуваєте через віру, на спасенне, готове явитись останнього часу.” (1 Петра 1:3-5) Тому се є не розумно ані не згідно з Божим відкритим пляном припускати, що Бог приготував небо для добрих людей взагалі. Він виразно говорить, що небо є для тих, що зложили себе на жертву по сім як Ісус дав ціну викупу, і котрі будуть вірними аж до смерти. — Одкриття 2:10.

Занім ми будемо розбирати писання відносно пекла, то ми перше переглянемо докази, що мертві є дійсно несвідомі, і нічогоісенько

не знають аж поки Бог не збудить їх у своїм часі.

В невідомості

Жадне сотворіння не може відчутти благословенства в небі, ані терпіти мук в чистилищі або в пеклі, хиба що то сотворіння є там у свідомім стані. Декотрі священники стараються пояснити терпіння в пеклі кажучи, що грішники терплять у пеклі лише умово, себто тим, що вони памятають їхні злі учинки. Але і се не може бути правдою, хиба що вони є свідомі і памятають те, що вони чинили в минувшині. Єсли ж писання доказують нам виразно, що хто умер, той немає ні знання ні мудрости; що він не має памяти і не може робити ані думати; і що він є в стані мовчання, тоді ці факти цілковито уневажniająть відповідь священників, що мертві терплять або тішуються по смерті.

Бог є правдивий, і Його Слово є правда. Люди ж не є правдиві, ані їх слова не є правдиві, хиба що вони є в гармонії зі Словом Божим. (Римлян 3:4) Відносно нарушеного питання наводимо слідувачі цитати із Слова Божого, що буде безперечним доказом, що відповідь світського чоловіка є правдива, а іменно:

„Бо живі знають, що помруть, а мертві нічого сенько не тямлять і нема їм уже заплати, бо й память про них пішла в забуток. Все що маєш робити снагу, роби руками твоїми; бо в могилі, куди ти йдеш, нема вже робити, ні роздумування, ні знання, ні мудрости.—Екклезіаста 9:5,10.

„Бо після смерті ніхто не споминати ме тебе,

а в гробі хто возхвалить тебе?" Псалма 6:5.

„Кладуть їх, як овець, в підземну країну, а смерть пасе їх; аж поки вранці возьмуть верх над ними праведні, і підземна країна пожере постать їх, кожного далеко від домівки його." Псалма 49:14.

„Мертві не будуть хвалити Господа, ні всі ті, що йдуть до місця мовчання." Псалма 115:17.

„Чоловік, будучи зроблений з елементів землі, коли умре, вертається назад до пороку.—1 Мойсея 3:18.

„Доля бо людська й доля звіряча однака; як сі вмирають, так і ті вмирають, і одне дихання у всіх, а людина непереважує звіря, бо все марнота. Все йде в одне місце: взялось із персті й усе вернесь у порох."—Екклезіаста 3:19,20.

Дух життя оживив чоловіка і від тоді його організм зачав функціонувати. Але коли він перестає дихати, тоді його організм перестає ділати. „Вийде дух з його, знов до землі він вертається; тогож для самого задуми його марою стали." — Псалма 146:4.

Священники старалися пристосувати ці тексти лише до тіла, а не до душі. Але і тут вони помилилися, тому що душа, або сотворіння, або іство, перестає існувати. — Езекиїла 18:4.

Пекло

Такого місця деб мучилися люди або душі нема ніде. Бог не є такий зловбий як Його представляють священники. Бог є любов. Яку користь се принеслоби, еслиби одно з Його

сотворінь вічно мучилося? А друге, як можна погодити вічні муки з законом, котрий Бог дав Адамові, і у котрім він виразно зазначив, що кара за гріх є смерть? Тут знову бачимо, що відповідь священників є нерозумна ані не згідна з Богом.

Про науку о вічних муках не було чути аж чотири тисячі літ по засудженню Адама на смерть. Се є винахід диявола і поширений в тій ціли, щоби підтримати першу його брехню, що нема смерті. (1 Мойсея 3:3) Диявол знав, що, если чоловік буде вірувати в безсмертність душі, то він також мусить вірувати, що грішники будуть терпіти десь вічні муки. Він думав, що, если він зможе намовити чоловіка вірувати в безсмертність душі, тоді він мусить вірувати, що грішники будуть терпіти муки, і сим самим він відтягне його від Бога і розпалить ненависть в нім до Єгови. Наука о вічних муках і о безсмертності душі є вимірена, щоби поперти одну другою, але обі є фальшиві і тому мусять упасти.

Біблія була переложена з старинних язиків. Старий Завіт був переложений з єврейської мови, Новий Завіт був переложений з грецької мови. Англійське слово „гел” є переведене з єврейського слова „шеол”, як і також грецьке слово „гадес”, „гегена”, і „тартару” є переложені на слово гел або пекло. Коли зима зближається, рільники збирають моркву, копають яму в землі, і накривають сю ярину так, щоб вона не змерзла. Отже після старинного англійського виразу, то той рільник клав свою ярину в „гел”, котре то слово означувало те-

мне місце. Еврейське слово „шеол” є переложене в Біблії на „гріб” або яму більше разів чим на пекло. Гріб є темне місце. Если слово „шеол” значить мучити в однім місці в Біблії, тоді то слово мусить означувати то саме і всіх інших місцях. Щоб нам краще зрозуміти се питання, для того наводимо кілька місць з св. Письма.

Яків був один із угодників Божих. Коли його син Йосиф був проданий до Єгипту, то Якові представлено, що він, Йосиф, був убитий. Його сини і доньки старалися потішити його, але він сказав: „Пійду сумуючи до мого сина в могилу.” (шеол) 1 Мойсея 37:35) Кільканайцять років пізнійше настав голод в тім краю де перебував Яків, і він вислав свої сини до Єгипту за збіжем. Там вони знайшли Йосифа, їх брата. Вони повернули до свого Отця з просьбою, щоб він вислав наймолодшого брата з ними Венямина. Яків відповідаючи на їх просьбу, сказав: „Не пійде син мій з вами; бо його брат умер, а сей один остався. Як станеться йому пригода в дорозі, що вертаєте, так зведете смутком моє сиве волосе в землю (шеол) на той світ.”—1 Мойсея 42:38.

Тут знову слово „шеол” є переведене на гріб. (гл. Англ. Біблію) Можна легко бачити, що Яків сподівався піти до гробу. Перекладачі Біблії побачили, що вони не можуть перевести се слово на пекло; бо еслиб переложили, тоді булоб якось ніяково посилати з сивим волосом Якова у вогонь і сірку, бо він там і недовго міг би витримати. Та новочасні перекладачі Біблії полишили то слово „шеол” непереведене,

мабуть з тим наміром, щоби ошукати несвідомих.

Йов був праведним чоловіком і угодником Божим. Одного разу диявол хвалився, що він зможе намовити Йова проклинати Бога. Бог дозволив сатані випробувати його. Але сатана помімо всіх старань не міг намовити Йова проклинати Бога. Йов був поражений різними болями від голови аж до стіп; його тіло покрите струпами; і всі сусіди і приятелі відвернулись з наругою від нього; навіть його власна жінка з відразою сказала: „Скажи слово проти Господа і умри"! Бідний Йов був полишений без ніякої потіхи. Після сього, як священники пояснюють пекло, то бідний Йов мав більше його чим який інший чоловік у світі. Єсли він вірив, що пекло значить вічні муки, то справді се виглядало б дивним, коли він молився слідуєчими словами:

„О колиб ти та сховав мене в приісподній (шеол) і там держав мене, аж покіль гнів твій перейде, й положив реченець, і спогадав знов про мене!" (Йова 14:13) Опісля додав: „Та хоч би я й дожидав в надії, то все ж таки глибокий гріб-домівка моя; в темряві постелю я постіль собі." (Йова 17:13) Йов написав ці слова під натхненнем духа Єгови. Ми наводимо ці слова тут, щоби доказати, що слово „шеол" є переложене тут на „преісподня", а в інших місцях на „пекло", що означає гріб, могила, стан мовчання.

У Псалмі 16:10 є написано: „Ти бо не оставиш души моєї у пеклі." (Англ. Перек.) Ці самі слова є знову повторені в Діян. ап. 2:30-32,

і є пристусовані до Господа Ісуса. Вони доказують, що Ісус пішов до біблійного пекла, шеол, що є гріб. Если пекло є місце вічних мук, то Ісус є там ще і тепер. Але ми знаємо, що Він вийшов третього дня, себто воскрес із мертвих. Священники можуть сказати, що Ісус ходив спробувати як загорячо там, щоб опісля і другим оповісти про се. Если їх відповідь є правдива, то Ісус мусів посідати якийсь тіло з асбесту (огнетривале) на сю оказію. Однак Ісус хотай гóворив часто про пекло, то ніколи не розумів, що воно є місце мук, так як се ми побачимо з дальше наведених аргументів.

Одна з найлучших ілюстрацій о пеклі, знаходимо в припадку який лучився з Йоною. Одного разу велика риба кит проглинула Йону. Тоді Йона сказав: „У смутку мойму покликнув я до Господа, й він вислухав мене; з черева преисподньої (пекла шеол) взивав я, а ти почув мій голос.“ (Йони 2:3) Очевидно, що там було дуже темно у череві кита. Еслиб пекло було місцем вічних мук, то спевністю, що Йона не був би видістався з відтам.

То само слово „шеол“ є переложене на слово „під землею.“ Описуючи про беззаконних, що умруть, пророк сказав: „І підуть живими під землею.“ (4 Мойсея 16:30) Сі слова „під землею“ є переложені зі слова „шеол.“ І знову є написано про сих, що помруть: „У глибінь земну зійдуть вони, ляжуть спокійно зо мною в порох.“ Йова 17:16) Слова „глибінь земна“ є переложені з того самого єврейського слова „шеол“, і виразно зазначає, що се є стан смерти.

Гадес

У Новім Завіті грецьке слово „гадес” є переложене на слово пекло, і означає то саме, що єврейське слово „шеол.” Воно завжди відноситься до стану смерти, себто до гробу, могили, або до ями в землі. Ось тут знову наводимо кілька текстів в доказ сього: Слова в Діян. Ап. 2:27 є наведені з Псалми 16:10. У Маттея 16:18 Ісус розказуючи про свою церкву, ужив слово гадес, котре є переложене на слово пекло. Він сказав: „І ворота пекольні не подужають її.” Без сумніву, що Ісус розумів тут, що смерть буде знищена у властивім часі і тому вона не може перемогти тих, що служать Богу.

В гармонії з сим зазначено в Одкриттю 1:18, що Ісус має ключі пекла; або яснійше сказати, Ісус має силу пробудити зі смерти стану до життя. В Одкриттю 20:13 читаємо: „І смерть і пекло дали мертвих.” Тут знову ужито слово „гадес”, і має те саме значіння що „шеол”, і очевидно означає гріб, могилу, що видадуть мертвих в часі воскресення. Як бачимо, то воно не означає вічних мук, бо єслиби люди жили там на віки, то вони не моглиби вийти з відтам. Се писання не говорить, що пекло видасть живих, але що воно видасть мертвих.

Гегена

Грецьке слово „гегена” є також переложене на пекло. То слово означає стан смерти, або цілковите знищення, з которого вже не буде воскресення. Слово „гегена” є грецький вираз і відноситься до долини Гінон або Гігена.

У тій долині Гінон горів безперестанно вогонь, у котрий Жиди кидали відпадки з міста, тіла мертвих звірят, і тим подібне. Се була вогняна долина знищення. У Жидівським законі було заборонено кидати живі звірята у вогонь. Сі відпадки вони вивозили поза брами міста Єрусалиму і кидали із з високих берегів у тую долину. Тіла з декотрих звірят затримувалися на скалах в дорозі до сеї долини, і то тіло пожирали чирваки. Отже долина Гінон була місцем знищення. Вона представляла знищення беззаконників.

Ісус, промовляючи до Жидів, що мали уха до слухання і хотіли розуміти Його, сказав: „І коли око твоє блазнить тебе, вирви його; лучче тобі однооким увійти в царство Боже, ніж, дві очі мавши, бути вкинутим у вогнянне пекло. Де червяк їх не вмирає, й огонь не вгасає.” (Марка 9:47,48) Той негасимий вогонь і сі невмираючі черви представляли знищення, і сим Ісус сказав їм, що то прийде на їх нарід.

Ісус виразно сказав Жидам, що Він, Ісус, був назначений на царя, і що у властивім часі Він установить своє царство; що щоби бути співучасником того царства є найбільший привилей який хто може мати; але що ніхто не може мати сього привилею хіба що він добровільно пожертвує все, що противиться волі Божій. Єсли, отже, хтось мав щось дорогоцінного, навіть так задороге як око і руку, але се тримало його або перешкаджувало йому увійти в царство, то ліпше йому стратити сю дорогоцінну річ, радше чим бути знищеним.

В иншій місци Ісус уживаючи то саме слово

„Гігена" сказав: „І не лякайся тих, що вбивають тіло, душі ж не здоліють убити; а лякайтесь більше того, хто зможе погубити і душу й тіло в пеклі." (Маттея 10:28) Тут Він виразно заявив, що „Гігена переложене на „пекло", значить знищення. Один чоловік може вбити другого, і вбитий, у властивім часі, воскресне назад до життя; але коли Бог буде нищити його, то Він знищить його право до життя, і тоді вже не буде більше для нього воскресення.

„Гадес", переложене на пекло, значить стан смерти з котрого то стану ще буде воскресення; але Гігена значить стан смерти з котрого вже не буде воскресення.

За часів Ісуса священники були найбільшими ворогами Його, хочай вони називали себе представителями Єгови Бога. Вдійсності вони були гіпокритами, котрі представляли Єгову у фальшивім світлі і ошукували людей. Ісус ясно сказав їм, що вони були слугами диявола. (Йоана 8:44) По сім, як Він вигнав міняльників з храму, Він промовив до фарисеїв і клеру до котрих Він сказав: „Змії, коadlo гадюче, як утічете від суду пекольного"? (Маттея 23:33) В сім місці Ісус ужив слово Гігена. Вони знали, що Ісус був Месія, але вони добровільно грішили проти світла. Вони переслідували Його і шукали вбити Його. Тому що вони мали то світло і уперто грішили проти нього, для того Він поставив їм питання: Як зможете ви утічи від вічного знищення? — Жидів 6:4-6.

Хто чернить або говорить зле про ближнього свого або спричиняє незгоду, такий шукає погубити його. Написано бо: „І язик во-

гонь, світ неправди; так язик стоїть між членами іншими, сквернячи все тіло, і палючи круг природи, а запалюючись від гігени." (Яков 3:6) Тут слово є вжите гігена, і значить знищення.

Тартару

Грецьке слово „тартару” є переложене в Біблії на пекло. То слово не мало бути переложене на „пекло”, бо воно представляло стан увязнення злих ангелів. Перед потопом певні духові істоти або ангели упоганили себе з дочками людськими. (1 Мойсея 6:1-5) З тої злуки вийшло на світ племя крайно беззаконне. Коли прийшов потоп, то племя було знищене. Але злі ангели не були знищені. Про се є написано так:

„Бо коли Бог ангелів, що згрішили, не пощадив, а кинув їх в окови пекольної темряви, і передав, щоб хоронено їх на суд.” (2 Петра 2:4) „І ангелів, що не схоронили свого начальства, оставивши свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив.” (Юди 6) Св. Письмо ніде не згадує, що люди колибудь пішли або колибудь підуть в то місце „тартару.” Се є місце у котрім знаходяться увязнені злі ангели, з котрими Господь зробить остаточний порядок під час суду. Безсумніву що „окови темряви” відносяться до стану повстримання в смерті. — Йова 10:21,22; 17:13; Псальма 88:10-12.

Вічна Кара

Єгова заявив, що Він покарає беззаконних, і що та кара буде вічно триваюча смерть. Ду-

ховеньство старається доказати, що вічна кара і вічні муки є одно і те саме. Але так не є. Найбільша кара в котрім будь краю є смерть. Більшої кари ніхто не може виконати як знищити когось цілковито. Такою то карою Бог покарає всіх добровільних беззаконників. „Господь ... беззаконних погубляє.” (Псальма 145: 20) Він покарає беззаконників вічним знищенням. — 2 Солунян 1:9.

Найбільшим беззаконником є диявол. Прийде час і Бог знищить диявола. (Жидів 2:14) Знищення добровільних злочинців не є жорстокостю, але є ділом справедливості і любови зі сторони Єгови. Беззаконники, еслиб їм позволено жити вічно, булиб плямою для Божого імя і небезпеченьством для всіх сотворінь, що люблять Єгову. Вони не оціняють свого власного життя, і тому їх знищення є зовсім в гармонії з принципами Єгови. Всі такі будуть знищені, але не мучені.

Кари є ріжного столня. Напримір, коли чоловік обрабує дім свого ближнього, такий є покараний вязницею на певний протяг часу. Если ж він замордує чоловіка, тоді він є покараний смертю. У першім случаю він був покараний на певний протяг часу; у другім случаю вічною карою. Коли Бог знищить беззаконників, то се буде вічно триваюча кара від котрої не буде воскресення. Для того се буде вічно триваюче знищення.

Отже писання осуває всякий сумнів і установає факт, що біліони людей котрі повмирили від Адама, тепер є мертві несвідомі, і тому не знають нічого. Чи є надія, що вони будуть

жити знову? Так. Щоби дати їм знову життя, се є головна ціль Божого плану відносно чоловіка. Щоби дати їм надію на життя, Він перше приведе їх до пізнання правди, і у властивім часі отворить дорогу до життя для сих біліюнів мертвих, що знаходяться у гробах.

Пробудження Мертвих

ЄГОВА, заміривши дати нагоду отримати життя кожному чоловіку, говорить про смерть людську як сон. Так як чоловік лягає спати і знову встає, так сим Бог поясняє, що Він замірив збудити людей зі сну мертвих. Такий чин є зовсім в гармонії з Божим пляном.

З різних місць св. Письма можна доказати, що Бог говорить про смерть чоловіка як сон. Один із вірних слуг Божих був Мойсей. „І Сказав Господь до Мойсея: Ось спатимеш з отцями твоїми.” Адам був отцем роду людського, і розуміється отцем Мойсея. Єсли Адам пішов на вічні муки, то і Мойсей пішов також.

Господь також сказав Давидові, що з ним мало статися: „А як сповниться твій час, і ти спічнеш з отцями твоїми.” (2 Самуїла 7:12) І знову є написано про Давида: „Давид бо, послуживши своєму родові, Божою волею уснув, і положено його до батьків його, і ввидів зотління.” (Діян. Апос. 13:36) Давид, знайшовшися у великім клопоті, думав що умре, і тому в смутку своїм молився Богу: Зглянься ж, дай відповідь, Господи Боже мій! Просвіти очи мої, щоб я не заснув смертю.” — Псальма 13:3.

Давид був Божим пророком. Бог порушив його своєю невидимою силою, своїм святим духом, і він записав много правд, одну з кот-

рих ми навели повисше. Се було написано, щоби утвердити надію в умах людських. (Римлян 15:4) Давид представляв нове сотворіння, і тому висказав почуття їх серць. Промовляючи за тих, що рішилися йти тернистою дорогою аж до кінця, і що виглядають часу пробудження з мертвих, він сказав: „Пробудившись буду образом твоїм насичатись.” — Псалма 17:15.

Сталося, що Лазар з Бетанії, брат Марії і Марти, котрого Ісус любив і часто одвідував, заслаб і умер. Ісус знав, що Лазар умер, але Його ученики не знали. Говорячи про його смерть, Ісус сказав до них: „Лазар, друг наш, заснув; та я пійду, щоб розбудити його.” Його ученики не зрозуміли Його, тому сказали: „Господи, коли заснув, то й одужає. Говорив же Ісус про смерть його; вони ж думали, що про спочинок сонний каже. Тоді ж рече їм Ісус явно: Лазар умер.” — Йоана 11:11-14.

Тоді Ісус і Його ученики вибрались до Бетанії, де Лазар умер. Коли прибули там, знайшли його сестри, що оплакували смерть свого брата. Закіль прийшов Ісус, то Лазар вже був чотири дні в гробі, звязаний полотном, після тодішнього звичаю. Лазар був добрий чоловік, але він не пішов до неба, так як се учать священники. Ані не пішов він до пекла ані в чистилище. Він був у гробі, в стані смертному. Ісус пішов до гробу, що був прикритий великим каменем. Приказавши відкинути камінь, покликнув до Лазара і збудив його зі смерті. „І вийшовши умерлий з завязаними в положно ногами й руками, й лице його хусткою бу-

ло завязане. Рече їм Ісус: Розв'яжіть його й пустіть, нехай іде." — Йоана 11:44.

В тім самім часі Ісус сказав до Марти: „Я воскресення і життя. Хто вірує в мене, коли й умре, жити ме. І всякий, хто живе й вірує в мене, не вмере по вік. Чи віруєш сьому?" (Йоана 11:25,26) Тут Ісус висказав велику правду, а іменно: що в руках Єгови знаходиться сила збудити мертвих, і що у властивім часі Бог дасть силу Йому воскрешати мертвих. Пробудження Лазара було лише взірцем того, що Бог через Ісуса Христа незадовго зробить. Про се Ісус так сказав: „Істинно, Істинно глаголю вам: Що прийде час, і нині єсть, що мертві почують голос Сина Божого, й почувши оживуть. Не дивуйтесь сьому, бо прийде час, що всі в гробах почують голос Його, і повиходять: котрі добро робили, в воскресенне життя, а котрі зло робили, в воскресенне суду." — Йоана 5:25,28,29.

Сі писання є остаточним доказом, що мертві є цілковито несвідомі і що в часі назначенім Богом мертві будуть пробуджені до життя, через Христа.

Воскресення

Воскресення значить встати наново до життя. Пробудження з мертвих є лише початком воскресення. Хто буде належати до нового сотворіння той воскресне в хвилину, в миг ока до життя і безсмертності. Але біліони людей, що померли і знаходяться у своїх гробах, будуть збуджені зі смерті сну на пробу і суд, і тому їх воскресення або привернення до совершенного життя буде поступенне.

Жертва викупу Ісуса Христа булаби зовсім безкорисна, еслиби не було воскресення. Маючи на ввазі, що через чотири тисячі років перед смертю і воскресенням Ісуса люди йшли до гробу, можемо бачити, що сі всі люди не скористалиби з Ісусової смерти, хиба що вони будуть пробуджені зі смерти. Отже пробудження всіх сих людей зі смерти сну і поставлення їх на пробу о життя, зовсім згаджується із кожною частию Божого плану, і се що можна сподіватися від люблячого Єгови.

Если священники навчають правду, що кожного чоловіка судьба є запечатана при його смерти, то нащо тоді воскресення? Всі пророцтва що говорять про пробудження мертвих, не мають найменшого значіння, если мертві є свідомі в небі, в чистилище, або в пеклі. Отже св. Письмо цілковито заперечує теорію духовеньства. Дивна річ, що диявол зміг так довго засліплювати людей до правди і накинути їм фальшиву науку духовеньства.

Жадна доктрина Біблії не є так красна і так чудова як ся про воскресення з мертвих. Вона показує причину чому Ісус Христос, возлюблений Син Божий, мусів умерти, і чому Бог воскресив Його з мертвих. Се є обявлення Його доброти для роду людського. Сю чудову і прекрасну науку Біблії диявол, через своїх агентів, старався заховати від людей. Бог знав що він так зробить, і тому написав так ясно у своїм Слові, що всякий, хто бажає зрозуміти правду, буде міг її зрозуміти у властивім часі.

Перше Ісус

Єгова має свій спосіб навчати людей. Ісус Христос, Його возлюблений Син, є не лише виконателем Божих плянів, але і також великим Учителем людей. Коли Ісус був на землі, Він робив і навчав о многих річах, що були тоді неясними, але котрі зачали ставати ясними аж по сім, як Він пішов до неба; і то, що Він зробив і учив, було для тих, що шукають пізнати і зрозуміти правду.

Пробудження Лазара не було початком воскресення, але було зроблене Ісусом в тій цілі, щоби показати як Бог, у своїм часі, буде будити людей із мертвих і дасть їм нагоду поступовно воскресати до повного життя. Св. Письмо ясно говорить, що Ісус був перший піднятий із мертвих. Про се так читаємо: „Бо я передав вам найперш, що й прийняв, що Христос умер за наші гріхи по писанням, і що поховано Його, і що встав третього дня по писанням. Тепер же Христос устав з мертвих; первістком між мертвими стався.” — 1 Коринтян 15:3,4,20.

Та тут знову насувається питання: З котрого місця Ісус вийшов, коли Він воскрес, знаючи що Він, „первістком між мертвими стався?” Св. Письмо відповідає, що Ісус був три дні у пеклі! Про се читаємо так: „Бо не залиш душі моєї в пеклі, ані даси святому Твоєму видіти зотління. Бувши ж пророком і знаючи, що клятьбою клявсь Йому Бог, що з плоду поясниці йому по тілу підійме Христа сидіти на престолі його, предвидівши, глаголав про воскресення Христове, що душа Його не зос-

тавлена в пеклі, а тіло не виділо зотління." — Діян. Ап. 2:27,30,31.

О, як смішно виглядає наука священників в світлі Слова Божого! Через многі роки вони вчили людей, що пекло є місце вічних мук. Бог післав свого возлюбленого Сина до пекла т.е., гробу. Там Він був три дні, спав сном смертним, з котрого Бог воскресив Його знову до життя. „Сього Бог воскресив третього дня, і дав Йому статись явним." (Діян. Ап. 10:40; 2 Тимотея 2:8) Если би пекло було місцем вогню і сірки, де душі малиби вічно мучитися, тоді се булоб неможливо вийти з відтам; але що Ісус вийшов з відтам, то се показує, що воно є то, що св. Письмо учить, а іменно: Стан смерти. Спевністю, що люди не будуть більше вірити в брехню сатани, котру голосять священники, если Слово Боже є так ясне, розумне і повне любови.

Вже за життя апостолів сатана ворог розпучливо старався засліпити людей відносно науки о воскресенню мертвих. Бог велів своєму свідку пояснити, що Його плян був би невдачою, еслиб Він не збудив мертвих і не дав їм нагоди на вічне життя. Про се написано: „На се бо Христос і вмер, і воскрес, і ожив, щоб і над мертвими і над живими панувати." (Римлян 14:9) Сей факт, що Він є Господом над живими і мертвими, показує, що Він має силу як над живими так і над мертвими. Його воскресення є заporукою, що всі мертві воскреснуть. „Буде бо воскресення мертвих праведних і неправедних." (Діян. Ап. 24:15) Бог дав запевнення всім людям, що Він дасть наго-

ду отримати життя, через се, що воскресив Ісуса із мертвих. — Діян. Ап. 17:31.

Св. Письмо робить великий натиск на воскресення всіх людей, щоби дати їм надію і їх олюбленим, котрі померли, щоб всі мали потіху в Слові Божім. Ісус Христос дав себе jako викуп за всіх, про що люди довідаються у властивім часі. (1 Тимоттея 2:5,6) Отже всі будуть пробуджені з смерти сну, і дістануть свідоцтво о правді. Всі докази св. Письма попирають науку о воскресенню мертвих, і є ясні і сильні і переконуючі для всіх, що шукають пізнати правду.

У св. Письмі читаємо: „Коли ж про Христа проповідується, що Він з мертвих устав, то як се деякі між вами кажуть, що нема воскресення мертвих? Коли ж Христос не воскрес, то марна проповідь наша, марна ж і віра ваша. І ми являємось кривими свідками Божими, бо свідкували про Бога, що воскресив Христа, котрого не воскресив, коли мертві не встають. Бо коли мертві не встають то й Христос не встав. А коли Христос не встав, то марна віра ваша: ви ще в гріхах ваших. Тоді й померші в Христі погинули.” — 1 Коринтян 15:12-18.

Головна ціль сього аргументу є, щоби показати, що если нема пробудження з мертвих і воскресення, тоді Божий плян є неправдивий, невдачою і всі, що померли, цілковито пропали на віки. Дальше сей аргумент апостола цілковито уневажнює науку духовенства, що мертві є свідомі у котрім будь місці. Завваж добре як говорить апостол, що если нема воскресення, тоді мертві погинули. Погибнути значить, пе-

рестати існувати, а воскресення значить пробудитись до життя. То, що погине, не може вже бути збуджене до життя ані воскреснути; але всіх мертвих і несвідомих Бог розпорядив привести знову до життя. Св. Письмо говорить, що Бог се зробить через Ісуса Христа.

Дальше апостол виводить свій аргумент, кажучи: „Коли тільки в сьому житті вповаємо на Христа, то окаянніщі (несчасливійші) ми всіх людей. Тепер же Христос устав з мертвих; первістком між мертвими стався. Яко ж бо через чоловіка (прийшла) смерть, так через чоловіка й воскресення з мертвих. Як бо в Адамі всі вмирають, так і в Христі всі оживляють. Кожен своїм порядком; Первісток Христос, а потім Христові у приході Його. Тоді (прийде) кінець, як передасть царство Богу й Отцеві, як зройнує всяке старшування і всяку власть і силу. Мусить бо Він царювати, доки положить усіх ворогів під ноги Його.” (1 Коринтян 15:19-25) Сим апостол показує, що Ісус Христос перший воскрес із мертвих; що через свою смерть і воскресення Він запевнив воскресення для всіх людей; і що се прийде по порядку і в назначенім Богом часі.

Поснули в Ісусі

Если сі всі біліони сплять сном смерти, то де вони спять? Для потіхи і надії тих, що оплакують страту олюблених одиниць, Бог велів написати відповідь у своїм Слові як слідує: „Не хочу ж, браття, щоб ви не відали про тих, що впокоїлись, щоб не скорбіли ви, як інші, що

не мають надії. Бо коли віруємо, що Христос умер і воскрес, так Бог і тих, що послули в Ісусі, приведе з Ним. Тим же втішайте один другого словами сими." — 1 Солунян 4:13,14,18.

„Всі сплять в Ісусі" значить, що Ісус через свою проляту кров, дав ціну викупу за весь рід людський; і тому вони належать до нього. Таке було розпорядження Бога. Єгова дав Йому силу над смертю і дав Йому ключі пекла і смерті. (Одкриття 1:18) Сей символічний вираз показує, що Господь Ісус є одягнений в силу і власть збудити мертвих зі стану смерті і вивести їх з гробу і остаточно привести їх до життя.

Бог обіцяв Авраамові, що Він дасть йому і його насінню всю землю так далеко як він міг бачити її. (1 Мойсея 13:14,15; 17:8) Авраам і його потомки повмирали много століт перед приходом Ісуса. Але обітниця Божа мусить колись виконатися. Вони, як інші мертві сплять в Ісусі, себто сплять в поросі земному з відки були взяті. Про се є так написано: „І багато з тих, що сплять у поросі земному, прокинуться." — Даниїла 12:2.

Єгова дав виразні пророцтва Жидам, у котрих Він дає запевнення, що мертві воскреснуть. „Тим же то вискажи пророцтво й скажи їм: Так говорить Господь Бог: Ось, я поодчиняю гроби ваші, й виведу вас, мій народ, з гробів ваших, та й заведу вас у землю Ізрайлеву. І зрозумієте, що я — Господь, як повідчиняю ваші гроби й повиводжу вас, мій народ, з гробів ваших. І дам вам духа мого, й ви знов ожите, й розміщу вас по землі вашій, а тоді зна-

ете що я, Господь, сказав се—й справдив, говорить Господь." — Езекиїла 37:12-14.

Люди Судоми і Гумори були знищені великим вогнем. Після науки священників, то сі люди ще і нині горять в огні; але Господь через свого пророка сказав, що вони „вернуться до свого першого стану”, що значить, що вони пробудяться із смерти сну. Вони не мали нагоди отримати життя підчас їх знищення. Але ся нагода мусить прийти для них, тому що Бог обіцяв її всім. (Езекиїла 16:55) Се як раз згаджується зі словами Ісуса: „Істинно, Істинно глаголю вам: Що прийде час, і нині єсть, що мертві почують голос Сина Божого, й почувши оживуть.” — Йоана 5:25.

Пробудження мертвих і їх воскресення до життя, є великий крок вперед у виповненню Божого пляну. Безперечні докази Слова Божого твердять, що мертві не терплять мук у чистилищі ані в пеклі або десь-інде. А що духовенство за певну суму грошей може помочи мертвим, то се є отвертим ошутвом, і овочом сатанської великої брехні. Та зближився час, коли Божа вість правди змете з лиця землі лож, отворить ум людський і вони будуть тішитися, що він з любови отворив їм дорогу до життя. — Ісаї 28:17.

Коли тепер поглянемо в історію минулих віків, ми бачимо, що ціла стежка роду людського є зазначена слабостями, смутком, терпінням і смертю. Нині люди, дивлячись наперед в світлі розвою Божого пляну, бачуть, що є одна і справедлива дорога для них, котра веде до життя, і що ся дорога буде отворена як для

живих так і для мертвих. Бачучи сю правду, вони радуються. Початок сього блаженного і щасливого часу є зазначений приходом Господа Ісуса в силі і в великій славі; і тоді люди від найменшого до найбільшого будуть мати привилей пізнати дорогу до життя і щастя, і будуть поступати тою дорогою.

ГОЛОВА 12.

Прихід Господа

В СІ народи на землі переходили великі труднощі. У цих труднощах вони терпіли, стогнали, і молилися о поміч. Диявол зі своєю організацією зробив той тягар незносимим. Маючи злий замір, він сформував союз з безсовісних багатців, безчесних політикерів, і невірнього духовенства. Він уживав сей безбожний союз для нівечення Божого імя і гноблення людей. Св. Письмо говорить, що „корінь бо всього лихого сріблoloлюбство.” (1 Тимотея 6:10) Сатана використав сріблoloлюбність упавших людей для дальшого виконування своїх замірів. Багатері, маючи то захланне бажання посісти землю ближнього і його добро, розпалювали вогонь війни між народами на підставі фальшивої претенсії, що konieczність вимагає охоронення власних інтересів.

Безсовісні політики, бажаючи приподобатись багатам і скористати з їх грабіжної добути, тоді підносять крик патріотизму і кличуть ставати в ряди воєнного руху. Духовенство будучи в сім союзі, і-бажаючи більше сили і впливу, гіпекритично оголошують в імя Боже війну як святу річ і заохочують людей брати участь в ній. Великі суми грошей, що були тяжко запрацьовані робучим народом, а здерті з них у формі податків, є ужиті для вироблення пушок, трийливих газів, воєнних кораблів

і твердинь, воздушних літаків і на тим подібні диявольські знаряди до вбивання.

Провокатори війни в сім психологічним часі знов стараються розбудити пристрасть упавшого чоловіка, і тому устроюють різні воєнні походи з відповідною музикою по улицах міста. Політичні оратори захоплюють людей на публичних вічах, і вговорюють в них, що вони повинні підтримувати славу свого краю силою оружя. Се все робиться тоді, коли нема найменшого небезпеченства. Тоді побожні гіпокрити проповідують із своїх казальниць людям як завелику славу вони отримають за то, що помруть на полю битви. Сей зловбий знаряд сатани ввихається між воюючими народами, і обидві сторони кажуть, що вони представляють Господа; але вдійсности обидві сторони представляють диявола. Люди, будучи зворушені сим впливом, йдуть воювати. По сім великім знищенню людського життя і майна, одна сторона ніби виграє, але в дійсности обидві сторони тратять. Той майбутній побідник отримує порожню славу; але яка ціна тої слави?

Ось молодий чоловік і молода жінка щойно вступили на поріг нового життя і зачали виконувати свої уложені пляни. Ся щаслива пара тепер зачала мріяти про красний і веселий дім, щоби тішитися благословеньством люблячих і послушних дітей. Підчас коли вони так укладають свої пляни для свого власного щастя, в той самий час диявольські агенти впроваджують закон примусової воєнної служби, і також тайний шпігунський акт, забороняючи людям ста-

вити питання: яке право має держава відбирати людське життя? В сім то психологічним момен-ті провокатори війни розбуджують військовий крик. Той молодий чоловік мусить ставити до військової служби. Молода жінка з дитиною на руках в останнє прощається зі своїм олюбленим мужем, котрий йде до війни, щоб може ніколи не вернути. Молода жінка вмирає з жалю, а дитина полишена на зимне милосердя світа.

Добра мати старанно навчала і виховувала свого лютого сина, і чувала над ним від дитинства аж до чоловічого віку. Він був ласкавий, розсудливий, чесний і правдивий, і бажає чинити добро своєму ближньому. Та самолюбне і жорстоке право примушує його йти до війни. Се він мусить зробити. Вирваний з рамен матері, він і мати терплять невисказаний смуток і горе. Бо ось не задовго її син буде валятися у багні на полі смерті, замурааний кривю товаришів його. Бідна мати щоденно засилає молитви, щоб її син остався при житті і вернувся до неї щасливо. Такою самою молитвою і син молиться. Нарешті він є присилуваний йти до вогню; і там його молодече життя є пожертвоване, щоби задоволити за-хланність злочинних людей! Молодець є тепер похований як дикий звір на полі.

Сі сильні, повні життя, тверезі і чинні муш-ни, дійсне багатство народне, є силою забрані до війни де вони стаються гарматним мясом, щоби задоволити самолюбні бажання тих, що стоять ззаду і чекають на грошову користь з різні. Кулі і шрапнелі немов буря замітають лю-дей з поля різні. Тепер сі поля є покриті пош-

матованими тілами, колись повної енергії молодців. І знов земля є скроплена кровю невинних, і знов віковичний заповіт Бога з чоловіком є зломаний! (1 Мойсея 9:3-12) Зараз по війні прийшов голод, пошість, хвороба, і терпіння і горе, якого людські слова описати не можуть. Шпиталі заповнені хорими тілом і умом, а інші міліони терплять без жадної опіки. Величезне число вдів і сиріт стаються додатковим тягаром, котрий мусят нести чесні податковці краю.

Підчас сього підлого плянування, в який би то спосіб розбудити і провадити війну, духовенство відграє свою ролю. Воно вдає перед людьми за представителів Господа і за провідників евангелії мира. Отже духовенство є винувате не лише за се, що вони провадили людей до війни і великого терпіння, але через своє гіпокрицтво вони сталися диявольським знарядом для відвернення людського ума від Бога Єгови, котрий є їх одинокий Приятель і Утішитель.

Подібні війни були розпалені в різних періодах часу. Взагалі звичайний нарід терпів, а лише кількох самолюбних одиниць жали тимчасову користь з сього. Окрім сих одиниць, все твориво стогнало і мучилося. Без жадної правдивої причини сі люди були змушені йти воювати і там гинути, а їх жінки і діти були полишені в смутку і горю. Не раз ані два земля була змочена невинною кровю; і ся кров невинних тепер кличе о пімсту проти тих, що носять святі і довгі одежі; і до сих Єгова говорить: „Ба й на полах в одежі твоїй видко кров

безвинних бідолах, що не заставляли їх на розбішацтві." — Еремії 2:34.

Чоловік пережив через довгий період темряви, смутку і терпіння. Сатана і його агенти відвертати людей від правдивого їх Приятеля і Добродія і вони жили без Бога, без надії у світі. (Ефесян 2:12) І так ще до нині ціле твориво стогне і мучиться. Чи такі злі обставини і терпіння будуть існувати вічно? Ні; бо кращий і щасливіший час вже недалеко від нас. До тих, що бажають личшого часу і миру Єгова каже: „Скажіть млявим на душі: будьти мужні не бійтесь; ось Бог ваш; прийде пімста, відплата від Бога; він прийде спасти вас." (Ісаїї 35:4) Як же тоді Бог прийде помагати людям і визволяти їх? Відповідь: Він вже приходить через свого возлюбленого Сина, свого Виконателя, Князя Мира, котрий несе спасення всім людям і установить вічний мир на землі і добру волю між людьми. Але чи ми можемо бути певні Його приходу?

Прихід Певний

По своїм воскресенню Ісус вознісся на небо, (1 Коринтян 15:4; Ефесян 4:8,10) А що Він знову прийде в силі і великій славі, то знаємо певно, тому що Бог обіцяв у своїм слові. (Даніїла 12:1; Діян. Ап. 3:20,21; Тита 2:13) Ісус умер, щоби дати ціну викупу. Він воскрес з мертвих і вознісся на небо, щоби представити ціну викупу, яко жертву за гріхи людські. Він мусить прийти знову в назначенім Богом часі, щоби докінчити Божу програму. Се Ісус навчився від свого Отця.

Ісус не міг розказати своїм ученикам все по-дрібно коли Він Був з ними, тому що не був Божий властивий час і вони не могли зрозуміти Його ані оцінити. Однак перед своїм розп'яттям Ісус сказав до них: „В дому Отця мого осель багато, колиб ні, сказав би вам: Ійду наготовити місце вам. І, як пійду та наготовлю вам місце, знов прийду й прийму вас до себе, щоб де я і ви були.” — Йоана 14:2,3.

Зараз по своїм воскресенню, і перед тим нім Він вознісся на небо до свого Отця, Ісус сказав: „Ще бо не зійшов до Отця мого.” (Йоана 20:17) Сорок день пізніше Він вознісся на небо. Появившись у відповідному тілі на сей случай, Він зібрав учеників своїх на Оливну гору, і дав їм певні вказівки. „І се промовивши, як дивились вони, знявсь угору, і хмара взяла Його від очей їх. І, як вони пильно дивились на небо, як Він відходив, аж ось два мужі стояли перед ними в білій одежі, котрі сказали: Мужі Галилейські, чого стоїте дивлячись на небо? Сей Ісус, узятий од вас на небо, так прийде, як виділи ви Його сходячого на небо.” — Діян. Ап. 1:9-11.

По сім, як Його ученики були зачаті і помазані св. духом Божим на свідки Божі, вони часто научали про другий прихід Господа Ісуса Христа. Апостол Павло каже, що у властивім часі Господь Ісус зійде з неба. (1 Сол. 3:13; 4:16; 5:23) Поучаючи Тимотея, Павло сказав до нього: „Додержати сю заповідь чистою, без докору до явлення нашого Ісуса Христа.” (1 Тимотея 6:14) Перед смертю, апостол Павло

ясно сказав, що прихід Господа мав бути в будуччині. „Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав. На останок готується мені вінець правди, котрий оддасть мені Господь того дня, праведний суддя, і не тільки мені, та і всім, хто полюбив явлення Його.” — 2 Тимотея 4:6,8.

Щоби потішити і заохотити послідувачів Ісуса, апостол Яків, свідок Господень, писав: „Терпіть же оце, братте моє, аж до приходу Господнього. Ось, ратай жде доброго овочу з землі, дожидаючись терпеливо його, доки прийме дощ ранній і пізній. Терпіти же й ви, утведіте серця ваші, бо прихід Господень наближується.” (Якова 5:7,8) Апостол Петро також свідкував про Його прихід. (2 Петра 1:16) Християнин тепер мусить зрозуміти, що майже всі приповіді відносяться до Його другого приходу.

Очевидно, Ісус робив великий натиск на важність свого другого приходу. Щоби виконати Божу програму і сповнити Його обітниці, то треба було, щоби Месія прийшов другий раз. Слово Месія значить Помазанник Божий. Більше чим через чотири тисячі років Жиди молилися і виглядали приходу Месії. Від часу до часу пророки предсказували Його прихід. При смерті Якова була зроблена обітниця, що прийде Шілог і збере всі народи до себе; і се мусить сповнитися. (1 Мойсея 49:10) Позаяк се пророцтво не сповнилося при першій приході Господа, то певністю, що воно мусить сповнитися коли Він прийде у великій силі і славі.

Як Він Прийде

Ісус умер як чоловік, но воскрес з мертвих до Божої природи, і тепер посідає безсмертність і жиє по віки вічні. (1 Петра 3:18; Йоана 5:26; Одкриття 1:18) „Господь же Дух.” (2 Коринтян 3:17) Яко чоловік Він мусить позістати мертвим, тому що чоловік Ісус дав своє життя за світ. (Йоана 6:50, Людське око не може видіти духа. (1 Тимоттея 6:15,16) Дальше про Ісуса є сказано так: „Родження від тіла-тіло, а родження від Духа-дух. Не дивуйся, що глаголав тобі: Мусите ви народитися з виш. Дух, де хоче, дише, й голос його чуєш, та не знаєш, звідкіля виходить і куда йде; так усякий народжений од Духа.” (Йоана 3:6-8) Жадний чоловік не може бачити вітру, але він може чути його силу і знати що він є присутний з ним.

Духова істота може бути присутна з чоловіком але не спостережена ним. Перед своєю смертю Ісус сказав до своїх учеників: „Ще трохи і світ меке не видітиме; ви ж будете видіти, боя живу і ви жити мете.” (Йоана 14:19) Се є остаточним доказом, що лише ті, що будуть перемінені з людської природи на духову, будуть бачити Господа Ісуса в Його славнім тілі. Се однак не значить, що світ не побачить Його присутности і не спостереже Його справедливо-го ділання і сили.

Жадний чоловік ніколи не бачив диявола, однак кождий зазнав певні досвідчення від нього, і відчув його вплив і несправедливу силу. Ніхто з людей ніколи не бачив Бога; але ми знаємо, що Бог є дателем всякого добра, і вживає своєї сили на користь своїх сотворінь. У Бо-

жім властивім часі кожде сотворіння побачить присутність Христа, але сі, що воскреснуть духовими істотами, побачуть Його „яко ж Він єсть.” (1 Йоана 3:2) Всі члени нового сотворіння, остаточно будуть з Господом; отже вони побачуть Його „яко ж Він єсть”, тому що вони будуть посідати ту саму природу, яку Він посідає. (2 Петра 1:4) До своїх учеників, що становили часть нового сотворіння, Він сказав: „Знов прийду й прийму вас до себе, щоб де я, і ви були.” — Йоана 14:3.

Отже на підставі сих писань і здорового розсудку бачимо ясно, що прихід Господа не значить, що Він прийде і покаже себе в людськїм тілі в такім, в яким Він жив на землі будучи чоловіком. А що в Його другім приході або присутності Він обийме всі справи людські у свої руки, і буде царювати для добра людського. Як сатана був невидимим князем світа через многі століття (2 Коринтян 4:3,4), так і Христос буде невидимим Господом для світа по сім, як сатана буде вигнаний. Хотяй Ісус буде невидимим для людського ока, то однак Він буде контролювати справами нового світа, що буде становити зорганізоване людство і справедливе правительство.

Коли Ісус вознісся на небо, і Його ученики дивилися за ним до гори, тоді явився їм ангел і сказав до них: „Мужі Галилейські, чого стоїте дивлячись на небо? Сей Ісус, узятий од вас на небо, так прийде, як виділи ви Його, сходячого на небо.” (Діян. Ап. 1:11) Тут мусимо звернути особлившу увагу на слова „так прийде”, котрі показують спосіб Його приходу. Сейно ма-

ла горстка людей, що бачила Його сходячого на небо. Отже й маленька горстка людей, що побачила Його присутність по певнім протязі часу по Його приході. Він вознісся на небо тихо і ніхто не знав о сім, окрім Його учеників, котрі були свідками Йому яко доказ, що Він вознісся. Так і Його другий прихід буде тихий неспостережений для людського ока. — 1 Коринтян 15:6.

Книга Одкриття є то свідоцтво Ісуса Христа, у котрій Він показує слугам своїм що має настати; Вона є написана символічною мовою. (Одкриття 1:1) Між іншими Ісус так говорить: „Ось йду як злодій; блаженний хто чуває, і хоронить одежу свою, щоб не ходити йому голим, і щоб не бачили сорому його.” (Одкриття 16:15) Слово „злодій” ужите тут показує спосіб Його приходу. Злодій не приходить згуком трубним, але тихо, і тоді коли люди сплять.

Сей текст показує, що з початком другої присутности Господа, цілий світ буде символічно спати; або так сказати, не буде свідомий подій, які будуть переходити. Ті, що не сплять а чувають, ті знають коли зближається злодій. Так і ті, що духово не сплять а виглядають Його приходу, сі спостережують початок Його приходу або присутности. Тому то Ісус сказав; „Ото ж пильнуйте, бо не знаєте, котрої години Господь ваш прийде. Се ж відайте, що колиб господар знав, у яку сторожу прийде злодій, то пильнував би, та й не допустив би підкопати хати своєї.” — Маттея 24:42,43.

Апостоли так само розуміли Його прихід. Павло часто говорив і писав про прихід Христа,

котрий то прихід він називає „день Господень.” Він каже: „Бо самі ви добре знаєте, що день Господень, як злодій в ночі, так прийде. Бо, як говорити муть: Упокій і безпечність, тоді несподівано настигне на них погибель, як муки на маючу в утробі, і не втічуть вони. Ви ж, браття, не в темряві, щоб той день як злодій, захопив вас. Усі ви сини світла і сини дня; ми не (сини) ночі або тьми. Тимже оце не спімо, як інші а пильнуймо і будьмо тверезі.” (1 Солунян 5:2-6) Апостол Петро також відноситься до Його приходу і вживає подібні слова, кажучи: „Прийде ж день Господень, як злодій в ночі; тоді небеса з шумом перейдуть, первотини ж, розпечені розтопляться, і земля і діла на ній погорять.” — 2 Петра 3:10.

Відносячися до свого другого приходу Ісус перестеріг своїх послідувачів, що в той час повстануть фальшиві учителі, котрі будуть старатися показувати Христа в пустині або в коморах, але щоб вони не вірували в їхні науки. „Бо як блискавиця виходить зі сходу та сяє аж до заходу, так буде й прихід й Сина чоловічого.” — Маттея 24:27.

Його слова не означають, що зікзак блискавиці все виходять зі сходу і сяють аж до заходу і що се представляє його прихід. В дійсності, його слова означають, що блискавиці виходять або появляються в однім місці на небі, а люди бачуть їх в різних сторонах, і що ті блискавиці не є увязнені в однім місці; і що їх можуть бачити лише ті, що пильнують. Євангелист Лука попирає сей погляд: „Бо як блискавиця, блиснувши з одного краю під не-

бом світить, так буде й син чоловічий дня свого." — Луки 17:24.

Блискавиці походять від Єгови. (Еремії 10:13) Рівнож і всяке світло, що освічує Божий плян, походить від Єгови. Коли Він відкриває яке світло своїй помазаний церкві, то се Він чинить через Голову своєї організації, Ісуса Христа. Ніхто з людей не може витворити блискавиці. Рівнож й ніхто з людей не може показати, що Христос знаходиться в сім або в тім місці. Його присутність є об'явлена членам помазаної кляси, т.е., тим, що виглядають об'явлення Його присутності. В сім тексті Господь говорить про свій прихід до свого храму, члени котрого складаються з Божих вірних помазаників. Він приходить судити найперше дім Божий і об'явити номінальний (з імена) дім Божий, котрий вдійсности стався частию диявольської організації. З приходом Господа до Його храму має настати час великого горя на землі, з щого повстане Армагедон, у котрім буде знищена сатанська організація.

Час

Коли Ісус вознісся на небо, Бог вивисив Його до найвисшої позиції авторитету. (Одкриття 3:21) Тоді Бог сказав до свого возлюбленого Сина: „Сядь праворуч коло мене, доки не положу ворогів твоїх підніжком тобі в ноги" (Псалма 110:1) Сей приказ не значить, що Ісус Христос не мав нічого робити, але треба розуміти, що Він мусів позістати там без активним відносно правління світа, аж поки прийде Богом назначений час. Перед сим ча-

сом, с.т. протягом Християнської доби, мали вибиратися і приготовлятися члени Його тіла.

Віддаль або простір для Ісуса Христа тепер не є жадною перешкодою; тому підчас цілої доби Він займав сю важну позицію в небі і рівночасно міг бути присутнім з своїми учениками. (Маттея 28:20) Отже, як бачимо, то мусів колись прийти час, що Ісус мав викинути ворога і самий зацарювати. (Псалма 110:2) За ним прийшов той час, Ісус Христос приготував свою церкву, і також приготував обставини для викінчення ворога і установа свого власного правління. Протягом того часу Він збирає всіх тих, що зробили угоду через жертву з Господом. (Псалма 50:5) Той період часу є названий в писанню яко „день Його приготування“, у котрім то часі Христос, Післанець Божий, приготував дорогу. — Малахія 3:1.

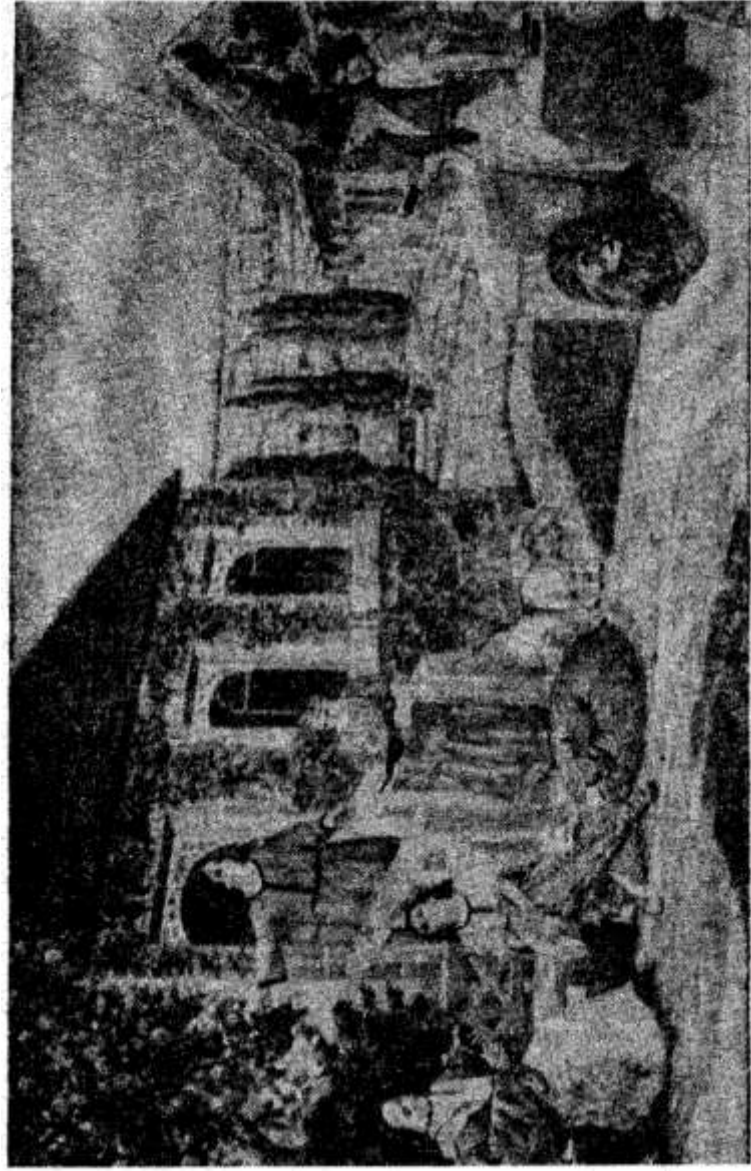
Підчас сього періоду часу Ісус мусів бути присутнім. Ся присутність не значить, що Ісус мав покинути небо а вернутися на землю, але очевидно се значить, що Він звернув свою увагу, щоби зібрати правдивих послідователів і відлучити їх від номінальних Християн, і приготував обставини, щоби перебрати в свої руки правління світа. Св. Письмо подає докази, що період Його присутності і день приготування зачався від 1874 року по Хр. Отже другий прихід Христа зачався 1874 року. Так само 1914 рік і 1918 є зазначені дати щодо Його приходу.

„Світ“ складається з видимого і невидимого правління, і є названий в св. Письмі небо і земля. Через многі століття сатана був неви-

Коальпортж

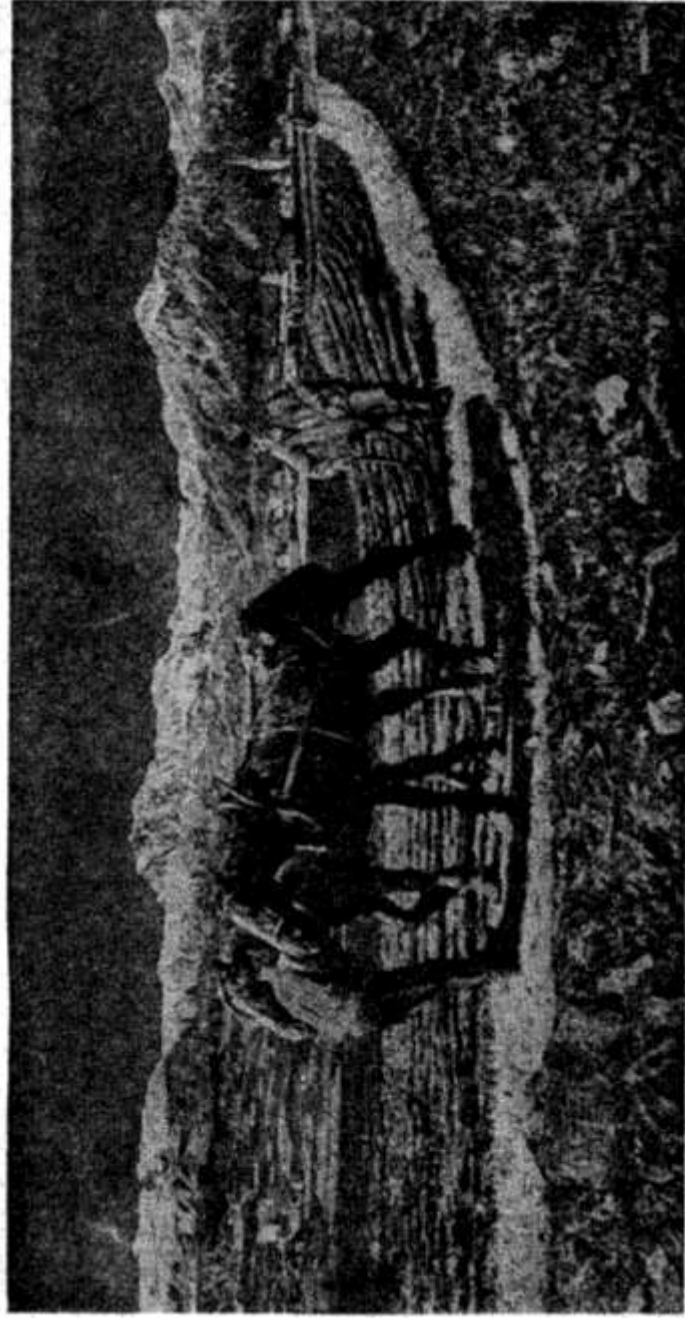
До тегер
видано мі-
ліони ки-
шок, зміст
котрих по-
яснює Бо-
жий план,
і доручено
їх в люд-
ські руки.
Окрім сло-
го живна-
но також
радія для
годошення
рацісної но-
вини о цар-
стві.

Великий
священник
і Цар піх-
час свого
царювання
тисячу ро-
ків, приве-
де усіх пос-
лушних із
роду людсь-
кого назад
до совершен-
ного ста-
ну, який
мав Адам у
Раяу.

сторона 387

Уава Землі.

Протягом періоду відродження чоловіка, Господь поступово приведе землю до совершеного стану культури. Се діло Він довершить, через поучення чоловіка що робити і як робити. сторона 393

G. Segantini

Хрест

Casper David Friedrich

Треба все мати на увазі, що Адам стратив життя, що то життя чоловік знову бажає знайти і що самотню дорогу до життя Бог показав в жертві пасхального агниця, котрий то агнець представляв Його возлюбленого Сина. сторона 191

димим володарем над зорганізованими правительствами на землі; і, будучи невидимим для чоловіка, він також царював над людським небом. Та час мусить прийти, коли диявольський світ скінчиться, і самий диявол буде скинаний з неба. Св. Письмо показує, що викинення диявола зачалось в 1914 році.

Храм Господень складається з Його вірних послідователів, що становлять тіло „Христове.” Мусів колись прийти час, коли Ісус Христос мав взяти перелік від своїх послідователів. Писання доказують, що Він прийшов до свого храму 1918 році. По сім мусить наступити цілковитий упадок диявольського царства, як видимого так і невидимого, і установа видимого і невидимого справедливого правительства.

Егова казав своїм пророкам написати про другий прихід Христа, але ці писання були закриті пророчими виразами. Пророцтва не можна розуміти аж поки воно не сповниться або поки воно не є в процесі сповнення. Від 1874 року до 1914 року, пророцтво про Господень прихід сповнялося і було зрозумілим для тих, що були вірні Господу і слідили за розвитком подій в світлі пророцтв. Всі інші не зрозуміли. З приходом 1914 року, зовнішні події або фізичні факти, були так ясні і зрозумілі в світлі пророцтв, що всякий хто студіював Слово Боже з щирим бажанням, міг розуміти його без різниці чи він був посвячений Господу чи ні.

У великій часі горя, так званий Армагедон, буде обявлений Божий плян так ясно щодо установа нового правительства, що всі люди

зможуть зрозуміти. Про се написано так: „Ось, йде з хмарами, й побачить Його всяке око, і ті, що Його прокололи; і заголосять перед Ним усі роди землі. Так, амінь.” (Одкриття 1:7) Хмара символічно представляє клопіт. Отже в сім то великім горю всі народи на землі зрозуміють або побачать присутність Христа.

Щоби помочи ученикові яснійше і лекше зрозуміти докази другого приходу Господа, для того ділимо час Його приходу на чотири періоди, а іменно: (1) день приготування, (2) кінець світа, (3) прихід до Його храму, і (4) Армагедон. Сі всі періоди обнимають разом, як се писання називає, „кінець часу”, про що будемо тут найперше розбирати.

Кінець Часу

Ісус сказав про свій другий прихід так: „Про день же той і годину ніхто не знає.” Се була правда, тому що Він так сказав. Рівнож і се правда, що Його вірні послідувачі у властивім часі зрозуміють час і пору про Його другий прихід. Хотяй се не значить, що вони будуть знати точно день і годину; але події, які будуть переходити в тім часі, допоможуть їм зрозуміти се; яко ж бо написано: „Про часи ж і пори, браття, не треба вам писати. Бо самі ви добре знаєте, що день Господень, як злодій в ночі, так прийде. Бо, як говорити муть: „Упокій і безпечність”, тоді несподівано настигне на них погибель, як муки на маючу в утробі, і не втічуть вони. Ви ж, браття, не в темряві, щоб той день як злодій, захопив вас. Усі ви сини світла і сини дня; ми не (сини) ночі або тьми.

Тимже оце не спімо, як інші, а пильнуймо і будьмо тверезі. Ті бо, сплять, і що впиваються у ночі впиваються." — 1 Солунян 5:1-7.

Рівнож і се правда, що духовенство не зрозуміє сих часів і пор, тому що вони є частю диявольської організації. Вони люблять отримувати похвалу і пошану від людей, і титулюють себе всечесними отцями. Бог предвидів і предсказав, що вони так зроблять, і що вони будуть захоплені світськими річами, і тому не зрозуміють. (Ісаїї 56:10,11) Вони все наuczали людей, що ніхто не може зрозуміти Господньої присутності, тому що книга є запечатана. Бог предвидів се і предсказав. — Ісаїї 29:10-14.

Щоби зрозуміти події відносно Господньої другої присутності від 1874 до 1914 року, то треба мати духовий ум; але священники не мають духового ума. — 1 Коринтян 2:10-14.

Вираз „кінець часу" не значить, що колись час скінчиться, тому що час є безконечним. Що ж тоді се значить? Через многі століття сатана був богом сього світа. (2 Коринтян 4:3, 4) Се значить, що він був невидимим управителем чоловіка. Отже той час диявольського правління має прийти до кінця, по сім наступить справедливе правління через Христа. Останні роки диявольського правління називаються „кінець часу." В сім то періоді часу Бог так кермує справами щоби знищити несправдливе правління а установити справедливе правительство через свого возлюбленого Сина. Окрім Божої організації Ізраїльського народу, всі інші правительства на землі були диявольські орга-

нізації. Се не робить найменшої різниці, що люди так не розуміли.

Бог Єгова через пророка Даниїла записав головні начерки подій, які будуть переходити під час царювання світових держав від часу Перської Імперії аж до „кінця часу“. Се, що Даниїл написав було пророцтвом; або інакше сказати, він, будучи порушений Божою силою, зазначив наперед події, які мали сповнитися в будуччині, і котрі не могли бути зрозумілими аж поки не сповняться. Даниїл писав про ці події, але самий не розумів їх. Ці події є записані пророчою мовою в книзі Даниїла від семої голови до дванайцятої.

Самий Даниїл сказав: „Я чув се, але не зрозумів і через те сказав: Мій добродію: що ж після сього буде? І відповів він: Ійди, Даниїле; бо втаєні й запечатані ці слова до часу останнього. Многі обчистяться, вбіляться і будуть наче в огні, перетоплені (в спокусах); а безбожні будуть безбожно поступати, й не зрозуміє сього ніхто з нечестивих, а мудрі зрозуміть.“ (Даниїла 12:7-10) „Нечестиві“ є ті, що кажуть, що представляють Господа, але вдійсності є частию диявольської організації. Такі не можуть зрозуміти. Мудрі є ті, що покірно вповають на обітниці Божі і своє знання прикладають в гармонії з Його волею. Господь виразно сказав Даниїлові написати про се, що станеться при „кінці часу.“ Кінець часу значить період часу при кінці поганського часу.

„Та під кінець часу стане воювати з ним цар південний, та й цар північний, кинеться на нього, неначе буря, з боевими возами, кішми вій-

ськом та безліччю кораблів, і нападе на країни, та, наче потоп, перейде через них. І наступить він на красу між краями й багато міст упаде; спасуться від руки його тільки Едом, Моаб та більша частина синів Аммонових." (Даніїла 11:40,41) Сповнення цього пророцтва ясно зазначає початок „кінця часу", бо так пророцтво говорить. Історичні факти показують нам, що військові здвиги Наполеона Бонапарта точно пасують описі пророцтва Даніїла, і для того є сповненням його. „Південний цар", згаданий в пророцтві, відноситься до Великої Британії, котра тоді була частиною Римської Імперії.

Походом Наполіон зайшов аж до Єгипту, де він побідив єгипетську армію, котра була під провідництвом Мурат Бея. Його перемога нанесла страх не лише на Єгипет, але також на далеку Африку і Азію, бо всі тамешні орди піддавалися переможцю. В тім самім часі Британія на півночі, під провідництвом Лорда Нельсона, зробила успішний атак на Наполіонову армію на морю. Наполіон напав на Єгипет 1798 року, а після повернувшись до Франції, 1 жовтня, 1799 року. Сей військовий похід коротко, але виразно, є змальований словами в пророцтві від 40 верша до 44. Всі його здвиги скінчилися 1799 року, що, після слів пророка, зазначило початок „кінця часу."

Від того часу як Задікея був скинутий з престолу (606 пер. Хр.) і від установа всесвітнього поганського царства через Навуходоносор, від тоді всі світові держави або правительства були названі в св. Письмі символічно „звірями." Пророк Даніїл (7:7,8) описує про „четвертого

препоганого і страшного звіря." Сей страшний звір є то правительство, котре складається з трох елементів або складників, а іменно: з фахових політикерів, з великих багачів, і релігійних провідників. Сатанська організація стала препогана і страшна від коли сі три сили зорганізувалися. Із сеї безбожної трійці Папство, клерикальний елемент, сиділо в сідлі і кермувало і правило усіма справами. Початок сеї історії зачався з упадком монархії Остроготів 539 року по Христі.

Пророк Даниїл мав видіння сих подій, однак він не зрозумів їх, і тому сказав: „Тоді я, Даниїл, подививсь, і от стоять двое инчих, один на сьому березі ріки, другий на тому березі ріки. І сказав я мужові в лняній одежі, що стояв над водами ріки: Коли буде кінець сих чудних подій? І чув я, як муж в лняній одежі, що стояв над водами ріки, зняв праву й ліву руку до неба, закликав Тим, що живе по-вік, що на кінці часу й часів і півчасу і коли зовсім впаде сила святого народу, все те станеться.” (Даниїла 12:5-7.)

В Біблії символічний „час” означає рік з 12 місяців по 30 днів кождий, або 360 днів. Кождий такий день уважається за звичайний рік, як се пояснює пророк: „День за рік, день рік, кажу визначив я тобі.” (Езекиїла 4:6) В повисше наведенім пророцтві Даниїла є згадані три часи і половина по 360 пророчих днів, що становить разом 1260 пророчих днів, при кінці котрих зачнеться кінець звірячого правління. Дванайцять сот і шістьдесять років від 539 року по Хр. приведе нас до 1799 року, що є дру-

гий доказ ясно зазначений, що початок „кінця часу” зачався 1799 року. Се також показує, що від 539 року по Хр. треба рахувати і інші пророчі дні написані Даниїлом.

Зрозуміння пророцтва відносно „кінця часу” і Господньої присутності було вмисно захищене Єговою аж до властивого часу. Даниїл бажав знати який кінець буде сих річей, але Бог сказав до нього: „А ти, Даниїле, заховай сі слова й запечатай сю книгу на останний час: багато прочитає її, і побільшає знання.” (Даниїла 12:4) Зовсім розумно можна припускати, що Єгова назначить кінець часу так, що його можна буде пізнати, коли він прийде. Він не сказав Даниїлові глядіти за написю на небо чи прийшов кінець часу, але він сказав глядіти на події, які можна буде бачити і розуміти на підставі пророцтва, і котрі то події зрозуміють ті, що будуть чувати. Бог знав, що Даниїл не міг розуміти сих пророцтв в його часі, тому Він сказав до нього: „Йде Даниїле; бо втаєні й запечатані сі слова до часу останнього.”—Даниїла 12:9.

Коли той час прийде, то що тоді можна сподіватися? Єгова відповідає: „Много будуть бігати сюди і туди, і знання побільшиться.” (Даниїла 12:4) Зараз по 1799 році, з початком „кінця часу”, знання побільшилося, а головню щодо Біблії. Перед тим люди нічого не знали про Біблію. Папство забороняло людям посідати Біблію, і лише клер мав приступ до неї. Посідання Біблії було злочином проти римського закону за що переступників тяжко карали.

В 1799 році звірська сила Риму, котру пере-

могла Папська система, отримала смертельну рану. Люди були навчені вірувати, що Бог дав власть царям панувати над ними, а клер мав від Бога власть над їх сумлінням. Коли ж Наполіон ув'язнив папу і забрав його з собою до Франції, і пізніше відмовився бути коронованим через папу, а самий насадив корону на себе і висміяв його власть, від тоді людям зачали отворитися очі, як царям так і невірникам, бо вони побачили, що папа не посідає тої Божої влади, яку собі приписував.

Скоро по сім зорганізувалося перше Біблійне товариство в історії світа. Бритийське Заграничне Біблійне Товариство було зорганізоване 1803 р; Берліно-Пруське Біблійне Товариство в 1805 році; Біблійне Товариство Філядельфійське в 1808 р.; і Американське Біблійне Товариство в 1817 р. Біблія була переложена і видана на многих і різних языках, і розповсюднена по так таній ціні, що найбільшій мав приступ до неї; і в короткім часі міліони примірників Біблії знаходилися в руках людей. Паство противилося сим Біблійним товариствам і називало їх заразливою пошестю. Але що прийшов час на збільшення знання, тому Господь сповнив свою обітницю і допоміг доручити Біблію для всіх, що були голодні правди. Люди зачали пізнавати, що Бог не дивиться на лице особи; що царі, папи, священники і прості люди мусять всі здати рахунок перед Господом, а не перед чоловіком.

Від того часу зачалось чим раз збільшувати знання у всіх напрямках. Звичайні школи, проти чого паство все воювало, були великим сред-

ством для загальної просвіти і побільшення знання для людей всякого ходу життя. Многі колегії і університети були побудовані в різних частях світа. З побільшенням знання в різних напрямках прийшли численні винаходи, котрі улекшили працю і заощадили час для людей.

Перед 1799 роком транспорція була так повільна, що чоловік міг лише коротку віддаль зробити в однім дню. Він мусів їхати кіньми або волами або йти пішки; а если хто хотів переплисти море, то він мусів плисти човном гнаним вітрами. Така подорож була повільна. В 1803 році винайдено пароплави, а в 1831 році зроблено першу парову льокомотиву. Так великий поступ був зроблений в сім напрямі, що тепер можна їхати дуже скоро чи то по морю чи по землі. Пізнійше були винайдені електричні льокомотиви і електричні самоходи і газові мотори; а тепер маємо величезний рух транспорції в різних частях землі. Се є зовсім звичайна річ тепер подорожувати сімдесять п'ять миль а навіть сто миль на годину; а голов-но се можна доконати літаком, що є найновіш-шим винаходом.

В сім часі сповнилися пророцтва про Його другий прихід, що Він порівнав до сходячого сонця, що світить від сходу аж до заходу. Простий і робучий народ все був подоптаний і поневолений багачами, клером і політичними князями. Се сталося в 1874 році, від которого то року датується другий прихід нашого Господа, що перша робітнича організація повстала у світі. Від того часу зачалось чудове збільшен-

ня світла. Від тоді маємо різнородні винаходи, котрі є надто численні, щоб їх згадувати тут. Однак згадуємо тут декотрі річі, що прийшли на світ від 1874 року, і котрі є яко дальшим доказом Господньої присутности від того часу. Вони є: Машина до рахування, літаки, алюмініюм антисептична хірургія, штучна фарба, автоматичні ключі, самоходи, колючий дріт, біциклі, карборондум, реєстри на гроші, кавчук, машини до відділення смитани, диски плуги, електричні ескалятори, електричне споєння, елеватори, ескалятори, електричні кухні, газелінові мотори, жнивварки, ілюмінаційні газу, мотори, лівотипи, монотипи, рухомі образки, пастерілізація, радіом, сигнали на залізниці, Рентгена лучі (X рей), хмароломи, стрільний порох без диму, підводні лодки, тунелі грамофони, телефони, машини до писання, вакуум щітки, радіо, бездротні телеграфи і далековиди.

Найголовнішою річею нащо указували пророцтва і чого виглядали пророки був другий прихід Христа. Пророк Даниїл назвав той час блаженним. Він сказав: „Щасливий той, хто ждати ме й діжде до тисячі трьох сот трийцяти й п'яти день.” (Даниїла 12:12) Сі, що були навчені Господом, чували і ждали на Його другий прихід. Отже коли хто зрозуміє сю дату, той і побачить назначений час у котрім Господь мав явитися в друге. Коли ми приложемо то саме правило, а іменно, рік за день, то 1335 років від 539 року скінчиться в 1874 року, у котрім то часі, після біблійної хронології, Господь мав бути присутній в друге. Еслиж се обчислення є добре, то від того часу ми зможемо

знайти більше доказів о другій присутності Господа.

Тут є дві важні дати, котрі мусяться ясно розрізнити і не помішати, а іменно: дата початку „кінця часу” і дата початку другої присутності Господа. Отже „кінець часу” обнімає період від 1799 року аж до цілковитого упадку диявольського царства і установа́ння царства Месії. Час же другої присутності датується від 1874 року і є частию періоду „кінця часу.”

Приготовлення

Писання вказують на період часу так званий „день його пригото́влення.” В сім періоді Бог зібрав свій нарі́д і дав йому зрозуміти свій плян і замір, а по сім періоді негайно Ісус Христос прийшов до свого храму, зібрав усіх що зробили угоду через жертву, і привів їх у стан храму. Тоді настали ostrі проби; і вірні, що встояли в сих пробах, були признані і отримали одежі спасення і ризи справедливости. (Малахія 3:1-3; Ісаїя 61:10) В тім то періоді часу Христос є присутний, і під час Його присутности прийшли найбільші проби коли він прийшов до свого храму. Дальше писання вказують, що „в день пригото́влення” Бог пригото́вить свій нарі́д і свої сили, як і також обставини, до великої війни Армагедону коли то сатанська організація цілковито впаде. Христос, яко великий виконавчий Урядник Єгови, тепер робить пригото́влення і виконує Божий гнів проти Сатани і його організації. — Наума 2:3-6; Псальма 110:2-6.

Жнива

Жнива є то час збирання того, що росло і достигло. Господь ужив натуральні жнива як образ, щоб пояснити роботу яку Він виконає при кінці віку. Підчас періоду жнив, після слів Господа, Він буде присутній і буде самий провадити справами жнив. — Маттея 13:24-30, 37-40.

Від 1874 року зачався період збирання Християнів з різних частин світа із між різних віросповідань. Вони виходили з католицької церкви, з протестантської і інших церков. Вони не сталися членами іншої церкви, але сходяться разом студіювати Слово Боже, бо вони люблять Господа і Його справу по над усі інші річі. На них, як здається сповнилися пророчі слова про жнива, а іменно: „Зберіть мені праведних моїх, що над жертвою прийняли завіт мій.” (Псалма 50:5) Протягом цього періоду часу сі Християни знаходяться по всій землі і проголошують вість, що царство небесне наближилось; а тепер вони головню проголошують присутність Господа, що Його царство наближилось, і що міліони людей живущих ніколи не помруть.

Господь дав приповідь у котрій Він пояснив, що з імена Християни і дійсні Християни будуть розвиватися разом протягом Християнської доби. Він сказав: „Зберіть перш кукіль та повяжіть у снопи, щоб спалити, а пшеницю зложіть у клуні в мене.” (Маттея 13:30) Протягом минулих п'ятидесять років між номінальними Християнами був дух лучення і вязання в різні федерації і інші юнії. Сей дух вязання дійшов

до сього вершка, і тепер є добре всім знана „Федерація Церков”, що навчає людей всього, окрім Слова Божого.

В сих різних релігійних системах знаходяться фахові політики, і безсовісні визискачі, котрі є названі у св. Письмі „головні з отар.” Вони є головними членами в церквах, тому що вони своїм впливом кермують духовенством на дорогу якою вони сами йдуть. Вони не визнають посвячення Господеві; але задивляються на різні релігії, як забавні товариства, і як на такі, що існують для політичних цілей.

Підчас коли се „визання” йшло вперед між „кукілем”, Господь збирав разом дійсно посвячених Християнів без різниці до якої релігії вони належали і сих Він назвав „пшеницею.” Сю роботу збирання Християнів не можна инакше назвати як лише жнивами, бо ся робота є сповненням слів предсказаних Господом Ісусом. Сі Християни, або ученики св. Письма, ніколи не намовляють нікого записуватися до їх товариства, ані вони самі не є записані нігде і не мають жадного спису членів. Їх ціль є пояснювати людям Божий Плян, і через се показати, що Бог має щось кращого для них чим се, що до тепер різні віроісповідання вчили. Отже сі обставини показують сповнення пророцтва і становлять фізичні факти і докази що Господь є присутній від 1874 року; бо збирання зачалося головно від тої дати.

Ругателі

От сі посвячені Христини, зібравшись разом з між різних віроісповідань, радуються прого-

лошувати людям, що царство небесне наближилось. Много людей радо слухає а інші сумніваються. Духовенство є відвічальне за насіяний сумнів в умах сих людей. Звичайно можна було сподіватися, що духовенство, вважаючи себе за Християнів, будуть тішитися доказами, що Господь є присутній в друге і установає своє царство. Однак місто радуватися, вони зачали ругатись з тих, що вчили про другу присутність Господа, і накиннулися обчернювати і переслідувати сих спокійних і покірних людей, що голосили новину о царстві Божім. Прибравши міну мудрости, вони насміхалися зі всіх, хто йно говорив про другу присутність Господа.

Розуміється, наш Господь предвидів ці обставини і тому через свого апостола записав слідуючі пророчі слова: „Се найперше знаючи, що прийдуть в останні дні ругателі, ходячи по своєму хотінню, і скажуть: де обітниця приходу (присутности) Його? від коли бо батьки умирають, усе так само пробуває відпочину сотворення.” (2 Петра 3:3,4) Се вже само є доказом, що Господь є присутній і що кінець світа прийшов. Про се дальше Господь говорить: „Як же дні Ноеві, так буде й прихід Сина чоловічого. Бо, як були дні перед потопом, що іли, й пили, женились, і віддавались, аж до дня, коли увійшов Ной у ковчег, та й не знали, аж прийшла повідь і поносила всіх; так буде й прихід Сина чоловічого.” — Маттея 24:37-39.

Ми стараємося свідкувати щодень, що ці пророчі слова сповнилися. Духовенство і головні з їх отар є несвідомі о сих многих дока-

зах про другу присутність Христа; і тому так, як за часів Ноя, вони байдужно відносяться до факту, що Цар зачав своє царювання і царство небесне розпочинається.

Кінець Світа

Коли Бог умістив чоловіка в Еден раю, Він поставив для нього сторожа Люцифра. Люцифер стався зрадником, сатаною, але Бог не відбирав від нього становиська бути сторожом чоловіка. Отже від того часу Люцифер був все невидимим володарем над всіма народами, окрім одного Ізраїльського народу так довго як сей нарід виконував услівя своєї угоди з Єговою. Але коли Ізраїль був відкинений Богом задля його непослушенства до угоди через закон, тоді сатана стався богом цілого світа. (2 Коринтян 4:4) „Світ” значить організація видима і невидима, котра має контроль над справами людськими. Се є зорганізоване правительство з людей під наглядом невидимого володаря; і тому світ обнімає в собі небо, невидиму часть, і землю, видиму часть, його організації.

По відкиненню Ізраїльського народу, Бог позволив поганам панувати над Ізраїльтянами без перешкоди через певний протяг часу. Відбираючи Ізраїльському народові привилей і право яко державі, Бог сказав: „Ти ж, негідний, безбожний князю Ізраїлів, що на тебе прийшов день твій, і твоїй безбожності настав кінець. Так говорить Господь Бог: Здійми з голови корону, скинь царський вінець! се вже минулось: угору піjde низьке, униз високе! Скину,

скину, скину, й не буде його, покіль прийде той, що має до його право й кому віддам його!" (Езекиїла 21:25-27) Се є доказом, що певний протяг часу був даний для поганських держав, і що той час скінчиться з приходом Того, „що має до його право" на котрого раменах буде спочивати справедливе правительство. Сей Божий присуд проти Ізраїля тривав через „сім часів" яко кара про що Бог наперед повідомив їх. — 3 Мойсея 26:18.

„Час" у св. Письмі означає 360 днів. Отже сім часів становить період з 2520 днів. „Час" у св. Письмі вживається літерально і символічно. Але факти показують, що тут треба розуміти символічно, тому що погани панували довше чим 2520 літеральних днів. У св. Письмі є записане право, через котре можемо прийти до заключення, що один символічний день становить звичайний рік. (4 Мойсея 14:34) Отже „поганський час" є то період 2520 років довгий, котрий зачався від скинення Задикеї, останного Ізраїльського царя. Задикея був скинений з престолу 606 років перед Христом. Отже поганський час мусів скінчитися 1914 року по Христі. Се знов зазначає, що тоді прийшов час для „того, що має право до його" перебрати справи світа в 1914 році. Під сим треба розуміти, що Господь був тоді присутний і перебрав у свої руки всі справи світа.

Ісус сказав, що Його „царство не од віку сього", над котрим то світом сатана був богом. (Йоана 18:36) Він сказав своїм ученикам, що коли прийде кінець світа, тоді Він буде присутний. Його ученики були ознакомлені я

пророцтвами о приході Христа; і маючи се наввазі, вони ще більше шукали інформацій від Нього: „Скажи нам, коли се буде? й який знак твого приходу і кінця світу.” (Маттея 24:3) Слово „знак” в сім тексті означає доказ. Инакшими словами можна переказати їх питання так: 'Що можемо сподіватися бачити, щоб указувало нам на твою присутність і кінець світа?'

В сім питанню треба завважати дві наведені думки: (1) „Знак твого приходу”; і (2) „кінець світа.” Се означувало би, що при кінці світа буде якийсь певний об'явлений знак присутності Христа, тому що се зазначить час перебирання влади над світом. Факти, які ми дотепер наводили, свідчать, що Господь був присутний ще від 1874 року, і що від тоді Він приготював церкву, себто збирав праведних. (Псальма 50:5) Від тоді Він привернув їм головні правди, що були заховані через еклезіястичну часть диявольської організації. — Маттея 17:11; Луки 11:52.

Факти дальше свідчать, що 1914 рік зазначив кінець поганьського часу, отже кінець світа. Від того часу треба було сподіватися якоїсь иншої роботи, більшої чим приготювання. Про сю то точку питали ученики; і Ісус дав їм відповідь пророчими словами, котрої не можна було зрозуміти аж по 1914 році. Він сказав своїм ученикам, що буде много воєн перед тим нім прийде кінець, і що вони не повинні тривожитися сим, бо се ще не буде кінець. А тоді Він додав: „Бо встане нарід на нарід і царство на царство, й буде голоднеча, й помір, і трус

по місцях. Все ж се почин горя." — Маттея 24:7,8.

У цілій історії чоловіка світова війна, котра зачалася 1. серпня, 1914 року, була одинока війна, що „встав нарід проти народу і царство проти царства." Всі сили народів були запряжені і примушені брати участь в тій війні. Чоловіки, жінки, гроші і проповідники, всі брали участь. Навіть маленьким дітям обмежено поживу, щоби військо на фронті мало досить поживи і щоб визискачі дістали їх хабара. Зараз по війні настала велика голоднеча і пошести в многих місцях Європи і Азії, і се знищило міліони людей більше чим погинуло у війні. От сі всі нещастя, Ісус сказав, зазначать „початок горя."

Сі фізичні факти сталися точно на час 1914 року, і є доказом присутности Христа і кінця світу. Сі факти бачили всі люди, але розуміли їх лише ті, що пристусовували їх до пророцтв Біблії. Перед 1914 роком, Ісус Христос не міг виступити проти диявола і його організації, тому що Бог приказав йому чекати аж до назначеного часу. (Псальма 110:1) Від 1874 року, початку Його присутности, аж до 1914 року, Він робив ріжні приготування для своєї церкви; а коли прийшов 1914 рік, тоді зачалися сповняти слова Божі: „Жезло сили твоєї пришло Господь із Сиона; царюй серед ворогів твоїх." — Псальма 110:2.

Тоді Ісус сказав до своїх учеників: „Тоді видавати муть вас на муки, й вбивати муть вас: і зненавидять вас усі народи задля імя мого." (Маттея 24:9) Слово „вас" безперечно відно-

ситься до дійсно посвячених і вірних Господеві. Ісусові апостоли спевностю не були на землі підчас сповнення сього пророцтва, себто світової війни. Але члени тої вірної кляси, вірні Християни, котрі вірували і були послушні заповідям Божим, сі були зненавиджені всіма народами воюючими, і були переслідувані і увязнені і многі повбивані.

Ісус також предсказав, що в тім часі так звані Християни будуть зраджувати і ненавидіти один одного, і що многі відвернуться від Господа задля фальшивої науки і ненависти. Однак будуть і вірні послідувачі аж до кінця. Такі обставини склалися головню по 1917 році. Се є дальші докази Господньої присутности і кінця світа.

Егова обіцяв Авраамові і його насінню віддати землю Палистину коли поганський час скінчиться і коли той, що „має право до його” прийде. Для того можемо сподіватися, що Бог обявить свою ласку для Ізраїля і приверне сим людям їх землю Палистину. Ісус відносився до своєї присутности і кінця світа, коли Він сказав: „І топтати муть Єрусалим погани, доки сповняться часи поган.” (Луки 21:24) Господня присутність зачалася від 1874 року, як про се повисше згадано. Се сталося 1878 року, коли перший раз ласка Божя зачалась привертати назад до Ізраїля. В тім році бритийський прем'єр Дезраель зачав старатися о добро Ізраїля. Кілька років пізнійше повстав рух так званий „Сіонізм” і від тоді Ізраїльтяни зачали повертати назад до їх землі.

Підчас світової війни, іменно, 2. падолиста,

1917 року, коли то зачався жидівський новий рік 1918, Бритийська Імперія згодилася дати Жидам Палестину з їх власним правительством. Всі інші передові народи згодилися на се, і Жиди на весну, 1918 року, зачали відбудовувати Палестину. Нині є всім добре відомий факт, що тисячі Жидів повернули назад до Палестини і відбудовують доми, управляють землею, і уліпшують край як раз так як Господь предсказав. Тут знову маємо фізичний факт або подію, що доказує, що наш Господь є присутній і кінець світа прийшов.

Знову інший доказ згаданий Ісусом був, що зараз по війні, і підчас Його присутности і кінця світа, буде „на землі переполох народів;... і омертвіють люди від страху і очікування того, що прийде на вселенну.” (Луки 21:25,26) Він сказав, що світова війна се початок горя, а потім додав, що то горе мусить продовжатися. Ніхто не потребує доказу, що нині народи знаходяться в заколоті, і що люди не вірять одні другим і жахаються від того, що приходить. Се є знову інший сильний доказ, що Господь є присутній і що кінець світа прийшов 1914 року.

Прихід до Його Храму

Нове сотворіння є уподоблене до будинку або храму і є назване „храм Божий.” (Ефесян 2:18-22; 2 Коринтян 6:16; 1 Петра 2:5) Вони є храмом Божим, котрого головою є Ісус Христос. (Жидів 3:6; 1 Коринтян 3:16,17) Сьому то храмові Господь поручив своє добро, або інтерес свого царства, підчас Християнської доби. Ісус ясно навчав приповідями; і що наймень-

ше у двох приповідях Він уподобив себе чоловіку, що відіхав в далеку дорогу, і по довгім часі повернув, щоби взяти рахунок від своїх слуг. (Маттея 25:14-30; Луки 19:12-26) В сих приповідях говориться о талантах і о минах срібла. Переходячі події, що показують на сповнення сих пророчих приповістей, є доказами, що Господь прийшов до свого храму.

Події, які переходили через три і пів року під час місії Ісуса Христа, або від 30 до 33½ року Його служби, знаходять паралель в подіях при кінці християнської доби Його другої присутності. Ісус був помазаний на царя в Йордані. Три і пів роки по сім Він явивсь в Єрусалимському храмі і вигнав з нього геть міняльників, а призвав вірних. (Маттея 21:1-13) Як се ми зазначили поперед, Христос перебрав власть 1914 року; і в тім часі, як Він предсказав, розбурхались народи. (Одкриття 11:17,18) Три і пів роки пізніше, а іменно 1918 року, Він прийшов до свого храму. Фізичні факти або події свідчать, що се заключення є добре.

Єгова вислав свого возлюбленого Сина яко Заступника, і назвав Його своїм Післанцем, щоб Він приготував дорогу перед ним. Ся робота мусіла бути виконана, і була виконана від 1874 року до 1914. По сім наступив час очікування коли то члени тіла Христового очікали на установлення Його царства; і коли вони так очікали, Він негайно прийшов до свого храму. Про сю подію Бог наперед предсказав через свого пророка: „Ось я посилаю ангела мого, а він приготує дорогу передо мною, й негайно за сим прийде в храм свій, що його шука-

єте,—Ангел завіту, що його бажаєте; ось він йде, говорить Господь Саваот.” — Малахія 3:1.

Точно, як пророк предсказав, так і сталося. Від 1914 року до 1918 року, правдиві послідувачі Ісуса Христа на землі голосили, що прийшов час установлення Його царства, і тому пильно очікали сповнення бажань їх сердець. І тоді в 1918 році, негайно впала на них велика проба. Бог через свого пророка предсказав, що з приходом Господа в Його храм прийдуть ostrі проби на членів нового сотворіння: „Хто ж видержить день приходу його, й хто встоїть, як він явиться? Він бо-огонь розтоплюючий і як те зілля очищуюче; І засяде він до перетоплювання срібла й очистить синів Левіїних і переплавить їх, як золото і срібло, щоб приносили жертву Господеві в праведності.” — Малахії 3:2,3.

Очевидно, що слово „срібло” ужите в сім тексті є символом правди. (Псальма 12:6) Се пророцтво означає, що правдиві послідувачі Христа будуть мати яснійше виробування правди по сім, як Господь прийде до свого храму в 1918 році. Про се також згадується в Одкритті 11:19. Факти показують, що по сім часі вони дістали яснійше виробування Божого пляну. „Сини Левіїні”, згадані в пророцтві, були прообразом нового сотворіння, а слово „очищине” показує, що в тім часі, себто з приходом Господа до Його храму, настав час проби для Його послідувачів. Ся подія є паралельом і позаобразом вичищення буквального храму в Єрусалимі 33 роки по Христі. Ціль очищення Його храму є, щоби Господь міг ма-

ти вірну і правдиву клясу свідків для несення свідoctва о Його імені і Його роботі, занім прийде остаточне обявлення Його сили в часі великого горя.

Знов инший пророк Божий попирає повисшу думку і пояснює ціль Господнього приходу до Його храму. „Господь є в святому храмі своєму, на небесах престол Господній; очі його дивляться повіки його розглядають синів людських.” (Псальма 11:4) Отже, если фізичні події пасують як раз до слів пророцтва, тоді вони є сповненням його; і если се сталося в 1918 році, так се є дальшим доказом, що Господь прийшов в тім часі до свого храму.

Суд мусить розпочатися від дому Божого. (1 Петра 4:17) Той суд відбувається в правдивім домі Божім і рівночасно є звернений проти номінального дому Господнього. „Слухайте, всі народи, вважай, земле, й уся повня її! Нехай буде Господь Бог свідком проти вас, Господь із святого храму свого.” (Михея 1:2) „А Господь у храму своєму святому; нехай вся земля мовчить перед ним!” (Аввакума 2:20) Се пророцтво Аввакума є як раз тепер в процесі сповнення. Духовенство зорганізувало много товариств, котрі вони назвали „церкви”, але сі церкви не є правдивими, а лише з імена. Вони носять імя Господа на собі, але Йому не служать. Проба і суд на них мусить прийти також. Бог предсказав про се через своїх пророків, і факти показують, що сі пророцтва сповнилися.

Пророк Ісаїя у видиві бачив Господа в Його храмі і на престолі. „В році, коли цар Озія по-

мер, бачив я Господа на високому й піднесеному престолі, а краї різ його наповнили храм." (Ісаї 6:1-11) Безсумніву, що згаданий престіл відноситься до Христа коли Він прийшов до свого храму а не до Його престолу в тисяч-ліття коли Він буде судити всі племена землі. Ісус наводив се пророцтво Ісаї і пристусовав його до духовенства натурального Ізраїля. (Йоана 12:40) Се пророцтво мусить відноситись також до всіх визначних християнських віроісповідань, а головню до духовенства, що є відбитком жидівського клеру.

Се пророцтво навіть показує обставини серед яких Господь прийшов у свій храм, а іменно, коли цар Озія помер. Ісаїя каже, що його видіння було в тім році, коли Озія помер. Озія ясно представляє тут номінальні церкви, котрі через довгий час приписували собі представництво Господа. Озія був Ізраїльським царем через більше чим пятьдесят років. Через довгий час він робив те, що було угодню в очах Божих. У протязі того часу він був дуже успішним і став багатим. У многих битвах він боровся успішно і виходив побідоносно. Він також був великим будівничим. Однак самолюбство і зухвальство привело його до упадку. Він умер в проказі, що є символом гріха.

Духовенство, або духовий Ізраїль, було зорганізоване для доброї ціли. (Еремії 2:21) Через певний протяг часу люди в сій системі голосили про Бога. Вони побудували много церков, шкіл і шпиталів. Ся система спричинилася много до піднесення людства морально. Але зарозумілість і зухвальство doprowadило її до

упадку. Апостол Павло перестерігав церкву проти сього. — Римлян 11:25.

Озія, яко цар, не мав права виконувати священничої служби. Але він так висико думав про себе, що вважав себе висшим над управителів храму, і тому спротивився і пішов і приніс офіру пахощів кадила. Уповажнений священник єтарався стримати його від сього, але Озія розгнівався на нього і вперто пішов приносити офіру кадила за що був поражений проказою. — 2 Паралоп. 26:16-21.

Через многі роки, перед 1918 роком, теперішня правда була голошена по цілім Християнстві. Однак духовенство не зважало на се, а хвалилося своїм багатством і силою. Коли вибухла світова війна 1914 року, тоді номінальне Християнство зачало попірати війну. Його провідники затягали молодих людей в окопи до війни і казали їм, що коли вони помруть на полю битви то вони стануться частю примірної жертви Ісуса Христа. Хотяй від часу до часу їм зверталось увагу, що ся світова війна і інші обставини були доказом кінця світу і присутности Христа, то однак вони не хотіли слухати сього. Хотяй кільканайцять передових проповідників видали маніфесто до світа, і вказали на події, що показують на присутність Царя і зближення Його царства, то і на се вони не звертали уваги; а навіть і ті, що видали то маніфесто (відозву) опісля відріклися його. Номінальне Християнство не хотіло навчитися лекції. Воно впилося духом торгівлі і політикою світа і стало високим та гордим і зарозумілим.

Коли політикиери під впливом багатерів заснували лігу народів, що є продуктом диявольського пляну, тоді духовенство, замість опрокинути лігу, стали вихваляти і називати її яко „політичний вираз царства Божого на землі." Тут воно стало зухвальним, і неначе сказало до Єгови: "Через от сю Лігу Народів ми установемо твое царство на землі для тебе." Сим духовенство відріклося Господа, і тому Господь на віки відрікся його. Се сталося в січні, 1919 року, і є паралельом відкинення Ізраїля у першій приході Ісуса, Божого Представителя.

Приповідь о талантах показує, коли Господь прийшов до свого храму, тоді зачав брати перелік від своїх слуг; і до тих, що знайшов їх вірними, Він сказав: „Рече ж до него пан його: Гаразд, слуго добрий і вірний: у малому був еси вірен, над многими поставлю тебе. Увійди в радість пана твого." (Маттея 25:21) Зараз по війні наступили голоднечі, пошести, землетруси і переслідування Християн. По сім, яко доказ Його присутності і кінця світу, Він предсказав роботу яку мають виконати Його вірні послідувателі, під Його наглядом. Безсумніву, що се є та кляса згадана в приповідях о талантах, котру запрошено перебрати все Його добро і увійти в Його радість.

Для всіх тих, що люблять Його прихід, доказ Його присутності становить радісну новину і дає їм невимовну радість. Ся радісна новина Його присутності і кінця світа муситься голоситися всім народам в свідоцтво. Се не значить навести світ, але се значить, що Його вірні послідувателі мають бути свідками Йому.

До сих Він сказав: „І проповідувати меть ся євангеліє царства по всій вселенній на свідкування всім народам; і тоді прийде кінець” (Маттея 24:14) В доказ, що ці пророчі слова Ісуса Христа сповняються, наводимо слідуючі факти:

По цілім світі є розкинені тут і там маленька громадка Християн, котрі люблять Бога Єгову і служать Йому і Його возлюбленому Цареві, Ісусу Христу. В самім імени нема жадної заслуги, але вживаємо ім'я яко знак розрізнення. Ся громада Християн називається Міжнародні Дослідники Біблії. Вони вийшли з між різних народів і релігій. Вони відділилися від усіх світових союзів. Вони мають лише одну ціль у своїм життю, а се бути послušним Богу і прославляти Його. По сім, як війна скінчилася і переслідування Християн притихло, вони знов розпочали живу активність в даванні свідоктва про ім'я Господа.

Для тої ціли видано мільйони книжок, зміст котрих пояснює Божий план, і доручено їх в людські руки. Велике число відчитів було виголошено і повідомлено людей, що царство небесне наблизилося. З бігом часу, Бог дав радію до вживання через що голошено радісну новину о царстві широко по світі. Через широке розкинення літератури даром, царі і управителі світа були повідомлені, що Бог посадив Царя на престолі, так як се Він предсказав. (Псалма 2:6) В 1926 році, в Лондоні прийнято резолюцію, котра в короткім часі була переложена на многі язики, і около пядесять мільйонів чисел роздано між людей і управителів світа. Згадана резолюція була предложена через Між-

народних Дослідників Біблії. Вона звучить як слідує:

СВІДОЦТВО ДО УПРАВИТЕЛІВ СВІТА СЬОГО

„Міжнародне Товариство Дослідників Біблії, зібравшись на загальній конвенції, заявляють цілковите посвячення і підданняся всемогутньому Богу, засилають се свідоцтво управителям світа, а іменно:

ПЕРШЕ. Що найважнішою річею для всіх людей є признати, що Єгова, сотворитель неба і землі, є правдивим і всемогутним Богом і окрім Його нема иншого Бога; що Його план і замір відносно чоловіка є зазначений в Біблії, Його Слові Правди; що Ісус Христос є Виконателем всіх замірів Єгови; що тепер всі народи знаходяться в горю і в переносі, і що надходить ще більший і страшніший час горя, якого не було перед тим; що всі старання володарів завести відповідні правительства або держави невдалися; і що тепер, нехай се буде відомо вам, що Бог виконує свій план взглядом чоловіка через котрий Він установить новий світ і вічний мир, добробут і щастя для людей; і що прийшов час для всіх правлячих сил над народами признати ці великі правди.

ДРУГЕ. Що причина теперішньої неволі і замішання є, що чоловік непослухав правдивого Бога а піддався під злий вплив сатани, фальшивого бога; що Люцифер, колись правильний сторож чоловіка, задля його невірности до Бога стався сатаною, дияволом, автором всякого зла, ворогом Бога, і найбільшим ворогом чоловіка, через що чоловік стратив свій совершенний дім, слов право до життя і щастя; що від того часу чоловік старався зорганізувати правительство і держави, щоб йому правити собою, але чинячи се, він зігнував Словом Божим і піддався під контроль сатани, диявола; що до тепер Бог не перешкаджав сатані панувати над чоловіком, тому щоби чоловік міг пізнати добре і зло, і щоби через досвід він навчився страшних наслідків гріха; і що прийшов час і Бог перешкодить правлінью сатани задля добра чоловіка.

ТРЕТЄ. Що Ісус Христос, задля його вірности аж до смерті, стався Відкупителем і Спасителем світа; що коли Він був на

землі Він учив, що визволення для людей прийде аж тоді, коли сей алий світ під правлінням диявола скінчиться, і що тоді Ісус Христос прийде в друге і установить своє царство справедливості і поставить людей на правдиву дорогу, і для того Він учив своїх учеників молитися: „Нехай прийде твоє царство, нехай буде твоя воля, як в Небі так і на землі“; що протягом того часу були організовані світові держави, котрі є названі у св. Письмі „звірями“, тому що на чолі сих правительств були злучені політичні, торговельні і релігійні провідники, котрі були і в під кермою і впливом сатани, бога світа сього, і котрі є воєнні, ostrі, жорстокі, гноблючі, і показали сатанського духа, їх володаря і бога; і що тепер крик пригноблених людей дійшов до ушей небесного Бога і Він визволить їх.

ЧЕТВЕРТЕ. Що Божі сповнені пророцтва і ті, що тепер сповняються, свідчать, що правління сатани скінчилося і прийшов час, коли Ісус Христос, Виконатель плянів Єгови і правильний Цар землі, викине сатану і зачне своє справедливе царство, через що Він установить волю Божу на землі; що від 1914 року, сповнені свідцтва свідчать, що кінець сього алого світа був зазначений через світову війну, голоднечу, пошести, землетруси, революції, привернення Жидів до Палестини, і що пізнійше наступило загальне невдоволення і переполох народів у заколоті; що се свідцтво о сповненню Божих пророцтв було ясно дане правительствам світа, і сим положено на плечах їх відвічальність від котрої вони не можуть ухилитися.

ПЯТЕ. Що хотяй Єгова дав ясний доказ, що світ скінчився і прийшов час для царювання через Його возлюбленого Сина, то однак се свідцтво було зігнороване, відкинуте, через тих, що повинні були знати краще, і місто сього торговельні, політичні і релігійні проводарі, проти Слова Божого, заснували Лігу Народів, котру вони мильно і богохульно назвали „політичний вираз царства Божого на землі;“ що дійсний автор і отець Ліги Народів є сатана, диявол, бог сього світа, котрий зв'язав її яко останнє розлучливе змагання ошукати людей, щоб відвернути їх від правдивого Бога, і тримати їх під своїм злим впливом; що тепер, по сімох роках тяжкої праці зі сторони пропонувателів сеї ліги щоби установити мир і добробут на землі, показалося, що ліга народів є невдачою і в короткім часі цілковито упаде; і що навіть тепер коли прихильники стараються зібрати всі свої сили аби підтримати сю безчесну і грішну лігу, то люди чують нересторогу Божого пророка про сю

федерацію держав, котрий каже: „Збирайтеся собі, народи, та тремтіть; вважайте всі далекі землі!“ — Ісаїї 8:9,10.

ШЕСТЕ. Що задля осліплюючого впливу сатани уми управителів як і їх підданих є відвернені від правдивого Бога, і що по цілм світі злі сили тепер збираються на велику битву Господа Бога Всемогущого; що тепер зближається велике горе, якого світ ніколи перед тим не знав, і підчас сеї боротьби сатанські сили впадуть, щоб ніколи вже не встали, і тоді буде об'явлення Божої сили і всі народи зрозуміють, що Єгова є Бог і Ісус Христос є Цар над царями і Пан над панами.

СЕМЕ. Що у великій горю люди зрозуміють, що царство Боже прийшло, котре те царство буде спочивати на раменах Його волюбленого Сина, Князя Мира, і котрому те царстві не буде кінця; що воно принесе бажання серць для всіх людей доброї волі, і в тім царстві сліпота і невідомість людська буде навіки осунена, і тоді вони пізнають і досягнуть вічний мир, добробут, здоров'я, життя, свободу і щастя; і що те царство буде цілковитим сповненням пророчої пісні ангелів, „Мир на землі, і добра воля між людьми.“

Отже ми щиро свідкуємо вам, що Єгова є один Бог, і що Він посадив на престолі свого Сина, Христа, яко Царя землі, і тепер велить вам слухати Його правельного Царя землі. Чиніть се самі і вживайте свого впливу, щоби звернути ум людський до ПРАВДИВОГО БОГА, щоб вам утікти від гніву Його. — Псалма 2:2-12.

АРМАГЕДОН

Очевидно, Єгова бажає дати кожному довідома, що Господь Ісус Христос є присутний, щоб ніхто не мав вимівок, що він не знав. Як довго Він дозволить давати свідоцтво у світі, ніхто з людей не знає. Коли се свідоцтво буде дане, Ісус каже, тоді прийде остаточний кінець, і той кінець буде зазначений найбільшим горем в історії світа. Він сказав так: „Буде бо тоді мука велика, якої не було від настання світу до сього часу, й не буде. І коли б тих днів не вкорочено, то жадне б тіло не спаслося; тіль-

ки ж бо задля вибраних укорочені будуть дні тиї." (Маттея 24:21,22) Безсумніву, що ці слова відносяться до того самого часу, про який Господь згадував в іншій місці: „Ось, йде з хмарами, й побачить Його всяке око, і ті, що Його прокололи; і заголосять перед Ним усі роди землі. Так, амінь." — Одкриття 1:7.

Докази, які свідчать о другій присутності Господа, поступово були давані людям. Писання, як і рівнож свідоцтва подій показують, що друга присутність Господа зачалася від 1874 року; що від того часу аж до 1914 року був Божий день приготування; що в 1914 році Господь Ісус Христос перебрав владу над світом і скинув диявола з неба; що 1918 року Господь прийшов до свого храму; що тепер по цілїм світі голоситься радісна новина про Царя і Його царство, і коли ся робота голошення скінчиться, тоді буде так велике об'явлення Божої сили, що всі народи землі пізнають, що Бог ділає через свого Царя, котрого Він посадив на своїм престолі. І се буде сповнення повисше наведеного пророцтва Ісуса Христа.

ГОЛОВА 13

Ціль Нового Сотворіння

ЄГОВА має ціль у всіх своїх ділах. Сю ціль Він все виконує точно і до повної міри. „Я бо сказав—і доведу се до кінця; призначив—і здійснию.” (Ісаї 46:11) Нове сотворіння, будучи архітвором рук Єгови, дає нам запевнення, що ціль Його мусить бути чудова. Його возлюблений, вірний і правдивий Син є Головою нового сотворіння, котрий посідає безсмертність, і є одягнений у всяку силу і владу, як в небі так і на землі. Члени нового сотворіння є частию Його; і коли вони будуть доповнені, будуть становити 144,000, і будуть носити ім'я і природу предвічного Отця.—Одкриття 7:4; 14:1.

Сей факт, що Єгова відложив так багато часу і старання на вибір і розвій нового сотворіння є доказом, що Він має якусь важну функцію до виконання. Се було б нерозумно припускати, щоби Бог через більше чим дев'ятьнацять століть розвивав нове сотворіння лише для тої ціли, щоби забрати їх до неба і щоб вони там співали в Його честь на віки. Се правда, що нове сотворіння буде радуватися вічно прославляти Господа Єгову; але і се також є ясным, що Він має важне діло до виконання, як на землі, підчас їх розвою, так і в небесній славі.

Протягом більшої частини Християнської доби люди були навчені вірувати, що Бог розпучливо старався забрати людей до неба; і що Він

навіть терпів задля сього, щоби їх забрати до неба і сим спасти їх від судьби вічних мук. Навіть вже в сих пізних часах, коли Християни спізнали, що наука про вічні муки є фальшива і походить від сатани, то однак многі посвячені дуже вузко і самолюбно дивилися на небесне покликання. Вони сподівалися утічи від клопоту і горя світа, а дістатися до безпечної пристані в небі; і там через цілу вічність тішитися сонцем Божої домівки. Вони мало застановляли на сповненню місії даної помазанникам.

Сейно тоді, коли ми прийдемо до ясного розуміння Божого пляну, що ми можемо оцінити факт, що за чудове і блаженне відношення до Бога займає нове сотворіння, і що вони мають привилей служити Йому в Його ім'я яко Його посланники. Правдою є, що члени нового сотворіння, підчас свого побуту на землі, мають багато до виконання. Однак ще більше вони будуть виконувати, коли будуть забрані до небесних дворів. Лише ті, що радісно служать, будуть мати нагоду служити в небесних дворах; і лише тим, що вірно і безсамолюбства служать Господу, є дані дорогі обітниці, що вони стануться спільниками Божої природи і отримають щедрий вхід в царство небесне.—2 Петра 1:4-11.

Голова

Нове сотворіння було представлено через священника Мелхизедека. Про Голову нового сотворіння є написано так: „Клявся Господь, і не пожалує того: Ти священник по віки по постанові Мелхизедека.” (Псал. 110:4; Жидів 7:17) Мелхизедек не був священником людським, а

був він священником всевишнього Бога. (1 Мойсея 14:18) Той священник представляв великого Божого Урядника. Його ім'я значить Цар Справедливості і Мира. Про нього є написано так: „Без батька, без матери, без родо-воду, ні почину днів, ні кінця життя маючи, подіблений же Синіу Божому, пробуває священником вічним.” (Жидів 7:3) Се є дивні слова, але коли застановитися над ними, то в них криється чудова краса.

Люди, котрі займали священничі уряди по почину Аронового, насліджували сі становиська після порядку уродження. Але священство Мелхизедека не мало отця ані матери. Св. Письмо не подає початку народження Льогоса Він був початком Божого творива, але в котрім часі він був сотворений, то про се нема згаданно. (Приповісті 8:22-30) Та тепер Він дістав безсмертність і Його життя ніколи не скінчиться. Єгова дав своє слово і клявся своїм імям, що се священство буде існувати по віки. Се священство є знарядом Бога Єгови для виконання Його плянів. Члени тіла Христового або нове' сотворіння є почислене також за царське священство. (1 Петра 2:9) Щоби члени нового сотворіння на землі могли мати поняття о Божий цілі щодо священства, то Бог велів написати так: „Тим же браття святе, поклику небесного спільники, вважайте на Посланика і Первосвященника визнання нашого, на Христа Ісуса.” — Жидів 3:1.

Помазанником Божим є Його возлюблений Син. Підчас Його посвячення і хрещення в Йордані, Він був помазаний святим духом Бо-

жим. (Маттея 3:16,17; Діян. Ап. 10:38) Се зазначило початок нового створіння. Помазати значить установити когось на позицію довіря, влади і сили. Ісус Христос був назначений Богом Єговою на приміера виконувати роботу назначену Отцем. Він сказав: „Я прийшов в ім'я Отця мого.” (Йоана 5:43) „Бо зійшов я з неба, не щоб чинити волю мою, а волю Пославшого мене.” (Йоана 6:38) „Не можу я робити від себе нічого: як чую, суджу; і суд мій праведний; бо не шукаю волі моєї, а волі пославшого мене Отця.” (Йоана 5:30) Сі писання показують, що Ісус коли був на землі був Посланником, Слугою і Священником Бога Єгови.

Робота Христа на землі була назначена Богом тими словами: „Дух Господа Бога (спочив) на мені, бо Господь помазав мене на те, щоб принести благу вість убогим; послав мене сціляти сокрушених серцем; вістити невольникам визвол на волю, а увязненим — відчиненне темниці; проповідувати рік примирення Господнього й день пімсти Бога нашого, потішити всіх засумованих.” (Ісаї 61:1,2) Коли Ісус розпочинав свою місію, Він перечитав сі слова перед зібранням Жидів і тоді додав: „Сьогодні справдилось се писання в ушах ваших.” (Луки 4:16-21) Він заявив, що Слово Боже є правда. (Йоана 17:17) Він проповідував радісну новину людям так як се було Йому приписано. Він сказав: „Мені треба робити діла Пославшого мене, поки дня.” (Йоана 9:4) Ся робота включала і се що Він дав своє життя в жертву, щоби отворити людству дорогу до життя. — Маттея 20:28; Йоана 10:10.

Коли Ісус був на землі, Він служив під провідництвом і кермою Єгови. Він посвятив весь свій час для голошення правди. Він старався звеличати ім'я Єгови і розказував людям про розпорядження Боже для їх спасення. Він дав ясну науку для своїх учеників і вислав їх у світ роботи подібну роботу в ім'я Його Отця. При закінченню своєї роботи на землі, Він сказав: „Бо слова, що дав еси мені, дав їм, і вони прийняли й зрозуміли справді, що від Тебе прийшов я, і увірували, що Ти мене післав.” (Йоана 17: 8) По своїм воскресенню і перед вознесенням на небо, Він сказав до своїх послідователів: „Яко ж післав мене Отець, і я посилаю вас.” — Йоана 20:21.

Члени

На світі жиє много мільонів так званих Християнів. Однак вони не є частию нового сотворіння, і тому дорогі Божі обітниці не можна пристосувати до них. Лише дійсні Християни є членами нового сотворіння і такими вони можуть позістати так довго, як довго вони будуть вірні і перебувати в Христі. Хто станеться правдивим Християнином той бере на себе відвічальність виконати певну роботу. Він отримав своє помазання через Голову, Ісуса Христа; а Ісус отримав від Єгови. Се помазання є його висвячення або так сказати уповажнення проповідувати. Іншого правдивого висвячення або уповажнення нема. Так зване висвячення священників або проповідників людьми або громадою людей, є ошутвом і сітею, і не є уповажене Богом.

Післаництво Ісуса Христа дане Йому Єговою, відноситься також до членів Його тіла. Між іншими в тім післаництві говориться так: „Господь помазав мене на те, щоб проповідувати благу вість убогим.” Ся блага вість або радісна новина є та сама вість котру принесли ангели з неба на землю при рождистві Ісуса. (Луки 2:9-11) В сій новині говориться, що прийде час і Бог повелить рознести сю радісну новину для всіх людей; що Бог Єгова дав Сина свого котрий стався Спасителем світа, і що всі люди зможуть вернути до Бога і до життя.

Ось така була чиста і радісна новина протягом цілого віку аж до тепер. Всяка ж наука противна сій, є неправдива і є зневагою для Божого імя. Ціль сатани була все зневажати імя Єгови, і се він робив через уживання духованьства, котре наuczало фальшиву і зневажаючу науку о вічних муках. Післаництво дане новому сотворінню не уповажнює його членів жебрати нововірців, ані навіть не заохочувати нікого статися Християнином. Їх післаництво було: Проповідувати радісну новину смирним. Смирні є ті, що чесно бажають пізнати правду і хочуть бути навчені. Тому писання часто повторяє слова: „Хто має ухо до слухання нехай слухає.”

Павло, апостол Ісуса Христа і натхнений свідок Господа, так сказав до Його послідователів: „Тим же братте святе, поклику небесного спільники, вважайте на Посланника і Священника визнання нашого, на Ісуса Христа.” (Жидів 3:1) Священництво згадане тут є по почину Мелхизедека членами котрого є нове сотворіння. Сі члени нового сотворіння, підчас їх побуту на

землі, повинні уважно приглянутися річам які Ісус, Голова того священства, робив на землі, і опісля роботи подібно. Вони є покликані йти слідами Ісуса, що значить так роботи як Він робив. — 1 Петра 2:21.

Слідуючі слова є звернені до членів нового сотворіння: „Ви ж рід вибраний, царське священство, нарід святий люде прибрані, щоб звіщали чесноти Покликавшого вас із темряви у дивне своє світло,” (1 Петра 2:9) Вони яко посланники Єгови мусять вірно представляти і прославляти Його через виконання післаництва наданого їм. Се післаництво, однак, не уповажняє членів нового сотворіння співати в честь людей, котрі є або були їх провідниками або учителями. Чинити се значить зневажати Бога і відвертати людський ум від Єгови. Ані вони не повинні шукати похвали від людей ані навіть признання від чоловіка. Правдивий Християнин представляє лише Бога Єгову, а не себе. Про се натхнений свідок пише: „Чи нам же починати знов самих себе поручати? або треба нам, як иншим, поручальних листів до вас, чи од вас поручальних (листів?) бо ми не в силі від себе що думати, яко із себе; а сила наша від Бога.” — 2 Коринтян 3:1,5.

Знов інших, що вважали себе за Християнів, сатана ошукав, накинувши їм вірування, що Бог старається взяти їх до неба, але щоби Бог міг се зробити, то вони мусять виробити собі так званий „характер.” Се вдійсности є зводнича дилюзія, ціль котрої є відвернути ум від Господа, щоби вони перестали вповати на нього. Се допровадило много людей вірувати, що вони

мусять виробити собі характер, через прибрання побожного лиця, і лагідного способу мови, і денно виконувати різні формальности з удаваною побожністю. Такий зачинає вірувати, що він мусить практикувати певні церемонії, але що кожного дня в тиждні, окрім неділі, він може займатися всякими різними світськими справами.

Рівнож Слово Боже нігде не учить, щоби Християнин мав одягатися в довгі клерикальні ризи, говорити побожним тоном, сидіти на підвищенім місці і зложити побожно руки і шептати молитви задля людського ока, сего Слово Боже не каже. Се є овоч духовенства, а виріс він з мильного розуміння о задачі Християнина. Таке поступовання є диявольська дилюзія і сітка. Се правда, що Християнин мусить бути добрим, ласкавим і шляхотним, чистим в слові, думці і ділі, милосерним і несамолюбним; але думати про себе і свою побожність значить відвернути ум свій від Бога і від потреби заслуг жертви Ісуса Христа.

Християнин мусить тримати себе чистим і неопоганим від світа. (Яков 1:27) Він є представителем Бога і Божої організації. Він повинен відлучитися і стояти набоці від диявольської організації, т. є. світа. (2 Коринтян 6:17, 18) Ніхто з людей не може бути вірним представителем Бога і рівночасно співчувати і помагати світу. (Яков 4:4) Він мусить виконати вірно припоручене йому післаництво, і голосити Божий плян, і Його царство.

Бог давно призначив і наперед присудив, що має бути нове створіння. (Ефесян 1:5) Але

члени того нового сотворіння мусять бути подібні до їх Голови. (Римлян 8:29) Слово „образ” в сім тексті значить бути подібними до Господа. Се однак не значить, що вони мають бути подібні Йому фізично, але се значить, що вони мусять бути цілковито віддані Отцю так як Він був. Ісус сказав: „Я на се родився, і на се прийшов у світ, щоб свідкувати правді.” (Йоана 18:37) Ісус був абсолютно і цілковито відданий справі свого Отця. Кождий Християнин знає, що Він не може ділати, говорити ані навіть думати совершенно, однак він знає, що він може цілковито посвятитися Господу і відмовитися робити компроміс з дияволом; і в тім то власни лежить його подобиє до Ісуса і чого вимагається від нього.

Божі Свідки

Робота нового сотворіння на землі може бути зсумована в кількох словах, а іменно: „Свідчення для Єгови.” Така думка міститься в післаництві нового сотворіння. В тім післаництві є зазначено, що нове сотворіння мусить проповідувати радісну новину яко свідоцтво для Бога; перевязувати рани засумованим, розказувати їм о Божім ласкавім пляні для їх спасення і благословення; голосити новину в'язням через проповідування новини о царстві, через котре Бог визволить їх; голосити рік примирення з Господом через голошення людям о виборі церкви; голосити день гніву Божого через розказування людям, як Бог обявить своє імя у времені своїм; і потішати всіх, що сумують, через проповідування потішаючої новини яка є зазначена

в Божім пляні; і що Бог є Отець милосердя і всякої потіхи. (2 Коринтян 1:3-5) Ось така є робота нового сотворіння підчас їх побуту на землі.

Чому Бог потребує, щоб хтось був Його свідком? Відповідь є: Через многі століття сатана ошукував людей, і чернив добре ім'я і славу Єгови. Та Бог не перешкаджував сьому, тому що Він замірив дати людям повну нагоду зазнати з досвідчення наслідків зла. Він виповняє свій плян у свій власний мудрий спосіб. Бог ніколи не примушує любити Його, але як бачимо, то Його плян є представляти правду о Його добрім імені, щоб люди не забували, що Він обіцяв благословити їх. Для тої причини Він всякого часу мав свідки на землі. Підчас християнської доби Він уповажнив нове сотворінне бути свідками Його.

У сім двадцятім століттю люди взагалі не знають Бога. Духовенство, хочай вважає себе за представителів Бога, то вдійсности є представителями диявола і відвертає людей від правдивого Бога. Але прийшов час і Бог посадив свого Сина на престолі і незадовго цілковито повалить диявольську організацію і приведе до кінця його нікчемне правління. Та занім Він се зробить, Він велить давати свідоцтво всім народам землі. Для того Він каже до членів нового сотворіння: „Ви свідки у мене, що я Бог.” (Ісаї 43:10,12) Нове сотворінне становить Божу організацію; і тим членам, що ще живуть на землі, Він заповів представляти Єгову. Бути вірним Йому значить виконувати Його заповіді. Одна з Його заповідей головно від-

носиться до теперішнього часу, щоб бути Йому свідками. Іншої причини нема задля котрої Християнин мавби бути тепер на землі.

Видання книжок і брошур, зміст котрий пояснює Божий плян, і проповідування радісної новини через радіо, є тим знарядом для давання свідочтва. Що ся робота нового сотворіння є тепер на часі, а головню від коли Господь прийшов до свого храму, то се можна знати по словах: „І проповідувати меть ся євангелія царства по всій вселенній на свідкування всім народам; і тоді прийде кінець.” (Маттея 24:14) Лише члени нового сотворіння мусять виконати сей приказ давання свідочтва. Хто каже, що Він є Християнин а занедбує або відмовляється сповняти сю заповідь давання свідочтва про Боже царство і Його Царя, такий не може мати надії, що він буде брати участь в будучій слаavnій роботі нового сотворіння.

Нове сотворіння є Слугою всемогущого Бога, котрим то Слугою Єгова радується. „Ось слуга мій, що я за руку держу Його; вибраний мій, що Його вподобала душа моя. Я положив духа мого на нього; Він звістить народам суд справедливий.” (Ісаї 42:1) Слова слуга, міністер і посланник мають одно значіння. Слово „слуга” є ужите тут в тім числі особливо, тому що нове сотворіння є одно. Всі члени тіла є зачислені яко часть Ісуса Христа, Голови. (Йо-на 17:16-21; I Коринтян 10:16,17; Ефесян 1:22, 23; Колосян 3:15; I Коринтян 12:13,14,18-27) До свого Слуги і Представителя, включаючи і членів на землі, Єгова тепер говорить: „Я, Господь, покликав тебе на правду, й буду держати тебе

за руку, й берегти тебе, й поставлю тебе у заповіт народам, за світло невірним; Щоб очі сліпим одчиняти; щоб виводити вязнів із в'язниці, а сидячих у темряві—з темниці." — Ісаї 42:6,7.

Через многі століття люди були засліплені роботою ворога сатани. Тепер очі їх розуміння мусять бути отворені; і Господь виконає се через свого „Слугу", нове створіння. Много людей, що люблять Господа до певної міри знаходяться в темницях номінальних церков, де вони сидять в темноті. Тому Бог велить давати їм свідоцтво перед знищенням сатанської держави. Се свідоцтво мусить датися через членів нового створіння між 1918 роком а остаточним горем. Про се Він ясно говорить: „Ійдите ж, ходіти в ворота й дорогу народові рівняйте! Рівняйте, рівняйте дорогу, геть усе камінне з дороги счищайте, виставте знамено народам!" — Ісаї 62:10.

Вірність

Духовенство навчило людей фальшиво вірувати, що всі члени їх церков підуть до неба, ба навіть і маленькі діти. Отже, самолюбне бажання безпеченства, легкого і вигідного життя, спонукало багато людей ошуканих духовенством, статися членами церков різних віроісповідань. І сим вони самі ошуковують себе, віруючи, що вони Християнами. Але вони не є Християнами. Ніхто ніколи не буде мати місця в царстві небеснім хіба що він перше вірно сповнить Богом дане післаництво. (Ісаї 61:1, 2). А що до маленьких дітей, то вони навіть не можуть розуміти се післаництво, а тим більше

не можуть доказати свою вірність. Рівнож є се не можливим бути членом небесної кляси хто любить і попирає світ, що є диявольська організація. Для тої причини є написано: „Не любіте ж світа, ані того, що світі. Коли хто любить світ, нема любови Отцівської в ньому.” (1 Йоана 2:15) „Оце ж, хто хоче бути приятелем світа, той стається ворогом Бога.” — Якова 4:4.

Жадний чоловік не може бути льоальним і вірним Богу, хіба що Він є послухний Божим заповідям. Бути льоальним значить чинити то, що Слово Боже приказує; і бути вірним значить виконувати прикази радісно. До такої вірності і льоальности може спонукати лише любов. Любов до Бога можна показати через несамолюбне служення Йому, і не лише з точки надії на нагороду, але тому що се є радість чинити Його святу волю. Для того є написано: „Полюбіть Господа всі Його праведні! Вірних сохраниць Господь.” (Псальма 31:23) Таким вірним Бог дав свої дорогі обітниці. Між многими обітницями читаємо: „Будь вірний аж до смерти, і дам тобі вінець життя.” (Одкриття 2:10) Члени нового сотворіння будуть тішитися вічно життем безсмертности.

Будуча Робота

Єгова заявив, що Він замірив дати нагороду новому сѳтворінню божественну природу. Ісус Христос Голова нового сотворіння, воскрес до Божої природи і був вивисшений до найвисшої сили і слави в небі. Його члени тіла будуть також мати божественну природу. (1 Петра 1:

3,4; 2 Петра 1:4) Даліше про се читаємо так: „Яко ж носили ми образ земного, так носити мем і образ небесного.” — 1 Коринтян 15:49.

Нове сотворінне тепер умирає в тілі зотління. В воскресенню ж воно пробудиться в нетліннім і славнім тілі. „Инша слава сонця, а инша слава місяця, і инша слава зір; зоря бо від зорі відріжняється славою. Сіється в безчестю, устає в славі; сіється в немочі, устає в силі. Треба бо тлінному сьому одягнутися у нетлінне, і смертному сьому одягнутися у безсмерте. Як же тлінне се одягнеться в нетлінне і смертне се одягнеться в безсмерте, тоді станеться слово: Пожертва смерть побідою.” — 1 Коринтян 15:41, 43,53,54.

Щире бажання правдивого послідувателя Христа на землі все було, щоб він колись міг пробувати в домі Господнім і бачити Його красоту. (Псальма 27:4) Давши обітницю життя членам нового сотворіння і вони, отримавши то життя в славі, Бог велів своєму пророкові записати почуття їх сердець: „Бажання серця його дав еси йому, і не відкинув просьби уст його. Життя просив в тебе, ти дав йому довготу днів на всі часи і по віки. Велика слава його через спасенне твоє; царським сьєвом і красою окрасив його.” — Псальма 21:2,4,5.

Члени нового сотворіння будуть становити небесну царську родину, але їх число буде маленьке. (Луки 12:32) Тоді люди знов спізнають, що духовенство наuczало їх фальшиво, а іменно: що біліони душ пішли до неба і там вони становляють Христове небесне царство. Вірні отримують вічне життя на найвисшій по-

земі, однак не лише для того, щоб там жити в славі і честі. Бог має для них роботу в будучині, що буде відповідати їх славній позиції.

Боже нове сотворіння є Його знаряд, через котрий Він буде благословити рід людський. Коли Авраам стояв на горі з отвореним ножом, щоби в послушенстві до Бога заколотися свого возлюбленого сина Йому в офіру, то сим чином він доказав свою віру в Бога. Тоді Єгова сказав до нього: „І благословляться в насінню твоєму всі народи землі, тим що послушав еси голосу мого.” (1 Мойсея 22:18) Се обіцяне насіння, через котре прийдуть благословенства, є Христос, нове сотворіння Боже. (Галат 3:8,16, 27-29) Много століть було відложено на вибирання і на розвій того, „насіння”, і тепер та робота вже майже наокінченню; свідоцтво нового сотворіння на землі вже кінчиться. Незадовго зачнетися славна робота благословення.

Сі що побідять світ вірою в кров Христа і через своє цілковите підданнє Богу, будуть становити членів нового сотворіння і будуть в будучині благословити народи землі. Про їх славну роботу є написано: „Хто побідить, зроблю його стовпом в храмі Бога мого, і вже не вийде геть; і напишу на ньому ім'я Бога мого, і ім'я міста Бога мого, нового Єрусалиму, сходящого з неба від Бога мого, і ім'я моє нове.” — Одкриття 3:12.

Дальше про їх будучу силу і роботу писання свідкує: „Тільки, що маєте, держіть, аж поки прийду. І хто побідить, і хто хоронить аж до кінця діла мої, тому дам власть над поганями.” (Одкриття 2:25,26) „Хто побідить, дам йому

сісти зо мною на престолі моїм, яко ж і я побідив, і сів з Отцем моїм на престолі Його." (Одкриття 3:21) Через одну тисячу років члени нового створіння з їх світлою Головою будуть служити в уряді, як священники Божі, щоб дати людям отримати життя, свободу і щастя, обіцяне Богом. „Блаженний і святий, хто має часть у першому воскресенню; над сими друга смерть не має власти, а будуть священниками Божими і Христовими, і царювати муть з Ним тисячу років." — Одкриття 20:6.

Коли робота научення, піднесення і благословення всіх народів скінчиться, тоді нове створінне буде далі виконувати плян Єгови і далі будуть учасниками Його благословенства. Апостол Павло, котрому було дано видінне будучої слави нового створіння, описує про се так: „Бог же, багатий на милость, по превеликій любові своїй, котрою полюбив нас, і нас, мертвих провинами, оживив укупі з Христом (благодаттю ви спасені), і воскресив з Ним, і дав нам сидіти вкупі на небесних (місцях) у Христі Ісусі, щоб показував у віках грядущих безмірне багатство благодати своєї благодстю до вас через Ісуса Христа." — Ефес. 2:4-7.

ГОЛОВА 14

Відродження

ЄГОВА приготував план для відродження роду людського. Се Він виконає в назначенім часі і той час вже близько. Щоби люди могли скористати, то вони перше мусять чути про сю велику правду. Щоби помочи людям отримати се знання, для тої самотньої цілі видається сю книжку. Вона не містить в собі людської мудрости, а лише пояснення Божих замірів на підставі Його Слова. Господь так розпорядив, що чоловік може утвердити свою віру в Його діла. Однак знання мусить йти в парі з вірою; бо без віри не можна угодити Богу і отримати Його благословенства. Отже знання є дуже важним.

Всі добрі бажання і почування чоловіка стріляють до одної цілі, а іменно: Отримати життя і щастя. Без життя чоловік не може тішитися ніяким скарбом. Навіть сим коротеньким життям, яке чоловік тепер посідає, він дорожить ним і підтримує його всіма силами. Лікарі, шпиталі, дієтики, відділи здоров'я, прогульки і багато інших знаних річей він вживає, щоби лише продовжати сю хвилю життя. Але в короткім часі всі Його змагання невдаються і чоловік умирає. Через многі століття чоловіку було предложено множество винаходів і планів для досягнення життя. Диявол достарчав сих всіх зводничих річей для людей в тій цілі,

---

щоби тримати їх далеко від Бога. Але чоловік через досвід навчився, що всі ці пляни є фальшиві, зводничі!

Тепер цілий світ знаходиться в клопоті і замішанню. Страх обнімає всіх людей; вони бояться, щоб не загубити того трохи, що вони мають, бо й надії на будучність також не мають. Прийшов час скрайности для чоловіка, а з тою скрайністю прийшла Божа нагода. Знаючи, що практикування гріху заведе чоловіка в теперішні обставини, Бог так уложив свій плян, щоби у сій критичній хвилі показати йому дорогу до життя. Дуже мало людей є обзнакомлені з Божим пляном для їх спасення. Причину несвідомости муситься приписати духовенству, учителям диявольських наук, бо вони одні тримали людей в незнанні правди. Для того то у світі існує голод почути Слово Боже. — Амос 8:11.

Зараз по упадку чоловіка Бог зачав робити прообраз нового сотворіння. Тепер то нове сотворіння є майже наукіньченню. Тож питання заходить: Чому Бог мав розвивати се нове сотворіння, еслиб судьба кожного чоловіка була запечатана при його смерті, після наук священників? Дальше, если Бог приготував небо для кількох, а пекло для маси людей, то чому Він відложив так багато часу і енергії на приготування нового сотворіння? Та тепер люди зачинають бачити, що духовенство блудило і блудить, і що їх наука є фальшива, і тому вони тепер зачинають звертатися до Божого Слова Правди. Сі релігійні системи, витворені духовенством і названі церквами, є лише

в'язницями, де є згромаджені боязкі і легковірні, над котрими старшують амбітні і самолюбні провідники тої організації. (Еремія 25:34-36) Та приходить час і люди мусять бути випущені на волю. Та перше вони мусять дізнатися о Божих дорогах і о Його способі як вони можуть дістати життя і щастя, о що Господь так щедро постарався для їх добра.

Через сі многі століття все твориво стогнало і мучилося в болях аж до тепер. Протягом того часу з тугою люди шукали життя, щастя і миру. На що ж очікував сей упавший рід людський протягом сих довгих віків? Бог дає відповідь у своїм Слові: „Бо дождання творива дожидає одкриття синів Божих.” (Рим. 8:19). Тепер Син Божий, Ісус Христос, прийшов і зачав уживати своєї сили взглядом справ людських. Між многими титулами, під якими св. Письмо говорить про возлюбленого Сина Божого, є титул ПАГОНЕЦЬ (галузь). В пророцтві написано про нього так: „І скажи йому: Так говорить Господь Саваот: Ось, муж—ім'я йому Пагонець, він виросте з свого кореня й збудує храм Господеві. Так він збудує дом Господень і увінчається славою, й засяде й володіти ме на престолі своєму; буде ж він священником на престолі своєму, й буде рада мира між сим і другим (престолом).” — Захарії 6:12,13.

Се пророцтво тепер сповняється. Той возлюблений Син, ПАГОНЕЦЬ, є безпосереднім творивом рук Божих. Він є учасником слави свого Отця, і є зараз другий по Єгови. Він є Царем, котрого Бог посадив на своїм престолі;

Він є володіючим Священником всемогущого Бога, і є Виконателем плянів Єгови. Сей сильний Син Єгови, ПАГОНЕЦЬ, тепер йде судити живих і мертвих. (2 Тимотея 4:1) Завдяки Його суду весь рід людський стане відроджений. У тій блаженній роботі Сина Божого будуть співпрацювати члени Його тіла, нове сотворіння, яке ж бо написано: „Ісус же рече до них: Істинно глаголю вам: Що ви, пійшовши слідом за мною, у новонастанню, як сяде Син чоловічий на престолі слави своєї, сядете також на дванайцяти престолах, судячи дванайцять родів Ізраїлевих.” — Маттея 19:28.

У повисшім тексті Він обіцяв, що підчас Його пановання буде „новонастання” або відродження і що вірні члени Його тіла будуть сидіти з ним на Його престолі і будуть Його співробітниками в тій роботі. Відродження значить відродити рід наново або відновити. Бог назначив час для царювання Христового. (Діяння Ап. 17:31) Протягом шість тисяч років чоловік постійно упадав в деградацію. Та тепер великий Священник і Цар, підчас тисячу років царювання, приведе всіх послужних із роду людського назад до довершеного стану, який мав Адам в раю. Питання: Які*середства будуть ужиті тоді, щоби доконати сю велику роботу відродження роду людського?

Нова Угода

Щоби відродити рід людський, Єгова буде уживати Нової Угоди. Прообраз сього Він зробив в угоді з Мойсейом, котрий заступав

ввесь Ізраїльський нарід. Ся перша угода була названа Угода через Закон або угода коло Синай. Головна ціль сьої угоди була, щоби навчити людей о приході Христа Месії, і щоби представити Нову Угоду, котру пізнійше Бог зробив з Христом за всіх людей. Отже Бог через услівя Нової Угоди відродить усіх послушних із роду людського.

Угода є то урочиста умова між двома або більше сторонами, чим вони зобов'язуються чинити або не чинити услівя зазначені в тій угоді. Колиж одна сторона тої угоди задля певної причини не є відповідна, тоді ту невідповідну сторону може хтось відповідний заступити і ділати як посередник. Посередник є той, хто заступає і ділає за невідповідного, і є післанцем відповідної сторони тої угоди.

Закон значить право ділання: приказує то, що є добре, а забороняє то, що є зле. Після фундаментального закона всі інші правительственні права мусять бути уложені і згідними.

Статут містить ухвали, присуди і постанови зроблені і оголошені в повній гармонії з фундаментальними законами. Статут є то збір законів або прав, що є зроблені в гармонії і згідно з фундаментальними або конституційними засадами. Конституція Злучених Держав є головним законом краю. Всі акти конгресу, що є ухвалені і признані в гармонії з Конституцією, становлять права або закони того краю.

Фундаментальний закон, напідставі котрого була зроблена Угода коло гори Синай, знаходиться в десяти заповідях Божих, (2 Мойсея

20:1-17) Присуди і постанови зроблені Єговою для правительства Його народу становили статут Божий. Воля Божа є Його закон, і той закон був показаний в десяти заповідях. Статут містить в собі присуди і постанови Єгови для контролі, правління, і добра людей. Всякі питання які вирішували між Ізраїльським народом щодо їх їди, напиту, ділання, поступування і відношення до їх ближнього, були рішені на підставі Божого статуту.

Коротко сказати: угода є умова; закон, се десять приказань або фундаментальні правди; а статут, се Божі приписані правила для кермування людей. Угода коло Синай представляла Нову Закон Угоду, котра буде установлена нім вони будуть могли отримати обіцяні благословеньства.

Життя

Закон Угода була зроблена між Богом а Ізраїльським народом, посередником котрої був Мойсей. За те, що Мойсей мав віру, Бог йому приписав праведність, і він був відповідний представляти Ізраїльський нарід в тій угоді. (2 Мойсея 19:5-8; Жидів 11:23-28) В законі тої угоди було зазначено, що, если Ізраїльтяне будуть дотримувати услівя тої угоди, тоді Бог буде благословити їх тіло, їх родини, їх поля, їх отари, і вони будуть називатися іменем Господним. Але, если вони занедбають або відмовляться дотримувати услівя угоди, тоді на них впаде прокляття і нещастя. (5 Мойсея голова 27 і 28) Бог так ласкаво розпорядив, що еслиби вони були дотримували услі-

вя угоди, то вони би були отримали життя. (Римлян 10:5) „І будете сповняти установи мої й суди мої, котрі сповняючи, чоловік жити буде. Я Господь.” — 3 Мойсея 18:5.

Закон Угода впала, тому що Ізраїльтяни, будучи упавшими людьми, не могли дотримати її і тому що Мойсей, їх посередник, був несовершенним чоловіком і не міг доповнити недостаточностей Ізраїля. Сі змагання Ізраїльтян учать велику лекцію, а іменно: що чоловік своїми власними силами не може дістати життя, і що несовершений чоловік не може помічати нікому отримати життя; і що життя є дарунок від Бога, через Ісуса Христа, Його возлюбленого Сина, Посередника Нової Угоди. (Римлян 6:23; 8:2,3; Жидів 8:6,7) Дальше се представляло, що в будуччині Бог зробить Нову Угоду, з Ісусом Христом яко Посередником, і що та нова угода буде зроблена для добра Ізраїля як і для всіх людей; якож бо написано:

„Докоряючи бо їх глаголе: Ось ідуть дні, глаголе Господь, і зроблю з домом Ізраїлевим і з домом Юдовим завіт новий, не по завіту, що зробив я з отцями вашими, того дня, як узяв за руку, щоб вивести їх із землі Єгипетської: бо вони не пробували в завіті моїм, і я занедбав їх глаголе Господь. Тим се завіт, котрий зроблю домі Ізраїлеву по тих днях, глаголе Господь: Давши закони мої в думку їх і на серцях їх напишу їх, і буду їх Бог, а вони будуть мені народ. І не вчити ме кожен ближнього свого, говорячи: Познай Господа; бо всі знати муть мене від малого та й до великого між ними. Тим що милостив буду на

неправди їх, і гріхів їх і беззаконий їх не згадувати му більше." — Жидів 8:8-12.

Треба завважати, що повисші слова звертають особлившу увагу на се, що напідставі Нової Угоди люди не лише будуть послухними, але що Бог буде вчити їх і вложить свій закон в їх серце; що вони будуть порушені несамолюбним бажанням угодити Йому; що вони будуть Його народом і Він буде їх Богом; що всі будуть знати Господа від найбільшого до найменшого. Повисші слова роблять натиск на факт висказаний Ісусом: „Се є життя вічне в тому, щоб знали Тебе, єдиного справедливого Бога, та кого післав еси, Ісуса Христа." — Йоана 17:3.

Жертва викупу Ісуса Христа буде тоді ужита яко офіра за гріх людський, що коли вони приймуть вірою і будуть увільнені від їх ріжних слабостей. (Римлян 5:18,19) Позаяк сей подарунок викуп Христа є даний для всіх людей, тому всі люди мусять перше бути навчені о правді, щоб вони могли прийняти той подарунок. (1 Тимоттея 2:3-6) Христос буде совершенним Посередником Нової Угоди, котру Бог зробить для чоловіка і через котру він буде відроджений. — Жидів 8:6;9:15; 12:24.

Ся Нова Угода припише право або установить статут після котрого люди будуть мусіли руководитись і застосовуватися. Всі права будуть виходити від Христа, яко великого Урядника Бога Єгови; і всі, що будуть заховувати Його слова з радістю в серцю, будуть жити і ніколи невмирати, тому що так є написано: „Істинно, істинно глаголю вам: Коли хто слово

мое хоронити ме, смерти не побачить по вік." (Йоана 8:51) „І всякий, хто живе й вірує в мене, не вмере по вік." (Йоана 11:26) Тоді злі люди, если відвернуться від свого беззаконня і будуть чинити справедливість, будуть жити, не вмруть. Езекиїла 18:27,28.

Христос є той великий „Шілог" до котрого будуть зібрані всі народи землі. (1 Мойсея 49:10 анг. перек.) Мойсей був Його прообразом. (5 Мойсея 18:15,18) Всякий хто не послухає Його, той смертю умре, хто ж слухати ме Його, той віродиться і буде жити вічно. „І пішле наперед проповіданого вам Ісуса Христа, котрого мусіло небо прийняти аж до часу новостання всього, що глаголав Бог устами всіх своїх пророків од віку. Мойсей бо до отців промовив: Що пророка підійме вам Господь Бог ваш із братів ваших, як мене. Сього слухайте у всьому, що глаголати ме вам. Буде ж, що всяка душа, котра не слухати ме пророка того, погубиться з народу." — Діян. Ап. 3:20-23.

Христос, Посередник Нового Завіту, є „насіння Авраама", через котре мусять сплинути благословеньства для всіх народів і племен землі. (1 Мойсея 22:18; Галат 3:8,16,27-29) Підчас коли Христос буде віроджувати рід людський, сатані не буде дозволено зводити людей в ніякий спосіб. (Одкриття 20:1-3) Тоді люди будуть приведені до ясного вирозуміння правди, і всі що будуть послухні правам Нової Угоди, будуть жити.

Підчас свого царювання Христос знищить

найбільшого ворога смерть. „Мусить бо Він царювати доки положить усіх ворогів під ноги Його. Останній ворог зруйнується—смерть.“ (1 Коринтян 15:25,26) Коли всі послухні з роду людського будуть відроджені і привернені, тоді не буде вже більше ані смутку, ані слабостей, ані болю, ані смерті. (Одкриття 21:1-5) Земля буде наповнена совершенними чоловіками і жінками, котрі будуть тішитися життям, свободою, і щастем і будуть радісно прославляти великого Сотворителя.

Тепер великий простір землі лежить пустою, що не є відповідна для мешкання чоловіка. В многих місцях земля лежить еще дикою пустинию. Божа творча робота відносно землі є ще не скінчена. Протягом періоду відродження чоловіка Господь поступенно приведе-землю до совершенного стану культури. Се діло Він довершить через поучення чоловіка що робити і як робити. Про се писання так говорить: „Возвеселиться пустиня й суха земля, возрадується країна безлюдна й зацвіте нарцизом: велично цвести ме й радіти, буде веселитись, співати; красота Ливану буде їй дана, роскіш Кармеля й Сарону.“ — Ісаї 35:1,2.

Протягом часу відродження очі сліпих отворяться і уші в глухих почують. „Тоді прозрять очі в сліпих, і уші в глухих відтворяться. Тоді хромий підскочить, як олень, а язик в німого піснею озветься; бо проторгнуться в пустині води, й в степу — потоки. І обернеться безвіде в озеро, а земля прагнуща — в жерела водні; на леговищах шакалів, де вони спочи-

вали, буде рогіз та сітник зеленіти." — Ісаїї 35:5-7.

Тоді пустиня станеться відповідним і веселим місцем для мешкання чоловіка, яко ж бо написано: „А спустошену землю будуть знов порати, тую землю, що лежала опустілою перед очима в кожного, хто мимо проходив, — тоді будуть мовляти: Ось, та опустіла земля зробилась, наче сад Едемський, а ті порозвалювані, порозбивані, обезлюділі міста—тепер утверджені, й залюднені!" (Езекиїла 36:34,35) Чим рай в Едені був для совершенного чоловіка, тим ціла земля буде для відродженого роду людського. Бог сотворив землю для мешкання чоловіка; і коли рід людський відродиться, тоді і земля станеться відповідним місцем для їх вічного мешкання. (Ісаїї 45:12,18) Се все Бог робить для чоловіка не з самолюбства, але з любови, бо Бог є любов.

Єгова так все устроїв, що навіть Його бездушні творива свідчать про Його мудрість і любов. Із многих прекрасних місць сотворених на землі є полуднева Каліфорнія. Із вершка гори Гелікс можна бачити її чудовий краєвид. Від півночи на полудень тягнуться півколом ряд поважних гір, що стоять там через довгі віки. У певній порі року висші гори є покриті снігом, що є символом чистоти і слави Сотворителя і Його царства. Низші гори є покриті все-зеленою рослиною, що є символом вічного життя, котре виходить з царства Божого. Побіч гір долинами, серед зелені і цвітів, пливають річки чистої води на захід до великого океану, котрого філі спокійно гра-

ються по березі. Символічно се говорить про блаженне жерело Єгови, з котрого виходить струя правди, що дає життя, і провадить людей до Божого безмірного океану мудрости і слави.

Можемо уявити собі, що город Еден був подібний до сього чудового місця. Посеред дерев і текучих річок того города, серед співу совершенних птиць, проходилась совершенна пара, чоловік і жена.

Аж до нашого часу сі сотворені річи стоять яко свідки для великого Творця. Разом із пророком вони говорять: „Земля є Господня і вся повнота її. Він сотворив її для чоловіка. Всі діла Його є повні красоти і слави, окрім чоловіка. Він один став зіпсутий. Але Бог дав слово і клявсь імям своїм, що Він відродить Його, і що тоді знання слави Божої наповнить усю землю, як море водою. Тоді всі люди будуть знати, що Єгова є Бог; що всі діла Його справедливі і вічні. Тоді всі творива будуть славити Його. Тоді совершенний чоловік, йдучи за проводом головного Музиканта, прилучиться до сьої веселої пісні, і заспіває:

„Милість твоя, о Єгово, сягає на небеса;
Вірність твоя під хмари!
Справедливість твоя, як високі гори,
Суди твої, як глибінь велика;
Ти, Єгово, хорониш людей і скотину.
Як дорога благість твоя, о Боже! ...
Діла твої, Єгово, є великі,
Явні всім, хто любиться ними.

Діла Його краса і величчє;
І справедливість Його по віки.
Він сотворив чудесні діла Його, щоб не забути.”

— Псалма 36:5-7; 111:2-4, Поправл. Версія.
Конець

Давид Назвав Біблію

Гарфа Божа

З ДЕСЯТОМА СТРУНАМИ

Три із сих струн або правд Біблії, ми певні, що ви знаєте, а може навіть годні пояснити - - - сотворенне чоловіка, смерть Ісуса, і другий прихід Господа.

АЛЕ ЩО ОЗНАЧУЮТЬ ПРОЧІ СІМ?

Чотири мільйони примірників сеї книжки, Гарфи Божої, з під пера судді Рутерфорда, знаходиться в руках людських!

КОШТУЄ ЛИШЕ 35 Ц.

В полотняній оправі - - з золотою написю
378 сторін - - ілюстрована

Замовлення шліть до:
I.B.S.A., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді, до:
I.B.S.A., 40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

Скільки Се Варта Для Вас Отримати

Правдиве задоволення
Дійсну потіху
Немовне щастя і
Безконечну радість

через розв'язання чотирьох загадочних і старинних
питань:

*Де є Пекло, і що Воно є?
Де Знаходяться Померші?
Коли Прийде Господь в друге?
Війна Чи Мир?*

Всі ці книжочки, кожда із них
відповідає на одно пита-
ня, можна набути за
25 ц.

Не є се здогади, ані фокус-
покус, ані релігійні забо-
бони; але дійсність,
доказ і здоровий
розсудок.

Всі чотири книжочки з пересилкою коштують
лише 25 ц.

Замовлення шліть до:

I.B.S.A., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді до:

I.B.S.A., 40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

ЩО ЗА МІШАНИНУ

зробили священники і богослови з простої і розумної

науки Біблії про ДИЯВОЛА!

Хто він є?

Чи Бог сотворив його?

Де він знаходиться?

Чому Бог не знищить його?

КОТРИЙ СВЯЩЕНИК

або проповідник може дати

логічну, розумну і напідставі
писання відповідь на сі питання?

Жадний! Противно, їх смішні виводи
про Диявола, його організацію, пекло,
злі духи і. т. п. спричинили, що мільйони
чесних людей, шукаючих правди, відкинули
Біблію набік яко негідну для розважування
розумними людьми. Аж тепер суддя Рутерфорд,
адвокат, з умом незакрашеним забобонами і теоло-
гічними гокус-покус, вишукав факти сього предмету і
дає відповідь своїм читачам так згідну і розумну, що для
них Біблія стає новою і чудовою книжкою.

ВИЗВОЛЕННЄ

є книжка, котру варта студіювати, і коштує лише 35 ц.
з пересилкою. Пишіть по сю вельми займаючу книжку до:

I.B.S.A., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді, до:

I.B.S.A., 40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

The Headquarters of the
WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
 and the International Bible Students Association
 are located at
 117 Adams Street, Brooklyn, N. Y.

Branches in other countries:

Alleppo, Rue Salibe	Magdeburg,
Athens, Lombardou 51	Leipzigerstrasse 11-12
Atzacapotzalco, Mexico	Oslo, Parkveien 60
- Constitucion 28	Paris 18, Rue des
Berne, Allmendstrasse 39	Poissonniers 105
Bombay 5,	Pinerolo, Prov. Torino
40 Colaba Rd.	Via Silvio Pellico 11
Brussels,	Reval,
21 Av. des Pagodes	Kreutzvaldi 17, No. 12
Buenos Aires,	Riga,
Calle Bompland 1653	Sarlotes Iela 6 Dz. 9
Cape Town, 6 Lelie St.	Rio de Janeiro,
Copenhagen,	Box 2652
Ole Suhrsgade 14	Argyrokaastro,
Demerara,	A. Idrisis
Box 107, Georgetown	Sierra Leone, Freetown,
Haarlem, Postbus 51	29 Garrison St.
Helsingfors,	Stockholm,
Temppelikatu 14	Luntmakaregatan 94
Honolulu, T. H., Box 681	Sydney, N. S. W.,
Jamaica,	7 Beresford Rd.,
Kingston, Box 18	Strathfield
Jullienfeld, Brunn,	Tokyo, Kyobashi-Ku,
Hybesgasse 30	13 Tatami-Cho
Kaunas,	Toronto, 40 Irwin Av.
Laisves Aleja 32/6	Trinidad,
Lisbon, Rua Francisco	Port of Spain, Box 194
Foreiro 7-10	Vinckovci, Ilija Jaksic
London,	Warsaw, Nowy Zjazd 1
34 Craven Terrace	Wien XII,
Madrid, Apartado de	Hetzendorferstr. 19
Correos 321	

Please write directly to the Watch Tower Bible and Tract Society at the above addresses for prices of our literature in those countries. Some of our publications are printed in thirty-six languages.